

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

Lê Anh Dũng

XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ
SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC HIỆN NAY

LUẬN ÁN TIẾN SĨ TRIẾT HỌC

HÀ NỘI - 2023

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

Lê Anh Dũng

**XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ
SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC HIỆN NAY**

Chuyên ngành: CNDVBC&CNDVLS

Mã số: 9229001.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ TRIẾT HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

- 1. PGS. TS Mai Quang Hiện**
- 2. TS Trần Thị Điều**

HÀ NỘI - 2023

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tác giả. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực, có xuất xứ rõ ràng và không trùng lặp với các công trình khoa học đã công bố.

Tác giả luận án

Lê Anh Dũng

MỤC LỤC

	Trang	
Lời cam đoan		
Mục lục	1	
MỞ ĐẦU	2	
Chương 1	TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	7
1.1.	Tình hình nghiên cứu có liên quan đến đề tài luận án	7
1.2.	Giá trị của các công trình được tổng quan và những vấn đề luận án cần tiếp tục giải quyết	23
Chương 2	MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC	28
2.1.	Nhân cách và xây dựng nhân cách người Công an nhân dân	28
2.2.	Đặc điểm và nhân tố cơ bản quy định xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	50
Chương 3	THỰC TRẠNG VÀ YÊU CẦU CƠ BẢN XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC HIỆN NAY	78
3.1.	Thực trạng xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	78
3.2.	Yêu cầu cơ bản xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay	128
Chương 4	GIẢI PHÁP CƠ BẢN XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC HIỆN NAY	137
4.1.	Tạo dựng môi trường, hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	137
4.2.	Nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	157
4.3.	Phát huy tính tích cực, sáng tạo của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân	167
4.4.	Nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn cán bộ cho các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ở hệ thống các nhà trường Công an nhân dân gắn với chuẩn đầu ra về nhân cách người Công an nhân dân	176
KẾT LUẬN		186
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN		188
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO		189
PHỤ LỤC		202

MỞ ĐẦU

1. Lý do lựa chọn đề tài

Công an nhân dân cấp cơ sở luôn là một lực lượng quan trọng trong hệ thống tổ chức của Công an nhân dân. Đây là lực lượng gần dân nhất, trực tiếp nhận các thông tin, vụ việc, phản ánh từ người dân, là lực lượng nòng cốt trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội; đấu tranh phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật; xây dựng Phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc” ở địa bàn phường, xã, thị trấn. Để lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở nói chung và Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nói riêng hoàn thành tốt nhiệm vụ, trọng trách đảm nhiệm, cần có giải pháp đồng bộ nhằm xây dựng lực lượng này có phẩm chất và năng lực tốt, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Trong những năm qua, thực hiện Nghị quyết 22-NQ/TW ngày 15/3/2018 của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và Luật Công an nhân dân năm 2018; Nghị định 42/2021/NĐ-CP, ngày 31/3/2021 của Chính phủ quy định việc xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy Bộ công an và cấp ủy chính quyền địa phương trên phạm vi cả nước nói chung trên địa bàn Tây Bắc nói riêng đã có nhiều biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở đủ về số lượng, có phẩm chất, năng lực tốt, từng bước đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Tuy nhiên, việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc vẫn còn những hạn chế nhất định, chưa thực sự ngang tầm với yêu cầu nhiệm vụ. Một số cấp ủy, cơ quan, đơn vị ở một số thời điểm chưa thực sự quan tâm đến công tác giáo dục, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết, quy chế, quy định về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở; chưa quan tâm đúng mức đến công tác xây dựng môi trường văn hóa công sở, văn hóa pháp luật ở cơ quan, đơn vị; chưa có giải pháp hữu hiệu phát huy tính tích cực, tự giác học tập, rèn luyện hoàn thiện nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở của mỗi cán bộ, chiến sĩ; vẫn còn một bộ phận nhỏ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn thiếu ý thức tu dưỡng, rèn luyện về đạo đức, lối sống... gây ảnh hưởng không nhỏ đến

hình ảnh, uy tín người Công an nhân dân. Nguyên nhân cơ bản của những hạn chế này là do một số cấp ủy, tổ chức đảng và cán bộ lãnh đạo các cấp chưa nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò xây dựng nhân cách với kết quả hoàn thành nhiệm vụ của người Công an nhân dân cấp cơ sở. Bên cạnh đó, tác động từ mặt trái kinh tế thị trường và cơ chế, chính sách thiếu đồng bộ đã tác động tiêu cực, làm cho một bộ phận cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở thiếu yên tâm công tác, không xác định đúng thái độ, động cơ, ý thức trách nhiệm trong công tác; chất lượng giáo dục, đào tạo còn tồn tại một số hạn chế; bản thân một số cán bộ, chiến sĩ còn bộc lộ tư tưởng ngại khó khăn, gian khổ, chất lượng hoàn thành nhiệm vụ thấp.

Hiện nay, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn Tây Bắc vẫn luôn tiềm ẩn những diễn biến phức tạp, khó lường; các thế lực thù địch vẫn đang ra sức thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Bên cạnh đó, Bộ Công an đang tích cực triển khai xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy và tiếp tục xây dựng hình ảnh người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ” qua đó làm nòng cốt trong thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn. Điều này đã và đang đặt ra đòi hỏi phải không ngừng xây dựng, bồi đắp toàn diện cả phẩm chất và năng lực nghiệp vụ của mỗi cán bộ, chiến sĩ để họ có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, xứng đáng đứng trong hàng ngũ lực lượng Công an nhân dân.

Từ thực trạng và yêu cầu trên đây cho thấy, việc nghiên cứu đề tài: “*Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay*” là vấn đề có ý nghĩa quan trọng và cấp thiết cả về lý luận và thực tiễn.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu khung lý luận và khảo sát, đánh giá thực trạng xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc; luận án đề xuất và luận giải hệ thống các giải pháp khả thi, nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đáp ứng yêu cầu về chức trách, nhiệm vụ được giao trong tình hình hiện nay.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án.
- Làm rõ lý luận và thực tiễn về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.
- Đánh giá đúng thực trạng, chỉ ra nguyên nhân của thành tựu và hạn chế trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.
- Đề xuất các giải pháp khả thi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Những nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi về nội dung: Luận án nghiên cứu vấn đề lý luận và thực tiễn về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

- Phạm vi về không gian: Tập trung vào Công an chính quy tại Công an các xã, phường, thị trấn ở địa bàn Tây Bắc hiện nay (bao gồm 6 tỉnh: Hòa Bình, Sơn La, Điện Biên, Lai Châu, Lào Cai, Yên Bái).

- Phạm vi về thời gian: Các số liệu, tư liệu sử dụng trong luận án chủ yếu được khảo sát từ năm 2018 (thực hiện chủ trương xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy) đến nay

4. Cơ sở lý luận, thực tiễn và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án dựa trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin về nhân cách; đồng thời, dựa trên tư tưởng Hồ Chí Minh về nhân cách người cán bộ, đảng viên và đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về xây dựng, giáo dục, bồi dưỡng, nâng cao nhân cách người Công an nhân dân.

4.2. Cơ sở thực tiễn

Luận án khai thác các báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy của Bộ Công an; báo cáo sơ kết 02 năm triển khai thực hiện

Đề án điều động Công an chính quy đảm nhiệm chức danh Công an xã và báo cáo tổng kết công tác năm của các cơ quan, đơn vị cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc; kết quả điều tra, khảo sát thực tế của tác giả, cũng như kế thừa kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học đã công bố.

4.3. Phương pháp nghiên cứu

Luận án vận dụng phương pháp luận biện chứng duy vật; phương pháp tiếp cận giá trị và sử dụng một số phương pháp nghiên cứu cụ thể như: Phân tích và tổng hợp; lôgic và lịch sử; khái quát hoá, trừu tượng hoá; hệ thống và cấu trúc; so sánh; tổng kết thực tiễn; điều tra điền dã; điều tra xã hội học và phương pháp tham vấn ý kiến chuyên gia để giải quyết các nhiệm vụ đặt ra của luận án.

5. Những đóng góp mới của luận án

Làm rõ những vấn đề lý luận chủ yếu về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc; đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp có tính khả thi nhằm nâng cao hiệu quả xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

6. Ý nghĩa lý luận, thực tiễn của luận án

6.1. Ý nghĩa lý luận của luận án

Kết quả nghiên cứu của luận án bổ sung, phát triển một số vấn đề lý luận, thực tiễn xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn của luận án

Kết quả nghiên cứu của luận án có thể sử dụng làm tài liệu tham khảo trong nghiên cứu khoa học, giảng dạy, học tập và bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ cán bộ Công an nhân dân; trong đó có cán bộ, chiến sĩ công an cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nhằm đảm bảo có đủ phẩm chất, năng lực và phương pháp, tác phong công tác đáp ứng yêu cầu thực hiện cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao.

7. Kết cấu của luận án

Luận án được xây dựng với kết cấu gồm: Mở đầu, 4 chương (10 tiết), kết luận, danh mục các công trình khoa học của tác giả đã công bố liên quan đến đề tài luận án, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục.

Chương 1
TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN
ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. Tình hình nghiên cứu có liên quan đến đề tài luận án

1.1.1. Những công trình nghiên cứu liên quan đến nhân cách và nhân cách người Công an nhân dân

Nghiên cứu về nhân cách và nhân cách người Công an nhân dân luôn thu hút được sự quan tâm đặc biệt của nhiều tác giả, nhiều nhà khoa học, nhà lãnh đạo, quản lý, với các góc độ tiếp cận khác nhau. Những năm gần đây, có một số công trình tiêu biểu về vấn đề này như:

Bài viết của tác giả Phạm Minh Hạc (2006) “*Một số đặc điểm nhân cách con người Việt Nam hiện nay*” [39] đã đề cập và luận chứng một số vấn đề cần quan tâm khi nghiên cứu đặc điểm nhân cách của con người Việt Nam. Theo tác giả, nghiên cứu đặc điểm nhân cách của con người Việt Nam hiện nay là một trong những vấn đề hết sức quan trọng, khi đánh giá xem xét về nhân cách phải xem xét nó trong một chỉnh thể thống nhất của các thuộc tính hay các phẩm chất và năng lực của con người. Các thuộc tính đó có liên quan, kết hợp chặt chẽ với nhau tạo thành một thể thống nhất chứ không phải là một phép cộng đơn giản các thuộc tính riêng lẻ. Vì vậy khi xem xét, đánh giá một nét nào đó của nhân cách đều phải xét nó trong mối liên hệ với các thuộc tính khác của nhân cách và toàn bộ nhân cách.

Trong cuốn sách của tác giả Phạm Văn Khánh (2010) về “*Thấm nhuần tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh*” [50] đã khẳng định tầm quan trọng đặc biệt của đạo đức đối với người cách mạng; nội dung tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, nhân cách đối với cán bộ, đảng viên là suốt đời phấn đấu, hy sinh vì sự nghiệp cách mạng của Đảng, luôn đặt lợi ích của Đảng, của nhân dân lên trên hết, trước hết. Tác giả cũng phân tích, làm rõ bồi dưỡng đạo đức, xây dựng nhân cách của cán bộ, đảng viên phải gắn liền với chống chủ nghĩa cá nhân, phải tu dưỡng suốt đời, nói và làm đi đôi với nhau, làm gương và nêu gương về nhân cách, đạo đức cách mạng, phải yêu nước, thương dân, trọng dân, tận tụy phục vụ nhân dân; thực hành tiết kiệm, bài

trừ quan liêu, tham nhũng, lãng phí, chăm lo đào tạo, bồi dưỡng các thế hệ cách mạng trong đó có thanh niên trở thành những người vừa có đức, vừa có tài.

Tác giả Nguyễn Thế Kiệt (2011) với công trình nghiên cứu *“Tur tưởng đạo đức Hồ Chí Minh với việc nâng cao đạo đức cách mạng cho cán bộ lãnh đạo, quản lý ở Việt Nam hiện nay”* [51] đã khái quát thực trạng và đề ra những giải pháp chủ yếu nhằm phát triển nhân cách, nâng cao đạo đức cách mạng cho cán bộ lãnh đạo, quản lý ở Việt Nam hiện nay dưới ánh sáng của tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh. Trong đó khẳng định, việc học tập tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh nhằm khắc phục các hiện tượng tiêu cực của xã hội hôm nay cũng là một nhiệm vụ rất cần thiết để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới của đất nước trong tương lai.

Tác giả Nguyễn Phú Trọng (2012) trong bài *“Phát biểu bế mạc Hội nghị lần thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI”* [140] đã nhấn mạnh biện pháp để mỗi người cán bộ, đảng viên rèn luyện, phấn đấu xây dựng nhân cách của mình, chính là sự nêu cao tinh thần thực hiện tự phê bình và phê bình, chủ động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, để *“mỗi cán bộ, đảng viên của Đảng luôn thật lòng vì nước, vì dân, vì Đảng; thật sự là người cộng sản”* [140, tr. 16].

Bài viết của tác giả Phạm Viện (2012) *“Bàn về đạo đức và rèn luyện đạo đức cho cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình hiện nay”* [147] đã đề cập đến việc xây dựng nhân cách người cán bộ, đảng viên, bài viết cũng đã chỉ ra những phẩm chất nhân cách của người cán bộ, đảng viên và sự cần thiết phải xây dựng nhân cách của họ theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Đồng thời, chỉ rõ mỗi cán bộ, đảng viên phải hội tụ đầy đủ phẩm chất *“đức”* và *“tài”* để có thể toàn tâm, toàn ý phụng sự Đảng, phục vụ Tổ quốc, phục vụ nhân dân.

Cuốn sách của tác giả Hoàng Chí Bảo (2013) viết về *“Văn hóa đạo đức Hồ Chí Minh”* [11] với 5 chuyên đề: Văn hóa đạo đức Hồ Chí Minh - Một kiểu mẫu văn hóa đạo đức; Ba vấn đề lớn cần quan tâm trong cuộc vận động *“Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”*; *“Sửa đổi lối làm việc”* - Tác phẩm đầu tiên đặt vấn đề đổi mới trong điều kiện Đảng cầm quyền; Về hoàn cảnh ra đời, giá trị và ý nghĩa của tác phẩm *“Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”* của Hồ Chí Minh; Minh triết Hồ Chí Minh về đạo đức đã chỉ ra Hồ Chí Minh để lại

di sản tới gần 50 bài và tác phẩm bàn về vấn đề đạo đức, từ bài giảng đầu tiên trong tác phẩm: “*Đường cách mệnh*” đến bản “*Di chúc*” cuối cùng, Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến vấn đề đạo đức và việc tu dưỡng đạo đức, coi đạo đức là “cái gốc” của người cách mạng.

Tác giả Phạm Ngọc Anh (2013) xuất bản cuốn sách “*Học tập và làm theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh qua tác phẩm Đạo đức cách mạng*” [1] trên cơ sở tập hợp những bài viết về tư tưởng đạo đức cách mạng của Hồ Chí Minh qua nghiên cứu tác phẩm: “*Đạo đức cách mạng*”. Nội dung các bài viết đã làm rõ giá trị lý luận và giá trị thực tiễn của tác phẩm, từ đó vận dụng vào nâng cao chất lượng học tập, làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh của các tầng lớp nhân dân và đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay.

Tiếp cận của tác giả Trần Sỹ Phán (2014) về “*Định hướng giá trị nhân cách con người Việt Nam hiện nay*” [107] đã làm rõ thực trạng định hướng giá trị nhân cách con người Việt Nam; chủ trương của Đảng Cộng sản Việt Nam trong việc xây dựng nhân cách con người Việt Nam. Theo tác giả, định hướng giá trị nhân cách có vai trò hết sức quan trọng trong việc điều chỉnh hành vi con người. Định hướng giá trị nhân cách đúng sẽ giúp cho con người rút ngắn được thời gian và quãng đường đi tới mục tiêu mà mình lựa chọn. Ở một bộ phận người Việt Nam, định hướng giá trị nhân cách là đáng lo ngại. Để thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, Đảng chủ trương xây dựng nhân cách con người Việt Nam về lý tưởng, trí tuệ, đạo đức, lối sống, thể chất, lòng tự tôn dân tộc, trách nhiệm xã hội, ý thức chấp hành pháp luật.

Tác giả Nguyễn Thị Hoài Phương (2014) xuất bản cuốn sách “*Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng và sự vận dụng của Đảng ta trong giai đoạn hiện nay*” [112] đã phân tích, làm sáng rõ đạo đức cách mạng là một nội dung quan trọng, cơ bản của hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh, là nền tảng của đạo đức mới ở Việt Nam. Thực tiễn cách mạng Việt Nam, Đảng luôn xác định, và tổ chức thực hiện tốt nhiệm vụ giáo dục, rèn luyện nhân cách, đạo đức cách mạng đối với các tổ chức, và đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Đảng. Để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh trong điều kiện mới, tác giả nhấn mạnh cần

tiếp tục quán triệt, vận dụng tư tưởng của Hồ Chí Minh một cách cụ thể và sâu sắc trong hoạt động xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên thường xuyên, hàng ngày, nhất là xây dựng đội ngũ cán bộ theo tiêu chuẩn nhân cách, đạo đức của người cách mạng: cần, kiệm, liêm, chính.

Ban Tuyên giáo Trung ương (2015) xuất bản cuốn sách *“Hồ Chí Minh về suốt đời phấn đấu cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, làm người công bộc tận tụy, trung thành của Nhân dân, đời tư trong sáng, cuộc sống riêng giản dị”* [8] trong đó trình bày những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về tu dưỡng đạo đức suốt đời; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; làm người công bộc tận tụy, trung thành của nhân dân. Đây là tài liệu dùng cho cấp ủy, tổ chức đảng các cấp và đội ngũ cán bộ, đảng viên trong quá trình giáo dục, rèn luyện, tự giáo dục, tự rèn luyện đạo đức cách mạng, nhằm đẩy mạnh thực hiện nhiệm vụ học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh trên thực tiễn.

Viện Lịch sử Công an nhân dân (2015) xuất bản cuốn sách *“Chủ tịch Hồ Chí Minh với Công an nhân dân Việt Nam - Biên niên sự kiện và tài liệu lịch sử (1945-1969)”* [148]. Cuốn sách đã hệ thống hóa những tài liệu, sự kiện lịch sử về Hồ Chí Minh với lực lượng Công an nhân dân, qua đó giúp cán bộ, chiến sĩ toàn lực lượng hiểu rõ và sâu sắc hơn quan điểm, phương pháp, cách thức tổ chức, giáo dục rèn luyện lực lượng Công an nhân dân của Hồ Chí Minh; đồng thời, thể hiện lòng tôn kính của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân Việt Nam đối với Người. Hồ Chí Minh là người sáng lập và rèn luyện lực lượng Công an nhân dân Việt Nam. Trong suốt 24 năm trên cương vị Chủ tịch nước, Chủ tịch Đảng, Hồ Chí Minh đã đặc biệt quan tâm đến việc lãnh đạo, tổ chức, giáo dục lực lượng Công an nhân dân trở thành lực lượng vũ trang nòng cốt của Đảng, Nhà nước và Nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền, bảo vệ những thành quả cách mạng đã giành được, bảo vệ Nhân dân; kịp thời ngăn chặn và đập tan mọi âm mưu, hành động chống phá của các thế lực thù địch, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, đóng góp xứng đáng vào công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Cuốn sách của tác giả Lê Thị Vân Anh (2016) viết về “*Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường Đại học, cao đẳng trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh*” [3] đã làm rõ một số vấn đề cơ bản trong công tác giáo dục đạo đức; một số nội dung giáo dục đạo đức cho sinh viên qua môn học tư tưởng Hồ Chí Minh. Thông qua đó, xây dựng cho sinh viên có nhận thức, suy nghĩ và hành động phù hợp chuẩn mực nhân cách, đạo đức, góp phần thực hiện lẽ sống của Bác Hồ. Bên cạnh đó, cuốn sách chỉ ra phương pháp giáo dục đạo đức, nhân cách thông qua môn học tư tưởng Hồ Chí Minh là ngoài việc lồng ghép vào nội dung bài giảng, các giờ xêmina, giảng viên cần “đưa ra các chủ đề và hướng dẫn, gợi ý, dẫn dắt sinh viên thể hiện các quan điểm, nhận thức và thái độ về đạo đức, nhân cách, lẽ sống của mình; giảng viên cần xây dựng những bài kiểm tra, bài thi mở, tạo điều kiện cho sinh viên trình bày những suy nghĩ, ý kiến cá nhân của mình, liên hệ giữa lý luận và thực tiễn” [3, tr. 215].

Tác giả Phạm Ngọc Anh (2016) với cuốn sách “*Nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh - Giá trị và sức lan tỏa*” [2] đã làm rõ những giá trị căn cốt của nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh và sức lan tỏa của nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh trong các đối tượng dân cư, từ thiếu niên, nhi đồng, thanh niên đến người chiến sĩ quân đội, Công an nhân dân, từ đội ngũ trí thức, nhà báo, thầy thuốc đến văn nghệ sĩ, sức sống trong hiện tại và tương lai của nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh. Với những nội dung trên, cuốn sách đã khai thác những giá trị cốt lõi và phong phú nhất về nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh.

Luận án tiến sĩ của tác giả Phạm Thu Trang (2017) về “*Quan điểm mácxít về nhân cách và ý nghĩa của nó trong nghiên cứu nhân cách con người Việt Nam*” [137] đã hệ thống hóa và phân tích những nội dung cơ bản của quan điểm Mác - Lênin với tư cách là nền tảng lý luận và định hướng phương pháp luận cho nghiên cứu về nhân cách, tác giả cũng đã nêu được một số nội dung chủ yếu trên phương diện lý luận về nhân cách theo lập trường mácxít: Khái niệm, đặc trưng, cấu trúc, quá trình hình thành và phát triển nhân cách của con người Việt Nam.

Ban Tuyên giáo Trung ương (2017) xuất bản cuốn sách “*Xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu, của cán bộ, đảng viên trong học tập*

và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” [9]. Nội dung cuốn sách làm rõ: khái niệm phong cách; phong cách Hồ Chí Minh. Đồng thời chỉ ra, để xây dựng phong cách công tác của người cán bộ, đảng viên, tất yếu “cần xây dựng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên có phong cách làm việc dân chủ, phong cách làm việc quần chúng, phong cách làm việc khoa học, phong cách nêu gương, nói đi đôi với làm” [9, tr. 175].

Trong cuốn sách của tác giả Trần Việt Hoàn (2017) “*Đạo đức Bác Hồ tấm gương soi cho muôn đời*” [46] đã khai thác rất nhiều khía cạnh về đạo đức của Bác Hồ, từ việc ăn, mặc, ở, đến những quan niệm về đạo đức mà Bác dạy cho cán bộ, chiến sĩ công an; đồng thời, tập trung phân tích sâu sắc phong cách sống đời thường, giản dị, khiêm tốn, kính trọng dân, làm gương trước quần chúng,... của Bác. Từ đó, tác giả chỉ ra “việc “tự phê bình và phê bình” theo Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) như một phương thuốc chữa bệnh cho cán bộ, đảng viên trong thời đại mới” [46, tr. 103].

Nghiên cứu của tác giả Tô Lâm (2017) trong cuốn sách “*Công an Nhân dân Việt Nam với tác phẩm “Tư cách người công an cách mệnh” của Hồ Chí Minh*” [55] đã phân tích hoàn cảnh ra đời, chủ đề tư tưởng và kết cấu của tác phẩm tư cách người Công an cách mạng. Qua đó, đã khẳng định những giá trị và sức sống bền vững của tác phẩm tư cách người công an cách mệnh đối với quá trình xây dựng và trưởng thành của lực lượng Công an nhân dân. Đồng thời, tác giả nhấn mạnh đến tư cách gắn liền với đạo đức của người công an cách mệnh, với những chuẩn mực tiêu biểu về lòng tận trung với Tổ quốc, tận hiếu với nhân dân. Cuốn sách cũng làm rõ những luận điểm của Hồ Chí Minh trong tác phẩm *Dân vận*, từ đó luận giải về văn hóa ứng xử của cán bộ, chiến sĩ công an khi làm việc, tiếp xúc với nhân dân.

Tác giả Mạch Quang Thắng (2017) với cuốn sách “*Góp phần tìm hiểu tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*” [128] đã chỉ ra những đặc trưng nhân cách đạo đức, nhân cách trí tuệ Hồ Chí Minh. Trong đó, đặc trưng nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh là lòng nhân ái cao cả, tâm trong sáng, đấu tranh giải phóng con người, trung với nước, hiếu với dân, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; tinh thần quốc tế trong sáng và phải suốt đời tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng.

Khẳng định “nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh là kết tinh những giá trị văn hóa bất diệt của dân tộc Việt Nam và tinh hoa văn hóa nhân loại” [128, tr. 147]. Qua đó, giúp người đọc nói chung và mỗi cán bộ, đảng viên hiểu thêm và đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh - một nhân cách vĩ đại.

Bộ Công an tổ chức Hội thảo khoa học (2018) với chủ đề: “70 năm Công an nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy” [15]. Các bài tham luận trong hội thảo đã phân tích, làm rõ ý nghĩa khoa học, cách mạng của 6 điều Bác Hồ dạy đối với lực lượng Công an nhân dân; nhấn mạnh tầm quan trọng của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; từ đó nêu yêu cầu về phẩm chất người Công an cách mạng trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Công trình khẳng định sự cần thiết vận dụng những chuẩn mực đạo đức cách mạng trong tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức kết hợp với những quan hệ đạo đức trong 6 điều Bác Hồ dạy vào xây dựng những phẩm chất đạo đức cách mạng cho người Công an.

Trong bài viết của tác giả Hồ Sỹ Quý (2018) “*Những tư tưởng lớn của Karl Marx về con người*” [120] đã phân tích những tư tưởng lớn của Marx về con người là: Con người là thực thể tự nhiên có tính người; Giới tự nhiên là thân thể vô cơ của con người; con người là những cá nhân hiện thực, là hoạt động của họ và những điều kiện sinh hoạt vật chất của họ; bản chất con người là tổng hòa các quan hệ xã hội; Sự phát triển tự do của mỗi người là điều kiện cho sự phát triển tự do của tất cả mọi người. Đó là những tư tưởng thực sự có chiều kích vĩ đại. Ngày nay những tư tưởng này vẫn đang là tiền đề lý luận thực sự cốt lõi của nhiều khoa học về con người. Trong đời sống hiện thực, những tư tưởng này cũng là những chỉ dẫn thế giới quan và phương pháp luận cơ bản của nhiều lý thuyết xã hội.

Tác giả Dương Quang Hiến (2019) với bài viết “*Bồi dưỡng đạo đức cách mạng theo Di chúc Hồ Chí Minh - Một trong những yêu cầu cấp thiết hàng đầu hiện nay*” [43] đã nhấn mạnh: “Nghiên cứu, thẩm nhuần và nghiêm túc thực hiện di huấn của Hồ Chí Minh, đặc biệt là về bồi dưỡng đạo đức cách mạng luôn là yêu cầu cấp thiết hàng đầu trong công tác xây dựng Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên vững mạnh, góp phần thực hiện thắng lợi công cuộc xây dựng và phát triển đất nước” [43, tr. 31]. Để quán triệt sâu sắc lời di huấn về đạo đức của Hồ Chí Minh tới

mỗi cán bộ, đảng viên, cần biết khơi dậy nhiệt tình cách mạng, tích cực hưởng ứng việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đồng thời, mỗi cán bộ, đảng viên luôn tích cực rèn đức, luyện tài, hoàn thiện nhân cách, góp phần xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong thời kỳ mới.

Bài viết của tác giả Lê Đình Hùng (2020) *“Tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân và việc vận dụng trong tình hình hiện nay”* [48] đã khẳng định: Tư tưởng Hồ Chí Minh về lực lượng vũ trang nói chung, về Công an nhân dân nói riêng là sự kế thừa, phát huy truyền thống dựng nước và giữ nước của dân tộc; sự vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của Việt Nam. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lực lượng Công an nhân dân bao gồm hệ thống quan điểm về phương châm, nguyên tắc, mục tiêu và cách thức xây dựng người Công an nhân dân, xây dựng bộ máy tổ chức Công an nhân dân đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của cuộc đấu tranh bảo vệ an ninh, trật tự, góp phần bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ Đảng, bảo vệ lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân. Đây là hệ quan điểm toàn diện, sâu sắc, “có ý nghĩa chỉ dẫn, định hướng về tư tưởng và hành động của lực lượng Công an nhân dân nói chung, của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân nói riêng trong rèn luyện, học tập, công tác, chiến đấu, cần được vận dụng một cách sáng tạo vào điều kiện hiện nay” [48, tr. 45]. Bên cạnh đó, tác giả đã khái quát và luận giải 05 giải pháp để xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và hiện đại trong tình hình hiện nay.

Công trình nghiên cứu của hai tác giả Hoàng Thúc Lâm và Lê Khánh Hội (2020) *“Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác cán bộ và ý nghĩa đối với việc huấn luyện, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ hiện nay”* [61] đã khái quát: Đối với Hồ Chí Minh, tiêu chuẩn cán bộ xoay quanh vấn đề “đức”, “tài” và mối quan hệ giữa chúng. Trong đó, Người quan tâm trước tiên là vấn đề đạo đức của người cán bộ. Người coi đạo đức là “gốc”, phải có đạo đức cách mạng thì người cán bộ mới có điều kiện để làm việc, phục vụ Nhân dân, phục vụ Tổ quốc. Đồng thời, trên nền tảng “đạo đức là gốc”, người cán bộ phải có năng lực lãnh đạo và tổ chức thực hiện đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Thực chất, đó là năng lực tổ chức và động viên quần chúng thực hiện chính sách của Đảng và Nhà nước; là

cái “tài” mà người cán bộ cần có. Năng lực lãnh đạo của người cán bộ, xét đến cùng là năng lực phục vụ Nhân dân, đem lại lợi ích vật chất và tinh thần tốt nhất cho Nhân dân, mà biểu hiện cụ thể nhất ở việc lãnh đạo đúng.

Trong bài viết của tác giả Lương Đình Hải (2021) về *“Những tư tưởng cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về con người và ý nghĩa thời đại của chúng”* [41] đã khẳng định: Con người là một trong những vấn đề trung tâm, là đối tượng của nhiều ngành khoa học. Nhận thức về con người, cả từ phương diện sinh học lẫn phương diện xã hội - nhân văn, là quá trình phức tạp, lâu dài và vô tận. Sự phức tạp, đa dạng, vô cùng tận và giá trị, ý nghĩa thực tiễn của vấn đề con người khiến nó luôn là chủ đề, đối tượng nghiên cứu của nhiều ngành khoa học ở tất cả các thời đại quan điểm về con người luôn có những nội dung, sắc thái khác biệt nhau, thể hiện lập trường và bối cảnh lịch sử, chính trị, văn hóa, xã hội khác nhau. Những thành tựu to lớn của sự phát triển xã hội, của cách mạng khoa học - công nghệ hiện nay cho thấy, các quan niệm về con người, từ các góc độ khác nhau, ngày càng cần thiết và càng cần được tiếp tục nghiên cứu. Trong bối cảnh mới đó, những tư tưởng của triết học Mác - Lênin về con người vẫn còn nguyên giá trị thế giới quan và phương pháp luận cho cả nghiên cứu khoa học và trong hoạt động thực tiễn; là cơ sở định hướng cho các hoạt động chính trị, xã hội, văn hóa và tư tưởng; đồng thời là tiền đề cho các quan điểm, lý luận về con người và xã hội.

Tác giả Nguyễn Trọng Nghĩa (2021) trong bài viết: *“Tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới”* [103] đã khẳng định sự cần thiết phát huy vai trò, trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu. Gần trách nhiệm nêu gương trong việc học tập và làm theo Bác với các phong trào thi đua, cuộc vận động của các cấp, các ngành, nhằm khơi dậy tinh thần cống hiến, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc trong toàn Đảng, toàn xã hội; coi đây là phương thức lãnh đạo quan trọng trong công tác xây dựng Đảng. Đồng thời, “làm cơ sở cho cán bộ, đảng viên tự giác tu dưỡng, rèn luyện” [103, tr. 104]; tích cực đấu tranh có hiệu quả với mọi biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, bệnh quan liêu, cơ hội, cục bộ, bè phái, lợi ích nhóm, mất đoàn kết nội bộ.

1.1.2. Những công trình nghiên cứu liên quan đến xây dựng nhân cách người Công an nhân dân

Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân là luôn là vấn đề thời sự, thu hút được sự quan tâm nghiên cứu không chỉ của những học giả, các nhà khoa học, mà còn có sự tham gia sâu rộng của các nhà lãnh đạo, quản lý các cấp. Trong đó, tiêu biểu có một số công trình:

Nghiên cứu của tác giả Nguyễn Bình Ban (2013) “*Góp phần nghiên cứu, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế*” [7] đã trình bày có hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lực lượng Công an nhân dân, trong đó có nội dung xây dựng, phát triển, hoàn thiện nhân cách, đạo đức của người chiến sĩ Công an nhân dân trong thời kỳ đổi mới. Tác giả đề cập tính cấp thiết phải: “Xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ có phẩm chất, năng lực, vững về chính trị, tinh thông về nghiệp vụ, nắm vững pháp luật, có kiến thức cần thiết về khoa học - kỹ thuật, ngoại ngữ, đủ sức hoàn thành những nhiệm vụ khó khăn, phức tạp do yêu cầu công tác, chiến đấu đặt ra” [7, tr. 116]. Có như vậy, lực lượng Công an nhân dân mới tiếp tục phát huy mạnh mẽ vai trò nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự, xứng đáng với sự tin yêu của Đảng, Nhà nước và Nhân dân, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Nghiên cứu của tác giả Trần Quốc Cường (2013) với chủ đề “*Những vấn đề cơ bản về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân*” [26] đã khẳng định: Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân sẽ góp phần tích cực để hình thành những chuẩn mực ứng xử, tạo dựng hình ảnh tốt đẹp và uy tín của lực lượng Công an nhân dân. Những quan điểm mang tính chỉ dẫn của Hồ Chí Minh về cách thức, biện pháp xây dựng lực lượng Công an nhân dân của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; giữ vững bản lĩnh chính trị, niềm tin vào sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, luôn phấn đấu vươn lên hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Theo đó, xây dựng nhân cách của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cần thực hiện tốt yêu cầu chuẩn mực về rèn luyện đạo đức, lối sống của cán bộ, chiến sĩ Công an

nhân dân; cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân phải luôn giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương, pháp luật, có ý thức tự mình phấn đấu vươn lên để từng bước hoàn thiện nhân cách, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ; phải quan tâm chú trọng đến vấn đề nêu gương của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân.

Trong bài viết của tác giả Lê Đình Hồng (2013) viết về “*Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong đội ngũ cán bộ, đảng viên Công an nhân dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh*” [47] đã nhấn mạnh: “Mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an cần coi việc rèn luyện để nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân là việc làm hàng ngày, phải được thực hiện nghiêm túc” [47, tr. 35]. Đây vừa là hành động thể hiện tình cảm biết ơn đối với Bác Hồ kính yêu vừa là trách nhiệm của mình trước yêu cầu nhiệm vụ hiện nay. Không một ai được chủ quan, phải luôn tự giác và nhất là phải nghiêm khắc với bản thân. Mỗi cán bộ chiến sĩ Công an vừa nêu cao lí tưởng đạo đức cách mạng, vừa nêu cao ý thức tổ chức kỉ luật, thực hiện nghiêm chế độ công tác, chế độ sinh hoạt ở chi bộ Đảng, trong đơn vị và trong các mối quan hệ để mỗi cán bộ, chiến sĩ là một tấm gương sáng về “Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ”.

Cuốn sách của tác giả Trần Đại Quang (2015) “*Xây dựng lực lượng Cảnh sát nhân dân trong sạch, vững mạnh làm nòng cốt trong đấu tranh phòng, chống tội phạm, giữ gìn an ninh, trật tự*” [116] đã nêu bật ý nghĩa sâu sắc của sáu điều Bác Hồ dạy với công tác xây dựng lực lượng Cảnh sát nhân dân; về yêu cầu xây dựng lực lượng Cảnh sát nhân dân trong sạch, vững mạnh, chính quy và từng bước hiện đại. Cùng với đó, nghiên cứu của tác giả cũng khẳng định: Lực lượng Cảnh sát nhân dân trong mọi điều kiện phải luôn phát huy truyền thống vì nước quên thân, vì dân phục vụ; nêu cao tinh thần phấn đấu hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, đáp ứng yêu cầu hội nhập kinh tế quốc tế và yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự đất nước.

Tác giả Bùi Thanh Tuấn (2018) trong bài viết “*Sáu điều Bác Hồ dạy - Di sản tinh thần vô giá để xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh*” [143] đã khẳng định: “Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân là một chỉnh thể thống nhất, hàm chứa những giá trị tư tưởng, đạo đức nhân văn cao quý, thể hiện sự

nhất quán giữa lời nói và việc làm, giữa giáo dục đạo đức và tự mình nêu gương thực hành, mãi mãi là di sản tinh thần vô giá để xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh” [143, tr. 83]. Đây thực sự là kim chỉ nam cho mọi hoạt động của lực lượng Công an nhân dân; là chuẩn mực nhân cách, đạo đức, lối sống, là tiêu chí phấn đấu, rèn luyện, phương châm hành động, biện pháp công tác của các thể hệ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân. Đồng thời, Sáu điều Bác dạy Công an nhân dân đã khái quát lên hình mẫu người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân với những phẩm chất cao quý: có lập trường tư tưởng vững vàng, kiên định, có ý chí tiến công cách mạng, tuyệt đối trung thành với sự nghiệp cách mạng do Đảng và Bác Hồ lựa chọn; sẵn sàng hy sinh bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ Nhân dân, hết lòng phục vụ Nhân dân, lấy niềm vui và hạnh phúc của Nhân dân làm niềm vui lẽ sống của mình.

Bài viết của tác giả Phạm Ngọc Anh (2019) “*Xây dựng phong cách của cán bộ lãnh đạo trong Công an nhân dân hiện nay*” [4] đã cho thấy: Hiện nay, quá trình phát triển và hội nhập quốc tế sâu rộng của nước ta tiếp tục đặt ra những yêu cầu mới cho công cuộc bảo vệ an ninh quốc gia và giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Theo đó, “Mỗi cán bộ, đảng viên Công an nhân dân cần thường xuyên trau dồi, tự giáo dục, rèn luyện nhân cách, đạo đức cách mạng, tích cực học tập, nâng cao trình độ hiểu biết và năng lực công tác, chiến đấu” [4, tr. 103]; quan tâm chăm lo, chú trọng công tác dân vận, luôn yêu dân, trọng dân, lắng nghe ý kiến góp ý của Nhân dân và vì Nhân dân phục vụ; phải gương mẫu, đi đầu, lời nói đi đôi với việc làm và luôn là tấm gương sáng về đạo đức, phong cách làm việc, lối sống cho cán bộ, chiến sĩ, đảng viên học tập, noi theo; có biện pháp phòng ngừa, khắc phục sự xuống cấp về đạo đức, phong cách, lối sống của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, cơ hội, thực dụng, tư tưởng trung bình chủ nghĩa, lợi ích nhóm, xa rời Nhân dân, quan liêu và các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ cơ quan, đơn vị.

Tác giả Hoàng Thùy Linh (2019) trong bài viết “*Xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh, gắn bó mật thiết với Nhân dân, vì Nhân dân phục vụ*” [62] đã khẳng định: Công an nhân dân là lực lượng nòng cốt, chủ công

trong việc bảo đảm an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội, cuộc sống bình yên của Nhân dân. Trong tình hình hiện nay, “để hoàn thành tốt nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và Nhân dân tin cậy giao phó, yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra là phải xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh, gắn bó mật thiết với Nhân dân, dựa vào Nhân dân, vì Nhân dân phục vụ” [62, tr. 112]. Theo đó, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cần không ngừng phát triển nhân cách, nâng cao đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân, thực hành “cần, kiệm, liêm, chính”; đồng thời, thực hiện kiểm tra, giám sát thường xuyên, liên tục về thái độ, phong cách, lễ lối làm việc cũng như quan hệ tiếp xúc với nhân dân. Khắc phục những biểu hiện lệch lạc, sai trái như quan liêu, hách dịch, phô trương, sách nhiễu; lễ lối làm việc luộm thuộm, cầu thả, tự do trong sinh hoạt; có các mối quan hệ thiếu lành mạnh, thiếu tinh thần trách nhiệm để việc dây dưa kéo dài hoặc trù úm, dọa nạt dân, từ bạn dân trở thành “nạn” dân để dân oán trách. Riêng đối với cán bộ, chiến sĩ cố tình vi phạm và không chịu sửa chữa thì phải tẩy trừ ra khỏi ngành kéo để lại vì con sâu làm rầu nồi canh.

Tác giả Tô Lâm (2019) với bài viết “*Xây dựng lực lượng Công an nhân dân theo hướng “Bộ tinh, tinh gọn, huyện toàn diện, xã bám cơ sở” - Nhìn từ đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng*” [59] đã chỉ ra: Trong thời gian tới, trước những thời cơ, vận hội và cả những nguy cơ, lực lượng Công an nhân dân tiếp tục quán triệt và thực hiện tốt việc “tổ chức phân công, phân cấp bảo đảm tăng cường cho cơ sở; bố trí công an chính quy đảm nhiệm chức danh công an xã, để bảo đảm công an cấp cơ sở thực hiện tốt chức năng nắm tình hình, tiếp nhận, giải quyết ban đầu, tại chỗ các vấn đề về an ninh, trật tự ở cơ sở” [59, tr. 91]. Lựa chọn, đề cử những cán bộ thực sự đủ năng lực, uy tín, trình độ, đủ năng lực lãnh đạo, chỉ đạo để tham gia cấp ủy các cấp. Đề cao và phát huy trách nhiệm nêu gương của bí thư cấp ủy, thủ trưởng đơn vị công an các cấp và các tổ chức, cơ sở đảng trong lãnh đạo, chỉ đạo hoàn thiện cơ sở chính trị, pháp lý, xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng và giáo dục tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, tổ chức cán bộ, chế độ, chính sách và kiểm tra, giám sát đối với lãnh đạo, chỉ huy, cán bộ, đảng viên, chiến sĩ Công an nhân dân. Thường xuyên, kịp thời nắm bắt, giải quyết thỏa đáng tâm tư, nguyện vọng của

cán bộ, chiến sĩ. Bố trí, sử dụng phù hợp với tiêu chí cán bộ, sở trường công tác, chuyên ngành đào tạo và nguyện vọng của cán bộ, chiến sĩ ở các cấp công an, có lộ trình, bước đi thích hợp, không nóng vội, chủ quan, duy ý chí và không áp đặt, máy móc, cứng nhắc.

Bài viết của tác giả Vũ Trọng Lâm (2021) “*Công an Nhân dân thực hành đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh*” [60] đã cho thấy: Bối cảnh, tình hình mới đặt ra yêu cầu ngày càng cao hơn, nhiệm vụ ngày càng nặng nề hơn đối với mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân trong nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Để hoàn thành nhiệm vụ khó khăn, gian khổ, nặng nề, song hết sức vẻ vang đó, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân phải thường xuyên trau dồi, rèn luyện đạo đức cách mạng; học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh để ngày càng hoàn thiện nhân cách đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ mới. Từng cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cần không ngừng nâng cao bản lĩnh chính trị, tích cực trau dồi, rèn luyện đạo đức cách mạng, với lý tưởng độc lập dân tộc gắn liền chủ nghĩa xã hội. “Xây dựng chuẩn mực nhân cách về cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân, trong đó, việc cấp thiết là xây dựng đạo đức hành động, hướng tới Nhân dân và vì Nhân dân” [60, tr. 76]. Tích cực đấu tranh với những luận điệu sai trái của các thế lực thù địch, góp phần bảo vệ chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; kiên quyết đấu tranh phòng, chống các loại tội phạm về tham nhũng, tiêu cực; xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân vi phạm kỷ luật Đảng, pháp luật của Nhà nước. Hoàn thiện cơ chế, siết chặt kỷ cương, kỷ luật trong công tác tổ chức, cán bộ và thực thi công vụ; chú trọng đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện gắn với thực hiện “tự soi, tự sửa”, tự phê bình và phê bình.

Tác giả Lương Tam Quang (2021) trong bài viết “*Xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại theo tinh thần Đại hội XIII của Đảng*” [117] đã khẳng định: “Xây dựng lực lượng Công an nhân dân “cách mạng” tiếp tục được xác định là yếu tố đầu tiên trong nội dung xây dựng lực lượng Công an nhân dân. Đó là xây dựng bản chất, thuộc tính, chức năng, nhiệm vụ cơ bản của Công an nhân dân Việt Nam. Công an nhân dân mang bản chất giai cấp, có

tính dân tộc và Nhân dân sâu sắc; là lực lượng chuyên chính của giai cấp công nhân và Nhân dân lao động Việt Nam, công cụ sắc bén để bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền cách mạng, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của giai cấp công nhân và Nhân dân lao động Việt Nam” [117, tr. 20]. Theo đó, cần tiếp tục xây dựng lực lượng Công an nhân dân có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước và Nhân dân; có phẩm chất đạo đức cách mạng trong sáng, lối sống trong sạch, lành mạnh, tiến bộ, văn minh; có ý thức tổ chức kỷ luật cao, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Bài viết của tác giả Đỗ Anh Tuấn (2021) về nội dung “*Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục trong đổi mới công tác giáo dục - đào tạo của lực lượng Công an nhân dân*” [144], đã nhấn mạnh: Thấm nhuần sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh, dưới sự lãnh đạo của Đảng, lực lượng Công an nhân dân luôn xác định giáo dục và đào tạo là nhân tố quyết định tới nhiệm vụ xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Trước những thời cơ, thuận lợi nhưng cũng đặt ra không ít khó khăn, thách thức trong giai đoạn hiện nay, để hoàn thành xuất sắc trọng trách được Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó, lực lượng Công an nhân dân cần phải chủ động, tích cực, đổi mới toàn diện, nâng cao hơn nữa chất lượng, hiệu quả các mặt công tác Công an, trong đó, giáo dục và đào tạo là một trong những giải pháp đột phá, chiến lược, lâu dài. Phải đào tạo được đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, am hiểu pháp luật, có khả năng tham mưu, thực hiện có hiệu quả các hoạt động nghiệp vụ được đào tạo theo chuyên ngành, có đầy đủ các kỹ năng “mềm”, sức khỏe tốt, có khả năng tự học tập, tự rèn luyện; có năng lực làm việc trong bối cảnh hội nhập quốc tế; đủ điều kiện công tác tốt tại Công an cấp cơ sở. “Chủ động đổi mới phương thức đào tạo và phương pháp dạy học theo hướng, “lấy người học làm trung tâm”, học đi đôi với hành, lý luận gắn với thực tiễn; chuyển từ truyền thụ kiến thức một chiều sang hình thành phẩm chất và phát triển nhân cách, năng lực của học viên” [144, tr. 23]. Tiếp tục siết chặt kỷ luật, kỷ cương, điều lệnh Công an nhân dân, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý, giáo dục học viên, giúp học viên nhận thức được mục tiêu, động cơ học tập đúng

đán. Quan tâm xây dựng cảnh quan, môi trường văn hóa, sư phạm, giáo dục thân thiện, nhân văn trong các nhà trường Công an nhân dân.

Trong bài viết của tác giả Nguyễn Duy Ngọc (2022), về “*Phát huy truyền thống vẻ vang của lực lượng cảnh sát nhân dân, quyết tâm đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác, chiến đấu, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng, Nhà nước và nhân dân*” [105] đã khẳng định: Lực lượng cảnh sát nhân dân là một bộ phận quan trọng trong hệ thống tổ chức của lực lượng Công an nhân dân; giữ vai trò trọng yếu, nòng cốt, xung kích trong phong trào đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội. Hiện nay, trước những diễn biến phức tạp, khó lường của tình hình an ninh chính trị thế giới, nhất là các vấn đề an ninh phi truyền thống, do sự gia tăng của tội phạm xuyên quốc gia đòi hỏi cấp thiết lực lượng cảnh sát nhân dân phải luôn phát huy truyền thống vẻ vang và những bài học quý báu với nhận thức sâu sắc quan điểm “Cảnh sát nhân dân từ nhân dân mà ra, vì nhân dân phục vụ”, với tinh thần “Thức cho dân ngủ ngon, gác cho dân vui chơi, lấy niềm vui, hạnh phúc của nhân dân làm lẽ sống của mình”; tiếp tục đổi mới toàn diện các mặt công tác, phát huy vai trò nòng cốt, xung kích, đấu tranh có hiệu quả với các loại tội phạm, kéo giảm tội phạm một cách bền vững, lâu dài, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, góp phần xây dựng xã hội trật tự, kỷ cương, an toàn, lành mạnh, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội đất nước.

1.2. Giá trị của các công trình được tổng quan và những vấn đề luận án cần tiếp tục giải quyết

1.2.1. Giá trị của các công trình được tổng quan

Thứ nhất, luận bàn về nhân cách, các công trình nghiên cứu đã đi sâu làm rõ về nhân cách dưới các góc độ tiếp cận khác nhau. Tuy nhiên, về cơ bản vấn đề nhân cách được tiếp cận ở hệ thống phẩm chất, năng lực và phương pháp, tác phong công tác. Đồng thời, một số công trình cũng chỉ ra những điểm khác biệt giữa khái niệm nhân cách với khái niệm con người, cá nhân; chỉ ra nhân cách là giá trị cốt lõi, là sự biểu hiện tính xã hội của con người thông qua từng cá nhân, tập thể và cộng đồng người cụ thể.

Thứ hai, nghiên cứu liên quan đến nhân cách người Công an nhân dân được các công trình khoa học đề cập, khai thác chủ yếu dưới góc độ chính trị học và tâm lý học; nhiều công trình đã làm nổi bật vị trí, tầm quan trọng của nhân cách đối với kết quả hoàn thành nhiệm vụ của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân; nhất là trong bảo đảm môi trường an ninh, ổn định chính trị để thúc đẩy công cuộc phát triển kinh tế - xã hội đất nước nói chung và từng địa bàn địa phương nói riêng. Ngoài ra, nghiên cứu của một số tác giả còn chỉ ra những đặc trưng cơ bản về nhân cách người Công an nhân dân đó là: Nhân cách người cán bộ cách mạng phát triển toàn diện theo giá trị nhân cách của con người mới xã hội chủ nghĩa, với tinh thần “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ” được biểu hiện tập trung ở Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân. Cụ thể là: Đối với tự mình, phải cần, kiệm, liêm, chính; đối với đồng sự, phải thân ái giúp đỡ; đối với chính phủ, phải tuyệt đối trung thành; đối với Nhân dân, phải kính trọng, lễ phép; đối với công việc, phải tận tụy; đối với địch, phải cương quyết, khôn khéo. Đồng thời làm rõ giá trị tư tưởng và yêu cầu vận dụng Sáu điều Bác Hồ dạy lực lượng Công an nhân dân trong tình hình thực tiễn xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, “Bộ tinh, tinh mạnh, huyện toàn diện, xã bám cơ sở”, nhằm bảo vệ vững chắc an ninh Tổ quốc trong tình hình mới.

Thứ ba, luận bàn về vấn đề xây dựng nhân cách người Công an nhân dân, nhìn chung, các công trình nghiên cứu đều nhất quán khẳng định đây là vấn đề có ý nghĩa rất quan trọng và cấp thiết trong giai đoạn hiện nay. Quá trình này cần hướng mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân thực hiện tu dưỡng, rèn luyện theo những tiêu chí, quy định chặt chẽ, để thực sự trưởng thành về mọi mặt, thực sự xứng đáng là “thanh bảo kiếm” sắc bén, tin cậy của Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Để thực hiện có hiệu quả quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân hiện nay, đã và đang đặt ra với cấp ủy đảng các cấp, người lãnh đạo đơn vị phải thường xuyên giáo dục, bồi dưỡng để mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân có sự phát triển toàn diện cả về phẩm chất đạo đức, lối sống, cũng như trình độ, năng lực công tác, chuyên môn nghiệp vụ.

Có thể thấy rằng, vấn đề xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên nói chung và xây dựng nhân cách người Công an nhân dân nói riêng luôn thu hút được sự quan tâm nghiên cứu của nhiều nhà khoa học, nhà lãnh đạo, quản lý. Tuy nhiên, cho đến nay chưa có công trình nào đi sâu nghiên cứu một cách có hệ thống, chuyên sâu dưới góc độ triết học về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Do đó, việc triển khai nghiên cứu đề tài luận án là hướng nghiên cứu độc lập và không trùng lặp với các công trình khoa học đã nghiệm thu, công bố.

1.2.2. Những vấn đề luận án cần tiếp tục giải quyết

Thứ nhất, kết quả nghiên cứu cho thấy, một số tác giả đã đưa ra khái niệm và nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân. Tuy nhiên, các tác giả chưa đi sâu làm rõ nội hàm, nhất là dưới góc độ tiếp cận triết học về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Do vậy, kế thừa kết quả nghiên cứu của các công trình đã tổng quan, luận án tập trung làm rõ khái niệm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc và phân tích những nội dung của nó nhằm tạo cơ sở triển khai các nhiệm vụ tiếp theo của đề tài.

Thứ hai, các quan niệm về nhân cách, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa thực sự rõ ràng, luận án cần tiếp tục làm rõ; khái quát tính đặc thù xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Từ đó, chỉ ra được khung lý luận trong việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở; những nhân tố cơ bản quy định quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc với những đặc thù về vị trí địa lý, dân tộc, tôn giáo,... của địa bàn chiến lược về quốc phòng, an ninh này của Tổ quốc.

Thứ ba, phân tích, đánh giá được thực trạng công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thông qua những nghiên cứu, điều tra xã hội học và phỏng vấn sâu. Từ đó, luận án rút ra nguyên nhân của thực trạng, những vấn đề đặt ra và nêu những yêu cầu cơ bản trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Thứ tư, qua việc khẳng định vị trí, vai trò của xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, cũng như kế thừa và phát triển

thành quả nghiên cứu của những công trình khoa học có liên quan đã công bố, luận án đề xuất những giải pháp cơ bản nhằm tiếp tục phát huy những giá trị cốt lõi đó trong tình hình hiện nay, thiết thực góp phần xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ngang tầm nhiệm vụ, đủ đức, đủ tài phục vụ Tổ quốc, phụng sự Nhân dân.

Kết luận chương 1

Tổng quan tình hình nghiên cứu có liên quan đến đề tài luận án cho thấy, vấn đề xây dựng nhân cách người Công an nhân dân luôn thu hút được sự quan tâm nghiên cứu của nhiều nhà khoa học, nhà lãnh đạo, quản lý dưới nhiều góc độ tiếp cận khác nhau. Các công trình khoa học tiêu biểu được tác giả luận án tổng hợp, hệ thống đã luận giải nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến nhân cách, nhân cách người Công an nhân dân, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân. Nghiên cứu tìm hiểu những công trình khoa học liên quan đến đề tài luận án là công việc rất quan trọng giúp cho tác giả thấy được cả nội dung và phương pháp tiếp cận mà các nhà khoa học đã công bố, nhất là những vấn đề liên quan trực tiếp đến đề tài luận án. Đây là cơ sở quan trọng để tác giả tiếp thu, kế thừa những nội dung liên quan, đồng thời, thấy được các nội dung còn chưa sáng tỏ, từ đó xác định đúng đắn những vấn đề trọng tâm mà luận án cần tiếp tục tập trung giải quyết.

Từ tổng quan tình hình nghiên cứu có liên quan đến đề tài luận án cũng cho thấy, việc làm rõ lý luận và thực tiễn về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay mặc dù cũng được quan tâm khai thác nhưng còn những khoảng trống. Vấn đề xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là hướng nghiên cứu hẹp, tuy đã được một số ít công trình đề cập nhưng còn sơ lược, chưa trực tiếp và khai thác sâu về nội dung khoa học. Trên cơ sở tiếp thu, kế thừa, nghiên cứu có chọn lọc các công trình, trong những chương tiếp theo luận án sẽ làm rõ các khái niệm, xây dựng khung lý luận, đề ra những nhân tố cơ bản quy định quá trình xây dựng nhân cách để từ đó đánh giá thực trạng và đề ra giải pháp cơ bản xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Chương 2

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC

2.1. Nhân cách và xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

2.1.1. Quan niệm về nhân cách và nhân cách người Công an nhân dân

2.1.1.1. Quan niệm về nhân cách

Hiện nay, nhiều ngành khoa học đang nghiên cứu các vấn đề liên quan đến nhân cách con người. Nhiều nghiên cứu được đặt ra xoay quanh giải quyết vấn đề nhân cách là gì, cấu trúc nhân cách gồm những bộ phận nào, được quy định như thế nào? Nhân cách hình thành từ bao giờ? Quá trình phát triển như thế nào? Yếu tố nào chi phối quá trình phát triển đó?

Nhân cách là một khái niệm rộng và phức tạp không chỉ của tâm lý học nói riêng mà còn của nhiều ngành khoa học khác. Dưới mỗi cách nhìn, nhân cách hiện ra với những thuộc tính và cấu trúc không giống nhau. Vấn đề nhân cách hình thành và phát triển như thế nào cũng là vấn đề khiến bao nhà nghiên cứu đau đầu tìm tòi, nghiên cứu trong một thời gian dài.

Bàn về nhân cách, ở phương Đông có nhiều quan niệm khác nhau. Khổng Tử người sáng lập Nho giáo đưa ra quan niệm về nhân cách gồm ba yếu tố: Trí, nhân, dũng. Quan niệm tương đối thống nhất của các nhà hiền triết phương Đông là nhân cách gồm: Nhân, nghĩa, lễ, trí, tín. Đây là các phẩm chất của những người được cho là có nhân cách “quân tử”, đối lập với “tiểu nhân” vốn được cho là thiếu nhân cách. Các cấu trúc nhỏ này thống nhất với nhau, trong đó Nhân là cốt lõi, là gốc của nhân cách, định hướng phát triển cho các cấu trúc còn lại trong nhân cách.

S. Frued với thuyết phân tâm, A. Adler nghiên cứu thuyết siêu phẳng và bù trừ về nhân cách con người cho rằng: Nhân cách là khái niệm chỉ bao hàm phần xã hội, tâm lý của cá nhân, đó là một con người với tư cách là một thành viên của một xã hội nhất định, là chủ thể của các quan hệ người - người, của hoạt động có ý thức và giao lưu.

Còn các nhà tâm lí học theo quan điểm mácxít đều cho rằng khái niệm nhân cách phải là một phạm trù xã hội chứ không thể thuần túy tâm lí. Cụ thể: Nhân cách là một cá nhân có ý thức, chiếm một vị trí nhất định trong xã hội và đang thực hiện một vai trò nhất định.

A.G. Goovaliôp lại cho rằng: Nhân cách là con người với tư cách là kẻ mang toàn bộ thuộc tính và phẩm chất tâm lí đang quy định những hình thức hoạt động và những hành vi có ý nghĩa xã hội.

Mặc dù có các định nghĩa khác nhau liên quan đến câu hỏi nhân cách con người là gì? nhưng có thể nhận thấy các nhà tâm lí học mácxít đều thống nhất với nhau ở quan điểm: Nhân cách là tổ hợp những thuộc tính tâm lí của một cá nhân biểu hiện ở bản sắc và giá trị xã hội của người ấy. Từ đó ta có thể hiểu: Nhân cách hình thành và thể hiện qua thái độ, ứng xử giữa người với người, con người với xã hội và con người với môi trường.

Một trong những người sáng lập ra trường phái tâm lý học Xô Viết là A.N Leontev dựa trên khái niệm trù tượng về tính cách - đã nói nhân cách của con người không phải đã có ngay từ đầu mà phải được hình thành. Ngay từ khi sinh ra con người không được trang bị thứ gọi là nhân cách. Vậy "hình thành nhân cách" được hiểu như thế nào? Hình thành là một động từ thể hiện sự nảy sinh, sự xuất hiện của một cái mới là kết quả của quá trình vận động như học tập, thích nghi, giao tiếp,...Vậy, hình thành nhân cách được hiểu là cách mà nhân cách con người xuất hiện và là kết quả của quá trình vận động không ngừng. Nhân cách sinh ra từ hoạt động và thông qua hoạt động chúng ta có thể đánh giá được nhân cách của một cá nhân là như thế nào.

Khái niệm nhân cách được luận bàn rất sôi nổi dưới các góc độ tiếp cận của nhiều ngành khoa học cụ thể. Nó vừa gắn liền, giao thoa; vừa có tính độc lập, cùng sự khác biệt tương đối với các khái niệm con người, cá nhân. Quan điểm triết học Mác - Lênin khi tiếp cận nghiên cứu con người, đã đưa ra quan niệm: “Con người là thực thể sinh vật - xã hội, có ý thức, có ngôn ngữ, là chủ thể của hoạt động lịch sử và hoạt động nhận thức”. Khái niệm này chỉ ra đặc tính chung của các cá thể thuộc chủng loại người; nó phản ánh sự khác biệt về chất giữa con người với con vật. Con

người dù có điểm chung là tồn tại giống loài, nhưng nhân cách phải ở mức độ cao nhất của sự phát triển giống loài; con người là thực thể tự nhiên, nhưng đồng thời cũng là thực thể xã hội. Trong đó, xã hội là thuộc tính cơ bản, giữ vai trò chủ đạo trong con người.

Con người trong triết học không phải là con người chung chung, trừu tượng; trái lại, thường biểu hiện ra ở những tập thể người và những cá nhân cụ thể. Khái niệm cá nhân có ngoại diên hẹp hơn khái niệm con người, đó là cá thể người với tính cách là sản phẩm của sự phát triển xã hội, là chủ thể của lao động, của mọi quan hệ xã hội và của nhận thức. Cá nhân là một con người hoàn chỉnh thống nhất trong mình những khả năng riêng có của người đó với chức năng xã hội do người đó đảm nhiệm. Nói tới cá nhân là nói tới sự tồn tại xét về mặt thể chất của một con người đơn lẻ, cụ thể. Khái niệm cá nhân được dùng để phân biệt một người với nhóm người, tập thể người. Trong quá trình sống, cá nhân dần dần gia nhập vào các mối quan hệ xã hội và thực hiện các hoạt động dẫn đến hình thành và phát triển nhân cách.

“Năng lực tự nhiên” với tư cách là sự tồn tại của con người là tiềm năng cho việc phát triển cá nhân và nhân cách. Trong đời sống hằng ngày, nhân cách chủ yếu được hiểu ở phương diện tích cực, để chỉ những người có phẩm chất tốt đẹp, có nhiều đóng góp cho sự phát triển của xã hội. Tuy nhiên, thuật ngữ “nhân cách” có ý nghĩa rộng hơn khi xem xét dưới lăng kính phương diện khoa học, và có nhiều cách tiếp cận từ những góc độ nghiên cứu khác nhau. Thuật ngữ nhân cách (personality) dưới góc độ triết học, xuất phát từ tiếng Latinh cổ là persona và tiếng Latinh Trung cổ là personalitas, có nghĩa là mặt nạ, chỉ về bên ngoài của một cá nhân, nó bắt đầu từ Totem giáo và thái độ sùng bái tổ tiên của người nguyên thủy.

Cho đến nay, đã có nhiều định nghĩa khác nhau về nhân cách và hầu hết đều mang những sắc thái rất khác so với nghĩa gốc ban đầu. Cõi nhân cách là sản phẩm thụ động của môi trường xã hội hoặc của môi trường sinh vật đó là quan điểm của chủ nghĩa duy vật siêu hình; còn chủ nghĩa duy tâm thì lại coi nhân cách là sản phẩm thuần túy của ý chí hoặc do lực lượng siêu nhiên ban tặng; các nhà nghiên cứu hiện nay ở các nước phương Tây thì có xu hướng giải thích nhân cách thoát ly

khỏi tính xã hội của con người, nhiều lý thuyết đã căn cứ vào những nhân tố sinh học, bề ngoài của con người để giải thích nhân cách;... Song, nhìn chung các quan niệm trên đều thiếu cơ sở khoa học và chưa luận giải đầy đủ về nhân cách.

Quan niệm triết học mácxít đối lập với các cách giải thích trừu tượng, siêu thời gian, phi lịch sử về nhân cách, cũng như đối lập với những lý thuyết quy bản chất của nhân cách vào cơ chế tâm - sinh lý của con người. Quan niệm của triết học mácxít về nhân cách gắn liền với quan niệm coi con người như là sản phẩm của quan hệ xã hội. Đồng thời, tiếp cận nhân cách với tư cách là một hệ thống mở, luôn được bổ sung và phát triển bởi những thành tựu của các ngành khoa học cụ thể. Theo đó, nhân cách được hiểu là tất cả các mặt, các phẩm chất mang tính xã hội của con người, được hình thành và phát triển nhờ những quan hệ xã hội mà cá nhân sống và hoạt động. Trong đó, nhân cách một mặt là quá trình xã hội hóa cá nhân, quá trình cá nhân thường xuyên phát triển, điều chỉnh hành vi của mình, quá trình phản tư, quá trình tự đánh giá, tự ý thức của cá nhân sao cho phù hợp với những chuẩn mực và yêu cầu của xã hội. Nhân cách khi ấy phản ánh trình độ phát triển văn hóa, tinh thần của xã hội đã đạt được trong giai đoạn đương thời. Mặt khác, nhân cách là quá trình cá nhân hóa xã hội, thể hiện qua dấu ấn của cá nhân, qua vai trò chủ thể với những tính chất riêng, tự do và độc đáo của mỗi người. Nhân cách được coi là một chuẩn mực để đánh giá thành tựu cũng như thiếu sót trong sự phát triển văn hóa chung của cá nhân.

Như vậy, quan điểm mácxít xem nhân cách như là một chỉnh thể có tính lịch sử - cụ thể tham gia vào hoạt động thực tiễn, đóng vai trò là chủ thể nhận thức và cải tạo thế giới, chủ thể của quyền hạn và nghĩa vụ, của những chuẩn mực đạo đức, thẩm mỹ và mọi chuẩn mực xã hội khác. Là một chỉnh thể nên trong sự hình thành và xây dựng nhân cách các yếu tố di truyền, sinh học bẩm sinh, các yếu tố tâm lý của cá nhân kết hợp chặt chẽ với các yếu tố xã hội trong quá trình sống đều giữ vai trò quan trọng. Các yếu tố xã hội này được thể hiện thành những phẩm chất xã hội đặc thù của cá nhân; đồng thời chính những phẩm chất ấy lại quy định nội dung cơ bản của tư tưởng và tình cảm con người, chi phối hành động xã hội và hoạt động thực tiễn của nó.

Ở nước ta hiện nay, cũng có nhiều quan niệm khác nhau về nhân cách. Từ cách tiếp cận hoạt động - giá trị, tác giả Phạm Minh Hạc cho rằng: “Nhân cách của con người là hệ thống các thái độ của mỗi người thể hiện ở mức độ phù hợp giữa thang giá trị và thước đo giá trị của người ấy với thang giá trị và thước đo giá trị của cộng đồng và xã hội, độ phù hợp càng cao nhân cách càng lớn” [39, tr. 24]. Còn theo tác giả Lê Đức Phúc, để xác định nội hàm khái niệm nhân cách, cần chú ý tới ba tiền đề cơ bản của nhân cách là: Tính độc đáo ít hay nhiều; tính tương đẳng theo nghĩa dù thay đổi cũng có thể nhận dạng được và tính đại diện cho những giá trị tốt hay xấu, còn có nghĩa là nhân phẩm hay chân giá trị thông qua hoạt động thực tế. Từ đây, ông cho rằng: “Nhân cách là cấu trúc tâm lý phức hợp, bao gồm những thuộc tính tâm lý cá nhân, được hình thành và phát triển trong cuộc sống và hoạt động, tạo nên nhân diện và quy định giá trị xã hội của mỗi người” [39, tr. 74-76]. Đặc điểm chung của các định nghĩa này là có xu hướng đặt giá trị xã hội lên làm một thành tố, một bộ phận quan trọng để đánh giá và xác định nhân cách. Mức độ giá trị xã hội của nhân cách được đánh giá là quy định tính chất xã hội của nhân cách ấy. Các nhà nghiên cứu đều thống nhất quan niệm coi nhân cách không phải chỉ là toàn bộ các tính chất hoặc thuộc tính tâm lý của một cá nhân, mà nhân cách thường được hiểu là “phẩm giá con người”. Nói cách khác, khi vận dụng cho cá nhân thì nhân cách là giá trị xã hội của một con người có ý thức, bao gồm cả những phẩm chất tâm lý xã hội của người ấy và cả những giá trị mà hoạt động của người ấy tạo ra trong xã hội.

Từ những khái quát nêu trên, đặc biệt là tiếp cận dưới góc độ triết học Mác - Lênin, tác giả luận án đi đến quan niệm: *Nhân cách là tổng hòa những phẩm chất xã hội của cá nhân, thể hiện về các mặt trình độ, đạo đức, văn hóa, xã hội của mỗi cá nhân được hình thành và phát triển trong quá trình hoạt động và giao tiếp của con người với những điều kiện, hoàn cảnh lịch sử cụ thể.*

Nhân cách trước hết gắn với từng cá nhân cụ thể, nhưng có mối quan hệ chặt chẽ với điều kiện tồn tại và phát triển của mỗi cộng đồng. Nhân cách không chỉ là hệ thống những phẩm chất xã hội của cá nhân, mà còn biểu hiện thông qua những giá trị mang tính chất chung, đại diện cho cả cộng đồng (tầng lớp, giai cấp, dân

tộc,...). Trong đó, phương thức hoạt động sống, điều kiện tồn tại và phát triển của mỗi cộng đồng quy định đặc trưng nhân cách của cộng đồng đó. Chính vì vậy, con người khi mới sinh ra chưa phải là nhân cách, mà chỉ đang ở trong quá trình “trở thành” nhân cách. Nhân cách không thể tự hình thành nếu không thông qua quá trình hoạt động và giao tiếp trong cộng đồng, xã hội. Muốn xây dựng nhân cách cá nhân phải phát triển những phẩm chất thuộc về xã hội của cá nhân đang sinh sống, những mối quan hệ của cá nhân với thế giới xung quanh, với xã hội và với nhiệm vụ cá nhân. Năng lực chung và năng lực chuyên môn của cá nhân được hình thành trên cơ sở những nhiệm vụ này. Những năng lực này là tiêu chuẩn đánh giá của xã hội đối với con người, song chúng gắn chặt với con người cụ thể như là những phẩm chất xã hội của cá nhân.

2.1.1.2. Các yếu tố tác động đến nhân cách

Sự đa dạng trong cuộc sống mỗi con người kéo theo sự xuất hiện của nhiều nhân tố ảnh hưởng tới nhân cách. Do vậy, trong khuôn khổ luận án, tác giả xin đưa ra một số yếu tố được coi là cốt lõi, quan trọng nhất, ảnh hưởng và chi phối nhiều nhất tới việc hình thành nhân cách:

Nhân tố bẩm sinh - di truyền

Theo sinh vật học hiện đại, di truyền là mối liên hệ kế thừa của cơ thể sống đảm bảo sự tái tạo ở thế hệ mới những nét giống nhau về mặt sinh học đối với thế hệ trước và đảm bảo năng lực đáp ứng những đòi hỏi của hoàn cảnh theo một cơ chế đã định sẵn.

Bẩm sinh là những biểu hiện sinh học ngay từ khi sinh ra con người đã có. Di truyền là những thuộc tính sinh học của cha, mẹ hoặc các thế hệ trước ghi nhận trong Gen truyền lại con cái. Đối với mỗi cá thể khi ra đời đã nhận được một số đặc điểm về cấu tạo và chức năng của cơ thể từ các thế hệ trước theo con đường di truyền trong đó có các giác quan và não. Bất cứ một chức năng tâm lý nào mang bản chất con người của nhân cách cũng chỉ có thể được phát triển trong hoạt động của bản thân đó và trong điều kiện của xã hội loài người. Thực tế mọi cá thể bình thường đều có thể phát triển tốt đẹp đời sống tinh thần của mình. Hơn nữa, hoạt động tâm sinh lý của con người lại có khả năng bù trừ. Ngoài ra, sự tác động của

yếu tố di truyền đối với từng lứa tuổi và từng hoạt động cụ thể là khác nhau. Khi sinh ra, mỗi người đã có 1 bộ gen riêng cho mình và nó rất hiếm khi trùng với người khác. Do vậy, mỗi người có khí chất, thiên hướng, khả năng tư duy... cũng khác nhau.

Tuy nhiên, theo chủ nghĩa Mác - Lênin, bẩm sinh – di truyền mặc dù đóng vai trò quan trọng trong sự hình thành và phát triển tâm lý nhân cách nhưng không phải là yếu tố quyết định chiều hướng và giới hạn phát triển nhân cách. Nói đúng hơn thì Bẩm sinh và Di truyền sẽ tham gia vào quá trình hình thành cơ sở vật chất của các hiện tượng tâm lý. Trong giai đoạn đầu, chúng thể hiện vai trò là tiền đề cho sự hình thành, phát triển nhân cách.

Hoàn cảnh sống

Bàn về mối quan hệ giữa con người và hoàn cảnh sống, C. Mác cho rằng: Hoàn cảnh sáng tạo ra con người, trong chừng mực mà con người đã sáng tạo ra hoàn cảnh. Hoàn cảnh là tập hợp tất cả những yếu tố khách quan tác động tới con người. Nhân cách nằm trong con người nên cũng chịu ảnh hưởng tác động của hoàn cảnh mà con người đó đang sống. Hoàn cảnh sống bao gồm hoàn cảnh tự nhiên và hoàn cảnh xã hội.

Hoàn cảnh tự nhiên, ví dụ như lãnh thổ sống của từng dân tộc, sông ngòi, đất, khoáng sản, mưa, gió... Những điều kiện ấy quy định đặc điểm của các dạng, các ngành sản xuất, đặc tính của những phương thức hoạt động của con người trong tự nhiên và một có nét riêng trong phạm vi sáng tạo nghệ thuật. Qua đó quy định các giá trị vật chất và tinh thần ở một mức độ nhất định. Nhiều phong tục tập quán đều có nguồn gốc từ điều kiện và hoàn cảnh sống tự nhiên. Nhân cách như một thành viên của xã hội, chịu ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên thông qua những giá trị vật chất và tinh thần, qua phong tục tập quán, những cái vốn có trong bản thân mỗi người đã liên hệ với những điều kiện tự nhiên ấy, kết hợp với phương thức sống của chính bản thân nó.

Hoàn cảnh xã hội là môi trường chính trị, kinh tế - xã hội, giáo dục, ... Cá nhân là một tồn tại có ý thức, nó còn có thể lựa chọn phương thức sống và các cách phản ứng khác nhau trước tác động của hoàn cảnh xã hội. Và trong tất cả các mối

quan hệ xã hội, nhân cách không chỉ là khách thể mà còn là chủ thể. Trước những biểu hiện thông qua hành động, ứng xử của nhân cách. Dư luận và tâm trạng chung, có thể được coi là phản ánh về sự đánh giá của mọi người về hoạt động tập thể của các hành vi cá nhân. Dư luận được hình thành thâm lặng và có ý thức. Nó có thể đóng vai trò tích cực hay tiêu cực trong đời sống được bắt nguồn từ sự kiện thực hay bịa đặt. Nó nảy sinh, phát triển trên tâm trạng xã hội và có ảnh hưởng trở lại tâm trạng đó.

Nhân tố hoạt động

Hoạt động là phương thức tồn tại của con người, là nhân tố quyết định trực tiếp sự hình thành và phát triển nhân cách. Hoạt động của con người là hoạt động có mục đích, có ý thức mang tính xã hội, cộng đồng, được thực hiện bằng những thao tác nhất định. Nó được hình thành và phát triển cùng sự hình thành và phát triển của ý thức, là nguồn gốc và nội dung của ý thức. Thông qua hai quá trình đối tượng hóa và chủ thể hóa trong hoạt động mà nhân cách được bộc lộ và hình thành. Con người lĩnh hội kinh nghiệm xã hội lịch sử bằng hoạt động của bản thân để hình thành nhân cách. Mặt khác, cũng thông qua hoạt động, con người đóng góp “bản sắc” của mình vào việc cải tạo thế giới khách quan. Bên cạnh đó trong nhân tố hoạt động của con người còn bao hàm cả hoạt động giáo dục và hoạt động giao tiếp.

Hoạt động giáo dục: Giáo dục là một hoạt động chuyên môn của xã hội nhằm hình thành và phát triển nhân cách con người theo những yêu cầu của xã hội trong những giai đoạn lịch sử nhất định.

Giáo dục tạo tiền đề cho tự giáo dục của cá nhân. Tự giáo dục thể hiện tính chủ thể của cá nhân khi con người đáp ứng hoặc tự vận động nhằm chuyển hóa các yêu cầu của giáo dục thành phẩm chất và năng lực của bản thân. Nếu cá nhân thiếu khả năng tự giáo dục thì các phẩm chất và năng lực của họ sẽ hình thành ở mức độ thấp hoặc thậm chí không thể hình thành. Trình độ, khả năng tự giáo dục của cá nhân phần lớn bắt nguồn từ sự định hướng của giáo dục. Giáo dục đúng đắn và đầy đủ sẽ giúp con người hình thành khả năng tự giáo dục, đề kháng trước những tác động tiêu cực của xã hội để phát triển nhân cách mạnh mẽ.

Trong tâm lý học, giáo dục thường được hiểu là quá trình tác động có ý thức, có mục đích và có kế hoạch về mặt tư tưởng, đạo đức và hành vi trong tập thể trẻ em và học sinh, trong gia đình và cơ quan giáo dục ngoài nhà trường. Giáo dục mang lại những thứ mà yếu tố bẩm sinh, di truyền hoặc môi trường tự nhiên không thể đem lại được. Giáo dục vạch ra chiều hướng cho sự hình thành và phát triển nhân cách, bù đắp những thiếu hụt, uốn nắn những phẩm chất, tâm lý do phát triển tự phát của môi trường, xã hội.

Hoạt động giao tiếp: Giao tiếp là điều kiện tồn tại của cá nhân và xã hội loài người. Nhu cầu giao tiếp là một trong những nhu cầu xã hội cơ bản, xuất hiện sớm nhất ở con người. Sự phát triển của một cá nhân được quy định bởi sự phát triển của tất cả các cá nhân khác mà nó giao tiếp trực tiếp hay gián tiếp.

Nhờ giao tiếp, nhân cách của con người được thể hiện phần nào đó. Con người không chỉ nhận thức được các mối quan hệ xã hội, nhận thức được những con người khác mà còn nhận thức được chính bản thân mình, tự đối chiếu, so sánh mình với người khác, với chuẩn mực xã hội, tự đánh giá bản thân mình như là một nhân cách.

Mặt khác, nhờ giao tiếp mỗi người nhận ra và xác định được tư tưởng, tình cảm, nhu cầu, vốn sống, kinh nghiệm, hiểu biết, quan điểm,... của đối tượng mà mình giao tiếp. Do có sự nhận biết này mà chủ thể giao tiếp đáp ứng được mục đích, nhiệm vụ của giao tiếp một cách chính xác, hợp lí, kịp thời. Qua đó con người tự tạo nên các hình thức giao tiếp khác nhau giữa cá nhân với cá nhân; giữa cá nhân với nhóm, tập thể, cộng đồng; giữa nhóm với cộng đồng.

Nhân cách càng phát triển thì trong cuộc sống, con người càng có khả năng hoạt động một cách độc lập, chủ động và mở rộng các mối quan hệ xã hội. Với tính chất là tổng hoà những phẩm chất xã hội của cá nhân, nhân cách bao gồm hai yếu tố cơ bản là: Đức và tài. Trong đó, đức lại được biểu thị ra ở các mặt: Tư tưởng (đối với xã hội có giai cấp, có tư tưởng chính trị) đạo đức, lối sống,...; tài gồm: Trình độ tri thức, năng lực nhận thức và năng lực hoạt động thực tiễn,... Đây là những phẩm chất chung của mọi nhân cách và được biểu hiện cụ thể ở từng cá nhân, từng cộng đồng người (tập thể, giai cấp, dân tộc,...). Hai yếu tố đức và tài thường xuyên tác

động biện chứng với nhau, cấu thành một chỉnh thể thống nhất tương đối ổn định. Thông qua đó, mỗi cá nhân có thể làm chủ được bản thân với tư cách là chủ thể sáng tạo. Để xây dựng môi trường xã hội tốt đẹp, lành mạnh, tích cực, tiên bộ. Mỗi con người cần hoàn thiện, trau dồi nhân cách cao đẹp của chính mình. Để hoàn thiện nhân cách, con người trước tiên cần phải tự mình ý thức được vai trò của mình trong xã hội, vận dụng tổng hòa các ảnh hưởng trong giáo dục nhân cách, rèn luyện bản thân, bài trừ thói hư tật xấu, góp phần làm trong sạch xã hội.

2.1.1.3. Quan niệm về nhân cách người Công an nhân dân

Luận bàn về nhân cách người Công an nhân dân, trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm, chăm lo đặc biệt, xây dựng, giáo dục và rèn luyện lực lượng Công an nhân dân trưởng thành, lớn mạnh; tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân. Hồ Chí Minh luôn yêu cầu mỗi người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân không những cần hội tụ đầy đủ những yếu tố cấu thành nhân cách của người cán bộ, đảng viên của Đảng hoạt động trong lĩnh vực bảo vệ chính quyền cách mạng, mà còn phải thực sự tiêu biểu về phẩm chất, năng lực và phong cách, tác phong công tác. Những tư tưởng của Hồ Chí Minh về nhân cách người Công an nhân dân được khái quát hóa cô đọng trong bức thư Người gửi cho đồng chí Hoàng Mai - Giám đốc Sở Công an Khu XII), tháng 3 năm 1948:

“Tư cách người công an cách mệnh là:

Đối với tự mình, phải cần, kiệm, liêm, chính.

Đối với đồng sự, phải thân ái giúp đỡ.

Đối với Chính phủ, phải tuyệt đối trung thành.

Đối với Nhân dân, phải kính trọng, lễ phép.

Đối với công việc, phải tận tụy.

Đối với địch, phải cương quyết, khôn khéo.

Nói tóm lại là những đạo đức và tư cách mà người Công an cách mệnh phải có, phải giữ cho đúng” [73, tr. 498 - 499].

Sáu điều Bác Hồ dạy về “Tư cách người công an cách mệnh” ở đây nói về mối quan hệ với “tự mình”, với đồng sự, với Chính phủ, Nhân dân, với công việc và

với địch. Tuy nhiên, có thể tóm gọn lại trong ba mối quan hệ chủ yếu, cơ bản nhất: Đối với mình, đối với người, đối với việc. Trong đó đối với mình phải đặt lên hàng đầu cần phải “cần - kiệm - liêm - chính” vì chỉ khi tự bản thân mình xây dựng được lập trường tư tưởng vững vàng, xác định được nhiệm vụ, chức trách mà một người Công an nhân dân phải đảm nhiệm thì mới xứng đáng đứng trong hàng ngũ của lực lượng Công an nhân dân:

Bác giải thích rõ: “Cần tức là siêng năng, chăm chỉ, cố gắng dẻo dai.” Bác nhấn mạnh: “Người siêng năng thì mau tiến bộ. Cả nhà siêng năng thì chắc ấm no. Cả làng siêng năng thì làng phồn thịnh. Cả nước siêng năng thì nước mạnh giàu”. Bác cũng chỉ rõ: “Muốn cho chữ Cần có nhiều kết quả hơn, thì phải có kế hoạch cho mọi công việc. Nghĩa là phải tính toán cẩn thận, sắp đặt gọn gàng... Vì vậy, siêng năng và kế hoạch phải đi đôi với nhau”. Bác cũng chỉ ra: “Lười biếng là kẻ địch của chữ cần... Vì vậy, lười biếng cũng là kẻ địch của dân tộc. Do vậy, người lười biếng là có tội với đồng bào, với Tổ quốc” [73, tr.309].

Nói về “Kiệm”, theo Bác Kiệm “là tiết kiệm, không xa xỉ, không hoang phí, không bừa bãi. Cần với kiệm phải đi đôi với nhau, như hai chân của con người”. Đồng thời giải thích cách thức tiết kiệm bằng cách nào, và phân tích thêm: “Thời giờ cũng cần phải tiết kiệm như của cải. Của cải nếu hết, còn có thể làm thêm. Khi thời giờ đã qua rồi, không bao giờ kéo nó trở lại được... Muốn tiết kiệm thời giờ, thì việc gì ta cũng phải làm cho nhanh chóng, mau lẹ. Không nên chậm rãi. Không nên "nay lần mai lữa" [73, tr.309].

Nói về “Liêm”, theo Bác: “Liêm là trong sạch, không tham lam”. Người chỉ rõ: “Tham tiền của, tham địa vị, tham danh tiếng, tham ăn ngon, sống yên đều là bất liêm...”; Cán bộ “có quyền mà thiếu lương tâm là có dịp đục khoét, có dịp ăn của đút, có dịp "dĩ công vi tư". Vì vậy, cán bộ phải thực hành chữ liêm trước, để làm kiểu mẫu cho dân”. Mặt khác, Bác cũng nhấn mạnh, "Quan tham vì dân đại". Nếu dân hiểu biết, không chịu đút lót, thì "quan" dù không liêm cũng phải hoá ra liêm. Vì vậy dân phải biết quyền hạn của mình, phải biết kiểm soát cán bộ, để giúp cán bộ thực hiện chữ liêm"... Người kết luận: “Một dân tộc biết cần, kiệm, biết liêm, là

một dân tộc giàu về vật chất, mạnh về tinh thần, là một dân tộc văn minh tiên bộ” [73, tr.310].

Nói về “Chính”, theo Bác: Chính “nghĩa là thẳng thắn, đứng đắn. Điều gì không đứng đắn, thẳng thắn, tức là tà”. Cần, kiệm, liêm cần, kiệm, liêm là gốc rễ của chính. Nhưng một cây cần có gốc rễ, lại cần có ngành, lá, hoa, quả mới là hoàn toàn. Một người phải Cần, Kiệm, Liêm, nhưng còn phải CHÍNH mới là người hoàn toàn”. Bác đã chỉ ra 3 mặt của một người trong xã hội và yêu cầu của mỗi mặt đó: Đối với mình - “Chớ tự kiêu tự đại...”; Đối với người - “Chớ nịnh hót người trên. Chớ xem khinh kẻ dưới...”; Đối với việc - “Phải để công việc nước lên trên, trước việc tư, việc nhà...” [73, tr.310].

Với công việc thì bản thân phải xác định tâm thế tận tụy, cống hiến hết mình cho công việc, những vấn đề này phải thực hiện một cách tự giác, nghiêm túc bởi đặc thù công tác của lực lượng là công tác trong môi trường phức tạp, liên quan tới danh dự, cuộc sống của người dân. Nếu như làm việc không tận tụy sẽ dễ dẫn tới oan sai, bỏ lọt tội phạm.

Đối với “người” ở đây là đối với Đảng, Chính phủ, chế độ phải tuyệt đối trung thành; đối với Nhân dân phải luôn tỏ thái độ kính trọng lễ phép; đối với địch thì phải kiên quyết trước những cám dỗ và khôn khéo trong công tác đấu tranh để đạt hiệu quả cao nhất; đối với đồng sự phải thân ái, giúp đỡ nhau trong công việc cũng như trong đời sống hàng ngày để hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, công việc được giao phó. Những quan hệ đó không chỉ là cách ứng xử, mà còn là trách nhiệm công vụ, bản chất chính trị của người Công an nhân dân; là sự thống nhất giữa tư cách đạo đức với chức trách, nhiệm vụ, giữa nhận thức và hành động.

Công an nhân dân là một lực lượng đặc biệt quan trọng trong bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội; bảo vệ Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa; giữ gìn cuộc sống bình yên của Nhân dân. Theo đó, đòi hỏi người Công an nhân dân phải có nhân cách cao đẹp, được thể hiện rõ nét qua hệ thống phẩm chất, năng lực, phương pháp, tác phong công tác nhằm bảo đảm luôn hoàn thành tốt trọng trách mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân tin cậy, giao phó.

Tiếp cận từ lý luận cơ bản về nhân cách và nhân cách người cán bộ, đảng viên, gắn với đối tượng nghiên cứu cụ thể là người Công an nhân dân, tác giả đưa ra quan niệm: *Nhân cách người Công an nhân dân là tổng hòa phẩm chất, năng lực và phong cách, được hình thành trong quá trình học tập, rèn luyện và thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; phản ánh vị trí và vai trò của người Công an nhân dân trong từng giai đoạn lịch sử nhất định.*

Có thể thấy, cấu trúc nhân cách của người Công an nhân dân đó chính là tổng hòa các yếu tố về phẩm chất, năng lực và phong cách. Các yếu tố này thể hiện ở tính chính trị, ở lập trường giai cấp, bản lĩnh cách mạng và văn hóa hy sinh vì bình yên của Tổ quốc và vì hạnh phúc của Nhân dân. Điều này được thể hiện trên một số nội dung cơ bản sau:

Thứ nhất, về lập trường tư tưởng, chính trị

Người Công an nhân dân phải có lập trường, tư tưởng chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; quyết tâm phấn đấu vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội. Tại Hội nghị toàn quốc quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị khóa XIII về “*Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*”, Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng đã căn dặn toàn thể lực lượng Công an nhân dân: “*Với những nỗ lực và quyết tâm cao, với tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; với đội ngũ cán bộ tuyệt đối trung thành, tận tụy, có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, có trình độ, năng lực, lực lượng Công an nhân dân đã đổi mới, nỗ lực phấn đấu rồi càng phải đẩy mạnh đổi mới, nỗ lực phấn đấu mạnh mẽ hơn nữa, thực hiện thắng lợi Nghị quyết của Bộ Chính trị lần này, góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để xây dựng và phát triển đất nước. Toàn thể lực lượng Công an nhân dân hãy luôn luôn ghi nhớ, khắc sâu vào tâm trí của mình và thực hiện cho bằng được lời thề: “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ”; “Còn Đảng thì còn mình”; “Danh dự là điều thiêng liêng, cao quý nhất”* [141, tr. 8].

Thứ hai, phẩm chất đạo đức người Công an cách mạng

Người Công an nhân dân phải luôn nêu gương sáng về phẩm chất đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; kiên trung với Đảng, vì nước quên thân, vì dân phục vụ, tận tụy với công việc, kiên quyết, khôn khéo với kẻ thù để bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ cuộc sống bình yên và hạnh phúc của Nhân dân. Bởi theo Hồ Chí Minh: “Bọn phản động không bao giờ muốn cho chúng ta xây dựng chủ nghĩa xã hội thành công, công an phải luôn luôn cảnh giác, ngăn ngừa những hành động phá hoại của chúng để bảo vệ lợi ích của Nhân dân, bảo vệ sự nghiệp cách mạng” [86, tr. 258]. Thực hiện lời dạy của Bác chính là nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, nâng cao sức mạnh chính trị, tư tưởng, năng lực thực thi nhiệm vụ của từng cán bộ, công chức, viên chức, chiến sĩ lực lượng vũ trang nói chung, nhất là đối với cán bộ, chiến sĩ công an nói riêng. Trong quá trình công tác và sinh hoạt người Công an nhân dân phải luôn có lòng nhân ái, khoan dung, thân ái, giúp đỡ đồng chí, đồng đội; kính trọng, lễ phép với nhân dân vì nhân dân mà phục vụ, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của quần chúng nhân dân.

Thứ ba, học tập, rèn luyện nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ

Người Công an nhân dân phải luôn ra sức học tập nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng nghiệp vụ về mọi mặt để có thể hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao; luôn trau dồi kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ với đồng chí, đồng đội để “vững vàng về chính trị, giỏi về pháp luật, tinh thông về nghiệp vụ”, phải biết kết hợp nhuần nhuyễn giữa lý luận với thực tiễn, chủ động, sáng tạo trong mọi tình huống, mọi nhiệm vụ để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, dù trong hoàn cảnh nào phải giữ vững nguyên tắc tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách khi thực hiện bất cứ nhiệm vụ gì mà Đảng và Nhân dân giao phó.

Thứ tư, phát huy trình độ chuyên môn, nghiệp vụ trong thực tiễn công tác

Nhân cách người Công an nhân dân phải gắn với trình độ chuyên môn, nghiệp vụ trong thực tiễn công tác. Trong quá trình công tác cần có sự phát triển hài hoà giữa “đức” và “tài”, vừa “hồng” vừa “chuyên” lấy đức làm gốc, làm nền tảng để đem tài năng phụng sự tổ quốc, phục vụ nhân dân. Người không bao giờ tuyệt đối hóa, hoặc coi nhẹ, xem thường một yếu tố nào. Đây cũng là sự thống nhất, kết

hợp nhuần nhuyễn, không tách rời giữa "Đức" và "Tài", những biểu hiện rõ rệt về phẩm chất chính trị, tư cách đạo đức cần phải có của người Công an cách mạng; trong đó "Đức" là gốc, là cơ sở; "Tài" là điều kiện để phát huy các phẩm chất tốt đẹp và cống hiến; có sự kết hợp giữa yếu tố truyền thống dân tộc với yếu tố thời đại; hàm chứa, hình thành, giữ gìn, khẳng định tính Đảng, tính Giai cấp, tính nhân dân của Công an nhân dân, góp phần quan trọng hình thành nên cốt cách, phong cách, bản lĩnh, văn hoá của người chiến sĩ Công an nhân dân cách mạng.

2.1.2. Quan niệm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Vùng Tây Bắc Việt Nam hiện nay bao gồm 6 tỉnh: Hoà Bình, Sơn La, Điện Biên, Lai Châu, Lào Cai, Yên Bái với diện tích trên 56.450km², dân số 4.713.048 người (Theo tổng điều tra dân số năm 2019), mật độ dân số đạt khoảng 121 người/km², năm 2019 mức thu nhập bình quân đầu người đạt 42,5 triệu/ người/ năm, Tỷ lệ đạt tiêu chí nông thôn mới vùng còn thấp; tỷ lệ hộ nghèo còn rất cao, đến cuối năm 2019 là 15,82% cao nhất trong cả nước. Với đặc điểm địa hình phần lớn là đồi núi hiểm trở, đường biên giới dài 1.126,9 km (trong đó có 610km đường biên của hai tỉnh Sơn La và Điện Biên giáp với các tỉnh Hủa Phăn, Phong Xa Lì và Luông Pha Băng của Lào; 516,9 km đường biên của tỉnh Điện Biên, Lai Châu và Lào Cai giáp với tỉnh Vân Nam của Trung Quốc). Dọc tuyến này có 02 cửa khẩu quốc tế, 04 cửa khẩu quốc gia và 06 cửa khẩu địa phương. Với vị trí chiến lược về quốc phòng, an ninh của đất nước, bộ máy tổ chức hành chính của Tây Bắc được hợp thành bởi 58 huyện, thị xã, thành phố trực thuộc tỉnh, với 921 xã, phường, thị trấn (Trong đó: tỉnh Lai Châu có 104 xã, phường, thị trấn; tỉnh Lào Cai có 152 xã, phường, thị trấn; tỉnh Sơn La có 204 xã, phường, thị trấn; tỉnh Yên Bái có 180 xã, phường, thị trấn; tỉnh Điện Biên có 130 xã, phường, thị trấn; tỉnh Hoà Bình có 151 xã, phường, thị trấn). Có thể khái quát nét đặc thù về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của vùng Tây Bắc trên một số điểm:

Một là, khu vực Tây Bắc là khu vực có địa hình hiểm trở, khó khăn nhất cả nước chủ yếu là đồi, núi cao và hiểm trở, khí hậu khắc nghiệt, địa hình biên giới phức tạp, là vùng có nhiều ngọn núi cao nhất cả nước trong đó có dãy núi Hoàng

Liên Sơn với đỉnh Phan-xi-phăng cao 3143m, địa hình bị cắt xẻ mạnh, độ dốc lớn rất khó khăn trong xây dựng hạ tầng cơ sở, phát triển kinh tế - xã hội, quản lý biên giới, tuyên truyền, vận động đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước đến với người dân.

Hai là, khu vực Tây Bắc là một trong những khu vực có tỷ lệ đồng bào dân tộc thiểu số cao nhất cả nước. Theo số liệu của Tổng cục Thống kê năm 2021, Nhân dân cư trú trên địa bàn các tỉnh Tây Bắc chủ yếu là đồng bào các dân tộc thiểu số với 34 dân tộc anh em cùng cư trú trên địa bàn (dân tộc Thái, Tày, Mường, Mông, Ngái, Cống, Si La), đồng bào dân tộc thiểu số có gần 3,8 triệu người (chiếm 79,2% dân số toàn vùng), phân bố rải rác tại các tỉnh, một số đồng bào dân tộc thiểu số có đặc tính sống ở những khu vực cao và hiểm trở, tỷ lệ người dân chưa biết tiếng Việt còn chiếm tỷ lệ cao. Nhưng nhìn chung nhân dân các dân tộc cư trú trên địa bàn Tây Bắc rất giàu truyền thống cách mạng.

Ba là, khu vực Tây Bắc luôn được Đảng, Nhà nước quan tâm với việc ban hành nhiều chủ trương, chính sách nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của vùng. Tuy nhiên, do những khó khăn về giao thông vận tải, địa hình, địa chất, trình độ dân cư cũng như nguồn lực xã hội cho phát triển kinh tế nơi đây hết sức hạn chế nên kinh tế các địa phương trên địa bàn nhìn chung gặp rất nhiều khó khăn, chậm phát triển so với các khu vực khác của đất nước, đời sống nhân dân gặp nhiều khó khăn, tỷ lệ hộ nghèo cao, bình quân thu nhập đầu người thấp nhất cả nước, nhất là trong các cộng đồng đồng bào dân tộc thiểu số sống ở vùng sâu, vùng xa. Bên cạnh đó còn là hiện tượng suy thoái và cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên, ô nhiễm môi trường do khai thác, sử dụng không đúng các nguồn khoáng sản.

Bốn là, đây là khu vực có diễn biến phức tạp về an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, nhất là hoạt động của các loại tội phạm buôn lậu, mua bán người, đây khu vực “nóng” nhất về vận chuyển, buôn bán trái phép chất ma túy xuyên quốc gia, các vấn đề an ninh biên giới với Lào, Trung Quốc, vấn đề liên quan đến tôn giáo (hoạt động truyền đạo trái phép), dân tộc (vấn đề xây dựng nhà nước Mông tự trị), là địa bàn luôn ẩn chứa những nguy cơ dẫn đến sự kỳ thị, chia rẽ, xung đột sắc

tộc, tôn giáo, là địa bàn mà các thế lực thù địch lợi dụng chống phá chế độ, an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn.

Chính những đặc thù về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội nêu trên của vùng Tây Bắc đã trực tiếp quy định mức độ cấp thiết cần tăng cường vai trò của các tổ chức, các lực lượng thuộc hệ thống chính trị cơ sở, trong đó có lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trong giữ vững ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn; đảm bảo cho các địa phương ở địa bàn Tây Bắc có môi trường ổn định để phát triển toàn diện trên tất cả các lĩnh vực: kinh tế, chính trị, văn hoá - xã hội, quốc phòng - an ninh. Đồng thời, chính những đặc thù của tình hình kinh tế, chính trị, văn hoá - xã hội trên địa bàn đã hằng ngày, hằng giờ hợp thành hoàn cảnh hiện thực, thường xuyên và trực tiếp chi phối đến quá trình hình thành, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

Quy luật trong quá trình hoàn thiện nhân cách mỗi người cán bộ, đảng viên nói chung, cũng như người Công an nhân dân nói riêng tất yếu cần: “Phải kinh qua cuộc đấu tranh giữa cái cũ và cái mới trong bản thân mình: một cuộc đấu tranh gay go, gian khổ và liên tục. Nhưng ta kiên quyết thì cái mới nhất định thắng cái cũ và chính tâm nhất định thành công” [87, tr. 378]; đồng thời, cũng cần có quan điểm kế thừa, phủ định biện chứng, tức là: “Không phải cái gì cũng bỏ hết, không phải cái gì cũng làm mới. Cái gì cũ mà xấu, thì phải bỏ,... Cái gì cũ mà không xấu, nhưng phiền phức thì phải sửa đổi lại cho hợp lý,... Cái gì cũ mà tốt, thì phải phát triển thêm,... Cái gì mới mà hay, thì phải làm [72, tr. 94 - 95].

Trong quá trình tổ chức, rèn luyện lực lượng Công an nhân dân vững mạnh, Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân đủ đức, đủ tài để đủ sức hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ của cách mạng. Người thường xuyên yêu cầu, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân phải gương mẫu trong lời nói, việc làm; phải triệt để sửa đổi tác phong mệnh lệnh, quan liêu, hống hách; phải gây quan hệ thật tốt giữa công an và nhân dân; không được coi mình là giỏi, mà phải luôn luôn học hỏi lẫn nhau, giúp đỡ nhau để càng ngày càng tiến bộ; phải biết tôn trọng nhân cách con người, phải biết cảm hóa, khoan dung, độ lượng; luôn nêu cao tinh thần phục vụ, có thái độ chuẩn mực, lịch sự khi tiếp xúc

với nhân dân. Đồng thời, Người luôn yêu cầu Công an nhân dân phải gần dân, vì dân, kính trọng, lễ phép với nhân dân, lấy sự tin yêu của nhân dân để đánh giá chất lượng, hiệu quả công việc, phải nhận thức rõ sức mạnh và vai trò của nhân dân đối với công tác công an, phải làm sao cho nhiệm vụ giữ gìn an ninh, trật tự cũng là nhiệm vụ của toàn dân. Người chỉ rõ: “Công an có bao nhiêu người? Dù có vài ba nghìn hay năm bảy vạn đi nữa thì lực lượng ấy vẫn còn ít lắm bên cạnh lực lượng nhân dân. Năm vạn người thì chỉ có 5 vạn cặp mắt, 5 vạn đôi bàn tay. Phải làm sao có hàng chục triệu đôi bàn tay, hàng chục triệu cặp mắt và đôi tai mới được”; “Khi Nhân dân giúp đỡ ta nhiều thì thành công nhiều, giúp đỡ ta ít thì thành công ít, giúp đỡ ta hoàn toàn thì thắng lợi hoàn toàn” [78, tr. 270].

Từ những khái quát nêu trên, có thể quan niệm: *Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân là quá trình tác động bằng tổng thể các biện pháp hợp quy luật của các chủ thể, nhằm thúc đẩy theo chiều hướng tích cực sự vận động, biến đổi và chuyển hoá các yếu tố quy định phẩm chất, năng lực và phong cách của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân một cách tốt nhất để đáp ứng yêu cầu thực tiễn cách mạng trong từng giai đoạn lịch sử nhất định.*

Trong hệ thống bộ máy tổ chức của Công an nhân dân gồm: Bộ Công an; Công an các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Công an các Quận, Huyện, Thị xã, Thành phố trực thuộc tỉnh; và Công an xã, Phường, Thị trấn. Trong đó, Công an nhân dân cấp cơ sở là lực lượng Công an chính quy công tác tại các xã, phường, thị trấn tại các địa phương. Đây là lực lượng giữ vai trò quan trọng trong bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn cơ sở. Cấu thành nên lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở là những cán bộ sĩ quan chính quy, tinh nhuệ được học tập, rèn luyện tại các cơ sở đào tạo của Bộ Công an.

Lực lượng Công an nhân dân các tỉnh Tây Bắc gồm 3 cấp (cấp Tỉnh; cấp Huyện, Thị, Thành phố trực thuộc tỉnh; cấp xã, phường, thị trấn) với số lượng lên tới hàng vạn cán bộ chiến sĩ. Hiện nay về cấp tỉnh có 06 trụ sở Công an nhân dân được bố trí tại Tỉnh Hòa Bình, Sơn La, Lai Châu, Điện Biên, Lào Cai, Yên Bái; cấp Huyện, Thị, Thành phố trực thuộc tỉnh có 56 trụ sở Công an nhân dân và có 921 trụ

sở Công an nhân dân cấp xã, phường, thị trấn. Hiện nay, đã có 100% số xã trên địa bàn có cán bộ chiến sĩ là Công an nhân dân chính quy công tác.

Trên cơ sở kế thừa lý luận xây dựng nhân cách người Công an nhân dân, khi tiếp cận với tư cách là hoạt động có ý thức, có mục đích của con người; đồng thời gắn với vai trò, dấu ấn cá nhân của các chủ thể, cũng như với một đối tượng cụ thể, tác giả đi đến quan niệm: *Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là hoạt động của các chủ thể, với các nội dung và phương thức tác động hợp quy luật nhằm hình thành, phát triển những phẩm chất, năng lực và phong cách của họ theo mô hình nhân cách người Công an nhân dân, phù hợp với đặc thù địa bàn trong từng giai đoạn lịch sử nhất định.*

Quan niệm trên cho thấy, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là nhiệm vụ có tính tất yếu khách quan, là quá trình tiếp nhận và giải quyết mâu thuẫn giữa hiện trạng phẩm chất, năng lực và phong cách, tác phong công tác của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân xã, phường, thị trấn với yêu cầu cao theo mẫu số chung về chuẩn mực nhân cách của người Công an nhân dân trong thực hiện cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao. Đây là quá trình tự giác, thông qua tác động tích cực của các chủ thể giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện nhân cách và khả năng tự giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện nhân cách ở mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân công tác ở các xã, phường, thị trấn trên địa bàn Tây Bắc.

Mục đích của quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là nhằm hoàn thiện phẩm chất, năng lực, trình độ và phong cách, tác phong công tác của họ, đáp ứng yêu cầu chức trách, nhiệm vụ được giao. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Không phải chỉ ở tại nhà trường, có lên lớp, mới học tập tu dưỡng, rèn luyện và tự cải tạo được. Trong mọi hoạt động cách mạng, chúng ta đều có thể và đều phải học tập, tự cải tạo” [89, tr. 602].

Chủ thể lãnh đạo, chỉ đạo quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là lãnh đạo Đảng, Nhà Nước, các tổ chức Đảng, chính quyền, lực lượng công an các cấp. Trực tiếp là cấp ủy, chính quyền các địa phương và người lãnh đạo các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên

địa bàn Tây Bắc. Các chủ thể này có trách nhiệm trực tiếp quản lý, chỉ đạo điều hành và tổ chức hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở theo đúng chức trách, phạm vi, quyền hạn được giao. Cùng với các chủ thể nêu trên, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn do chính bản thân người chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở thực hiện bằng cách, phát huy vai trò, khả năng tự giáo dục, tự rèn luyện và nhằm chuyển hóa những yếu tố phẩm chất, năng lực thành nhân cách của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc theo cương vị, chức trách, nhiệm vụ đảm nhiệm.

Lực lượng tham gia vào quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là các tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể, nhân dân địa phương; các cơ quan chức năng và mọi cán bộ, đảng viên, quần chúng ở các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn.

Đối tượng xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc một bộ phận hợp thành lực lượng Công an nhân dân, có chức năng tham mưu cho cấp uỷ, chính quyền địa phương và cơ quan Công an cấp trên (cấp huyện, cấp tỉnh, Bộ Công an) về lĩnh vực an ninh quốc gia và an ninh trật tự xã hội tại địa bàn Tây Bắc. Do vậy, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có nhiệm vụ thực hiện tốt chức năng quản lý nhà nước về bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự an toàn xã hội trên địa bàn Tây Bắc, bao gồm: Xác định rõ quyền và nghĩa vụ của các cơ quan nhà nước, tổ chức xã hội và công dân đối với sự nghiệp an ninh trật tự, thực hiện các biện pháp nghiệp vụ của lực lượng Công an nhân dân trong tiến hành công tác bảo vệ an ninh trật tự có hiệu quả; thực hiện chức năng thanh tra, kiểm tra, phát hiện, xử lý sai phạm trong lĩnh vực quản lý nhà nước về an ninh trật tự; phối hợp với các cơ quan liên quan trong tổ chức, kiểm tra và xử lý sai phạm trong lĩnh vực quản lý nhà nước về an ninh trật tự; tiến hành công tác điều tra cơ bản, nắm bắt tình hình địa bàn, công tác dân vận, xây dựng thế trận an ninh nhân dân. Đồng thời, trực tiếp tiến hành các biện pháp nghiệp vụ đấu tranh phòng, chống âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch, các loại tội phạm và các hành vi vi phạm pháp

luật về an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn; thường xuyên phân tích, đánh giá, dự báo tình hình và đề xuất các chủ trương, giải pháp, phương án bảo đảm an ninh trật tự trên địa bàn.

Có thể thấy, Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là bộ mặt của chính quyền nhân dân các địa phương trên địa bàn; đồng thời là người đại diện của chính quyền, giữ vai trò quan trọng trong chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của các tầng lớp nhân dân; chủ động phát hiện và kịp thời đấu tranh ngăn chặn làm thất bại nhiều âm mưu kích động biểu tình, gây rối, gây bạo loạn của bọn phản động bên ngoài câu kết với số đối tượng chống đối trong nước trên địa bàn; chủ động nắm chắc tình hình, kịp thời phát hiện và đấu tranh có hiệu quả với các hoạt động tình báo, gián điệp của các thế lực thù địch âm mưu lật đổ chính quyền; thực hiện tốt phương án phản gián trên các tuyến biên giới và nội địa, nội bộ trọng điểm; phối hợp với lực lượng Bộ đội Biên phòng nắm chắc tình hình an ninh biên giới, chủ động đấu tranh chống các hoạt động xâm lấn biên giới, chống vượt biên xuất nhập cảnh trái phép, buôn lậu, buôn bán và vận chuyển ma túy, buôn bán phụ nữ và trẻ em qua biên giới, bảo vệ tốt an ninh và chủ quyền 2 tuyến biên giới Việt - Trung và Việt - Lào; phối hợp với lực lượng Quân đội xây dựng phương án diễn tập phòng thủ, đối phó với các tình huống xấu, đột xuất xảy ra.

Nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc bám sát vào chuẩn mực mô hình nhân cách người Công an nhân dân, gắn với yêu cầu cương vị, chức trách, nhiệm vụ của lực lượng này hiện nay. Theo đó cần tập trung vào xây dựng các nội dung:

Một là, xây dựng, rèn luyện bản lĩnh chính trị của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần tập trung vào xây dựng lập trường tư tưởng vững vàng, không ngả nghiêng dao động, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa, quyết tâm phấn đấu vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội, dũng cảm, kiên quyết, có nhãn quan chính trị nhạy bén, sắc sảo, chủ động, tích cực đấu tranh với mọi biểu hiện tiêu cực, cơ hội trong nội bộ, giữ gìn sự đoàn kết thống nhất trong Đảng, trong cơ quan, đơn vị.

Hai là, phẩm chất đạo đức người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn cần được rèn luyện theo 6 điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân, đối với mình, đối với người, đối với công việc. Đảm bảo người Công an nhân dân cấp cơ sở luôn thật sự gần gũi và đoàn kết chặt chẽ với Nhân dân, dù ở cương vị nào cũng cần gương mẫu để xứng đáng là người đầy tớ thật sự trung thành, tận tụy của Nhân dân. Mỗi cán bộ, chiến sĩ cần tích cực trong việc giác thực hiện “tự soi, tự sửa”, bảo đảm công tác tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt đảng và thực hiện nhiệm vụ của đơn vị. Bên cạnh đó cần siết chặt kỷ luật, kỷ cương, chấn chỉnh việc chấp hành pháp luật, điều lệnh, ý thức tổ chức kỷ luật trong Công an nhân dân, tác phong công tác và thái độ ứng xử với nhân dân.

Ba là, người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần tập trung vào học tập, trau dồi kiến thức toàn diện về chuyên môn, nghiệp vụ, phong cách người Công an cách mạng cũng như các kiến thức phong phú về chính trị, kinh tế, văn hóa; coi trọng phát triển năng lực tư duy gắn với năng lực tổ chức hoạt động thực tiễn thực hiện chức trách, nhiệm vụ đấu tranh trấn áp tội phạm, giữ gìn ổn định an ninh chính trị và bình yên cuộc sống cho nhân dân trên địa bàn. Đồng thời, đặc biệt quan tâm xây dựng phương pháp, tác phong công tác khoa học, mẫu mực, dân chủ, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm; nói đi đôi với làm, nói và làm theo đúng đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, điều lệ của Ngành, chỉ thị, mệnh lệnh của cấp trên, quy định của cơ quan, đơn vị; nêu cao tính chủ động, linh hoạt, sáng tạo, quyết đoán của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

Bốn là, thông qua thực tiễn công tác bồi đắp, rèn luyện những yếu tố thuộc về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, phương pháp, tác phong theo chuẩn mực người Công an nhân dân cách mạng; nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị, khơi dậy khát vọng cống hiến, ý thức chấp hành đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật Nhà nước của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn. Thực chất đây là quá trình thúc đẩy sự tích lũy dần về lượng các yếu tố phẩm chất, năng lực để tạo bước nhảy vọt về chất trong nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc giúp họ phát triển hài hoà giữa “đức” và “tài”, vừa

“hồng” vừa “chuyên” lấy đức làm gốc, làm nền tảng để đem tài năng phụng sự tổ quốc, phục vụ Nhân dân, giúp họ luôn đủ sức hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, nhất là nhiệm vụ bảo đảm, giữ gìn an ninh trật tự, an toàn xã hội các địa phương trên địa bàn.

Phương pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được tiến hành thông qua việc lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn, tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ công tác công an theo kế hoạch thường xuyên hoặc đột suất; thông qua công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện của tổ chức Đảng, tổ chức chỉ huy; thông qua góp ý phê bình của các tổ chức quần chúng trong từng đơn vị và Nhân dân trên địa bàn địa phương; thông qua công tác kiểm tra, giám sát tập thể, cá nhân trong quá trình công tác, rèn luyện.

2.2. Đặc điểm và nhân tố cơ bản quy định xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

2.2.1. Đặc điểm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Nghiên cứu về sự vận động tổng hợp của các yếu tố kinh tế - xã hội, tự nhiên trên một địa bàn có vị trí chiến lược về quốc phòng, an ninh và cũng rất đặc trưng về văn hoá, bản sắc dân tộc đã tạo nên đặc điểm vừa thống nhất, vừa khác biệt của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong mối quan hệ với các tổ chức, các đoàn thể chính trị - xã hội trên địa bàn, cũng như với chính lực lượng Công an nhân dân ở các địa phương khác trên cả nước. Từ chính những đặc điểm này, đến lượt nó lại quy định những đặc điểm trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, được biểu hiện cụ thể trên các nội dung:

Thứ nhất, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc gắn chặt với yêu cầu về phẩm chất, năng lực, phong cách của đội ngũ cán bộ, đảng viên và tính đặc thù của Ngành Công an

Trong hệ thống tổ chức chính trị cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, Công an nhân dân cấp cơ sở là lực lượng chuyên trách, có chức năng, nhiệm vụ bảo vệ Đảng,

Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa. Với chức năng và nhiệm vụ quan trọng như vậy, thời gian quan lãnh đạo Công an nhân dân các tỉnh Tây bắc đã thực hiện Nghị quyết số 22-NQ/TW ngày 15/3/2018 của Bộ Chính trị về “tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả”, Luật Công an nhân dân năm 2018, Bộ Công an đã tiến hành đổi mới, sắp xếp lại tổ chức bộ máy, trong đó có việc tăng cường lực lượng công an chính quy về các xã, phường, thị trấn; thực hiện Nghị quyết số 04-NQ/ĐUCA ngày 29/7/2021 về nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ và lãnh đạo, chỉ huy người dân tộc thiểu số trong Công an nhân dân; tập trung triển khai kế hoạch của Bộ về cơ cấu lại đội ngũ cán bộ theo Quy định số 02-QĐ/ĐUCA ngày 22/8/2019 về khung tiêu chuẩn, tiêu chí bố trí cán bộ ở 4 cấp Công an và Kế hoạch số 376/KH-BCA-X01, ngày 01/11/2019 về cơ cấu lại đội ngũ cán bộ ở các cấp Công an, với hướng tăng cường về cơ sở, đơn vị trực tiếp chiến đấu. Theo đó, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần hướng vào đảm bảo đủ tiêu chuẩn về lý lịch theo quy định; có nhận thức tốt về nhiệm vụ chính trị; có sự giác ngộ sâu sắc về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước; có bản lĩnh chính trị vững vàng trong bảo vệ an ninh, trật tự và có niềm tin, sự kiên định, tuyệt đối trung thành với sự lãnh đạo của Đảng, tin vào con đường cách mạng mà Đảng và Nhà nước đã lựa chọn.

Cùng với bản lĩnh chính trị vững vàng, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn phải đảm bảo bồi dưỡng, trang bị cho họ phẩm chất đạo đức cách mạng trong sáng, gương mẫu; có lối sống trong sạch, lành mạnh, tiến bộ, văn minh, trung thực; có tinh thần cảnh giác cách mạng cao, có ý thức giữ gìn bí mật các nội dung liên quan đến an ninh quốc gia, bí mật nghiệp vụ, mưu trí, sáng tạo và ý thức tổ chức kỷ luật nghiêm minh. Bên cạnh đó, còn phải xây dựng cho họ có trình độ, tri thức đảm bảo thực hiện tốt công tác được phụ trách, sắc bén về chính trị, nghiệp vụ, kiên quyết trong đấu tranh với các loại tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật; có khả năng nghiên cứu, nhanh nhạy nắm bắt những vấn đề thực tiễn, phân tích dự báo phục vụ cho công tác tham mưu, đề xuất với cấp trên trực tiếp và cấp uỷ, chính quyền địa phương các giải pháp

bảo đảm an ninh trật tự trên địa bàn các địa phương; thường xuyên quan tâm bồi dưỡng kỹ năng “dân vận khéo” để mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thực hiện tốt công tác vận động Nhân dân tích cực tham gia vào các phong trào hành động cách mạng, nhất là phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”, nhằm mang lại hiệu quả tốt hơn và vững chắc hơn trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ, giữ gìn an ninh, trật tự trên địa bàn.

Thứ hai, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc diễn ra và hoàn thiện trong thực tiễn công tác, có sự gắn bó mật thiết với nhân dân

Thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự trên địa bàn Tây Bắc là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị cơ sở và của mỗi người dân, trong đó lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở làm nòng cốt. Tuy nhiên, để thực hiện tốt vai trò nòng cốt và tiên phong trên mặt trận này, đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải luôn dựa vào nhân dân, bám sát nhân dân, tích cực vận động và tổ chức cho nhân dân tham gia bảo vệ an ninh trật tự. Đây là vấn đề có ý nghĩa quan trọng hàng đầu, nó xuất phát từ quá trình ra đời và phát triển, từ bản chất, truyền thống của lực lượng Công an nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nêu rõ: “Công an Nhân dân Việt Nam hoàn toàn khác Công an đế quốc. Công an đế quốc là nanh vuốt của đế quốc để hà hiếp áp bức đa số nhân dân... Công an nhân dân phải là kiểu mẫu, phải là người chuyên trách thi hành chính sách, phương châm của Đảng và Chính phủ cho tốt. Công an nhân dân phải thực sự phục vụ nhân dân” [86, tr. 269]. Do vậy, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải biết “lấy dân làm gốc”, bởi nhiệm vụ của Công an là: “Bảo vệ Nhân dân, giữ gìn trật tự trị an, tẩy trừ những kẻ gian tế. Muốn làm tròn nhiệm vụ nặng nề mà vẻ vang ấy, công an cần phải đoàn kết nhân dân, tổ chức và giáo dục nhân dân, dựa vào lực lượng rộng lớn của nhân dân. Như vậy, Nhân dân sẽ ra sức giúp công an làm tròn nhiệm vụ” [86, tr. 83].

Từ chức năng, nhiệm vụ, cơ cấu, tổ chức biên chế bộ máy Nhà nước quy định lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là một bộ phận trong hệ thống chính trị cơ sở, mọi hoạt động của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân

cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đều tuân theo những quy định của Nhà nước, trên cơ sở thượng tôn pháp luật. Do đó, công tác của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc vừa có tính công khai, vừa có tính đặc thù của Ngành. Tính công khai trong công tác của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được thể hiện rõ nét thông qua việc đại diện cho Nhà nước và nhân dân về phương diện an ninh, trật tự. Tức là, hoạt động của Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nằm trong hoạt động chung của xã hội, hoạt động của cơ quan Nhà nước, dựa vào nhân dân và chịu sự giám sát của nhân dân, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân trên địa bàn địa phương.

Do đặc thù tính chất nhiệm vụ nên hoạt động công tác của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có nhiều lĩnh vực phải đảm bảo bí mật, lấy bí mật làm phương thức hoạt động và chỉ có đảm bảo bí mật thì công tác Công an mới thắng lợi. Mặt khác, trong quá trình hoạt động các đối tượng tội phạm luôn tìm cách tiếp cận các mục tiêu thiết yếu, cơ mật và quan trọng để tiến hành các hoạt động phạm tội trái pháp luật. Do đó, Đảng, Nhà nước cho phép Công an được sử dụng cả những biện pháp công khai và những biện pháp bí mật cùng các phương tiện, nghiệp vụ đặc thù. Việc đảm bảo bí mật trong thực thi nhiệm vụ của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có ý nghĩa vô cùng quan trọng, quyết định thắng lợi việc thực hiện nhiệm vụ của ngành. Từ vấn đề nêu trên, đòi hỏi quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải gắn chặt chẽ với quá trình công tác, có sự liên hệ mật thiết với Nhân dân; đồng thời phải thường xuyên nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, luôn có ý thức giữ gìn bí mật để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Thứ ba, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc gắn với quá trình giải quyết mối quan hệ công tác với các tổ chức, các lực lượng đứng chân trên địa bàn địa phương

Thực hiện công tác nghiệp vụ của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn liên quan tới nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội như: kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, quân sự, ngoại giao,... Song, mục đích cốt lõi trong hoạt động của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn

Tây Bắc là bảo vệ tổ chức Đảng, chính quyền địa phương và Nhân dân. Hiện nay, do tính chất nguy hiểm và phức tạp của nhiều loại tội phạm, nhất là tội phạm buôn lậu, tội phạm ma túy, tội phạm mua bán người xuyên quốc gia đã đặt ra cho công tác của án bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải có sự phối hợp giữa các cấp, các ngành, các lực lượng đứng chân trên địa bàn các địa phương để xây dựng thế trận an ninh nhân dân vững chắc trong việc phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh làm thất bại âm mưu và hoạt động của chúng. Lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở cần xây dựng kế hoạch, phương án phối hợp với các lực lượng biên phòng, hải quan và các lực lượng liên quan khác để trao đổi thông tin, hội ý nghiệp vụ định kỳ để trao đổi thông tin, đưa ra cách làm hay, cách làm hiệu quả trong đấu tranh phòng chống các loại tội phạm, thông tin về các đối tượng để phối hợp tác chiến; thường xuyên phối hợp với cơ quan công an cấp cơ sở của nước bạn (Lào, Trung Quốc) trong tổ chức tuần tra chung, nắm tình hình các tuyến biên giới, đường biên, mốc giới góp phần đảm bảo an ninh biên giới, chống các hoạt động tội phạm xuyên quốc gia; phối hợp với Ban chỉ đạo 389 quốc gia trong phòng chống tội phạm buôn lậu và gian lận thương mại trên địa bàn. Lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở phải phối hợp với lực lượng biên phòng đồn trú trên địa bàn, Ủy ban nhân dân, các hội, đoàn thể ở cơ sở để cùng nhau tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao nhận thức về kiến thức phòng chống tội phạm, đặc biệt là tội phạm ma túy và buôn người, chính sách dân số, kế hoạch hóa gia đình, nạn du canh du cư cho đồng bào đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn Tây Bắc. Đặc điểm này đòi hỏi quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải luôn coi trọng đúng mức việc giải quyết mối quan hệ phối hợp công tác với các tổ chức, lực lượng đứng chân trên địa bàn địa phương để bảo đảm cho họ có điều kiện thuận lợi nhất nhằm thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ công tác được giao.

Thứ tư, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc gắn với quá trình bồi đắp bản lĩnh, năng lực công tác, chiến đấu trong môi trường phức tạp, nguy hiểm

Với đặc điểm công tác trên địa bàn là khu vực có đông người đồng bào dân tộc thiểu số, Nhân dân trên địa bàn sinh sống ở mỗi địa phương lại có phong tục và nét văn hóa riêng nên việc cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở phải tìm hiểu, nghiên cứu từ phong tục, tập quán đến ngôn ngữ, chữ viết,... là yêu cầu cấp thiết trong các mặt hoạt động công tác. Vì chỉ khi gần dân, hiểu dân thì người dân mới có thể tin tưởng lực lượng cơ sở qua đó phối hợp, cung cấp thông tin liên quan tới an ninh quốc gia, tố giác tội phạm, truy bắt các đối tượng phản động,...

Trong hoạt động công tác của mình, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn phải đấu tranh với nhiều loại tội phạm và hành vi vi phạm pháp luật ở những mức độ khác nhau.

Đặc thù trên địa bàn có nhiều cửa khẩu, đường mòn, lối mở kết nối với Trung Quốc và Lào, địa hình khó khăn, hiểm trở, các đối tượng tội phạm buôn lậu, gian lận thương mại luôn tìm mọi cách mua chuộc, hối lộ các cơ quan, lực lượng chức năng nhằm thực hiện trót lọt hành vi phạm tội của mình. Bên cạnh đó, các đối tượng tội phạm còn sử dụng nhiều thủ đoạn tinh vi, phức tạp như: thuê người dân để vận chuyển hàng lậu qua biên giới, ngụy trang các kiện hàng lậu dưới dạng nông sản, giấu trong vách xe, thả trôi theo sông, suối, làm giả giấy tờ tùy thân để buôn bán người qua biên giới Trung Quốc... Do đó, yêu cầu lực lượng cán bộ chiến sĩ Công an nhân dân cơ sở cần tự rèn luyện, tu dưỡng, nâng cao bản lĩnh chính trị, tư tưởng, năng lực công tác để chống lại các cám dỗ vật chất, kịp thời phát hiện các hành vi vi phạm pháp luật của các loại tội phạm qua đó hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn phải công tác trong môi trường phức tạp, nguy hiểm. Với đặc điểm địa hình hết sức khó khăn, phức tạp đã gây ra những khó khăn không nhỏ trong các hoạt động công tác nghiệp vụ như: công tác tuần tra biên giới; công tác nắm tình hình, điều tra cơ bản tại địa bàn “nóng” về các vấn đề tôn giáo, dân tộc; công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cho bà con đồng bào dân tộc thiểu số,... cán bộ chiến sĩ phải mất nhiều ngày đi bộ băng rừng, lội suối mới có thể tiếp cận được các bản vùng cao của bà con người

Mông. Trong những đợt thiên tai bão lũ, sạt lở việc tiếp cận địa bàn để cứu nạn, giúp đỡ bà con càng trở lên khó khăn hơn bao giờ hết. Địa bàn Tây Bắc còn là điểm “nóng” nhất cả nước về buôn bán, vận chuyển, tàng trữ trái phép ma túy, heroin. Cung đường chính của các đối tượng là trên Quốc lộ 6 chạy qua các tỉnh Điện Biên, Sơn La, Hòa Bình để vận chuyển ma túy từ khu vực “tam giác vàng” (khu vực giáp biên giữa Lào, Thái Lan, Myanmar) về Việt Nam tiêu thụ hoặc tiếp tục vận chuyển sang các quốc gia khác. Các đối tượng thường xuyên sử dụng vũ khí, sử dụng các phương tiện sẵn sàng đâm, va để chống lại người thi hành công vụ, đã có nhiều cán bộ, chiến sĩ hy sinh trên mặt trận phòng chống tội phạm ma túy

Do vậy, đòi hỏi trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần phải ứng xử thông minh, linh hoạt, sáng tạo, tuân thủ các yêu cầu khoa học trong quá trình thực thi nhiệm vụ. Từ việc xác định rõ những đặc điểm trên cho thấy, để xây dựng nhân cách toàn diện cho cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần quan tâm đặc biệt đến công tác rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị và sức chịu đựng của mỗi cán bộ, chiến sĩ trước những khó khăn, thử thách trong thực tiễn công tác.

2.2.2. Nhân tố cơ bản quy định xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

2.2.2.1. Sự quy định của môi trường, cơ chế, chính sách công tác của người Công an nhân dân

Tiếp cận từ lý luận duy vật biện chứng của chủ nghĩa Mác - Lênin cho thấy, con người là chủ thể sáng tạo ra lịch sử, song cũng là sản phẩm của của chính điều kiện, hoàn cảnh lịch sử ấy. Trong tác phẩm “*Hệ tư tưởng Đức*”, C.Mác đã chỉ ra: “con người tạo ra hoàn cảnh đến mức nào, thì hoàn cảnh cũng tạo ra con người đến mức ấy” [65, tr. 55]. Quá trình tồn tại và phát triển của con người luôn chịu sự quy định của chính môi trường mà con người đã tạo ra. Theo đó, con người tạo ra điều kiện môi trường như thế nào, thì đến lượt nó, hoàn cảnh môi trường lại quay trở lại quy định việc hình thành năng lực, trình độ nhận thức, cải tạo thế giới của chính con người như thế ấy.

Nhân cách của người Công an nhân dân nói chung, của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nói riêng không phải là bẩm sinh, sẵn có mà được hình thành và phát triển chịu sự quy định bởi nhiều yếu tố, cả về môi trường tự nhiên và môi trường xã hội. Trong đó, môi trường xã hội là yếu tố tác động to lớn đến sự hình thành, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, nhất là sự quy định của môi trường công tác và cơ chế, chính sách. Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh rằng: “Môi trường tạo nên nhân cách”. Theo đó, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cũng chịu sự tác động, chi phối của môi trường “rộng” và môi trường “hẹp”. Môi trường “rộng” chính là điều kiện tự nhiên, điều kiện kinh tế, chính trị, xã hội, an ninh - quốc phòng của đất nước, nhiệm vụ công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội của lực lượng Công an nhân dân,... Còn môi trường “hẹp” được hiểu là địa bàn địa phương, môi trường cơ quan, đơn vị nơi người người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc công tác, nơi họ thực hiện cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao.

Xem xét dưới góc độ môi trường hẹp, có các tổ chức đoàn thể, tập thể đơn vị. Ở góc độ tính chất hoạt động, có môi trường chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, an ninh,... Các môi trường này bao gồm các tổ chức thiết chế chính trị tương ứng như: Tổ chức chỉ huy, tổ chức lãnh đạo, tổ chức cán bộ, tổ chức quần chúng,... và những mối quan hệ lành mạnh, trong sáng, bao gồm: Quan hệ giữa cấp trên và cấp dưới; quan hệ đồng chí, đồng đội; quan hệ giữa đơn vị với mỗi cán bộ, chiến sĩ địa bàn. Tất cả các yếu tố đó hợp thành môi trường công tác thường xuyên và trực tiếp tác động đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Sự tác động của tổng thể các môi trường trên diễn ra dưới nhiều cấp độ khác nhau, cả trực tiếp và gián tiếp, nhưng đều tác động quy định đến việc xây dựng nhân cách của chính bản thân họ.

Về môi trường công tác trong lực lượng vũ trang nói chung và trong Bộ Công an nói riêng, đó chính là công tác tổ chức cán bộ và luân chuyển công tác tùy thuộc vào tình hình an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội hoặc những yêu cầu do tình hình thực tiễn đặt ra. Trong đó có Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ

Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Nội dung Nghị quyết 12 của Bộ Chính trị khóa XIII có tầm quan trọng đặc biệt, với tư tưởng, quan điểm chỉ đạo xuyên suốt và nhất quán: Xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc; hết lòng, hết sức phục vụ Nhân dân, đây là nhiệm vụ được đặt lên hàng đầu, có tính nguyên tắc và cũng là lý do tồn tại của lực lượng Công an. Cùng với đó là phải ưu tiên các nguồn lực để xây dựng lực lượng Công an nhân dân chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh Tổ quốc, giữ gìn kỷ cương, trật tự xã hội trong giai đoạn mới.

Nghị quyết tiếp tục khẳng định Công an nhân dân là “lá chắn” và “thanh bảo kiếm” bảo vệ nhân dân, bảo vệ Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa. Xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại là yêu cầu cấp thiết, góp phần xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định, đưa nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa vào giữa thế kỷ XXI.

Đặc biệt là việc thực hiện Nghị định số 42/2021/NĐ-CP của Chính phủ ban hành ngày 31/3/2021 quy định về xây dựng Công an xã, Thị trấn chính quy, trong đó nêu rõ về thời hạn của công tác ổn định tổ chức đối với Công an xã chính quy ở các xã, thị trấn trọng điểm, phức tạp về an ninh, trật tự trước ngày 30 tháng 6 năm 2021; các xã, thị trấn còn lại trong toàn quốc hoàn thành việc tổ chức đảm bảo 100% Công an xã chính quy trước ngày 30/6/2022. Theo đó, Bộ Công an tăng cường đẩy mạnh bố trí, sắp xếp và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ theo khung tiêu chuẩn, tiêu chí 4 cấp Công an (cấp Bộ, cấp Tỉnh, cấp huyện, cấp cơ sở); tăng cường biên chế cho Công an cấp cơ sở, đơn vị trực tiếp chiến đấu và bố trí Công an chính quy đảm nhiệm các chức danh Công an xã, góp phần quan trọng thực hiện chủ trương “Bộ tinh, tinh mạnh, huyện toàn diện, xã bám cơ sở”.

Pháp lệnh Công an xã số 06/2008/PL-UBTVQH12, ngày 21/11/2008 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức, hoạt động của Công an xã. Trong đó Công an xã có trách nhiệm tham mưu, đề xuất

với cấp ủy Đảng, Ủy ban nhân dân cùng cấp về chủ trương, kế hoạch, nội dung, hình thức, biện pháp phát động, duy trì và đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc; tuyên truyền, giáo dục, nâng cao ý thức, trách nhiệm bảo vệ an ninh Tổ quốc cho nhân dân; chăm lo xây dựng, củng cố và đẩy mạnh hoạt động của các tổ chức quần chúng bảo vệ an ninh, trật tự ở cơ sở, giúp các tổ chức này hoạt động có hiệu quả và trở thành hạt nhân thúc đẩy phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trên địa bàn xã.

Sự quy định của môi trường công tác đến xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là tổng hợp các yếu tố trực tiếp tác động đến quá trình phát triển, hoàn thiện phẩm chất và năng lực của họ. Hay có thể nói, môi trường công tác là toàn bộ các yếu tố vật chất và tinh thần hợp thành một hoàn cảnh hiện thực trong không gian và thời gian xác định, thường xuyên và trực tiếp chi phối đến việc hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực công tác của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Môi trường xã hội này được biểu hiện cụ thể thông qua các mối quan hệ, liên hệ như: Mối quan hệ giữa cấp trên và cấp dưới; mối quan hệ giữa đồng chí, đồng đội; mối quan hệ giữa cơ quan, đơn vị Công an cấp cơ sở với Nhân dân trên địa bàn;... Những mối quan hệ, liên hệ đó vừa là cơ sở, động lực, tạo hoàn cảnh hiện thực kích thích tính tích cực, phấn đấu vươn lên hoàn thiện phẩm chất và năng lực của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

Tính quy định của môi trường công tác đối với việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn được biểu hiện ra ở chỗ, nó tạo ra những điều kiện để thoả mãn những nhu cầu, nguyện vọng chính đáng của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân trên địa bàn trong việc nhận thức lý luận, xây dựng tình cảm, cùng các khả năng hoạt động thực tiễn. Đồng thời, đặt ra yêu cầu đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải tuân theo quy định, chế độ của các tổ chức mà họ là thành viên. Chính thông qua thực hiện nội dung này đã góp phần làm cho mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc tự giác tu dưỡng và điều chỉnh hành vi của mình phù hợp với chuẩn mực, quy tắc chung của tập thể cơ quan, đơn vị. Hồ

Chí Minh chỉ rõ: “Thời đại của chúng ta là thời đại văn minh, thời đại cách mạng, mọi việc càng phải dựa vào lực lượng của tập thể, của xã hội; cá nhân càng không thể đứng riêng lẻ mà càng phải hòa mình trong tập thể, trong xã hội” [89, tr. 600].

Mặt khác, do tính chất biến động, thường xuyên phải thay đổi môi trường, địa bàn công tác trong hoạt động đấu tranh phòng, chống tội phạm; hoạt động bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội nên mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải luôn sẵn sàng chịu sự điều động của cấp trên, của tổ chức về tăng cường, điều chuyển công tác ở những địa bàn khác nhau, tính chất nhiệm vụ cũng có sự khác nhau nhất định. Điều kiện môi trường hợp thành hoàn cảnh khách quan đó đặt ra cho mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải nhanh chóng thích ứng, phát huy nỗ lực chủ quan, kinh nghiệm, tri thức đã được trang bị để nhận thức cái tất yếu, dự kiến sự phát triển của tình hình nhiệm vụ; đồng thời vận dụng đúng đắn quy luật khách quan vào hoạt động thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Quá trình này đến lượt nó lại trở thành điều kiện cần thiết để mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hình thành yếu tố bền vững trong phẩm chất nhân cách của chính họ; trực tiếp điều chỉnh các mối quan hệ, hành vi đạo đức, lối sống, phương pháp, tác phong công tác của họ theo hướng phù hợp với yêu cầu khách quan của tổ chức, của lực lượng và của xã hội.

Sự quy định từ môi trường công tác đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc diễn ra với nhiều phương thức đặc trưng và hình thức hoạt động đa dạng, phong phú không ngang bằng nhau. Trong đó, trực tiếp nhất là chủ trương, nội dung, biện pháp, cơ chế lãnh đạo của tổ chức đảng các cấp, cũng như cơ sở vật chất đảm bảo cho hoạt động chuyên môn nghiệp vụ và sự phối hợp xử lý các tình huống nảy sinh trong quá trình hoạt động,... Sự quy định từ các yếu tố này vừa là cơ sở, động lực kích thích tính tích cực, phấn đấu vươn lên của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc; vừa là thành tố quan trọng trong quá trình xây dựng nhân cách của họ.

Trong mối quan hệ biện chứng về tính quyết định của môi trường công tác đối với việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn

Tây Bắc, thì mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở vừa là chủ thể trong xây dựng môi trường công tác, vừa là người trực tiếp “tiếp nhận” các tác động từ môi trường công tác đến quá trình xây dựng nhân cách của bản thân. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Chi bộ là nền móng của Đảng, chi bộ tốt thì mọi việc sẽ tốt. Cho nên các cô, các chú phải quan tâm đến việc xây dựng chi bộ, phải làm cho chi bộ trở thành “bốn tốt” và “chi bộ tốt, mới có đảng viên tốt” [97, tr. 278]. Nếu môi trường công tác tốt, sẽ là điều kiện thuận lợi, tác động tích cực đến xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Ngược lại, môi trường không tốt, sẽ tác động tiêu cực, là trở lực đối với quá trình này. Tuy nhiên, sự tác động của môi trường công tác đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ở mức độ nông hay sâu, ít hay nhiều lại phụ thuộc rất lớn vào lăng kính chủ quan và sự tiếp nhận của bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ. Thực tiễn cho thấy, có những người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc mặc dù công tác ở môi trường nhiều khó khăn, nhưng họ biết vượt lên trên hoàn cảnh, rèn luyện khả năng “miễn dịch” trước tác động tiêu cực từ môi trường, thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ được giao,... qua đó phẩm chất nhân cách của họ không ngừng phát triển.

Về cơ chế, chính sách đối với lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được quy định cụ thể trong Nghị định số 42/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 về xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy. Trong đó, quy định rõ kinh phí bảo đảm về cơ sở vật chất và hoạt động của Công an xã chính quy do ngân sách Nhà nước đảm bảo và được sử dụng trong dự toán ngân sách Nhà nước hằng năm của Bộ Công an và các bộ, cơ quan Trung ương, các địa phương theo quy định phân cấp ngân sách Nhà nước hiện hành.

Việc quản lý, sử dụng kinh phí từ ngân sách Nhà nước thực hiện theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước, Luật Đầu tư công và các văn bản hướng dẫn thi hành; Nghị định số 49/2019/NĐ-CP ngày 6/6/2019 quy định chi tiết và biện pháp thi hành một số điều của Luật Công an nhân dân về chế độ, chính sách đối với sĩ quan, hạ sĩ quan, chiến sĩ Công an nhân dân. Bộ Công an cũng ban hành Thông tư số 09/2019/TT-BCA ngày 22/4/2019 của Bộ trưởng Bộ Công an quy định việc điều động

sĩ quan, hạ sĩ quan Công an đảm nhiệm chức danh Công an xã đã quy định về chế độ, chính sách đối với sĩ quan, hạ sĩ quan Công an nhân dân đảm nhiệm chức danh Công an xã,... Đây là những động lực to lớn thúc đẩy quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đạt chất lượng, hiệu quả.

Tuy nhiên, hiện nay vẫn chưa có những cơ chế, chính sách đặc thù đối với lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở nói chung và đối với Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nói riêng để đáp ứng được nhu cầu công tác, sinh hoạt của cán bộ, chiến sĩ trên địa bàn, bởi đây là những địa bàn hiểm trở, khó khăn nhất nên mặt bằng giá cả nhiều hàng hóa thiết yếu cao hơn so với các khu vực khác, cũng như cần nhiều trang thiết bị đặc thù hơn như phương tiện di chuyển, trang thiết bị thông tin, liên lạc,... Vì hiện nay nhiều khu vực trên địa bàn Tây Bắc giao thông đi lại rất khó khăn, nhiều vùng không có sóng di động gây khó khăn cho công tác nắm tình hình nên rất cần có những cơ chế, chính sách đặc thù đặc biệt là chế độ đãi ngộ để cán bộ, chiến sĩ nơi đây có thể yên tâm công tác.

2.2.2.2. Sự quy định của chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện nhân cách trong thực tiễn công tác

Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là một quá trình lâu dài, thông qua việc giải quyết hàng loạt các mâu thuẫn từ nhận thức, năng lực hành động với yêu cầu hoạt động thực tiễn thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Hệ thống các yếu tố cấu thành nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là sự phản ánh đời sống vật chất tinh thần của một địa bàn đặc thù về điều kiện tự nhiên, điều kiện kinh tế - xã hội của đất nước trong từng giai đoạn lịch sử nhất định. Do vậy, khi điều kiện kinh tế, chính trị, văn hoá, xã hội và những quan hệ xã hội này thay đổi thì tất yếu sẽ làm cho những yếu tố nội tại trong nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cũng thay đổi theo. Khẳng định điều này, lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin chỉ ra vai trò to lớn của hoạt động thực tiễn sản xuất vật chất không chỉ đáp ứng nhu cầu tồn tại, phát triển của con người, của xã hội loài người, mà còn có ý nghĩa trong sáng tạo ra chính bản thân con người, xã hội loài người. Tức là: “Lao động là điều kiện cơ bản đầu tiên của toàn bộ đời sống loài người, mà như thế đến một mức mà trên một ý nghĩa nào đó, chúng ta

phải nói: lao động đã sáng tạo ra bản thân con người” [5, tr. 641]. Theo đó, chính từ nhu cầu thực tiễn thực hiện nhiệm vụ trên cương vị chức trách được giao đã thúc đẩy người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc không ngừng nhận thức, phát triển những phẩm chất và năng lực công tác của bản thân.

Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được thể hiện trong tất cả các nhiệm vụ giữ gìn an ninh trật tự; trong đấu tranh phòng, chống tội phạm; giúp đỡ Nhân dân; công tác xây dựng tập thể cơ quan, đơn vị vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức. Trong đó, trọng tâm vào hoạt động đấu tranh phòng, chống tội phạm buôn bán, vận chuyển trái phép chất ma túy. Bởi vì, vùng Tây Bắc là một tuyến đường trung chuyển quan trọng của các tổ chức buôn bán ma túy từ khu vực “tam giác vàng” về Việt Nam tiêu thụ hoặc tiếp tục đưa sang nước thứ ba. Tại 6 tỉnh Tây Bắc vẫn còn tồn tại một số địa bàn phức tạp về hoạt động phạm tội ma túy như: Huyện Mai Châu (tỉnh Hòa Bình); huyện Vân Hồ, Mộc Châu, Sông Mã (tỉnh Sơn La); huyện Điện Biên Đông, Điện Biên (tỉnh Điện Biên); Thành phố Lào Cai, huyện Mường Khương (tỉnh Lào Cai);... Ở các điểm nóng này, đối tượng phạm tội ma túy rất manh động, hầu hết các đối tượng thường tàng trữ, sử dụng trái phép các loại vũ khí, sẵn sàng chống trả quyết liệt lực lượng chức năng khi bị phát hiện, bắt giữ.

Bên cạnh đó nạn buôn bán người xuyên biên giới trên địa bàn cũng rất nhức nhối, Tây Bắc là một địa bàn vùng núi cao, bị chia cắt làm nhiều tầng, nằm xen kẽ giữa các dãy núi cao bao bọc xung quanh, có trên 30 dân tộc thiểu số sinh sống với mật độ dân trí thấp, kèm theo đó là điều kiện kinh tế vùng dân tộc thiểu số gặp nhiều khó khăn. Lợi dụng những yếu tố này, tội phạm buôn người nơi đây hoạt động ngày càng phức tạp với chiêu thức hứa hẹn những công việc nhàn hạ nhưng được trả lương rất cao dẫn tới đã có nhiều người dân là đồng bào dân tộc thiểu số ở khu vực tin và đi theo các đối tượng gây nhiều khó khăn cho việc tuyên truyền cũng như công tác đấu tranh trấn áp của cơ quan chức năng. Bên cạnh đó, các thế lực thù địch đang ráo riết lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo để chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc trên địa bàn Tây Bắc; tuyên truyền, kích động, lôi kéo đồng bào có tôn giáo trên địa bàn các huyện biên giới trên địa bàn theo tà đạo và tuyên truyền thành lập cho cái gọi là “Nhà nước

Mông tự trị” thông qua các đài phát thanh đặt máy chủ ở nước ngoài như: VOA, RFI, RFA,... để kích động đồng bào dân tộc Mông ở các địa phương di cư tự do vào các tỉnh Tây Nguyên và di cư sang Lào;... Chúng rêu rao các luận điệu cho rằng: “Quốc tế đã công nhận người Mông là một dân tộc chính thống, có Tổ quốc riêng, nên người Mông phải đoàn kết, tôn vinh những người mới để đứng lên thành lập nhà nước riêng”. Đồng thời, chúng còn thông qua các trang mạng xã hội, youtube, facebook,... để chỉ đạo các đối tượng phản động trên địa bàn vu cáo cấp ủy, chính quyền địa phương đàn áp, vi phạm “dân chủ”, “nhân quyền”, “tự do tôn giáo” nhằm kích động đồng bào dùng vũ lực chống lại chính quyền các cấp; khiêu khích, kêu gọi các tổ chức quốc tế can thiệp vào công việc nội bộ của ta.

Như vậy, việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ đấu tranh phòng, chống tội phạm nhằm giữ gìn môi trường an ninh trật tự trên địa bàn có vai trò đặc biệt quan trọng đối với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Bởi vì, để hoàn thành tốt nhiệm vụ công tác này, đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải nắm vững những đặc điểm và yêu cầu giải quyết các tình huống phát sinh trong quá trình công tác, Theo đó, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải phát huy cao từ khả năng nhận thức, ý thức trách nhiệm, trí tuệ, sự nhạy bén, sáng tạo và kinh nghiệm sống, chiến đấu, đến rèn luyện thể lực để hoàn thành nhiệm vụ, nhất là trong điều kiện khắc nghiệt, căng thẳng của hoạt động đấu tranh phòng, chống tội phạm;... Nói cách khác, chính thông qua các hoạt động thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao mà mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc bộc lộ những phẩm chất, năng lực của mình. Thực tiễn giúp họ có thể tự kiểm tra, tự đánh giá, thấy rõ những hạn chế và tính cấp thiết phải bồi dưỡng, rèn luyện để ngày càng hoàn thiện tri thức, bản lĩnh và năng lực hoạt động thực tiễn của bản thân.

Từ vấn đề nêu trên cho thấy, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc tất yếu chịu sự quy định chặt chẽ của hoạt động bồi dưỡng, rèn luyện thông qua thực tiễn công tác. Nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là sự biểu hiện cụ thể nhân cách của người cộng sản, người chiến sĩ cách mạng. Nhân cách đó cũng chính là sản phẩm của quá

trình mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thực thi chức trách, nhiệm vụ trong thực tiễn; góp phần giữ vững môi trường ổn định an ninh trật tự để đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của các tầng lớp nhân dân trên địa bàn.

Sự quy định của chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác đến nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn được biểu hiện ở vai trò hoạt động thực tiễn vừa là tiền đề, vừa là điều kiện và là thước đo trình độ phát triển các yếu tố cấu thành nhân cách của bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở. Thông qua hoạt động thực tiễn của mỗi cá nhân mà các giá trị về phẩm chất, năng lực được chuyển hoá vào trong nhân cách, góp phần làm giàu và gia tăng sự bền chặt trong cấu trúc nhân cách mỗi cá nhân theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân. Đây là một quá trình tác động và chuyển hoá liên tục, không có giới hạn và được thực hiện thường xuyên, liên tục thông qua hoạt động thực tiễn của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

Nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được hình thành và phát triển trong hoạt động thực tiễn công tác của mỗi cán bộ, chiến sĩ. Do đó, sự tham gia một cách toàn diện các hoạt động thực tiễn và các quan hệ xã hội là cơ sở đảm bảo cho tính toàn diện trong quá trình xây dựng các giá trị phẩm chất, năng lực của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn, nhất là về trình độ phát triển các phẩm chất, năng lực cần thiết gắn với chất lượng thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; về chiều sâu và sự đúng đắn của bản lĩnh chính trị, kiến thức, kỹ năng chuyên môn mà mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong mối quan hệ hài hoà giữa lợi ích cá nhân với lợi ích tập thể đơn vị và lợi ích của địa phương, của xã hội, đất nước; về thái độ sáng tạo, tích cực trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ chuyên môn, khả năng chuyển hoá những nhiệm vụ được giao thành mục đích tự thân và nhu cầu nội tại của bản thân.

2.2.2.3. Sự quy định từ nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chịu sự quy định bởi cả điều kiện khách quan và nhân tố chủ quan. Trong đó,

những điều kiện khách quan bên ngoài hợp thành một hoàn cảnh hiện thực thường xuyên tác động tới việc xây dựng nhân cách của họ. Đồng thời, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cũng là quá trình chủ quan hóa khách quan. Đây là quá trình mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc tự đánh giá phẩm chất, năng lực, phương pháp tác phong công tác của chính mình, trên cơ sở đó, họ tự xác định nội dung, biện pháp xây dựng nhân cách của bản thân cho phù hợp với yêu cầu khách quan của quá trình công tác trước những thay đổi của điều kiện kinh tế - xã hội tại địa phương. Tính quy định từ nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đến quá trình xây dựng nhân cách của họ biểu hiện chủ yếu trên các phương diện:

Nhân tố chủ quan của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc quy định ý thức, thái độ trách nhiệm của họ trong tự giáo dục, rèn luyện hoàn thiện phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống. Điều này được phản ánh thông qua việc cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở tự quán triệt và thường xuyên rèn luyện phẩm chất chính trị, chuẩn mực đạo đức, lối sống của người Công an nhân dân, đó là: Trung thành với lợi ích của Đảng, của quốc gia, dân tộc và Nhân dân; có lập trường, quan điểm, bản lĩnh chính trị vững vàng, không dao động trong bất cứ tình huống nào, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, mục tiêu, lý tưởng về độc lập dân tộc, chủ nghĩa xã hội và đường lối đổi mới của Đảng. Có tinh thần yêu nước nồng nàn, đặt lợi ích của Đảng, quốc gia - dân tộc, Nhân dân, tập thể lên trên lợi ích cá nhân; sẵn sàng hy sinh vì sự nghiệp của Đảng, vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì hạnh phúc của nhân dân. Bản thân không tham nhũng, quan liêu, cơ hội, vụ lợi và tích cực đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; kiên quyết đấu tranh chống quan liêu, cửa quyền, tham nhũng, lãng phí, chủ nghĩa cá nhân, lối sống cơ hội, thực dụng, bè phái, lợi ích nhóm, nói không đi đôi với làm. Có ý thức tổ chức kỷ luật, trung thực, gắn bó mật thiết với nhân dân, được nhân dân tín nhiệm, đạo đức, lối sống trong sáng, giản dị; thường xuyên học tập và làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tinh thần thân ái, giúp đỡ, có ý thức giữ gìn đoàn kết nội bộ, biết nghiêm khắc tự phê bình và thành thật trong phê bình đối với đồng chí, đồng đội,

trong phê bình không né tránh, không ngại va chạm, thấy đúng phải bảo vệ, thấy sai phải đấu tranh, không lợi dụng phê bình để nịnh bợ, lấy lòng nhau hoặc vu khống, bôi nhọ, chỉ trích, phê phán người khác với động cơ cá nhân không trong sáng, lành mạnh. Nghiêm khắc với bản thân, tự rèn luyện trau dồi đạo đức, lối sống cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; biết đoàn kết, thương yêu, tinh thần đồng chí, đồng đội, hỗ trợ nhau trong công tác, chiến đấu, thân ái, giúp đỡ nhau như lời dạy của Hồ Chí Minh, sẵn sàng lắng nghe ý kiến, chia sẻ quan điểm, cầu thị, học hỏi lẫn nhau, đồng cảm, chia sẻ khó khăn, luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm trước công việc được giao, bảo vệ uy tín, danh dự của đồng chí, đồng đội và của tập thể, không có lời nói, hành vi xúc phạm đến uy tín của đồng chí, đồng đội, của tập thể, không đổ ky, bè cánh, lợi dụng phê bình để trả thù cá nhân, gây rối nội bộ, không suông sã, bê tha trong sinh hoạt tập thể và ở nơi công cộng.

Những phẩm chất nêu trên là đặc biệt quan trọng nhằm giúp mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở vượt qua mọi khó khăn, thử thách trong thực tiễn công tác cũng như cuộc sống, kích thích sự hứng thú, say mê sáng tạo trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Ngược lại, sự thiếu tự giác, không nỗ lực phấn đấu vươn lên học tập và rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống thì người công an cấp cơ sở dễ suy thoái, sa ngã trước sự cám dỗ của lợi ích vật chất tầm thường, hoặc do mất cảnh giác để mắc mưu tội phạm, dính vòng lao lý, vi phạm pháp luật, vi phạm qui trình công tác khi tiếp xúc với nhân dân, hách dịch, cửa quyền, xa rời nhân dân. Sẽ là những trở lực không chỉ với quá trình xây dựng, hoàn thiện nhân cách của họ mà còn trực tiếp cản trở đối với mỗi cán bộ, chiến sĩ trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao.

Nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở quy định ý thức trách nhiệm, chất lượng tự học tập, nghiên cứu nâng cao năng lực nghiệp vụ công tác. Theo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, các yếu tố bên trong bao giờ cũng giữ vai trò quyết định trực tiếp đến sự vận động, phát triển của mỗi sự vật, hiện tượng. Theo đó, việc tự học tập, nghiên cứu của người Công an nhân dân cấp cơ sở là yếu tố nội lực bên trong, có vai trò to lớn đối với sự phát triển, trưởng thành của chính bản thân họ. Hoạt động học tập, rèn luyện nâng cao năng lực nghiệp vụ của cán bộ, chiến

sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đạt hiệu quả cao sẽ trực tiếp, thiết thực xây dựng, củng cố cho họ động cơ, thái độ, ý thức trách nhiệm đúng đắn, đồng thời biến nó thành nhu cầu thường xuyên, cần thiết trong quá trình học tập, rèn luyện.

Năng lực nghiệp vụ của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được hình thành trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng; đồng thời tiếp tục được phát triển, củng cố thông qua thực tiễn công tác của họ. Ý thức tự giác, tích cực, chủ động, sáng tạo trong học tập, rèn luyện của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc càng cao, thì năng lực công tác nghiệp vụ ngày càng được nâng lên, hiệu quả công việc càng cao. Do đó, phát huy vai trò trách nhiệm, tích cực, chủ động trong học tập, rèn luyện của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là hoạt động có ý thức, có mục đích nhằm hướng mỗi cán bộ, chiến sĩ tích cực tham gia có hiệu quả vào quá trình làm biến đổi bản thân theo chuẩn mực chung của người Công an nhân dân. Đó là quá trình tự giác, sáng tạo trong lĩnh hội tri thức, kinh nghiệm thực tiễn của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc để không ngừng phát triển và hoàn thiện năng lực nghiệp vụ công tác của mình. Bởi vì, nếu cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chỉ thoả mãn với những tri thức đã được trang bị thông qua các lớp đào tạo, bồi dưỡng, không chịu khó học tập, nghiên cứu, rèn luyện trong thực tiễn thì những tri thức đã được trang bị cũng không thể trở thành kỹ năng, kỹ xảo, không thể hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Tính tích cực, tự giác học tập, rèn luyện, tích lũy tri thức, kinh nghiệm càng cao, thì cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc càng có khả năng bổ sung những tri thức còn thiếu, còn yếu. Qua đó, trực tiếp tác động đến quá trình nâng cao nghiệp vụ công tác, đáp ứng những đòi hỏi trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Mặt khác, sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ, sự biến đổi của điều kiện kinh tế - chính trị, văn hóa - xã hội, cũng như sự chống phá của các thế lực thù địch ở các địa phương trên địa bàn đòi hỏi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải học tập nâng cao trình độ mọi mặt tri thức, nghiệp vụ mới có đủ năng lực làm công tác tham mưu và thực hiện thắng lợi nhiệm vụ đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội cho địa phương. Ngược lại,

nếu cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thiếu tính tự giác trong học tập, rèn luyện, thiếu tính năng động, sáng tạo công việc, xa rời thực tiễn thì năng lực, tri thức nghiệp vụ của họ khó có thể nâng cao. Đền lượt nó lại trở thành trở lực đối với mỗi cán bộ, chiến sĩ trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc quy định khả năng chuyển hóa tri thức thành kỹ năng, kỹ xảo, phương pháp tác phong công tác. Với đặc thù là cấp trực tiếp trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật về an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở địa bàn xã, phường, thị trấn đòi hỏi người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc phải thành thạo về chuyên môn, có tác phong sâu sát quần chúng nhân dân, biết tôn trọng nhân cách con người, biết cảm hóa, khoan dung, độ lượng; nêu cao tinh thần phục vụ, có thái độ chuẩn mực, lịch sự khi tiếp xúc với Nhân dân, làm việc theo phương châm: “Trọng dân, gần dân, sát dân; nghe dân nói, nói dân nghe”. Chính vì thế, người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần có ý thức tự mình phấn đấu vươn lên trong công việc, cuộc sống, tự mình điều chỉnh hành vi phù hợp với môi trường công tác và đặc biệt là trong tiếp xúc với Nhân dân. Cụ thể, cần học tập và làm theo các chuẩn mực của ngành Công an, tạo thành nhu cầu văn hóa, từ đó có năng lực tư duy sáng tạo, có cơ hội thường xuyên được trải nghiệm trong thực tiễn với những tình huống nảy sinh để chủ động khắc phục những hạn chế, khuyết điểm, từng bước hoàn thiện nhân cách, xây dựng lối sống, tác phong giản dị, khiêm tốn, trung thực, có bản lĩnh chính trị vững vàng.

Như vậy, nhân tố chủ quan là yếu tố quan trọng trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Khi được phát huy cao độ nhân tố này sẽ giúp họ tích cực, tự giác trong học tập, rèn luyện nâng cao phẩm chất chính trị, phẩm chất đạo đức, năng lực chuyên môn nghiệp vụ và phương pháp, tác phong công tác. Từ đó, bảo đảm cho họ linh hoạt, nhạy bén, yêu nghề có trách nhiệm cao trong thực hiện nhiệm vụ, hoàn thành tốt chức trách được giao; trực tiếp góp phần đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; bảo vệ cuộc sống bình yên, hạnh phúc của nhân dân trên địa bàn.

2.2.2.4. Sự quy định của chất lượng tuyển chọn, đào tạo ở các trường Công an nhân dân

Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là kết quả quá trình tác động biện chứng của điều kiện khách quan và nhân tố chủ quan trong suốt quá trình học tập, công tác người cán bộ Công an nhân dân. Quá trình đó tồn tại những mối liên hệ tất yếu, ổn định và quy định trực tiếp đến kết quả đạt được cụ thể của những yếu tố cấu thành nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Trong đó, chất lượng giáo dục và đào tạo là nhân tố nền tảng của toàn bộ quá trình này.

Triết học Mác - Lênin chỉ ra, con người là sản phẩm của xã hội, do đó cũng là sản phẩm của giáo dục và đào tạo. Giáo dục và đào tạo là nền tảng để hình thành nên những con người có nhân cách; sự phát triển và hoàn thiện phẩm chất, năng lực của con người không phải là quá trình tự phát mà là quá trình tự giác. Nó diễn ra trước hết và chủ yếu thông qua quá trình giáo dục và đào tạo; nhờ giáo dục và đào tạo mà mọi thành tựu văn hoá được truyền lại cho thế hệ sau, làm cho xã hội phát triển liên tục và bền vững, con người lĩnh hội được hệ thống giá trị xã hội, qua đó hình thành và phát triển một cách toàn diện những phẩm chất, năng lực của mình để theo kịp với yêu cầu ngày càng cao của cuộc sống. C.Mác đã từng khẳng định rằng, cùng với một nền kinh tế phát triển, một nền văn hóa mới, một nền khoa học kỹ thuật hiện đại, xây dựng một nền giáo dục tiên tiến không phải chỉ là một phương pháp để làm tăng thêm nền sản xuất xã hội mà còn là một phương pháp duy nhất để sản xuất ra những con người phát triển toàn diện. Hồ Chí Minh cũng chỉ ra: “Hiền, dữ phải đâu là tính sẵn/Phần nhiều do giáo dục mà nên” [66, tr. 413].

Có thể thấy, trước khi đào tạo ở các nhà trường, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã có những phẩm chất, năng lực nhất định do được giáo dục ở các nhà trường phổ thông, các tổ chức xã hội và gia đình. Song, những phẩm chất, năng lực đó mới chỉ mang tính xu hướng, tính hệ thống và độ bền vững chưa cao, đặc biệt là những phẩm chất, năng lực cấu thành nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở gắn với địa bàn đặc thù của vùng Tây Bắc Việt Nam chưa được hình thành rõ nét. Vì vậy, để người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa

bàn Tây Bắc có nhân cách toàn diện, bảo đảm hoàn thành được nhiệm vụ thì công tác giáo dục vừa phải được coi trọng, xem đây là hoạt động căn bản, đầu tiên; vừa phải thực hiện một cách thường xuyên trong suốt quá trình học tập, rèn luyện tại nhà trường. Quá trình đào tạo, ngoài việc trang bị những kiến thức theo chương trình chung thì các cơ sở đào tạo còn lồng ghép các lớp bồi dưỡng kiến thức dân tộc, đặc trưng văn hóa vùng, miền,... nhằm trang bị, bảo đảm cho họ khả năng nắm bắt, hình dung được địa bàn công tác sau khi tốt nghiệp, ra trường.

Trong quá trình giáo dục và đào tạo ở các nhà trường Công an nhân dân, các chủ thể giáo dục cần căn cứ vào mục tiêu, yêu cầu đào tạo, nhất là đặc thù về địa bàn công tác sau khi tốt nghiệp, ra trường của học viên để sử dụng các phương pháp, phương tiện, hình thức tác động phù hợp, nhằm hình thành những phẩm chất, năng lực của học viên theo mẫu hình người Công an nhân dân cách mạng, “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ”. Sự quy định của chất lượng đào tạo ở các trường Công an nhân dân đến xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được biểu hiện trên các phương diện cụ thể là:

Thứ nhất, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chịu sự quy định bởi mục tiêu, yêu cầu đào tạo. Các phẩm chất đạo đức, năng lực nghiệp vụ, phương pháp tác phong công tác của người Công an nhân dân có được sau khi tốt nghiệp là kết quả của quá trình đào tạo ở nhà trường. Sự tác động đến đối tượng đào tạo gồm một hệ thống các nhân tố, trong đó mục tiêu, yêu cầu đào tạo trực tiếp quyết định việc nâng cao tri thức, kỹ xảo, kỹ năng công tác, hình thành các phẩm chất cần thiết đáp ứng yêu cầu chức trách, nhiệm vụ của người Công an nhân dân cấp cơ sở. Theo đó, mục tiêu, yêu cầu đào tạo đối với bậc đại học, phải đào tạo được đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, am hiểu pháp luật, có khả năng tham mưu, thực hiện có hiệu quả các hoạt động nghiệp vụ được đào tạo theo chuyên ngành, có đầy đủ các kỹ năng “mềm”, sức khỏe tốt, có khả năng tự học tập, tự rèn luyện; có năng lực làm việc trong bối cảnh hội nhập quốc tế; đủ điều kiện công tác tốt tại Công an cấp cơ sở, đáp ứng yêu cầu “huyện toàn diện, xã bám cơ sở”.

Qua quá trình đào tạo, rèn luyện từ công tác, chiến đấu tại địa bàn cơ sở, có sự trưởng thành, phát triển và được học tập, bồi dưỡng thường xuyên sẽ trở thành nguồn cán bộ chất lượng cao trong Công an nhân dân, nhất là khi được bố trí sử dụng đúng ngành, chuyên ngành đào tạo. Đối với bậc trung cấp, phải hướng tới đào tạo cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng; có khả năng phân tích, nắm bắt tình hình và xử lý những tình huống nghiệp vụ, sử dụng thành thạo phương tiện kỹ thuật, nghiệp vụ hiện đại; sẵn sàng đảm nhận nhiều vị trí công tác cao hơn trong thực tiễn và có chiều hướng phát triển tốt.

Mô hình, mục tiêu, yêu cầu đào tạo người cán bộ Công an nhân dân cấp cơ sở trực tiếp quy định phương hướng của quá trình tiếp nhận tri thức, hình thành phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống và năng lực nghiệp vụ cần thiết của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc sau khi họ tốt nghiệp, ra trường. Sự thống nhất giữa mục tiêu chung của quá trình đào tạo và mục tiêu của từng môn học được thể hiện thông qua việc các môn học đều hướng đến thực hiện mục tiêu xây dựng, phát triển phẩm chất và năng lực, giúp học viên hình thành nhân cách người Công an nhân dân có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực công tác tốt, không dao động trước những khó khăn, thử thách; sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Hai là, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở chịu sự quy định bởi chương trình, nội dung đào tạo ở các nhà trường Công an nhân dân. Chương trình, nội dung đào tạo ở các nhà trường Công an nhân dân được thiết kế nhằm cụ thể hoá mục tiêu, yêu cầu đào tạo thành hiện thực, phân loại các đối tượng đào tạo cụ thể để có phương pháp, chương trình giảng dạy cụ thể như: đối tượng đào tạo là cán bộ đi học, đối tượng là học sinh phổ thông được tuyển chọn hay học sinh hệ cử tuyển; từ đó trực tiếp quy định phương pháp giảng dạy và vốn tri thức người học có được sau khi tốt nghiệp, ra trường; giúp họ được trang bị đủ phẩm chất và năng lực cần thiết để hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được phân công. Nội dung đào tạo là vốn tri thức kỹ xảo, kỹ năng giúp người Công an nhân dân cấp cơ sở vận dụng vào hoạt động thực tiễn thực hiện chức trách, nhiệm vụ của mình. Đồng thời, là hệ thống tri thức trực tiếp và cần thiết nhằm giúp người học hình

thành thế giới quan duy vật biện chứng, hình thành phẩm chất, năng lực nghiệp vụ, cũng như phương pháp, tác phong công tác.

Chương trình, nội dung đào tạo ảnh hưởng trực tiếp đến việc hình thành và phát triển phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, năng lực nghiệp vụ và phương pháp tác phong công tác của người Công an nhân dân. Thông qua nội dung đào tạo mà những phẩm chất, năng lực đó ngày càng được bồi đắp, nâng cao. Nội dung đào tạo bao gồm những đơn vị kiến thức về khoa học cơ bản; lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; nhiệm vụ của ngành Công an nhân dân và các đơn vị kiến thức chuyên ngành trinh sát an ninh, điều tra hình sự, an ninh mạng và phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao, kỹ năng nghiệp vụ và các kỹ năng mềm để đáp ứng vị trí công tác ở địa bàn cơ sở sau khi tốt nghiệp như: kỹ năng tiến hành công tác nghiệp vụ ở địa bàn cơ sở; kỹ năng nắm tình hình, phát hiện, xử lý các tình huống nảy sinh ở địa bàn; kỹ năng tiếp xúc với dân, làm công tác dân vận, kỹ năng về tin học, tiếng dân tộc... Bên cạnh đó, người học còn được trang bị kiến thức về lịch sử dân tộc, lịch sử Đảng, lịch sử thế giới, lịch sử truyền thống ngành Công an nhân dân, kiến thức tâm lý học, văn học nghệ thuật,... Những đơn vị kiến thức được trang bị giúp họ có một lượng tri thức thường trực đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ của người Công an cấp cơ sở trong thực tế, có ý nghĩa trong việc chỉ đạo hoạt động thực tiễn ở đơn vị cơ sở.

Chương trình, nội dung đào tạo giúp người Công an nhân dân hình thành những kinh nghiệm cùng các chuẩn mực về thái độ, phong cách ứng xử đối với xã hội, với tập thể và chính bản thân họ. Do đó, nội dung, chương trình đào tạo được thiết kế khoa học sẽ giúp người học lĩnh hội dễ dàng. Đồng thời, từ vốn kiến thức đó, họ biết cách vận dụng để giải quyết thấu đáo các tình huống nảy sinh trong hoạt động thực tiễn ở đơn vị cơ sở; giúp họ tự tin vào năng lực của mình để hoàn thành nhiệm vụ, an tâm công tác.

Ba là, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chịu sự quy định bởi phương pháp giảng dạy của đội ngũ giảng viên. Nếu nội dung, chương trình đào tạo là điều kiện quy định sản phẩm của mục tiêu, yêu

cầu đào tạo, thì phương pháp giảng dạy quyết định nội dung đó có được chuyển hoá và được người học lĩnh hội đầy đủ hay không. Phương pháp giảng dạy là cách thức, biện pháp, thủ thuật giảng viên sử dụng nhằm truyền thụ tri thức, rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống, hình thành phương pháp tác phong công tác và điều khiển hoạt động học của học viên. Hoạt động đó của đội ngũ giảng viên nhằm tạo ra sự biến đổi ở người học cả về phẩm chất, năng lực, cả về lập trường, quan điểm và hành vi. Sự nghèo nàn về hình thức giáo dục cũng sẽ dẫn đến sự phiến diện trong tư duy và tư duy lý luận. Có thể nói phương pháp giảng dạy là nghệ thuật truyền tải tri thức của giảng viên tới học viên.

Kết luận chương 2

Nhân cách người Công an nhân dân là nhân cách con người phát triển toàn diện, được xây dựng trên các yếu tố về lập trường tư tưởng, chính trị; phẩm chất đạo đức người Công an cách mạng; học tập, rèn luyện nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; phát huy trình độ chuyên môn, nghiệp vụ trong thực tiễn công tác và đây là quá trình được hình thành trong hoạt động thực tiễn cách mạng và thể hiện sắc thái riêng của mỗi người trong giải quyết các mối quan hệ xã hội và chính bản thân mình. Được tập trung và cô đọng trong Sáu điều Bác dạy Công an nhân dân.

Gắn liền với địa bàn có tính đặc thù về điều kiện tự nhiên, điều kiện kinh tế - xã hội của đất nước, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là sự vận dụng sáng tạo lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin về nhân cách cũng như tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân, về nhân cách và xây dựng nhân cách. Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn được đảm bảo thực hiện đầy đủ trên các mặt như: mục đích, chủ thể, lực lượng, đối tượng, nội dung và phương pháp tiến hành. Thông qua quá trình tác động hợp quy luật, tạo ra những điều kiện thuận lợi để mỗi cán bộ,

chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc xây dựng nhân cách toàn diện, cả về trình độ năng lực và phẩm chất đạo đức đáp ứng với xu hướng phát triển chung của xã hội, cũng như với cương vị, chức năng, nhiệm vụ của người chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trong tình hình mới.

Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chịu sự quy định của các nhân tố cơ bản như: Sự quy định bởi chất lượng giáo dục và đào tạo ở các cấp học, bậc học trong các trường Công an nhân dân; sự quy định bởi môi trường công tác; sự quy định bởi nhân tố chủ quan của mỗi cán bộ, chiến sĩ. Những nhân tố này luôn được đặt trong mối quan hệ biện chứng với nhau và cùng tác động, chi phối, quy định đến quá trình xây dựng nhân cách đối với từng cán bộ chiến sĩ trên địa bàn Tây Bắc.

Chương 3
THỰC TRẠNG VÀ YÊU CẦU CƠ BẢN XÂY DỰNG
NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ
TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC HIỆN NAY

3.1. Thực trạng xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Để đánh giá thực trạng xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua, nghiên cứu sinh căn cứ vào nội dung, hình thức, phương pháp tiến hành của các chủ thể; cũng như sự chuyển biến trên thực tế về phẩm chất, năng lực của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ.

3.1.1. Thành tựu trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

3.1.1.1. Lập trường tư tưởng, chính trị

Quá trình xây dựng lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị cho lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn được sự quan tâm sâu sắc của lãnh đạo Đảng, Nhà Nước, các tổ chức Đảng, tổ chức chính quyền, các cấp; từng cán bộ, chiến sĩ cũng luôn tự giác xây dựng cho bản thân lập trường tư tưởng chính trị người Công an cách mạng.

Trên cơ sở nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò rất quan trọng của công tác xây dựng lập trường tư tưởng vững vàng, giáo dục chính trị tư tưởng trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, lãnh đạo Đảng, Nhà Nước, lãnh đạo các cấp ủy, tổ chức đảng, người chỉ huy Công an các cấp đã thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo trong công tác xây dựng môi trường tốt nhất, ban hành các chủ trương, chính sách kịp thời nhất để đáp ứng nhu cầu trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng nhằm bồi đắp, xây dựng đồng bộ, toàn diện các yếu tố cấu thành nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đạt nhiều kết quả quan trọng. Cụ thể:

Các quan điểm chỉ đạo của Đảng về xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong thời kỳ mới, trọng tâm là Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ bảy, khoá XII về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp đủ phẩm chất, năng lực và uy tín,

ngang tầm nhiệm vụ; Ngày 10/5/2012, Ban Bí thư Trung ương Đảng đã ban hành Quyết định số 91-QĐ/TW về việc thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương xây dựng Đề án về chính sách đối với cán bộ xã, phường, thị trấn và cán bộ về công tác ở địa bàn khó khăn; Quy định số 08-QĐ/TW ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên; 5 lời thề, 10 điều kỷ luật của ngành Công an nhân dân; Nghị quyết số 12 ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng CAND thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới; Luật Công an nhân dân năm 2018; Pháp lệnh Công an xã năm 2008; Nghị định số 73/2009/NĐ-CP ngày 07/9/2009 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Pháp lệnh Công an xã; Nghị định số 29/2013/NĐ-CP, ngày 08/4/2013 của Chính phủ ban hành sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 92/2009/NĐ-CP, ngày 22/10/2009 của Chính phủ về chức danh, số lượng, một số chế độ, chính sách đối với cán bộ, công chức xã, phường, thị trấn và những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã; Nghị định số 42/2021/NĐ-CP, ngày 31/3/2021 của Chính phủ về quy định việc xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy.

Với việc Đảng, Nhà nước ban hành nhiều chủ trương, chính sách kịp thời đã góp phần quan trọng giúp lực lượng công an chính quy cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc yên tâm công tác, củng cố bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng vững vàng, không hoang mang, dao động trước các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch và các loại tội phạm.

Bộ Công an cũng ban hành các Thông tư, quyết định liên quan tới lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở như: Thông tư số 12/2010/TT-BCA ngày 08/4/2010 của Bộ Công an quy định cụ thể thi hành một số điều của Pháp lệnh Công an xã và Nghị định số 73/2009/NĐ-CP ngày 07/9/2009; Thông tư số 32/2009/TT-BCA ngày 28/5/2009 của Bộ Công an quy định về chương trình bồi dưỡng, huấn luyện đối với Công an xã; Thông tư số 15/2010/TT-BCA ngày 24/5/2010 của Bộ Công an quy định việc điều động sĩ quan, hạ sĩ quan Công an nhân dân đảm nhiệm các chức danh Công an xã ở các xã trọng điểm, phức tạp về an ninh, trật tự... Các văn bản này quy

định chung về vị trí, vai trò, nguyên tắc tổ chức, hoạt động và nhiệm vụ của Công an xã trong thực hiện chức năng quản lý nhà nước về an ninh trật tự.

Bên cạnh đó, lãnh đạo Bộ Công an, lãnh đạo Công an các tỉnh, huyện, xã, thị trấn trên địa bàn Tây Bắc cũng chú ý đến việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng Đảng về đạo đức, gắn với xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức và cán bộ, nhất là việc cụ thể hóa Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII và Kết luận Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII của Đảng. Theo đó, cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã tập trung giáo dục, quán triệt xây dựng cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ có nhận thức cơ bản về những vấn đề cấp bách trong công tác xây dựng Đảng; giáo dục cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ hiểu và nắm chắc những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ;... Từ đó, làm cho mỗi cán bộ, chiến sĩ thấy được tính cấp thiết và trách nhiệm của từng cá nhân trong kiên quyết đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, thiết thực góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cấp ủy, tổ chức Đảng ở từng cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn.

Công tác giáo dục, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng ủy Công an Trung ương lần thứ VI, VII và Nghị quyết Trung ương 3 (khóa X) về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí”; Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI về “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”; Luật Phòng, chống tham nhũng; Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí;... đã được cấp ủy, thủ trưởng các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thường xuyên quan tâm triển khai và tổ chức thực hiện nghiêm túc, có chất lượng, có hiệu quả, nhất là triển khai quán triệt và thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) ngăn chặn đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ gắn với học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; thực hiện Phong trào “Công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy”; “Vì bình yên cuộc sống”; “Vì an ninh Tổ quốc”; “Công an Nhân dân vì nước quân thân, vì dân phục vụ”, ”Công an Nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa

vì Nhân dân phục vụ”,... Thông qua những cuộc vận động, phong trào trên đã góp phần tích cực vào xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có lập trường tư tưởng kiên định, bản lĩnh chính trị vững vàng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao.

Đánh giá kết quả thực hiện xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy trên toàn quốc của Đảng uỷ Công an Trung ương đã khẳng định: “Ngay sau khi có chủ trương xây dựng Công an xã chính quy, Bộ Công an đã ký quyết định số 5245/QĐ/BCA- X02 ngày 11/9/2018 ban hành Chương trình bồi dưỡng Công an cấp cơ sở (trong đó gồm: Chương trình bồi dưỡng Công an chính quy đảm nhiệm chức danh Công an xã, thị trấn và Chương trình bồi dưỡng trưởng, phó trưởng Công an xã, thị trấn) [37, tr. 8]. Bên cạnh đó, sau hơn 3 năm thực hiện, để kịp thời cập nhật nội dung phù hợp với chức năng nhiệm vụ tổ chức bộ máy của Công an xã, thị trấn trong giai đoạn mới và linh hoạt với tình hình đặc điểm của mỗi địa phương, “Ngày 30/3/2022, Bộ Công an đã ký quyết định số 2046/QĐ-BCA ban hành Chương trình bồi dưỡng Công an xã với 14 chuyên đề bắt buộc và 6 chuyên đề cho Công an địa phương tự chọn; Văn phòng Bộ chủ trì phối hợp với Công an các đơn vị, địa phương biên soạn và cấp phát 61.733 sổ tay công tác của lực lượng Công an xã, phường, thị trấn” [37, tr. 8]. Ngoài ra, Công an một số địa phương đã chủ động ban hành “Sổ tay Công an xã chính quy”. Trong đó, tập trung vào các quy định, hướng dẫn quy trình công tác có liên quan đến thực hiện nhiệm vụ của Công an xã và cấp phát đến Công an các xã, thị trấn;... Từ đó kịp thời rút ra kinh nghiệm để nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo trong những nhiệm vụ tiếp theo.

Hiện nay, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đang tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 07/CT-BCA-X11 ngày 26/10/2016 của Bộ trưởng Bộ Công an về “Tăng cường lãnh đạo nâng cao văn hóa ứng xử Công an nhân dân trong tình hình mới” và Cuộc vận động “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì Nhân dân phục vụ” nhằm hướng tới xây dựng lực lượng Công an nhân dân đến năm 2030 đạt được tổng thể 4 nội dung mà Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đã xác định, đó là: Cách mạng,

chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; ngăn chặn, đẩy lùi những biểu hiện tiêu cực, tham nhũng, suy thoái về tư tưởng chính trị trong Công an nhân dân.

Qua trao đổi, phỏng vấn sâu của tác giả đề tài luận án với lãnh đạo Công an tỉnh Sơn La cho thấy: “Các tổ chức quần chúng đã chủ động xây dựng chương trình hành động, vận dụng, kết hợp nhiều hình thức trong tham gia xây dựng nhân cách đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân; không ngừng đẩy mạnh hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao; tổ chức các cuộc thi tuyên truyền viên giỏi, kết hợp với kể chuyện tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; tổ chức tốt các hoạt động giao lưu với các đơn vị kết nghĩa trên địa bàn; viết tin bài cho các báo, tạp chí, truyền thanh nội bộ; tổ chức các đợt tọa đàm, trao đổi;...” [Phụ lục 6]. Cùng với nội dung phỏng vấn về vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, người thủ trưởng cơ quan Công an các cấp trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, lãnh đạo Công an tỉnh Lào Cai cũng khẳng định: “Lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân trên địa bàn tỉnh thường xuyên coi trọng đẩy mạnh thực hiện các phong trào thi đua, các cuộc vận động trong ngành Công an và của địa phương với kết hợp đẩy mạnh thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tăng cường thực hiện đấu tranh phê bình và tự phê bình theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII và Kết luận Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII của Đảng” [Phụ lục 6]. Phát huy tốt vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của lãnh đạo các cấp trong công tác tham mưu, xây dựng các chủ trương, chính sách xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Trong những năm qua, cấp ủy, người chỉ huy, thủ trưởng các cơ quan, đơn vị đã cụ thể hóa các phương thức xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở vào nghị quyết lãnh đạo hằng tháng, vào kế hoạch công tác của chỉ huy và trong chương trình hành động của các tổ chức Đoàn, Hội, các phong trào thi đua tại cơ quan, đơn vị. Đồng thời, đã tập trung đẩy mạnh thực hiện những phương thức giáo dục, rèn luyện của tổ chức, kết hợp chặt chẽ với tự giáo dục, tự rèn luyện của cá nhân; góp phần xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ngày càng vững chắc. Thông qua đó, tiến hành tham mưu cho các cấp ủy

đảng ban hành những chủ trương, chính sách phù hợp với tình hình thực tiễn trên địa bàn Tây Bắc.

Đội ngũ lãnh đạo cấp ủy, tổ chức đảng, người lãnh đạo và cơ quan chức năng các cấp trên địa bàn tiến hành nhiều hoạt động đa dạng, phong phú nhằm duy trì, nâng cao chất lượng hoạt động xây dựng lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị của cán bộ chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, cụ thể:

Thứ nhất, cấp ủy, chỉ huy, thủ trưởng cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã chủ động xây dựng kế hoạch, tổ chức phối hợp, phân công lực lượng giáo dục, rèn luyện cụ thể, tỉ mỉ đối với những chuẩn mực về nhân cách người Công an nhân dân cho mọi cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị. Qua phỏng vấn trực tiếp của tác giả đề tài luận án với lãnh đạo Công an tỉnh Lai Châu cho biết: “Cấp ủy, chỉ huy, thủ trưởng cơ quan Công an nhân dân các cấp trên địa bàn tỉnh đã đặc biệt coi trọng công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho mọi cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền, nhất là cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở” [Phụ lục 6]. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án cũng cho thấy, có 70,4% ý kiến được hỏi nhận định đội ngũ cán bộ, chỉ huy các cấp thực hiện việc quản lý, duy trì, kiểm tra, giám sát hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở là đầy đủ, sâu sắc. Trong đó, mức độ đánh giá cụ thể của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân là 65,7%, đánh giá của cán bộ địa phương là 79,0% [Phụ lục 3.1]. Bên cạnh đó, một số cơ quan, đơn vị đã quan tâm động viên đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc yên tâm công tác, gắn bó với đơn vị; tích cực, chủ động khắc phục khó khăn, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Do đó, lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua luôn được giữ vững, nhân cách của họ ngày càng được bồi đắp, hoàn thiện và củng cố vững chắc.

Các cơ quan chức năng ở một số đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã tích cực, chủ động bám sát đặc điểm, tình hình thực tiễn trong xây dựng kế hoạch giáo dục, tuyên truyền, nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ chiến sĩ trên địa bàn; tham mưu có hiệu quả cho các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, đảng ủy cơ quan công an các cấp về xây dựng đội

ngũ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc một cách đồng bộ, toàn diện từ mục đích, yêu cầu, nội dung, hình thức, biện pháp, thời gian, cơ sở vật chất và lực lượng tiến hành; tổ chức hiệp đồng chặt chẽ với các lực lượng có liên quan để phổ biến, quán triệt, phân công, giao nhiệm vụ cụ thể, rõ ràng. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án ở một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cho thấy, có 89,4% trong tổng số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân và cán bộ địa phương được hỏi đánh giá công tác xây dựng kế hoạch của cơ quan chức năng là tốt và khá [Phụ lục 3.5]. Chính điều này đã bảo đảm cho công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc diễn ra thuận lợi và thu được kết quả cao.

Thứ hai, các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền địa phương, chỉ huy, cơ quan công an các cấp trên địa bàn Tây Bắc đã có nhiều chủ trương, giải pháp đẩy mạnh giáo dục truyền thống tốt đẹp của Đảng, của dân tộc, của ngành Công an nói chung và những công hiến, hy sinh, những chiến công oanh liệt của lớp lớp cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nói riêng; tăng cường giáo dục chủ nghĩa yêu nước, lòng trung thành với Đảng, với Tổ quốc và Nhân dân; tinh thần đoàn kết, gắn bó “máu thịt” với Nhân dân; xây dựng ý thức thực hiện nghiêm pháp luật Nhà nước, quy định, truyền thống của cơ quan, đơn vị đối với đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

Thứ ba, công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp đã được thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ, tích cực góp phần xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Thời gian qua, cấp ủy, chính quyền địa phương và thủ trưởng các cơ quan, đơn vị công an trên địa bàn Tây Bắc đã lãnh đạo, chỉ đạo làm tốt việc đấu tranh với những hiện tượng tiêu cực trong nội bộ, những cán bộ, chiến sĩ công an có biểu hiện lợi dụng chức vụ, quyền hạn để bảo kê, che đậy, lọt lưới tội phạm, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống kịp thời xử lý nghiêm minh theo đúng quy định của pháp luật, “không có vùng cấm”, “không có ngoại lệ”, bất kể ai vi phạm kỷ luật Đảng, quan hệ không trong sáng với Nhân dân đều bị xử lý, thậm chí đưa ra khỏi ngành Công an nếu vi phạm đó có tính chất nghiêm trọng. Hoạt động này có tác dụng răn đe, ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng

suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” ở một bộ phận cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Đồng thời, đã trực tiếp tác động làm trong sạch nội bộ, củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, cũng như trực tiếp giáo dục, nâng cao nhận thức về lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị vững vàng qua đó góp phần quan trọng trong công tác xây dựng nhân cách cho cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn.

Bên cạnh sự quan tâm, chỉ đạo của lãnh đạo các cấp, để quá trình xây dựng lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị vững vàng còn cần tới sự tự tu dưỡng, rèn luyện của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với Nhân dân; mặc dù thường xuyên chịu sự tác động nhiều mặt của điều kiện kinh tế thị trường, nhất là những tác động tiêu cực, nhưng đại đa số cán bộ, chiến sĩ luôn tỏ rõ bản lĩnh chính trị vững vàng; kiên định lập trường giai cấp công nhân trên nền tảng lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu, lý tưởng của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của đất nước; gương mẫu, đi đầu trong việc triển khai thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, góp phần xây dựng đạo đức, văn hóa trong Đảng, trong hệ thống chính trị và trong lực lượng Công an Nhân dân;... Những phẩm chất này luôn được đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nhận thức rõ, giữ vững và phát huy trong quá trình sinh hoạt, trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Kết quả phỏng vấn trực tiếp của tác giả luận án với một số cán bộ, chiến sĩ Công an trên địa bàn tỉnh Yên Bái và Hòa Bình về nội dung ý thức, trách nhiệm trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao cho thấy: Hầu hết, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở “Trung thành với Đảng, với Tổ quốc và Nhân dân là phẩm chất quan trọng của lực lượng Công an nhân dân nói chung và cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nói riêng; cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn tin tưởng vào đường lối đổi mới dưới sự lãnh đạo của Đảng, tin tưởng vào mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã

hội, sự thắng lợi của cách mạng Việt Nam, kiên quyết đấu tranh bảo vệ đường lối đổi mới của Đảng” [Phụ lục 6].

Có thể thấy, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cơ bản đã có nhận thức đúng đắn về trách nhiệm chính trị trước Đảng, trước Tổ quốc và Nhân dân. Trong công tác và sinh hoạt thường ngày, mặc dù đội ngũ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn gặp không ít khó khăn, nhưng họ luôn phát huy vai trò, trách nhiệm, tôn trọng lắng nghe ý kiến, gắn bó mật thiết và giúp đỡ nhân dân phát triển sản xuất, xóa đói giảm nghèo, nhất là nhân dân ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, trực tiếp góp phần xây dựng thế trận an ninh nhân dân bảo vệ tổ quốc vững chắc.

Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn mẫu mực trong thực hiện lối sống cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; gương mẫu, đi đầu trong thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị ”Về đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, “Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân” gắn với cuộc vận động “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì Nhân dân phục vụ”. Trong công tác, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn thể hiện được đức tính siêng năng, tận tụy, thực hành tiết kiệm, có ý thức tự mình phấn đấu vươn lên trong mọi lúc, mọi nơi; vượt qua mọi cám dỗ của mặt trái kinh tế thị trường, luôn đấu tranh với các biểu hiện suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống; thực hành phương châm: Sống thật thà, ngay thẳng, năng động, sáng tạo, toàn tâm, toàn ý phục vụ nhân dân. Những tấm gương dũng cảm, anh dũng hy sinh, nêu cao đạo đức cách mạng trong sáng, lối sống giản dị, gần gũi, khiêm tốn, cầu thị, chân thành trong công tác, vì nhân dân phục vụ, vì cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân,... đã để lại hình ảnh đẹp trong lòng nhân dân; tạo ra sức lan tỏa, sự tin yêu của các tầng lớp nhân dân với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn.

3.1.1.2. Phẩm chất đạo đức người Công an cách mạng

Quá trình tu dưỡng, rèn luyện đạo đức người Công an cách mạng trong đội ngũ chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn được tiến hành thường xuyên, liên tục

Chỉ thị số 03/CT-BCA-X11, ngày 18/4/2014, của Bộ trưởng Bộ Công an, về “Tiếp tục siết chặt kỷ luật, kỷ cương, điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ”; Kế hoạch số 28-KH/ĐUCA-X11 ngày 12/9/2016 của Đảng ủy Công an Trung ương về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” trong CAND; Chỉ thị số 04/CT-BCA, ngày 19-5-2018 của Bộ trưởng Bộ Công an ngày 19/5/2018 về đổi mới, nâng cao chất lượng phong trào “Công an nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy” trong tình hình mới; Quán triệt, triển khai Chỉ thị số 23-CT/TW của Ban Bí thư ngày 09/2/2018 về “tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới”; Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị khóa XIII về “Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”; tổ chức phát động và thực hiện có hiệu quả nhiều cuộc vận động, phong trào thi đua trong toàn lực lượng: “Công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy”, “Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh; xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ”, “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ”...Thông qua các chủ trương, các cuộc vận động, các phong trào thi đua đã tạo ra những chuyển biến rõ nét và tích cực trong nhận thức của cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy công an các cấp và mỗi cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc về tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, từ đó góp phần xây dựng hình tượng người cán bộ, chiến sĩ công an đẹp trong lòng nhân dân.

Bên cạnh yếu tố sự quan tâm, chỉ đạo của cấp ủy, lãnh đạo các cấp trong xây dựng môi trường để rèn luyện nhân cách người Công an nhân dân thì mối quan hệ giữa người chiến sĩ với đồng nghiệp, với nhân dân, các cơ quan, lực lượng đứng chân trên địa bàn...cũng là những yếu tố hết sức quan trọng trong tu dưỡng, rèn luyện đạo đức người Công an cách mạng, giúp nhân cách người cán bộ chiến sĩ

Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ngày càng được củng cố và hoàn thiện rõ nét hơn.

Thông tư số 27/2017/TT-BCA của Bộ Công an ngày 22/8/2017, đã quy định rất rõ về quy tắc ứng xử trong các mối quan hệ: cấp trên – cấp dưới, mối quan hệ với người cùng cấp, mối quan hệ với nhân dân, mối quan hệ với người vi phạm pháp luật, mối quan hệ gia đình,...Lãnh đạo, cán bộ chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã luôn quán triệt và thực hiện nghiêm túc Thông tư này cụ thể:

Trong đó mối quan hệ cấp trên cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở nơi đây luôn tuyệt đối phục tùng sự chỉ đạo, chỉ thị, mệnh lệnh và nhiệm vụ cấp trên giao; tôn trọng, tin tưởng cấp trên; báo cáo trung thực, kịp thời, đầy đủ với cấp trên về tình hình, kết quả thực hiện nhiệm vụ được giao, chủ động đề xuất, kiến nghị, đóng góp ý kiến với cấp trên về biện pháp công tác, quản lý, điều hành đơn vị; lắng nghe, tiếp thu ý kiến của cấp trên.

Mối quan hệ với cấp dưới, lãnh đạo các đơn vị cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn tôn trọng, gần gũi, giúp đỡ, chia sẻ kinh nghiệm, lắng nghe, xem xét giải quyết tâm tư, nguyện vọng và những đề nghị chính đáng của cán bộ, chiến sĩ cấp dưới; lãnh đạo đơn vị luôn là tấm gương sáng trong công tác, học tập, tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống, phong cách và chuẩn mực đạo đức Công an nhân dân để cấp dưới học tập, noi theo; trong quá trình công tác lãnh đạo đơn vị không có thái độ, hành vi cửa quyền, hách dịch, quan liêu, trù dập, quát nạt, xúc phạm, hạ uy tín cấp dưới; dân chủ, khách quan, công tâm trong nhận xét, đánh giá, phân loại cán bộ; phân công nhiệm vụ cho cấp dưới rõ ràng, đúng người, đúng việc; không bao che vi phạm của cấp dưới; bảo vệ danh dự của cấp dưới khi bị phản ánh, khiếu nại, tố cáo không đúng sự thật; tin tưởng, khuyến khích, phát huy năng lực, sở trường công tác; tạo điều kiện cho cấp dưới học tập, nâng cao trình độ lý luận chính trị, pháp luật, chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng nghề nghiệp và văn hóa ứng xử. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án cũng cho thấy, có 100% ý kiến được hỏi cho rằng mối quan hệ cấp trên – cấp dưới, đồng cấp có vai trò quan trọng trong việc tạo dựng môi trường xây dựng nhân cách người Công an nhân dân [Phụ lục 3.8]. Điều

này cho thấy mối quan hệ với lãnh đạo đơn vị, với đồng chí, đồng đội rất quan trọng trong việc hình thành và xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, mỗi cán bộ chiến sĩ nơi đây cũng đã nhận thức rất rõ về vai trò của yếu tố này trong quá trình công tác và rèn luyện của bản thân mình.

Với bản thân mình, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn thực hành lời dạy của Bác đó là “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư” xây dựng lối sống gần gũi, gắn bó với đồng chí, đồng đội và Nhân dân, có lối sống giản dị, trong sạch, không tham nhũng, lãng phí và kiên quyết đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, cũng như các biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyên hóa” trong nội bộ. Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thực hiện tốt việc giữ mối liên hệ với Nhân dân, gần dân, trọng dân, lắng nghe góp ý của Nhân dân; tích cực vận động, thuyết phục Nhân dân hiểu rõ và thực hiện tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, xây dựng ý thức thượng tôn pháp luật, góp phần thiết thực xây dựng trật tự an toàn xã hội, kỷ cương ở các địa phương trên địa bàn. Qua đó, đã góp phần tô thắm hình ảnh đẹp của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân trong điều kiện mới. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án ở một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cho thấy, có 100% ý kiến được hỏi khẳng định: Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, sống trong sạch lành mạnh là phẩm chất quan trọng trong nhân cách của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân [Phụ lục 2.3]. Những giá trị chuẩn mực này cần tiếp tục được phát huy, phát triển trong hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong thời gian tới.

Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn nêu cao tinh thần tương thân, tương ái, thương yêu đồng chí, đồng đội; tận tâm, tận lực hết lòng phục vụ Nhân dân; yêu ngành, yêu nghề, có ý thức trách nhiệm cao; có phương pháp, tác phong làm việc dân chủ, sáng tạo, nói đi đôi với làm, sẵn sàng nhận và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao. Báo cáo tổng kết năm 2021 của Công an tỉnh Lai Châu đánh giá: “Cán bộ, chiến sĩ được điều động về cơ sở công tác có phẩm chất đạo đức, chính trị tốt, nhiệt tình trách nhiệm với công việc, có phương

pháp, tác phong phù hợp” [20, tr. 3]. Trong thực tiễn công tác, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã phát huy tốt ý chí vượt qua khó khăn, phấn đấu vươn lên hoàn thành nhiệm vụ; luôn tích cực, chủ động học tập, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, sâu sát địa bàn; nêu cao ý thức “thượng tôn pháp luật”, tích cực, nghiêm chỉnh chấp hành và bảo vệ pháp luật; làm nòng cốt trong tham mưu cho lãnh đạo, chỉ huy các cấp về công tác bảo đảm an ninh trật tự và xây dựng thế trận an ninh nhân dân vững chắc; có thái độ đấu tranh kiên quyết, ngăn chặn những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; vượt qua những cám dỗ “vật chất tầm thường”, giữ được lối sống trong sạch, lành mạnh, thẳng thắn, trung thực, tích cực, chủ động, sâu sát trong công việc, ngăn ngừa “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Trong mối quan hệ với nhân dân cán bộ chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn kính trọng, lễ phép với nhân dân, gần bó mật thiết với Nhân dân; giao tiếp, làm việc với người dân bằng thái độ niềm nở tận tình, trách nhiệm giải quyết công việc, yêu cầu chính đáng của nhân dân; xung hô đúng mực, thái độ lịch sự, hòa nhã, khiêm tốn, cầu thị, lắng nghe và tiếp thu ý kiến đóng góp đúng đắn; ưu tiên giải quyết công việc với người già, yếu, người khuyết tật, đau ốm, phụ nữ mang thai; không được có hành vi, lời nói hạc sách, nhũng nhẽo, thái độ thờ ơ, vô cảm trước yêu cầu hợp pháp của người dân; không gây căng thẳng, bức xúc, dọa nạt người dân; không hện gặp người dân giải quyết công việc bên ngoài cơ quan và ngoài giờ làm việc; thường xuyên tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành pháp luật và tự nguyện, tích cực tham gia phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”. Có đến 99% số cán bộ chiến sĩ được hỏi đều cho rằng phải giữ được mối quan hệ mật thiết với nhân dân trong quá trình công tác, rèn luyện, xây dựng nhân cách [Phụ lục 3.8].

Trong mối quan hệ với người vi phạm pháp luật, người cán bộ chiến sĩ phải thực hiện nghiêm đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, quy định của ngành Công an trong đấu tranh, xử lý đối với người phạm tội và người có hành vi vi phạm pháp luật khác; xử lý vi phạm phải khách quan, trung thực đảm bảo các yêu cầu chính trị, pháp luật, nghiệp vụ; khi tiếp xúc với người vi

phạm pháp luật, kiên quyết, mưu trí, dũng cảm, khôn khéo trong thực hiện nhiệm vụ; cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân phải giữ đúng tư thế, lễ tiết, tác phong, không có lời nói, hành vi xúc phạm, phân biệt đối với người vi phạm; có thái độ ứng xử đúng mực, không lợi dụng chức trách, nhiệm vụ được giao làm sai lệch hồ sơ vụ việc, vụ án dẫn đến bỏ lọt, oan, sai hoặc nhằm mục đích khác.

Trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, nhiều cơ quan, đơn vị đã chủ động phối hợp với các cơ quan, ban, ngành địa phương nắm chắc các mối quan hệ, tư tưởng, tình cảm, điểm mạnh, hạn chế, lối sống của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ. Từ đó, kịp thời có biện pháp quản lý, giáo dục, rèn luyện, không để xảy ra các tình huống bất ngờ về tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị. Cấp ủy, chỉ huy các cấp đã lãnh đạo, chỉ đạo phối hợp tổ chức nhiều hoạt động giao lưu, kết nghĩa, dân vận nhằm góp phần tô thắm thêm hình ảnh người Công an nhân dân trong lòng Nhân dân, thiết thực thúc đẩy quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc mang lại chất lượng, hiệu quả thiết thực.

Bên cạnh đó, công tác xây dựng lối sống văn hóa, gắn với thực hiện “Văn hoá công sở”, giúp cho cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn được trú trọng, qua đó góp phần nêu cao ý thức tổ chức kỷ luật, chấp hành nghiêm điều lệnh, điều lệ, giờ giấc làm việc, tuân thủ chế độ trực chỉ huy, trực ban, trực nghiệp vụ; đề cao tính tập thể trong sinh hoạt. Đảm bảo trật tự nội vụ nơi làm việc, nơi ăn, nghỉ, chỉnh trang đơn vị khang trang, “Sáng - xanh - sạch - đẹp”, tạo môi trường công tác văn hoá, văn minh, lịch sự theo tiêu chuẩn “Đơn vị văn hóa, gương mẫu, chấp hành, điều lệnh Công an nhân dân”. Song song với đó, công tác xây dựng lối sống văn hóa trong đời sống cá nhân và gia đình của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn được chú trọng, quan tâm thường xuyên. Qua đó, ngày càng thắt chặt thêm mối quan hệ gắn bó máu thịt và để lại hình ảnh đẹp về người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong lòng nhân dân.

Với tinh thần: “Vi Nhân dân phục vụ”, cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn có ý thức chấp hành nghiêm pháp luật Nhà

nước, điều lệnh Công an, quy định của cơ quan, đơn vị; thường xuyên tăng cường mối quan hệ gắn bó mật thiết với các tổ chức, đoàn thể địa phương, nhất là trên các địa bàn đặc biệt khó khăn, phức tạp; tích cực giúp đỡ đồng bào các dân tộc trên địa bàn phát triển sản xuất, xoá đói, giảm nghèo, xoá nạn mù chữ, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh. Đồng thời, tích cực vận động, tuyên truyền giúp đồng bào các dân tộc trên địa bàn hiểu rõ chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; nêu cao ý thức cảnh giác cách mạng trước âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, phản động trong và ngoài nước chống phá cách mạng, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã phối hợp với các đơn vị liên quan phát động các phong trào quyên góp ủng hộ đồng bào nơi bão, lũ; xây dựng mái ấm tình thương; xây nhà tình nghĩa; vì Trường Sa thân yêu; vì biển đảo quê hương, vì biên cương Tổ quốc;... Những hoạt động đó đã góp phần tô thắm thêm truyền thống đoàn kết quân dân, hình ảnh người Công an nhân dân trong lòng Nhân dân.

Báo cáo tổng kết Công tác Công an năm 2021 của Công an tỉnh Sơn La cho thấy: “100% cán bộ, chiến sĩ luôn nêu cao vai trò, trách nhiệm trong công tác; có thái độ, hành vi ứng xử phù hợp và lễ tiết, tác phong chuẩn mực khi tiếp xúc, làm việc với Nhân dân. Các tổ, đội nghiệp vụ được phân công luôn sâu sát địa bàn, tích cực, chủ động khắc phục khó khăn, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao” [22, tr. 8]. Có thể thấy, mọi hoạt động của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đều gắn liền với cơ sở, quan tâm chăm lo, chú trọng công tác dân vận, luôn yêu dân, trọng dân, lắng nghe ý kiến góp ý của nhân dân và vì nhân dân phục vụ. Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thường xuyên bám nắm tình hình địa bàn, kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của Nhân dân; phối hợp với các lực lượng liên quan triển khai công tác đảm bảo an ninh trật tự, thực hiện hiệu quả các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm và tệ nạn xã hội. Nhờ vậy, Phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc” và các mô hình phòng chống tội phạm ở cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua có nhiều chuyển biến rõ nét, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững ổn định, không ngừng củng cố, tăng cường và thắt chặt niềm tin của quần chúng nhân dân.

Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã tích cực học tập, rèn luyện nâng cao phẩm chất chính trị, năng lực, nắm vững chuyên môn nghiệp vụ đáp ứng yêu cầu công tác trong điều kiện mới. Báo cáo tổng kết công tác Công an của Công an tỉnh Điện Biên năm 2021 cho thấy: “Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân luôn lấy “Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân” làm mục tiêu rèn luyện; lấy chất lượng, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự, đấu tranh phòng, chống tội phạm và sự hài lòng của người dân, doanh nghiệp là mục tiêu công tác, chiến đấu” [17, tr. 6]. Đồng thời, luôn tích cực tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, ý thức pháp luật, tích cực học tập, nâng cao trình độ hiểu biết, năng lực công tác, chiến đấu và lối sống, văn hóa của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân trong tình hình mới; thường xuyên đối chiếu hành động, việc làm của mình trong công tác, trong đấu tranh phòng, chống tội phạm với nội dung Sáu điều Bác Hồ dạy lực lượng Công an nhân dân. Từ đó, đã kịp thời điều chỉnh và rút ra những hình thức, biện pháp hiệu quả để xây dựng, rèn luyện và hoàn thiện nhân cách người Công an nhân dân phù hợp với đặc điểm, tính chất, nhiệm vụ công tác. Đồng thời, đã tích cực tham gia đấu tranh phản bác các thông tin, quan điểm sai trái, thù địch; phòng ngừa các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; thực hiện nghiêm túc hoạt động đấu tranh tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt, trong công tác, mạnh dạn, dũng cảm đấu tranh với cái sai, cái chưa phù hợp và bảo vệ cái tốt, cái đúng. Kết quả khảo sát thực tế cho thấy, khi đánh giá về phẩm chất, năng lực công tác của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, có 70,8% ý kiến được hỏi đánh giá họ hoàn thành nhiệm vụ ở mức khá và tốt [Phụ lục 3.7].

Tổ chức thực hiện nhiệm vụ xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được lồng ghép, cụ thể hóa trong công tác sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm các mặt công tác của các cơ quan, đơn vị. Trong đó, cấp uỷ, người chỉ huy các cơ quan, đơn vị đã tập trung đánh giá toàn diện công tác tổ chức, quản lý, duy trì, điều hành, tuyên truyền, giáo dục xây dựng phẩm chất đạo đức, ý thức, trách nhiệm, tác phong công tác của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Đồng thời, tìm nguyên nhân, rút ra những bài

học kinh nghiệm; từ đó xác định nhiệm vụ, nội dung, phương hướng hoạt động, tuyên truyền, giáo dục, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở thời gian tới đạt kết quả cao hơn.

Thông qua hoạt động sơ kết, tổng kết các mặt công tác của cơ quan, đơn vị đã biểu dương, khen thưởng, động viên kịp thời những chiến sĩ có thành tích cao, chuyên tâm với công việc, nỗ lực trong đấu tranh phòng, chống các loại tội phạm, giữ gìn an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội. Đồng thời, kịp thời tuyên truyền, phổ biến, nhân rộng những điển hình tiên tiến về hình ảnh người Công an nhân dân cấp cơ sở có nhân cách, đạo đức tốt, chất lượng công tác cao, làm gương cho cán bộ, chiến sĩ trong toàn cơ quan, đơn vị học tập, noi theo. Điển hình như Đại úy Lâu A Thỉnh, Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy, Công an tỉnh Điện Biên đã cùng đồng đội vượt bao hiểm nguy, vất vả triệt phá thành công chuyên án ma túy lớn thu giữ 53 bánh heroin, 1 khẩu súng và 14 viên đạn, đồng chí đã được vinh danh là một trong những “Gương mặt trẻ Công an tiêu biểu” năm 2021 của Bộ Công an; Thượng úy Trần Quang Huy, cán bộ Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy Công an tỉnh Lào Cai, trong hai năm 2018, 2019 đồng chí đã liên tiếp phá nhiều đường dây buôn bán ma túy lớn bắt giữ 02 đối tượng, thu giữ 329 bánh heroin; vụ truy bắt 04 đối tượng vận chuyển trái phép hơn 23kg ma túy đá và 18.000 viên ma túy tổng hợp,...Thượng úy Trần Quang Huy vinh dự được Bộ trưởng Bộ Công an tặng Bằng khen năm 2018, 2019 và còn rất nhiều tấm gương sáng khác đã được vinh danh; tấm gương sáng về học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân có Đại úy Đoàn Văn Minh, cán bộ công an xã Vạn Hòa, thành phố Lào Cai, Tỉnh Lào Cai, năm 2017 và 2018 trong quá trình trấn áp tội phạm, đồng chí Minh bị thương nặng, sau khi điều trị, sức khỏe bị tổn hại và thương tật vĩnh viễn 54% tuy nhiên đồng chí vẫn tiếp tục công tác và cống hiến cho Đảng, cho đất nước, cho nhân dân,...

3.1.1.3. Học tập, rèn luyện nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ

Công tác học tập, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc tại các cơ sở đào tạo luôn được chú trọng.

Trong Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI) về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, Đảng đã chỉ rõ: "Đầu tư cho giáo dục là đầu tư phát triển, được ưu tiên đi trước trong các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội... Phát triển giáo dục và đào tạo là nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài. Chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học. Học đi đôi với hành; lý luận gắn với thực tiễn; giáo dục nhà trường kết hợp với giáo dục gia đình và giáo dục xã hội".

Với quan điểm ấy, kế thừa thành tựu đã đạt được của giáo dục, đào tạo Công an nhân dân trong suốt chiều dài lịch sử, quán triệt, thực hiện nghiêm túc Nghị quyết số 29 của Ban Chấp hành Trung ương, những năm gần đây, Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an đã tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, ban hành Nghị quyết số 17-NQ/ĐUCA và Chỉ thị số 13/CT-BCA ngày 28/10/2014 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong CAND; ngoài ra, hằng năm đều ban hành chỉ thị về nhiệm vụ công tác trọng tâm năm học trong Công an nhân dân. Điều đó thể hiện sự quan tâm của lãnh Đảng, Nhà nước, lãnh đạo Bộ Công an trong việc đầu tư, quan tâm tới chất lượng đào tạo, giáo dục nhân cách người Công an nhân dân để đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới.

Với những đặc thù riêng của lực lượng Công an nhân dân trên địa bàn Tây Bắc là rất đông cán bộ chiến sĩ người đồng bào dân tộc thiểu số được theo học tại các trường Công an nhân dân theo Nghị định số 134/2006/NĐ-CP quy định chế độ cử tuyển vào các cơ sở giáo dục trình độ đại học, cao đẳng, trung cấp thuộc hệ thống giáo dục quốc dân, hoặc sau khi ra trường được Bộ điều động lên công tác tại các xã, phường, thị trấn thuộc địa bàn Tây Bắc nên công tác giáo dục, đào tạo tại các cơ sở đào tạo của Bộ Công an càng mang tính đặc thù sâu sắc, ngoài việc trang bị những kiến thức theo chương trình đào tạo, các cơ sở đào tạo còn phải lồng ghép các lớp bồi dưỡng kiến thức tiếng dân tộc, đặc trưng văn hóa vùng, miền,... nhằm trang bị, bảo đảm cho họ có thể nắm bắt, hình dung được địa bàn công tác sau khi tốt nghiệp, ra trường. Ngoài ra, công tác giảng dạy tiếng Lào, tiếng Trung Quốc

cũng được quan tâm để đấu tranh với các đối tượng tội phạm là người nước ngoài qua đó góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở với chuyên môn giỏi có thể đáp ứng được mọi nhiệm vụ, yêu cầu từ thực tiễn.

Chất lượng tuyển chọn đầu vào rất được quan tâm từ khâu sơ yếu lý lịch đến chiều cao, cân nặng, sức khỏe,... của đối tượng được tuyển chọn để đảm bảo chọn được những con người có lý lịch trong sáng, rõ ràng, ý chí kiên định, “tận trung với Đảng, tận hiếu với dân”, sức khỏe đảm bảo trước yêu cầu cao trong quá trình học tập, rèn luyện, cũng như sau này ra công tác với cường độ, môi trường công tác phức tạp, nguy hiểm, dễ sa ngã, đi theo mặt trái của xã hội.

Công tác giáo dục, đào tạo Công an nhân dân nói chung và giáo dục đào tạo đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nói riêng đã đạt được những kết quả tích cực: Nội dung chương trình đào tạo, phương pháp giảng dạy không ngừng được đổi mới, bảo đảm tính khoa học, hiện đại, góp phần nâng cao tính chủ động và khả năng tự học, tự nghiên cứu của học viên, qua đó chất lượng giáo dục và đào tạo từng bước được nâng cao; chương trình đào tạo phù hợp với từng đối tượng cụ thể (học sinh phổ thông thi tuyển vào lực lượng, cán bộ đang công tác đi học liên thông, công dân có bằng đại học được tuyển dụng vào ngành Công an,...) qua đó đáp ứng được yêu cầu rèn luyện, xây dựng nhân cách của người chiến sĩ Công an nhân dân một cách hiệu quả.

Hệ thống chuyên ngành đào tạo trong các trường Công an nhân dân tiếp tục được hoàn thiện và mở rộng theo hướng đa dạng hóa; đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục tăng về số lượng, từng bước nâng cao về chất lượng; cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học được cải thiện theo hướng hiện đại, đồng bộ; quan hệ hợp tác trong nước và quốc tế về giáo dục, đào tạo được mở rộng, đem lại hiệu quả thiết thực...

Trong các hoạt động giáo dục và đào tạo thì công tác giáo dục chính trị, tư tưởng là bộ phận quan trọng của công tác tư tưởng; mặt hoạt động cơ bản của công tác đảng, công tác chính trị, có ý nghĩa quyết định đến việc xây dựng lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở vững mạnh về chính trị, làm cơ sở để nâng cao chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong

các cơ sở đào tạo góp phần xây dựng phẩm chất, nhân cách người quân nhân cách mạng; trang bị thế giới quan khoa học, phương pháp luận đúng đắn, niềm tin cộng sản; nâng cao bản lĩnh chính trị, ý thức trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ của cán bộ, chiến sĩ; nêu cao ý thức tu dưỡng, rèn luyện theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; phát huy phẩm chất người Công an cách mạng, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, chiến sĩ; kịp thời định hướng tư tưởng cho chiến sĩ trước những vấn đề nhạy cảm, phức tạp, xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện, “mẫu mực, tiêu biểu”; đấu tranh có hiệu quả với âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, phản động.

Dưới sự lãnh đạo của các cấp, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng được các cơ sở đào tạo của Bộ Công an tiến hành đồng bộ, chặt chẽ, hiệu quả. Cấp ủy, người chỉ huy, cơ quan các cấp đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tập trung triển khai toàn diện; có nhiều chủ trương, giải pháp đúng đắn, phù hợp, kịp thời giải quyết các vấn đề tư tưởng nảy sinh. Các đơn vị đã chủ động đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp giáo dục phù hợp với tình hình thực tiễn; tích cực đầu tư cơ sở vật chất, phương tiện bảo đảm; coi trọng việc nắm, quản lý tình hình, diễn biến tư tưởng, dư luận trong đơn vị; duy trì có nền nếp các khâu, các bước: định hướng, quản lý, dự báo, đấu tranh và giải quyết tư tưởng. Phát huy tốt vai trò các tổ chức, các lực lượng và mọi phương tiện làm công tác giáo dục chính trị, tư tưởng; phối hợp với cấp ủy, chính quyền, đoàn thể nhân dân các địa phương trên địa bàn Tây Bắc và gia đình cán bộ chiến sĩ để giáo dục, quản lý. Nhờ đó, tuyệt đại đa số cán bộ, chiến sĩ có nhận thức tốt về nhiệm vụ của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở và đơn vị; bản lĩnh chính trị vững vàng; ý thức trách nhiệm cao, chủ động, sáng tạo, đoàn kết, thống nhất, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, nhất là các nhiệm vụ nguy hiểm, khó khăn, gian khổ; có thái độ kiên quyết đấu tranh, phê phán quan điểm sai trái, cơ hội, thực dụng, chủ nghĩa cá nhân, tham ô, lãng phí và các biểu hiện tiêu cực khác. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng thực sự góp phần trực tiếp giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trong Công an nhân dân, phát huy bản chất cách mạng, truyền thống cao quý

của lực lượng Công an nhân dân, làm cho lực lượng Công an nhân dân luôn là lực lượng chính trị, lực lượng chiến đấu, tuyệt đối trung thành, tin cậy của Đảng, Nhà nước và Nhân dân, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Nhiều cơ sở đào tạo đã có các mô hình hay, cách làm sáng tạo trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, tiêu biểu, như: các cuộc thi báo cáo viên giỏi, Hội thi dạy giỏi các cấp (từ cấp Học viện, cấp trường đến Hội thi dạy giỏi cấp Bộ), bên cạnh đó là phong trào dạy giỏi cấp Khoa, cấp Học viện, Hội thi Olympic các môn Khoa học xã hội và nhân văn,... đã góp phần nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng. Đặc biệt, trong nhiệm vụ phòng, chống dịch Covid-19, các nhà trường đã phát huy tốt chức năng của mình, xác định nhiệm vụ phòng, chống dịch Covid-19 là nhiệm vụ chiến đấu trong thời bình, xung kích tiên phong giúp nhân dân phòng, chống dịch Covid-19, tỏa sáng phẩm chất người Công an cách mạng thời kỳ mới.

Về phía giảng viên, đội ngũ giáo viên giảng dạy đã có phương pháp giảng dạy tốt, phù hợp với đối tượng học viên biểu hiện ở nội dung của bài giảng có lôgic chặt chẽ, có sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa lý luận và thực tiễn, sử dụng thành thạo các phương tiện dạy học, khơi dậy sự suy nghĩ của học viên sẽ giúp họ lĩnh hội bài học một cách tốt nhất. Việc truyền thụ tri thức chỉ thực sự tạo được niềm tin, kích thích tính sáng tạo, tạo ra sự hứng thú, say mê cho học viên trong học tập và nghiên cứu khoa học khi họ được những giảng viên có kinh nghiệm, có năng lực và uy tín sư phạm cao, có sự hiểu biết sâu sắc khoa học chuyên ngành, có phương pháp truyền thụ kiến thức tốt.

Đối với những lớp thuộc hệ cử tuyển, cán bộ vừa làm vừa học, học viên là người đồng bào dân tộc thiểu số, người giảng viên ngoài việc truyền đạt kiến thức cho học viên, còn tích cực trang bị kiến thức về văn hóa từng địa phương, vùng miền để phù hợp với đối tượng người học là con em của đồng bào dân tộc thiểu số các địa phương trên địa bàn Tây Bắc; dạy tiếng dân tộc thuộc các dân tộc thiểu số vùng Tây Bắc cho những cán bộ, chiến sĩ chưa biết tiếng dân tộc, gợi mở, định hướng phương pháp nghiên cứu tiếp cận vấn đề nhằm hình thành ở họ những phẩm

chất chính trị, phẩm chất đạo đức, năng lực nghiệp vụ và phương pháp tác phong công tác đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ công tác sau khi tốt nghiệp, ra trường.

Bên cạnh đó, trong quá trình đào tạo lãnh đạo các trường cũng rất quan tâm đến hoạt động rèn luyện thể chất. Trong chương trình đào tạo bố trí nhiều môn học như bơi lội, chạy bền, võ thuật, bắn súng,...góp phần nâng cao năng lực chiến đấu cho thể hệ cán bộ, chiến sĩ tương lai của đất nước. Hàng năm, các nhà trường, Học viện đều tổ chức các hội thi cán bộ trung đội giỏi, các cuộc thi về điều lệnh, võ thuật Công an nhân dân, bắn súng,...Qua đó, giúp người học rèn luyện thêm bản lĩnh chiến đấu, tự tin đương đầu với khó khăn, thách thức sau khi ra trường và nhận nhiệm vụ công tác.

3.1.1.4. Phát huy trình độ chuyên môn, nghiệp vụ trong thực tiễn công tác

Thông qua thực tiễn chiến đấu, công tác, người chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có sự phát triển hài hòa giữa “đức” và “tài” giữa “hồng” và “chuyên”.

Là lực lượng vũ trang cách mạng, “thanh kiếm và lá chắn” bảo vệ Đảng, Nhà nước, Tổ quốc và nhân dân; trải qua hơn 77 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, dưới sự lãnh đạo của Đảng, lực lượng Công an nhân dân luôn xác định giáo dục, xây dựng nhân cách là nhân tố quyết định góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc và nhân dân, “vừa hồng, vừa chuyên”, vì nhân dân phục vụ, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại.

Thông qua các hoạt động công tác, huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu trong thực tiễn công tác, các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã kết hợp chặt chẽ việc xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở với xây dựng nền nếp chính quy, rèn luyện kỷ luật, thực hiện tốt các phong trào thi đua, gắn với thực hiện tốt cuộc vận động. Đánh giá về hoạt động này, lãnh đạo Công an tỉnh Điện Biên khẳng định: “Thời gian qua, tổ chức đảng và thủ trưởng cơ quan Công an các cấp trên địa bàn tỉnh Điện Biên đã đặc biệt quan tâm nâng cao chất lượng quản lý, giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị cả về phẩm chất và năng lực; tập trung xây dựng lòng tin, ý chí quyết tâm trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; đổi mới việc nhận xét, đánh giá,

phân loại cán bộ, đảng viên trong cơ quan, đơn vị theo hướng chặt chẽ, nghiêm túc, thực chất và có chất lượng; đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát đối với đảng viên là cán bộ, chiến sĩ, hướng vào việc giữ gìn phẩm chất đạo đức, lối sống, thực hành cần, kiệm, liêm, chính; đã phát huy tốt vai trò của các tổ chức, các lực lượng trong tham gia xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở” [Phụ lục 6]. Nhiều đơn vị đã thực hiện có nền nếp, hiệu quả công tác thi đua, khen thưởng, nhân rộng các điển hình tiên tiến, tỷ lệ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được khen thưởng hàng năm không ngừng được nâng cao. Điều này không chỉ tác động tích cực đến quá trình xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, mà còn thiết thực góp phần xây dựng cấp ủy, chi bộ cơ quan, đơn vị công an cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong sạch, vững mạnh, cơ quan, đơn vị công an vững mạnh toàn diện.

Tích cực xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thông qua các hoạt động thực tiễn thực hiện nhiệm vụ công tác và đời sống sinh hoạt hằng ngày. Một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn đã tích cực bồi dưỡng cho cán bộ, chiến sĩ nâng cao trình độ mọi mặt thông qua các lớp tập huấn nghiệp vụ, bồi dưỡng kiến thức trong các giai đoạn huấn luyện, các hoạt động thực hiện nhiệm vụ công tác, cũng như trong đời sống sinh hoạt hằng ngày để xây dựng, hoàn thiện nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Đặc biệt, cấp ủy, chỉ huy, thủ trưởng các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo nghiêm túc việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ ở từng bộ phận, từng lực lượng được giao; luôn duy trì nghiêm việc chấp hành kỷ luật, quy định của ngành Công an, thực hiện nói và làm theo điều lệnh của Ngành cả trong sinh hoạt và trong công tác tại cơ quan, đơn vị; rèn luyện cho cán bộ, chiến sĩ có phương pháp, tác phong làm việc khoa học, luôn nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao; có kỹ năng ứng xử, giải quyết các mối quan hệ trong và ngoài đơn vị đúng đắn; tích cực tham gia vào hoạt động xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, theo tiêu chuẩn “Đơn vị văn hóa, gương mẫu, chấp hành điều lệnh Công an nhân dân”.

Thông qua thực tiễn thực hiện nhiệm vụ công tác và đời sống sinh hoạt hằng ngày, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp, nhất là thủ trưởng cơ quan, đơn vị đã thực hiện tốt trách nhiệm trong quản lý, giáo dục, bồi dưỡng, xây dựng phẩm chất, nhân cách của cán bộ, chiến sĩ theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc “Tận tình, nhân văn, mẫu mực, vì Nhân dân phục vụ”. Nhờ vậy, đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã không ngừng được bồi đắp, nâng cao năng lực, phẩm chất, uy tín của cá nhân theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân trong tình hình mới. Bất luận trong điều kiện, hoàn cảnh nào, dù ở những cương vị, chức trách khác nhau, nhưng hầu hết cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã luôn thể hiện được vai trò nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh chính trị, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, bảo vệ cuộc sống bình yên, hạnh phúc của Nhân dân.

Công an nhân dân cấp cơ sở tại vùng chiến lược Tây Bắc là lực lượng nòng cốt, chuyên trách thực hiện nhiệm vụ trong đấu tranh với các hoạt động xâm phạm an ninh quốc gia, đây là một nhiệm vụ hết sức nặng nề trong giai đoạn cách mạng hiện nay. Cuộc đấu tranh trấn áp tội phạm xâm phạm an ninh quốc gia thời gian gần đây, nhất là qua giải quyết vụ bạo loạn ở Mường Nhé, Điện Biên năm 2011 cho thấy, lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở ở khu vực này đang và sẽ phải trực tiếp chiến đấu với các loại tội phạm rất nguy hiểm, có tổ chức, có vũ trang với tính chất và mức độ nguy hiểm ngày càng tăng. Đã có nhiều cán bộ, chiến sĩ đã anh dũng hi sinh trong quá trình làm nhiệm vụ. Để có đủ khả năng hoàn thành tốt nhiệm vụ chiến đấu này, lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở ở vùng Tây Bắc phải không ngừng được củng cố, nâng cao về bản lĩnh chiến đấu.

Do đặc thù nhiệm vụ, lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở ở vùng Tây Bắc thường phải công tác ở địa hình rừng núi, trong điều kiện thời gian kéo dài, phức tạp, căng thẳng, điều này đặt ra yêu cầu bản lĩnh chiến đấu của họ phải thường xuyên duy trì ở mức độ cao, đòi hỏi đối với từng cán bộ, chiến sĩ là sự bền bỉ, dẻo dai về thể lực, về sự tinh táo tinh thần, ý chí chiến đấu. Mặt khác, thực tiễn chiến đấu trấn áp tội phạm cho thấy đối tượng đấu tranh của lực lượng này rất đa dạng, phức tạp, chúng thường xuất hiện dưới “vỏ bọc” là dân thường hoặc trà trộn trong

dân thường; chúng có thể là phụ nữ, trẻ em, người già, người tàn tật, thậm chí là người thân của cán bộ, chiến sĩ đang làm nhiệm vụ, điều đó càng đòi hỏi độ bền bỉ, vững chắc về bản lĩnh chính trị, tâm lý để có thể sức đề kháng trước áp lực của dư luận xã hội, sự xuyên tạc, chống phá của kẻ thù. Đặc biệt, quá trình chiến đấu của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở ở vùng Tây Bắc cũng luôn đối mặt với thương vong, hy sinh mất mát. Trong hoàn cảnh chiến đấu căng thẳng như vậy, cán bộ, chiến sĩ ở khu vực này có vượt qua được áp lực tâm, sinh lý, vượt qua được tự diễn biến tâm lý, tư tưởng, giữ vững được ý chí chiến đấu, tinh thần chiến đấu đến cùng hay không phụ thuộc rất lớn vào bản lĩnh chiến đấu của họ.

Đối với tội phạm buôn người trái phép qua biên giới, với đặc thù đây là khu vực có nhiều đồng bào dân tộc thiểu số, với trình độ dân trí thấp, kèm theo đó là điều kiện kinh tế vùng dân tộc thiểu số vô cùng khó khăn. Chính những yếu tố trên đang khiến nạn buôn người nơi đây đang diễn biến ngày càng phức tạp và gây nhiều khó khăn cho việc tuyên truyền cũng như công tác đấu tranh trấn áp loại tội phạm này. Lợi dụng những điều đó, kèm với mối quan hệ thân tộc, dân tộc lâu đời giữa 2 quốc gia, chúng lân la vào tận những thôn bản xa xôi nhất để rù rê, lôi kéo lừa bán các nạn nhân. Khi các đối tượng hoạt động đều sử dụng tên giả, địa chỉ giả, biển số xe giả và sim rác; chính điều đó đang gây rất nhiều khó khăn cho lực lượng chức năng khi truy tìm đối tượng. Có đối tượng khi bị lực lượng chức năng bắt giữ, thu giữ trong người của y có đến 5 chiếc điện thoại và rất nhiều sim rác. Phương thức thủ đoạn của loại tội phạm này ngày càng phức tạp, tinh vi, xảo quyệt và tàn nhẫn. Chúng tạo lập thành đường dây, ổ nhóm và có sự cấu kết chặt chẽ, phân công công việc giữa các đối tượng ở nước ngoài với các đối tượng ở địa bàn khu vực biên giới và các đối tượng từ các tỉnh nội địa. Cán bộ chiến sĩ nơi đây hết sức vất vả trong công tác đấu tranh phòng, chống với loại tội phạm này, nhiều chuyên án cán bộ chiến sĩ phải mai phục trong rừng sâu, địa hình hiểm trở trong thời gian dài để theo dõi bắt đối tượng, vượt địa hình khó khăn để đi vào những bản xa tuyên truyền, giáo dục, thuyết phục người dân không tin theo các đối tượng xấu. Nếu như cán bộ chiến sĩ không có bản lĩnh chiến đấu vững vàng, kiên định sẽ không thể nào vượt qua được khó khăn gian khổ để hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Đối với tội phạm buôn bán, vận chuyển, tàng trữ trái phép chất ma túy, khu vực Tây Bắc được coi là điểm “nóng” nhất cả nước về loại hình tội phạm này. Tây Bắc là khu vực có hàng nghìn km đường biên giới tiếp giáp với Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào và Trung Quốc, trong đó có tỉnh rất gần với khu vực “Tam Giác Vàng”. Xuất phát từ giá trị siêu lợi nhuận của ma túy và lợi dụng những đặc điểm về địa hình, dân cư, tội phạm ma túy đã len lỏi xâm nhập, vận chuyển ma túy từ khu vực “Tam giác vàng” vào các tỉnh khu vực Tây Bắc tập kết, sau đó vận chuyển sang các địa bàn khác hoặc sang nước thứ ba để tiêu thụ. Tây Bắc là khu vực có vị trí chiến lược quan trọng về an ninh - quốc phòng, có hàng nghìn km đường biên giới tiếp giáp với Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào và Trung Quốc, trong đó có tỉnh rất gần với khu vực “Tam Giác Vàng”. Xuất phát từ giá trị siêu lợi nhuận của ma túy và lợi dụng những đặc điểm về địa hình, dân cư, tội phạm ma túy đã len lỏi xâm nhập, vận chuyển ma túy từ khu vực “Tam giác vàng” vào các tỉnh khu vực Tây Bắc tập kết, sau đó vận chuyển sang các địa bàn khác hoặc sang nước thứ ba để tiêu thụ. Tội phạm ma túy là tội phạm ẩn, tội phạm của các loại tội phạm. Cuộc chiến chống tội phạm ma túy tại tuyến lửa Tây Bắc vẫn luôn cam go, khốc liệt, nguy hiểm. Điển hình đầu năm 2021 tại địa bàn huyện Yên Châu, tỉnh Sơn La. Công an tỉnh Sơn La đã phát hiện và bắt quả tang 02 đối tượng là Thào Ly Páo Sông, tên gọi khác là Ly Páo (sinh năm 1984) và Hạng A Vàng (sinh năm 1982) đang có hành vi vận chuyển trái phép số lượng lớn chất ma túy. Lực lượng chức năng đã thu giữ 06 bánh heroin, 17.000 viên ma túy tổng hợp, 01 con dao mèo cùng một số vật chứng liên quan khác [22, tr.9]; Công an tỉnh Lai Châu bắt giữ đối tượng Thào A Dao (sinh năm 1997) tại bản Trung Chải, xã Trung Chải, huyện Nậm Nhùn, tỉnh Lai Châu. Tang vật thu giữ 60.000 viên ma túy tổng hợp [20, tr.12]. Công an tỉnh Điện Biên phá thành công chuyên án, bắt giữ thành công 03 đối tượng, thu 99 bánh heroin và 01kg ma túy tổng hợp vào những ngày đầu tháng 12/2021. Quá trình đấu tranh chuyên án gặp nhiều khó khăn, nguy hiểm, các đối tượng Lầu A Dua, Lầu A Sò, Lầu A Dia với bản chất liều lĩnh, manh động của mình đã tăng tốc lao thẳng xe ô tô vào Tổ công tác, trôn vào trong khu rừng sâu, điên cuồng dùng dao đe dọa và chống cự đến cùng với lực lượng vây bắt. Trong đêm tối mịt mù, dưới nền nhiệt

chưa đầy 5 độ những ngày mùa đông giá rét của miền núi, hàng trăm cán bộ, chiến sỹ các lực lượng Công an cấp cơ sở, Công an huyện, Công an tỉnh Điện Biên, Cục Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy Bộ Công an, Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng và Hải quan tỉnh đã được huy động để vây ráp và truy bắt thành công 03 đối tượng trên [17, tr.11].

Về vấn đề di cư tự do cũng do xuất phát từ đặc thù của khu vực Tây Bắc xuất phát điểm thấp và đặc điểm đồng bào dân tộc thiểu số chủ yếu sinh sống ở vùng cao, vùng sâu, vùng xa, hẻo lánh, giao thông đi lại khó khăn, trình độ dân trí của một bộ phận đồng bào còn hạn chế, nhiều phong tục, tập quán còn lạc hậu; một số hủ tục chậm được xóa bỏ; kinh tế chủ yếu là canh tác, sản xuất nông nghiệp, chăn nuôi mang tính tự cung, tự cấp; chưa chú trọng việc áp dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất, chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi, do vậy một bộ phận đồng bào dân tộc thiểu số còn thuộc diện đói nghèo, đời sống còn gặp nhiều khó khăn dẫn đến nảy sinh ý định di cư đi nơi khác để có cuộc sống tốt đẹp hơn. Di cư tự do chủ yếu xảy ra trong một bộ phận đồng bào dân tộc Mông. Lợi dụng trình độ nhận thức còn hạn chế, điều kiện kinh tế khó khăn của một bộ phận đồng bào dân tộc Mông các đối tượng xấu tuyên truyền, khơi gợi về lịch sử, đất đai của người Mông; kích động tư tưởng dân tộc hẹp hòi, ly khai, tự trị; tuyên truyền xuyên tạc chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước rằng: Đảng, Nhà nước Việt Nam không quan tâm đến người dân tộc Mông, phân biệt đối xử người Mông, vu cáo Việt Nam đàn áp dân tộc Mông, vi phạm nhân quyền, từ đó tuyên truyền, lôi kéo người Mông di cư đi nơi khác, trong đó có di cư, xuất cảnh trái phép sang Lào, Myanmar... với các luận điệu tuyên truyền như: “Bên Lào, Myanmar đất rộng, người thưa, nhiều rừng, nhiều con thú để săn bắn...”, “Vua Mông” sắp về Lào để thành lập “Nhà nước Mông”; “Sắp có chiến tranh xảy ra”, nhằm kích động, dụ dỗ, người Mông đi sang Lào để có cuộc sống sung sướng... các luận điệu trên vừa gây sự tò mò, vừa gây tâm lý hoang mang, lo sợ dẫn đến thực trạng di cư, xuất cảnh trái phép. Điển hình trên địa bàn tỉnh Sơn La, Lai Châu, Lào Cai đã xảy ra hiện tượng di cư ồ ạt đi huyện Mường Nhé, Điện Biên giai đoạn 2010–2011. Cán bộ, chiến sỹ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã xuống tận các bản, làng xa xôi nhất để nắm tình

hành và tiến hành hàng loạt các biện pháp để đảm bảo tình hình an ninh trật tự trên địa bàn như: khởi tố các đối tượng cầm đầu, quá khích, tuyên truyền, vận động người dân không tin theo những lời dụ dỗ của các thế lực thù địch, các đối tượng xấu, tuyên truyền về chủ trương, đường lối chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong phát triển kinh tế xã hội, để từ đó người dân hiểu được việc di cư tự do, vượt biên trái phép là việc không nên thực hiện và có thể vi phạm pháp luật trong nhiều trường hợp

Thông qua công tác đấu tranh, ngăn chặn các loại tội phạm trên địa bàn, người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cũng được rèn luyện về bản lĩnh chính trị, phương pháp làm việc khoa học, tinh thần, thái độ cương quyết, mưu trí, dũng cảm khi chiến đấu với “kẻ địch” với tinh thần kiên quyết không để lọt tội phạm, tinh thần tương thân, tương ái với đồng chí đồng đội trong quá trình thực hiện nhiệm vụ ở những địa bàn khó khăn, hiểm trở hay ngay cả trong quá trình sinh hoạt tại đơn vị. Giúp phát triển “đức” và “tài”, “hồng” và “chuyên”.

Với đặc thù là vùng có địa hình hiểm trở nhất cả nước, có nhiều đồng bào dân tộc sinh sống nhất cả nước, với đường biên giới dài và phức tạp thì công tác vận động quần chúng nhân dân trên địa bàn là một nhiệm vụ hết sức quan trọng. Nhận thức được vai trò, tầm quan trọng của nhiệm vụ trên, người Công an nhân dân cấp cơ sở nơi đây đã luôn đi sâu, đi sát, nắm bắt mọi tâm tư, nguyện vọng chính đáng của quần chúng nhân dân trong thời gian qua, tuyên truyền phổ biến chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, kịp thời giải quyết nhiều vụ việc, tình huống phức tạp về tôn giáo, mâu thuẫn giữa các dân tộc, làng, xã trên địa bàn. Đồng hành cùng bà con trong hoạt động lao động, sản xuất, hỗ trợ bà con khi xảy ra thiên tai, dịch bệnh, tại một số xã biên giới ở tỉnh Lai Châu, Điện Biên người chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở còn tiến hành giảng dạy cho các trẻ em nơi đây thoát khỏi mù chữ. Phối hợp với người dân trong việc bảo đảm an ninh quốc gia và giữ gìn trật tự an toàn xã hội trên các tỉnh Tây Bắc, kịp thời phát hiện các đối tượng vượt biên trái phép, buôn bán người qua biên giới, buôn lậu,... Thông qua thực hiện tốt công tác vận động quần chúng nhân dân, người Công an nhân dân cấp cơ sở nơi đây đã được trau dồi, phát huy những phẩm chất, năng lực của mình,

xây dựng những hình ảnh đẹp của người Công an nhân dân cấp cơ sở “vừa hồng, vừa chuyên”, góp phần tạo niềm tin của người dân vào lực lượng.

Những thành tựu trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua là sự kế thừa, phát triển những giá trị nhân cách, đạo đức của người cách mạng nói chung, đồng thời được vận dụng, phát huy trong điều kiện thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh trật tự, xây dựng thế trận an ninh nhân dân vững chắc trong tình hình mới. Qua đó, trực tiếp bồi đắp, xây dựng và hoàn thiện nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ”, xứng đáng là “thanh bảo kiếm” sắc bén bảo vệ Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

3.1.2. Hạn chế trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Một là, ở một số cơ quan, đơn vị chưa theo kịp sự phát triển của tình hình nhiệm vụ cũng như chưa quan tâm đúng mức tới nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Thứ nhất, cấp ủy, tổ chức đảng, thủ trưởng ở một số cơ quan, đơn vị và một bộ phận cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc vẫn chưa coi trọng thực hiện nhiệm vụ học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Báo cáo Tổng kết nhiệm vụ năm 2021 của Công an tỉnh Yên Bái đánh giá: “Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh chưa đều, chưa đi vào chiều sâu; một số nơi thực hiện còn mang tính hình thức” [23, tr. 9]. Báo cáo của Công an tỉnh Hoà Bình cũng cho thấy: “Còn tình trạng có cán bộ, chiến sĩ chưa thật sự coi trọng đúng mức đến việc đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; chưa thật sự chuẩn mực trong lời nói và hành động khi tiếp xúc với Nhân dân” [19, tr. 7]. Việc duy trì thực hiện còn chưa thường xuyên, chưa liên tục và thiếu tính đồng bộ; công tác quản lý tình hình chính trị, tư tưởng của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền còn thiếu sâu sát; hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo còn có biểu hiện hành chính hoá, còn chung chung, thiếu cụ thể, chưa tập trung khắc phục những khâu yếu, mặt yếu về đạo đức, lối sống của đội

ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở, nhất là về phương pháp, tác phong công tác.

Một số cấp ủy, chi bộ cơ quan, đơn vị công an và Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc nhận thức chưa sâu sắc về vai trò, ý nghĩa của nhiệm vụ học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; việc làm theo đạo đức, phong cách của Bác chưa thường xuyên, chưa trở thành nhu cầu cấp bách để xây dựng, nâng cao, hoàn thiện nhân cách, ngăn chặn và đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong nội bộ; chưa có nhiều hình thức, biện pháp cụ thể hóa nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong các phong trào thi đua; vai trò tiên phong gương mẫu của một số cán bộ đứng đầu cơ quan, đơn vị chưa được phát huy đúng mức.

Kết quả khảo sát thực tế ở một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cho thấy, có 10,6% trong tổng số ý kiến của cán bộ, chiến sĩ và cán bộ địa phương được hỏi cho rằng, việc thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh còn ở mức trung bình và yếu [Phụ lục 3.6]

Thứ hai, một số cấp ủy, chỉ huy cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa có nhiều chủ trương, biện pháp tổ chức giáo dục, quán triệt, xây dựng nhận thức cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ về xây dựng đạo đức, lối sống của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Đặc biệt, việc quán triệt, thực hiện tự phê bình và phê bình theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII và Kết luận Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII của Đảng ở một số đơn vị chưa cụ thể, chưa chặt chẽ, nên nhận thức của một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa đầy đủ, chưa sâu sắc, thiếu chiều sâu, chưa có bước đột phá, sáng tạo, chất lượng chưa cao, chưa kiên quyết sửa chữa khuyết điểm sau kiểm điểm; thực trạng vi phạm kỷ luật, điều lệnh Công an, chế độ quy định của đơn vị, tham nhũng, lãng phí vẫn diễn biến tinh vi, phức tạp, không được phát hiện, xử lý kịp thời. Nhiệm vụ đấu tranh, ngăn chặn suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa thu được kết quả như mong muốn. Điều này đã tác động tiêu cực, cản trở việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trong những năm qua.

Năng lực lãnh đạo toàn diện, thực hiện quy chế, quy định, nề nếp chế độ sinh hoạt và việc khắc phục những khuyết điểm sau kiểm điểm tự phê bình và phê bình ở một số cấp ủy, tổ chức đảng còn hạn chế, chưa thực sự tạo nên những chuyển biến rõ nét về đạo đức, lối sống, văn hoá ứng xử, văn hoá công vụ của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án cho thấy, đánh giá việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 các Khóa XI, XII và Kết luận Hội nghị Trung ương 4 Khóa XIII của Đảng về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở cơ quan, đơn vị cấp cơ sở, có 10,65% trong tổng số ý kiến được hỏi đánh giá cấp ủy, người chỉ huy các cấp chưa thực sự quan tâm đến công tác tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc [Phụ lục 3.4]. Do vậy, kết quả thực hiện một số chỉ thị, nghị quyết của Đảng ở một số cơ quan, đơn vị công an cấp cơ sở chưa cao, chưa tạo được chuyển biến mạnh mẽ trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

Thứ ba, một số cơ quan, đơn vị ở một số thời điểm chưa thực sự coi trọng công tác giáo dục, quán triệt quy định, chỉ thị, hướng dẫn, yêu cầu của Bộ Công an về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền. Đánh giá về công tác bồi dưỡng cán bộ tại đơn vị, Đảng ủy Công an tỉnh Lào Cai nhấn mạnh: “Công tác bồi dưỡng cán bộ có đơn vị chưa chú trọng đúng mức; công tác huấn luyện, rèn luyện cán bộ, chiến sĩ trong điều kiện khó khăn, gian khổ, phức tạp vẫn là khâu yếu; một số đơn vị chưa quan tâm nội dung huấn luyện và quán triệt quy định, chỉ thị, hướng dẫn, yêu cầu của Bộ Công an về xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong tình hình mới” [21, tr. 5]. Thực trạng nêu trên phản ánh nhiều vấn đề bức xúc đang đặt ra đối với công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Hoạt động giáo dục, quán triệt còn mang tính mùa vụ, chưa được duy trì thường xuyên, liên tục, dẫn đến tình trạng còn có biểu hiện làm cho xong, đối phó, chất lượng thấp; chưa tập trung vào những khâu yếu, mặt yếu về nhân cách, đạo đức, lối sống của Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc để giáo dục. Qua kết quả khảo sát ở một số cơ quan, đơn vị cũng cho thấy, có 16% ý kiến của cán bộ, đảng viên đánh giá nội dung còn chung chung, thiếu cụ thể, chưa sát đối tượng.

Thứ tư, việc cụ thể hóa nội dung giáo dục truyền thống ngành Công an và cơ quan, đơn vị trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ở một số đơn vị chưa được quan tâm, thiếu linh hoạt, sáng tạo; chưa gắn với đặc điểm, truyền thống và tính chất hoạt động của từng đơn vị, chủ yếu dựa vào sự chỉ đạo, triển khai của cấp ủy, chỉ huy và cơ quan chức năng cấp trên; tổ chức đoàn thanh niên, công đoàn, hội phụ nữ ở một số cơ quan, đơn vị chưa có nhiều chương trình hành động bổ ích để cụ thể hóa nghị quyết của cấp ủy, chỉ đạo của chỉ huy trong đổi mới nội dung giáo dục, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Do vậy, nội dung giáo dục truyền thống cho Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn dàn trải, chung chung, hình thức, chưa sát thực tiễn thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Hai là, năng lực, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ còn hạn chế

Trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, vẫn còn một số tỉnh có đội ngũ cán bộ công tác ở cấp cơ sở có trình độ chuyên môn trung cấp, cao đẳng chiếm tỷ lệ nhiều như: Công an tỉnh Lai Châu với 38,3% số cán bộ công tác ở cấp cơ sở có trình độ chuyên môn ở mức trung cấp [20, tr. 8]; Công an tỉnh Điện Biên 36,6% số cán bộ công tác tại cấp cơ sở có trình độ trung cấp [17, tr. 7]. Trình độ lý luận chính trị ở các tỉnh Tây Bắc cũng còn khiêm tốn so với các khu vực khác như ở tỉnh Sơn La số lượng cán bộ, chiến sĩ cấp cơ sở đạt trình độ trung cấp lý luận chính trị chỉ đạt 35,1% [22, tr. 8], tỉnh Lào Cai đạt 33,5% [21, tr. 9]. Nhu cầu đào tạo liên thông các hệ, bồi dưỡng lý luận chính trị là rất lớn, tuy nhiên do tính chất công việc, số lượng cán bộ chiến sĩ thường chỉ từ 5 đến 7 cán bộ chiến sĩ công tác tại một xã, từ 7 đến 12 người tại một phường trong khi đó diện tích quản lý lại rộng, khối lượng công việc lớn, nên để cử cán bộ, chiến sĩ đi học tập sẽ dẫn tới gặp nhiều khó khăn trong việc giải quyết công việc tại địa bàn.

Với đặc thù là vùng rất khó khăn về kinh tế - xã hội, giao thông, khí hậu khắc nghiệt, điều kiện sinh hoạt, công tác còn nhiều khó khăn nên việc thu hút đội ngũ cán bộ có năng lực chuyên môn giỏi về địa bàn Tây Bắc là khó khăn. Có tình trạng sau khi được điều động, phân công công tác về khu vực Tây Bắc, cán bộ chiến sĩ do

không có ý chí, bản lĩnh chính trị vững vàng nên chỉ công tác trong một khoảng thời gian nhất định sau đó xin chuyển công tác về các khu vực khác. Điều này dẫn tới thiếu hụt nguồn cán bộ, chiến sĩ có năng lực chuyên môn tốt trên địa bàn, tư tưởng công tác không ổn định, không muốn gắn bó lâu dài với cơ sở công tác.

Hiện nay, lượng cán bộ chiến sĩ cấp cơ sở không biết tiếng dân tộc còn khá phổ biến. Do đây địa bàn có nhiều dân tộc thiểu số sinh sống với nhiều ngôn ngữ khác nhau nên gây nhiều khó khăn trong việc giảng dạy, bồi dưỡng tiếng dân tộc cho cán bộ, chiến sĩ công tác ở cấp cơ sở trên địa bàn các tỉnh, đặc biệt là các khu vực có đông người đồng bào dân tộc thiểu số. Đôi khi, trên địa bàn một xã nói 2 đến 3 ngôn ngữ khác nhau, gây khó khăn không nhỏ cho công tác bồi dưỡng, giảng dạy tiếng dân tộc cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ. Việc một bộ phận cán bộ chiến sĩ cấp cơ sở không biết tiếng dân tộc gây nhiều trở ngại trong công tác chuyên môn khi cán bộ, chiến sĩ vào các bản, làng nằm xa khu vực trung tâm, nơi còn nhiều đồng bào không nói được tiếng việt làm cho hiệu quả tuyên truyền, giáo dục thuyết phục không được cao, không chủ động được trong các tình huống phức tạp, bất ngờ.

Số lượng cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa thành thạo về tin học còn khá phổ biến. Tỷ lệ cán bộ chưa có chứng chỉ tin học cơ bản ở Công an tỉnh Điện Biên chiếm 21,3% [17, tr. 8], ở tỉnh Lai Châu là 20,1% [20, tr. 9]. Việc chưa thành thạo về tin học làm ảnh hưởng không nhỏ tới việc ứng dụng công nghệ - thông tin vào việc giải quyết các thủ tục hành chính, xây dựng dữ liệu dân cư quốc gia,...

Ba là, thái độ, ý thức tự rèn luyện, tự tu dưỡng đạo đức, phong cách, tác phong người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa rõ nét, chưa vững chắc

Thứ nhất, một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa thật sự coi trọng đúng mức việc thực hành rèn luyện các phẩm chất cần, kiệm, liêm, chính; cá biệt còn có biểu hiện tiêu cực, lãng phí, suy thoái về đạo đức, lối sống; nhận thức và hành vi thiếu chuẩn mực, thiếu tinh thần trách nhiệm, làm việc cầm chừng, trung bình chủ nghĩa, thiếu sự cố gắng phấn đấu vươn lên; thực hiện làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh chưa thường xuyên,

chưa liên tục. Một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa thực sự nêu cao tinh thần đoàn kết tập thể, thương yêu đồng chí, đồng đội; chưa gắn bó mật thiết với Nhân dân; trong thực hiện nhiệm vụ còn chưa thật chủ động khắc phục khó khăn. Kết quả phỏng vấn trực tiếp của tác giả luận án với một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn cho thấy, còn một số ý kiến được hỏi nhận định mối quan hệ đồng chí, đồng đội trong cơ quan, đơn vị là thiếu gắn bó, chưa thật sự thân ái, giúp đỡ đồng chí, đồng đội. Cá biệt, tình trạng cục bộ, mất đoàn kết diễn ra ở một số cơ quan, đơn vị chưa được giải quyết kịp thời; vẫn còn một số cán bộ, chiến sĩ ngại khó khăn, gian khổ trong thực hiện nhiệm vụ được phân công; thiếu trung thực trong công tác; chưa thực sự vì Nhân dân phục vụ, còn xâm phạm đến lợi ích của Nhân dân, còn có những phong cách, hành động ứng xử thiếu chuẩn mực, chưa kính trọng, lễ phép với Nhân dân;... Thực trạng trên đặt ra đòi hỏi cấp thiết đối với cấp ủy, tổ chức đảng, thủ trưởng cơ quan, đơn vị cần có biện pháp xử lý kiên quyết, mạnh mẽ để kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý hiệu quả đối với tập thể, cá nhân vi phạm đạo đức, lối sống, nhân cách người Công an nhân dân; giữ gìn và tô thắm hình ảnh người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ”.

Thứ hai, việc chấp hành pháp luật Nhà nước, kỷ luật, điều lệnh Công an, quy chế, quy định trong công tác của một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn hạn chế; các vụ việc vi phạm kỷ luật, điều lệnh, quy chế, quy định trong công tác vẫn xảy ra ở các mức độ khác nhau, làm ảnh hưởng không nhỏ tới chất lượng công tác, nhiệm vụ chung của cơ quan, đơn vị. Tổng hợp kết quả phân tích tình hình chấp hành kỷ luật của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn những năm qua cho thấy, các vụ việc vi phạm tập trung vào các vấn đề như: Vay nợ quá khả năng chi trả; đánh bạc; vi phạm nguyên tắc, vượt quá thẩm quyền khi giải quyết công việc,... Thực trạng này là thách thức không nhỏ, làm cản trở đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở.

Thứ ba, một số cán bộ, chiến sĩ thiếu ý chí phấn đấu vươn lên hoàn thiện phẩm chất, năng lực bản thân. Trước sự tác động mạnh mẽ của kinh tế tri thức trong điều kiện thị trường và sự phát triển như vũ bão của khoa học công nghệ, yêu cầu

nhiệm vụ bảo đảm an ninh trật tự ở cơ sở ngày càng nặng nề. Điều đó đặt ra yêu cầu rất cao về phẩm chất đạo đức, trình độ năng lực của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ để có thể hoàn thành nhiệm vụ. Song, một số cán bộ, chiến sĩ lại tự bằng lòng với những kiến thức, kinh nghiệm đã có; bảo thủ, thiếu tích cực, thiếu tự giác trong học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ; nhất là trong nghiên cứu ứng dụng khoa học công nghệ hiện đại để khai thác, quản lý, bảo quản, sử dụng trang bị; trong xây dựng thế trận an ninh nhân dân trên địa bàn. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án cho thấy, có 7,6% trong tổng số ý kiến đánh giá của cán bộ, chiến sĩ và cán bộ địa phương nhận định mức độ tự giác trong tự giáo dục, rèn luyện nhân cách của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn ở mức trung bình; cá biệt, còn có 3,0% ý kiến đánh giá ở mức yếu [Phụ lục 3.6]. Thực trạng này đặt ra vấn đề cần đặc biệt quan tâm đến công tác giáo dục tinh thần, trách nhiệm tự giác học tập nâng cao phẩm chất, năng lực cho cán bộ, chiến sĩ nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Bốn là, Công tác giáo dục, đào tạo có lúc còn chưa theo kịp nhu cầu của thực tiễn công tác, tồn tại một số hạn chế, bất cập

Mặc dù đạt được nhiều thành tựu trong công tác giáo dục, đào tạo các thế hệ cán bộ chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở. Nhưng cần phải thẳng thắn nhìn nhận, công tác giáo dục và đào tạo trong các trường Công an nhân dân còn những hạn chế, bất cập làm ảnh hưởng tới các mặt, lĩnh vực công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân như:

Trước năm 2018 lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chủ yếu có trình độ chuyên môn trung cấp, cao đẳng, đại học ngành ngoài hoặc lực lượng bán chuyên trách được đào tạo tại các trung tâm bồi dưỡng và huấn luyện ở các tỉnh Tây Bắc dẫn tới nhu cầu đào tạo lại, đào tạo liên thông lớn, không thể trong thời gian ngắn có thể giải quyết được công tác nâng cao trình độ chuyên môn cho đội ngũ này.

Chất lượng đào tạo chưa thực sự đáp ứng được nhu cầu thực tiễn, tình trạng công tác trái chuyên ngành được đào tạo sau khi ra trường còn diễn ra khá phổ biến,

cán bộ, chiến sĩ sau khi ra trường phải mất thời gian để làm quen, bắt nhịp với môi trường, tính chất công việc mới.

Việc mở các mã ngành đào tạo hiện nay còn chậm, chưa đáp ứng được sự thay đổi của nhu cầu thực tiễn công tác tại các đơn vị cấp cơ sở.

Một số nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục chưa thật sự làm tốt vai trò của mình trước yêu cầu đòi hỏi ngày càng cao của hoạt động dạy học, quản lý giáo dục, chưa cập nhật được những xu thế giáo dục mới, hiệu quả trong công tác rèn luyện phẩm chất đạo đức, nhân cách người Công an nhân dân; nhiều giáo trình, bài giảng về phong cách người Công an nhân dân chưa có sự gắn kết chặt chẽ với thực tiễn; có những ngành, chuyên ngành đào tạo chưa xuất phát từ yêu cầu sử dụng cán bộ của Công an các đơn vị, địa phương; việc phân định khối lượng kiến thức giữa một số môn học, giữa các cấp trình độ đào tạo chưa rõ ràng; cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ dạy học còn thiếu và chưa đồng bộ; cơ chế phân cấp trong quản lý giáo dục chưa phát huy được tính chủ động của các cơ sở đào tạo và giữa các cơ sở đào tạo còn thiếu sự liên kết trong thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng... Chưa có các lớp học tiếng đồng bào dân tộc thiểu số, các môn học liên quan đến phong tục, tập quán của các dân tộc thiểu số nhằm trang bị các kiến thức cơ bản đến địa bàn sau này học viên sẽ công tác.

Việc quy hoạch tổng thể mạng lưới trường thiếu tính ổn định, bền vững, thiếu sự liên kết giữa các cơ sở đào tạo trong việc thực hiện nhiệm vụ chung của Ngành. Việc phân định mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng, rèn luyện nhân cách trong quá trình đào tạo chưa thực sự rõ ràng, còn trùng lắp, chồng chéo. Chất lượng đầu ra còn chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu thực tiễn công tác, chiến đấu của lực lượng Công an nhân dân. Công tác quản lý giáo dục và đào tạo chưa thật sự khoa học, còn nặng về quản trị, nên không phát huy được hết tính năng động, tự chủ, tự chịu trách nhiệm của các cơ sở đào tạo.

3.1.3 Nguyên nhân của thành tựu và hạn chế trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

3.1.3.1 Nguyên nhân của thành tựu trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Một là, công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thường xuyên được lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Đảng ủy Công an Trung ương và cấp uỷ, người chỉ huy cấp trên chỉ đạo chặt chẽ, kịp thời của thông qua việc ban hành các chủ trương, chính sách kịp thời, bám sát với tình hình thực tế tại địa bàn

Những năm qua, công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn được lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Đảng ủy Công an Trung ương và cấp uỷ, người chỉ huy cấp trên xác định là một nội dung đặc biệt quan trọng. Theo đó, Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an, và cấp uỷ, chính quyền các địa phương thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo với các chủ trương, chính sách, biện pháp cụ thể, chặt chẽ. Báo cáo sơ kết, đánh giá kết quả thực hiện xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy trên toàn quốc của Đảng ủy Công an Trung ương nêu rõ: “Ngay sau khi Bộ Chính trị ban hành nghị quyết Nghị quyết 22-NQ/TW ngày 15/3/2018 về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, Đảng Ủy công an trung ương, Bộ Công an đã chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương tổ chức tuyên truyền, phổ biến, quán triệt đến toàn thể lãnh đạo, chỉ huy, cán bộ, chiến sĩ trong toàn lực lượng để thống nhất thực hiện chủ trương xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy. Đồng thời, để tạo tiền đề bố trí Công an chính quy đảm nhiệm chức danh Công an xã, Ban Thường vụ Đảng ủy Công an Trung ương đã ban hành công văn trao đổi với Ban Thường vụ các tỉnh uỷ, thành uỷ trực thuộc Trung ương để thống nhất chủ trương bố trí Công an chính quy đảm nhiệm chức danh Công an xã” [37, tr. 1].

Chính sự lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, trực tiếp của Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an, cùng với sự chủ động trong lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ, thiết thực, hiệu quả của các cấp uỷ, tổ chức đảng, chỉ huy các cấp và hướng dẫn, chỉ đạo của cơ quan chức năng đã tạo cơ sở, tiền đề để giữ vững định hướng chính trị trong xây dựng nhân cách cho người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Bảo đảm cho hoạt động xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an

nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc được cụ thể hóa, bám sát phương hướng, nhiệm vụ, mục tiêu, yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng nói chung, cũng như nhân cách người Công an nhân dân nói riêng.

Hai là, phát huy tốt tính tiên phong gương mẫu, vai trò trách nhiệm trong lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời, đúng đắn của cấp ủy, người chỉ huy đơn vị là nguyên nhân cơ bản, có ý nghĩa quyết định đến công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua. Trên cơ sở sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an, cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền các địa phương, các cấp ủy, người chỉ huy đã cụ thể hoá sự chỉ đạo và tổ chức nhiều hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc; từng bước nâng cao, hoàn thiện phẩm chất chính trị, năng lực, phương pháp, tác phong công tác của mỗi cán bộ, chiến sĩ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được đảm nhiệm, đồng thời hướng tới sự phát triển ngày càng cao hơn. Ở các địa bàn vùng sâu, vùng xa, biên giới, mặc dù đời sống của cán bộ, chiến sĩ gặp rất nhiều khó khăn, nhưng với sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, chặt chẽ, kịp thời của cấp ủy, cán bộ chủ trì, thủ trưởng cơ quan, đơn vị và sự hướng dẫn, chỉ đạo sâu sát, cụ thể của cơ quan chức năng, nên công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn vẫn thu được nhiều kết quả đáng khích lệ.

Đội ngũ lãnh đạo các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là những cán bộ được đào tạo căn bản, có kiến thức và kinh nghiệm công tác. Do vậy, hành động gương mẫu của họ sẽ có tác động mạnh mẽ tới hiệu quả xây dựng nhân cách cho mỗi cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền với những chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Thời gian qua, cán bộ chủ trì, thủ trưởng các cơ quan, đơn vị luôn thể hiện rõ tính tích cực nêu gương về tu dưỡng, rèn luyện nhân cách người cán bộ cách mạng của Đảng; là kiểu mẫu trong tự đánh giá những ưu điểm và khuyết điểm của bản thân. Đồng thời, lựa

chọn những biện pháp phù hợp để tự điều chỉnh hành vi trong tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Người đứng đầu các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở luôn nêu cao tinh thần gương mẫu trong lời nói, hành động; nâng cao tinh thần trách nhiệm trong công việc; phát huy đoàn kết nội bộ, nêu gương trong giao tiếp, ứng xử với Nhân dân; tích cực đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Đồng thời, tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tự giác thực hiện nêu gương theo phương châm: “Cấp trên đi trước, cấp dưới theo sau”, “Phát động đi đôi với hành động”, nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao. Nhiều cán bộ lãnh đạo, chỉ huy đã thể hiện tốt tinh thần quyết liệt, năng động, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, là chỗ dựa tin cậy cho cán bộ, chiến sĩ trong các mặt công tác, đấu tranh phòng, chống tội phạm, giải quyết các điểm nóng, những vụ, việc phức tạp, khám phá các vụ án nghiêm trọng, cũng như trong việc giải quyết những khúc mắc, bức xúc qua đơn thư khiếu nại, tố cáo của Nhân dân về những vụ việc có dấu hiệu của tội phạm và vi phạm pháp luật. Qua đó, đã trực tiếp và gián tiếp thúc đẩy tích cực, tự giác trong hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cho cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền.

Ba là, phần lớn bản thân các cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đều có quyết tâm cao trong tự giáo dục, hoàn thiện nhân cách người Công an nhân dân

Đây là nguyên nhân trực tiếp quyết định đến chất lượng, hiệu quả xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở của cán bộ, chiến sĩ ở các cơ quan, đơn vị. Trên cơ sở được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, giáo dục, rèn luyện của cấp ủy, người chỉ huy các cấp, đại đa số cán bộ, chiến sĩ đã tự giác đề cao vai trò, trách nhiệm trong tự giáo dục, tự rèn luyện để hoàn thiện nhân cách bản thân, gắn với chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân trong mọi lúc, mọi nơi, cả trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, cũng như trong sinh hoạt đời thường. Đa số cán bộ, chiến sĩ đã thể hiện ý chí, nghị lực và quyết tâm cao; không ngừng phấn đấu vươn lên; tự xác định động cơ giáo dục, rèn luyện đúng đắn; có thái độ cầu thị, tích cực say mê

tự tu dưỡng, rèn luyện, điều chỉnh bản thân, chủ động vượt qua những khó khăn trong cuộc sống, trong công tác, nhất là những cám dỗ vật chất tầm thường; có tinh thần đấu tranh phòng, chống tệ nạn quan liêu, tham ô, tham nhũng, lãng phí, chủ nghĩa cá nhân, lối sống cơ hội, thực dụng, “lợi ích nhóm”,... trong thực thi công vụ; có tinh thần tự học, tự rèn, tự nhận thức, tự điều chỉnh, nâng cao phẩm chất đạo đức, năng lực nhằm đủ sức hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao;... Đây là nguyên nhân cơ bản, trực tiếp quyết định đến kết quả quá trình hình thành, xây dựng, phát triển, hoàn thiện nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Bốn là, Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở tại các trường luôn được quan tâm

Nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, tác phong cho cán bộ chiến sĩ trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia và giữ gìn trật tự an toàn xã hội trên địa bàn Tây Bắc, thời gian qua hệ thống các trường Công an nhân dân đã thực hiện nhiều giải pháp nhằm nâng cao công tác rèn luyện và chất lượng các lớp đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại.

Các trường luôn chú trọng công tác xây dựng đội ngũ cán bộ giảng viên; làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho cán bộ chiến sĩ làm công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ. Triển khai thực hiện kế hoạch tuyển sinh đại học Công an nhân dân đối với người tốt nghiệp trình độ đại học ngoài ngành. Phối hợp với Công an các tỉnh để mở các lớp đào tạo tại các tỉnh Tây Bắc như: lớp tại chức Công an tỉnh Điện Biên, Công an tỉnh Yên Bái; lớp liên thông từ trình độ trung cấp lên đại học tại Công an tỉnh Sơn La, Công an tỉnh Hòa Bình, Công an tỉnh Lai Châu, Công an tỉnh Lào Cai; các lớp trung cấp lý luận chính trị, cao cấp lý luận chính trị; các lớp bồi dưỡng kiến thức quốc phòng an ninh;... để nâng cao trình độ chuyên môn cũng như bồi dưỡng, rèn luyện bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, tác phong người Công an nhân dân.

Bên cạnh đó, các trường thường phối hợp với công an các tỉnh Tây Bắc thường xuyên phối hợp với các đơn vị liên kết theo dõi công tác giảng dạy, nắm tình hình, tham mưu đề xuất xử lý những vấn đề có liên quan đến cán bộ, chiến sỹ đi học, nắm các chương trình đào tạo, lịch học tập của các kỳ, trên cơ sở đó có kế hoạch theo dõi, quản lý học viên...Do vậy, các lớp đào tạo, bồi dưỡng đã đáp ứng được nhu cầu nâng cao trình độ mọi mặt cho cán bộ, chiến sỹ cấp cơ sở, kết hợp với đảm bảo các tiêu chuẩn chức danh của lãnh đạo, chỉ huy và đội ngũ cán bộ trong quy hoạch, tạo điều kiện cho cán bộ, chiến sỹ vừa làm vừa học, tiết kiệm thời gian, kinh phí và đảm bảo phục vụ công tác, chiến đấu. Thực hiện nghiêm các hình thức kỷ luật đối với học viên vi phạm nội quy, điều lệnh Công an nhân dân. Đồng thời chỉ đạo cán bộ quản lý lớp học nắm diễn biến về tình hình học tập, rèn luyện của học viên; kịp thời đề xuất các biện pháp động viên giúp đỡ học viên học tập, rèn luyện, khắc phục những tồn tại yếu kém.

Công tác giáo dục, đào tạo đã góp phần quan trọng trong việc định hình năng lực, phẩm chất, bản lĩnh chính trị, phong cách người Công an nhân dân đối với từng học viên theo học; với các hệ cán bộ vừa làm vừa học, các lớp bồi dưỡng cán bộ thì môi trường đào tạo là nơi giúp học viên tôi luyện, củng cố thêm các phẩm chất, năng lực của bản thân sau một thời gian công tác để qua đó vận dụng nhuần nhuyễn lý luận và thực tiễn trong công tác.

3.1.3.2 Nguyên nhân của hạn chế trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua

Một là, tình hình thế giới, khu vực và trong nước diễn biến phức tạp; cơ chế chính sách còn những điểm hạn chế, bất cập, những yếu tố này đã tác động đến môi trường, điều kiện công tác, chiến đấu của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Hiện nay tình hình thế giới, khu vực có những diễn biến hết sức phức tạp và luôn tiềm ẩn những nguy cơ rất khó lường, nhất là vấn đề xung đột vũ trang, xung đột sắc tộc, tôn giáo, hoạt động can thiệp, lật đổ, khủng bố, tranh chấp lãnh thổ, biển, đảo,... diễn ra hết sức quyết liệt. Đại hội XIII của Đảng đã chỉ rõ: “Cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn rất phức tạp, gay gắt; cục diện đa cực ngày càng rõ

nét. Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế tiếp tục tiến triển nhưng gặp nhiều trở ngại, thách thức; chủ nghĩa dân túy, bảo hộ có xu hướng tăng lên; sự điều chỉnh chính sách, quan hệ đối ngoại của các nước lớn trong khu vực và trên thế giới diễn biến khó lường. Tăng trưởng kinh tế thế giới và thương mại, đầu tư quốc tế có xu hướng giảm; nợ công toàn cầu tăng, rủi ro trên thị trường tài chính, tiền tệ quốc tế gia tăng. Đặc biệt, đại dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, khó kiểm soát, gây ra suy thoái trầm trọng và khủng hoảng kinh tế toàn cầu” [34, tr. 206 - 207]. Cùng với đó, các thế lực thù địch trong và ngoài nước tiếp tục thực hiện chiến lược “diễn biến hòa bình” với các âm mưu, thủ đoạn hết sức tinh vi, thâm độc hòng chống phá cách mạng Việt Nam. Đặc biệt, trên lĩnh vực chính trị, tư tưởng, văn hóa, đạo đức, lối sống: chúng ra sức truyền bá, cổ súy cho lối sống cá nhân, thực dụng, chạy theo lợi ích vật chất, danh vọng, hưởng lạc, tăng cường các chiêu bài, biện pháp thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”,... làm phai nhạt mục tiêu, lý tưởng cách mạng, làm suy thoái về đạo đức, lối sống, của đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng nói chung, lực lượng Công an nhân dân nói riêng (trong đó có cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc).

Kết quả khảo sát thực tế ở một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cho thấy, có 52,2% trong tổng số ý kiến của cán bộ, chiến sĩ được hỏi cho rằng, nguyên nhân một phần của những hạn chế trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc xuất phát từ sự tác động của những diễn biến bất ổn tình hình kinh tế - xã hội trên thế giới, khu vực; có 48,0% đánh giá là do âm mưu, thủ đoạn chống phá thâm độc của các thế lực thù địch [Phụ lục 4.2]. Điều này đã làm cho một số cán bộ, chiến sĩ dao động về tư tưởng, thiếu kiên định, thậm chí có biểu hiện suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống.

Những năm qua, đất nước thực hiện đường lối đổi mới toàn diện, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa do Đảng khởi xướng và lãnh đạo. Chúng ta đã tạo được nhiều nguồn lực và điều kiện thuận lợi cho sự phát triển toàn diện, bền vững của đất nước. Tuy nhiên, “Bón nguy cơ mà Đảng đã chỉ ra còn tồn tại, có mặt còn gay gắt hơn. Nguy cơ tụt hậu, rơi vào bẫy thu nhập trung bình

còn lớn. Có biểu hiện chưa quan tâm đúng mức bảo đảm phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa; phát triển văn hóa, bảo đảm phúc lợi xã hội, thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội trong phát triển kinh tế thị trường; chưa bảo đảm phát triển tổng thể, đồng bộ các vùng, miền, địa phương theo lợi thế so sánh và phát huy điều kiện kinh tế - xã hội đặc thù. Tham nhũng, lãng phí, quan liêu, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ cũng như những mâu thuẫn xã hội còn diễn biến phức tạp” [34, tr. 108].

Mặt trái cơ chế thị trường đã làm xuất hiện những vấn đề ảnh hưởng tiêu cực đến mọi mặt đời sống xã hội. Đặc biệt là nảy sinh tình trạng suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên nói chung, trong đó có cán bộ, đảng viên trong lực lượng Công an nhân dân; tình trạng tham nhũng, lãng phí, quan liêu, những tiêu cực và tệ nạn xã hội chưa được ngăn chặn, đẩy lùi mà còn diễn biến phức tạp. Một số cán bộ, đảng viên, thậm chí có cả những đảng viên là cán bộ cao cấp phai nhạt lý tưởng, sa vào chủ nghĩa cá nhân, ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí, tùy tiện, vô nguyên tắc,... Tình hình trên đã tác động tiêu cực đến đời sống đạo đức, tinh thần của xã hội, lối sống của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc; làm lệch lạc các chuẩn mực giá trị đạo đức, truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Từ đó, dẫn đến một bộ phận cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở có biểu hiện ngại khó, ngại khổ, ngại tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng và nhân cách người Công an nhân dân; lười học tập, thiếu gương mẫu trong lời nói và hành động, chưa thật sự yên tâm công tác. Cá biệt còn có trường hợp thích hưởng thụ, chạy theo lối sống thực dụng,... Đây thực sự là vấn đề cần quan tâm khắc phục, ngăn chặn nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở.

Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án ở một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cho thấy, có 46,2% trong tổng số ý kiến được hỏi của cán bộ, chiến sĩ cho rằng một trong những nguyên nhân dẫn đến những hạn chế trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở là do tác động từ mặt trái của kinh tế thị trường; cũng về vấn đề này, có 45,8% ý kiến cho

rằng là do sự tác động của những tệ nạn xã hội xâm nhập vào cơ quan, đơn vị [Phụ lục 4.2].

Cơ chế, chính sách còn có những điểm hạn chế, chưa đáp ứng kịp thực tiễn công tác, chiến đấu

Hiện nay, các địa phương trên địa bàn Tây Bắc đã hoàn thành việc bố trí Công an chính quy đảm nhiệm các chức danh Trưởng Công an xã, Phó trưởng Công an xã và Công an viên. Thời gian qua, cán bộ chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở đã phối hợp tốt với các lực lượng tham gia bảo vệ an ninh, trật tự trên địa bàn cơ bản hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, góp phần giữ vững ổn định tình hình an ninh trật tự trên địa bàn; thường xuyên sát dân, hiểu, nắm được tâm, tư nguyện vọng nhân dân, với lợi thế là người ở địa phương nắm rõ các thông tin về địa bàn, về các mối quan hệ làng xã, dòng họ... nên đã kịp thời phát hiện, điều tra, xử lý các vụ việc phát sinh ngay từ cơ sở, không để đột xuất, bất ngờ, tham gia phát động, duy trì và nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến trong phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc; bằng sự hiểu biết sâu sắc về địa bàn, đối tượng, phong tục, tập quán, truyền thống cũng như bằng uy tín trong làng xã, dòng họ đã thực hiện có hiệu quả công tác vận động các tầng lớp nhân dân phát hiện, tố giác các hành vi vi phạm pháp luật, nhất là tại các địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng có phong trào dòng họ tự quản về an ninh trật tự phát triển mạnh.

Tuy nhiên, thực tiễn tổ chức và hoạt động đã bộc lộ nhiều khó khăn, vướng mắc, cần phải luật hóa để lực lượng này yên tâm công tác, tham gia tích cực vào việc bảo vệ cuộc sống bình yên cho nhân dân. Nhiều địa bàn các xã ở khu vực Tây Bắc phần lớn là vùng nông thôn, miền núi, vùng sâu, vùng xa, vùng tôn giáo, dân tộc thiểu số, địa bàn rộng, trong khi đó, số lượng cán bộ Công an xã chính quy còn hạn chế (5 đồng chí/xã), khối lượng công việc nhiều từ đó đặt ra nhu cầu cần tiếp tục tăng cường lực lượng Công an xã chính quy từ 8 đến 10 đồng chí/xã để đáp ứng nhu cầu của thực tiễn. Trước yêu cầu đặt ra về công tác bảo đảm an ninh trật tự trong tình hình hiện nay, rất cần sự phối hợp, hỗ trợ của lực lượng dân phòng, bảo vệ dân phố và Công an xã bán chuyên trách.

Bất cập về chính sách, pháp luật, các quy định hiện hành về tổ chức, hoạt động, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các lực lượng tham gia bảo vệ an ninh trật tự ở cơ sở được đề cập ở nhiều văn bản quy phạm pháp luật khác nhau; do nhiều cơ quan có thẩm quyền ban hành, dẫn đến việc thiếu đồng bộ, thống nhất gây ra khó khăn trong quá trình tổ chức và phối hợp bảo vệ an ninh trật tự. Cụ thể, lực lượng Dân phòng thì thực hiện theo Luật phòng cháy chữa cháy năm 2013; lực lượng Bảo vệ dân phố thì thực hiện theo Nghị định số 38/2006/NĐ-CP, ngày 17/4/2006 của Chính phủ; lực lượng Công an xã bán chuyên trách thì thực hiện theo Pháp lệnh Công an xã năm 2008 và Nghị định số 73/2009/NĐ-CP năm 2009 của Chính phủ...

Các quy định về thẩm quyền thực hiện một số nhiệm vụ bảo vệ an ninh trật tự, phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ bị chồng lấn giữa các lực lượng. Quy định về chế độ, chính sách; điều kiện bảo đảm về cơ sở vật chất, trang thiết bị hoạt động của các lực lượng này còn thiếu và chưa thống nhất... Điều này đã gây ra nhiều khó khăn trong lãnh đạo, quản lý, duy trì, củng cố và phát huy vai trò của lực lượng công an cấp cơ sở tại địa bàn.

Về chế độ chính sách, nhất là chế độ phụ cấp, bồi dưỡng hàng tháng đối với cán bộ chiến sĩ công an nhân dân cấp cơ sở còn nhiều bất cập, chế độ phụ cấp, bồi dưỡng thấp. Hệ thống cơ sở vật chất phục vụ công tác còn thiếu thốn, lạc hậu. Chính vì vậy, rất cần thiết phải có hệ thống các quy phạm pháp luật phù hợp với thực tiễn để thống nhất thực hiện ở tất cả các địa bàn Tây Bắc cũng như cả nước; bảo đảm đồng bộ, thống nhất với Luật Công an nhân dân năm 2018...

Hai là, Chất lượng rèn luyện, bồi dưỡng trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ở một số cơ quan, đơn vị chưa đáp ứng nhu cầu thực tiễn

Thứ nhất, một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa nhận thức đúng về thực trạng, vai trò và sự cần thiết giáo dục, rèn luyện, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc; trong triển khai, quán triệt nghị quyết các cấp còn chung chung, chưa tập trung đi sâu vào nội dung xây dựng hệ thống các chuẩn mực về phẩm chất chính trị, đạo

đức, lối sống và năng lực, phương pháp, tác phong công tác cho cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị. Công tác tuyên truyền việc học tập và làm theo tấm gương tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, gắn với thực hiện tự phê bình và phê bình theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 các khóa XI, XII và Kết luận Hội nghị Trung ương 4 Khóa XIII của Đảng ở một số cấp ủy, tổ chức đảng còn đơn giản, chưa đầy đủ, chưa sâu sắc; chưa tạo được bước đột phá lớn, thiếu chiều sâu trong tổ chức triển khai thực hiện,... Do đó, chưa tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ, tích cực trong nhận thức và trong hành động của cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị.

Còn thiếu quan tâm thỏa đáng đến việc tìm ra biện pháp nhằm nâng cao chất lượng xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Một số cán bộ chủ trì, người chỉ huy chưa thật sự chú trọng đúng mức đến việc quản lý đội ngũ cán bộ thuộc quyền về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, cũng như các mối quan hệ của họ. Chưa có những biện pháp cụ thể và thiết thực trong giáo dục và rèn luyện để làm chuyển biến những yếu tố căn bản trong nhân cách của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền gắn với chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân. Báo cáo sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh của Công an tỉnh Điện Biên cho thấy: “Một số cán bộ, nhất là cán bộ chủ trì chưa thực hiện tốt việc nêu gương; tính tự giác trong rèn luyện bản lĩnh chính trị, tu dưỡng đạo đức, lối sống, giữ gìn đoàn kết, chấp hành kỷ luật chưa thường xuyên” [18, tr. 12].

Thứ hai, hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức giáo dục, xây dựng nhân cách đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc của một số cấp ủy, người chỉ huy và cơ quan chức năng có thời điểm còn hạn chế; có thời điểm còn buông lỏng công tác quản lý, giáo dục đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền. Do đó, đã dẫn đến tình trạng một số cán bộ, chiến sĩ vi phạm đạo đức nghề nghiệp, lợi dụng chức vụ để thu lợi bất chính, lối sống thiếu trong sạch, thiếu lành mạnh. Báo cáo tổng kết công tác công an năm 2021 của Công an tỉnh Lào Cai cho thấy, vẫn còn tình trạng: “Một số cấp ủy, tổ chức đảng, thủ trưởng cơ quan, đơn vị chưa thật sự quan tâm chăm lo xây dựng, chưa phát huy hết trách nhiệm trong phát hiện, bồi dưỡng, giúp đỡ và tạo điều kiện cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ phấn đấu

vươn lên; chưa có những biện pháp tích cực, chủ động để ngăn chặn những biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống” [21, tr. 6]. Cá biệt, còn có biểu hiện nể nang, né tránh, sợ đơn vị mất thành tích thi đua nên việc xử lý những vi phạm của cán bộ, chiến sĩ thiếu kiên quyết, chưa kịp thời, chỉ giải quyết nội bộ. Thực trạng này tạo ra sức ì tâm lý, là trở lực không nhỏ đến chất lượng, hiệu quả quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở những năm qua.

Công tác tham mưu, đề xuất của một số cơ quan, đơn vị cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc về hình thức, biện pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân chưa sát, hướng dẫn chưa cụ thể; công tác theo dõi, kiểm tra, đôn đốc có thời điểm chưa kịp thời, chưa xác định rõ kế hoạch, chương trình và chưa có nhiều hình thức để tổ chức hoạt động xây dựng nhân cách đội ngũ cán bộ, chiến sĩ theo chuẩn mực tư tưởng Hồ Chí Minh trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Vị trí, vai trò của cơ quan chức năng trong hoạt động xây dựng nhân cách cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có lúc chưa được phát huy đầy đủ, nhất là trong công tác tham mưu, đề xuất và trong kiểm tra, đôn đốc. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án cho thấy, có 28,6% trong tổng số ý kiến được hỏi đánh giá sự quan tâm của cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp đối với công tác xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân trong cơ quan, đơn vị chưa đầy đủ, chưa sâu sắc [Phụ lục 2.1].

Thứ ba, phương thức xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc thông qua thực hiện nhiệm vụ ở một số cơ quan, đơn vị còn giản đơn, máy móc, có lúc chưa sát điều kiện thực tế; việc vận dụng hình thức, biện pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có nội dung chưa thiết thực, có thời điểm chưa phù hợp với đặc điểm, tính chất nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị; chưa mạnh dạn giao nhiệm vụ mới, nhiệm vụ khó để thử thách, rèn luyện đội ngũ cán bộ, chiến sĩ; công tác thi đua, khen thưởng của một số cơ quan, đơn vị có thời điểm còn nặng về hình thức theo từng đợt sinh hoạt chính trị, học tập nghị quyết, học tập chính trị, mà chưa thật hướng vào động viên, khuyến khích cán bộ, chiến sĩ vươn lên hoàn thành nhiệm vụ, hoàn thiện bản thân. Bên cạnh đó, việc tổ chức giáo dục, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cho cán bộ,

chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị còn thiếu chặt chẽ, việc vận dụng các hình thức, phương pháp còn cứng nhắc, gò ép, thiếu linh hoạt.

Một số cán bộ chủ trì cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở chưa chủ động giáo dục, rèn luyện ý thức, trách nhiệm thực hiện điều lệ, quy chế, quy định, nguyên tắc công tác cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền; cá biệt còn có biểu hiện quan liêu và thiếu công tác kiểm tra, đôn đốc, nhắc nhở. Kết quả khảo sát thực tế của tác giả luận án ở một số cơ quan, đơn vị cho thấy, có 19,6% ý kiến của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở và ý kiến của cán bộ địa phương trong tổng số ý kiến được hỏi cho rằng, hình thức giáo dục, rèn luyện nhân cách cho cán bộ, chiến sĩ còn ở mức bình thường; có 5,2% ý kiến được hỏi đánh giá hình thức xây dựng còn nghèo nàn, sơ cứng [Phụ lục 3.3]. Công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, chi bộ ở một số cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở có thời điểm chất lượng, hiệu quả chưa cao, còn biểu hiện hình thức, chạy theo thành tích; việc kiểm tra đảng viên và tổ chức đảng khi có dấu hiệu vi phạm chưa thật chủ động, thiếu kịp thời, tính giáo dục trong xử lý chưa cao. Hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, người chỉ huy ở một số cơ quan, đơn vị có lúc chưa thường xuyên, chưa kiên quyết, chưa phát huy tốt tính đấu tranh tự phê bình và phê bình; chưa có biện pháp đấu tranh hiệu quả với những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị.

Ba là, một bộ phận cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn thiếu ý thức tự tu dưỡng, xây dựng nhân cách bản thân

Một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa thật sự tự giác, tích cực tự tu dưỡng, rèn luyện bản thân, còn có biểu hiện xa rời các chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân, tư tưởng trung bình chủ nghĩa, làm việc cầm chừng, hiệu quả công tác thấp. Cá biệt có những cá nhân bản lĩnh chính trị chưa vững vàng, dao động, chùn bước trước những khó khăn, thử thách; trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ còn hạn chế, chưa thực sự gương mẫu trong lời nói và việc làm. Đặc biệt trước những tác động từ mặt trái cơ chế thị trường và âm mưu của kẻ thù, một số cán bộ, chiến sĩ đã thiếu sự tỉnh táo trong làm chủ hành vi đạo đức của bản thân, thiếu khả năng tự kiểm chế dẫn đến sa ngã, suy

thoái về đạo đức, lối sống, không chú ý giữ gìn danh dự bản thân cũng như làm tổn hại đến hình ảnh nhân cách người Công an nhân dân. Theo báo cáo tổng kết công tác Công an năm 2021 của Công an tỉnh Điện Biên số cán bộ bị kỷ luật chiếm 0,16% [18, tr. 11]; trong năm 2021 Công an tỉnh Lai Châu đã tiến hành kỷ luật 0,13% số cán bộ liên quan tới các vấn đề về ý thức chấp hành điều lệnh Công an nhân dân, vi phạm các nguyên tắc trong sinh hoạt đảng, ý thức đạo đức, vi phạm pháp luật,...[20, tr. 13].

Một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc chưa tích cực, chưa chủ động trong xác định động cơ, ý thức, trách nhiệm tự giáo dục, tự rèn luyện nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân, nhất là việc rèn luyện tính tiên phong gương mẫu về đạo đức, lối sống, nói đi đôi với làm, ý thức tổ chức kỷ luật, ý thức chấp hành nguyên tắc trong sinh hoạt, công tác. Một số cán bộ, chiến sĩ chưa tích cực đổi mới tư duy, còn bị ảnh hưởng nhiều bởi tác phong làm việc quan liêu, mệnh lệnh. Khi tiếp xúc với Nhân dân chưa coi trọng phương pháp giáo dục, thuyết phục, động viên, chưa thật sự phát huy và mở rộng dân chủ, thiếu đi sâu, bám sát cơ sở; chưa thật sự gần gũi, quan tâm, giúp đỡ đồng chí, đồng đội.

Một số cán bộ, chiến sĩ còn có biểu hiện thiếu dũng khí đấu tranh với những khuyết điểm của bản thân, thiếu tinh thần phấn đấu vươn lên. Trong công tác và sinh hoạt thiếu tôn trọng ý kiến đóng góp của đồng chí, đồng đội; chưa thật sự chân thành lắng nghe dư luận để điều chỉnh thái độ, hành vi cho phù hợp với nguyện vọng, lợi ích của tập thể, của cấp dưới. Vì vậy, kết quả xây dựng nhân cách bản thân gắn với chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân chưa mang lại hiệu quả thiết thực.

Bốn là, chất lượng đào tạo ở các trường Công an nhân dân còn tồn tại một số hạn chế trong công tác giáo dục, rèn luyện, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Nguyên nhân chủ yếu dẫn tới tình trạng này xuất phát từ sự quan tâm chưa đúng mức từ lãnh đạo các cấp, ngân sách dành cho hoạt động giáo dục, đào tạo, rèn luyện, xây dựng cơ sở vật chất, trang thiết bị tại các trường Công an nhân dân còn hạn chế. Với đặc thù liên quan tới tính chính quy, tinh nhuệ (sinh hoạt tập trung,

quần áo, trang phục, lễ phục,...), liên quan tới đặc thù công tác (bắn súng, công cụ hỗ trợ, võ thuật,...) nên khối lượng cơ sở vật chất, trang thiết bị để đáp ứng nhu cầu đào tạo là rất lớn, tuy nhiên hiện nay ngân sách dành cho các cơ sở đào tạo trong hệ thống các trường Công an nhân dân còn khiêm tốn, chưa tương xứng với nhu cầu thực tiễn trong quá trình đào tạo.

Còn có sự chông chéo về chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan quản lý giữa Bộ Công an với Bộ giáo dục và đào tạo, dẫn tới những khó khăn, vướng mắc trong quá trình đào tạo, tuyển chọn đội ngũ học viên trên địa bàn Tây Bắc.

Trong quá trình tuyển chọn nguồn đào tạo từ các địa phương trên địa bàn Tây Bắc còn vấp phải một số hạn chế liên quan đến tiêu chí về sức khỏe như: chiều cao, cân nặng, cận thị,...

Mô hình, mục tiêu đào tạo ở một số cơ sở đào tạo chưa thực sự theo sát sự thay đổi của thực tiễn, các tiêu chí đào tạo đôi lúc còn lạc hậu, nội dung, chương trình đào tạo còn nặng về lý thuyết, thiếu các nội dung liên quan tới thực tiễn công tác sau này của các chuyên ngành đào tạo. Phương pháp giảng dạy chưa được cải tiến, phổ biến vẫn là lối dạy thầy truyền đạt, trò tiếp thu thụ động, chưa phát huy được tính độc lập, sáng tạo của người học dẫn tới chất lượng đào tạo ở một số môn học chưa cao.

Chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên còn một số hạn chế, chưa đồng bộ, còn xuất hiện tình trạng cán bộ quản lý, giảng viên công tác chưa đáp ứng được yêu cầu về vị trí công tác. Trong quá trình cơ cấu lại chương trình đào tạo các chuyên ngành chưa phù hợp dẫn đến tình trạng có môn học thì thừa giảng viên, có môn học thì thiếu giảng viên dẫn tới ảnh hưởng chất lượng giảng dạy.

3.2. Yêu cầu cơ bản xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

3.2.1. Phải quán triệt sâu sắc nghị quyết của Đảng, pháp luật Nhà nước và các nghị quyết, chỉ thị của Ngành Công an về xây dựng chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân trong tình hình mới

Đây là yêu cầu mang tính nguyên tắc, giữ vị trí, vai trò rất quan trọng, đảm bảo tính định hướng chính trị cho quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân

dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc theo đúng mục tiêu, yêu cầu đã xác định. Quán triệt sâu sắc các Nghị quyết của Đảng, trực tiếp là các Nghị quyết Đảng ủy Công an các cấp về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân nói chung, người công an cấp cơ sở nói riêng là hoạt động thường xuyên, nhằm củng cố, bổ sung, hoàn thiện kiến thức lý luận cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ chức năng của lực lượng Công an nhân dân và nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị để mỗi cán bộ, chiến sĩ xây dựng bản lĩnh chính trị, tạo lập cơ sở, tiền đề vững chắc trong thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao. Thông qua đó giúp cho các phẩm chất, năng lực cấu thành nhân cách của họ ngày một hoàn thiện.

Có thể thấy, thực hiện thắng lợi yêu cầu này có ý nghĩa then chốt trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc. Bởi vì, nếu không xuất phát từ các Nghị quyết của Đảng, của Đảng ủy Công an về vấn đề này thì mọi hoạt động của các cơ quan, đơn vị hiện nay có thể chệch hướng và không đạt được kết quả mong muốn. Do đó, quán triệt sâu sắc Nghị quyết của Đảng, trực tiếp là các Nghị quyết của Đảng ủy Công an liên quan đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở là yêu cầu hàng đầu. Đó không chỉ là nhiệm vụ, là trách nhiệm của cấp uỷ, tổ chức đảng và người chỉ huy, thủ trưởng cơ quan, đơn vị, mà còn là trách nhiệm và quyền lợi của mỗi cán bộ, chiến sĩ. Đồng thời, quán triệt và thực hiện tốt yêu cầu này cũng chính là điều kiện, là tiền đề để đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống, được hiện thực hoá trong quá trình xây dựng chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở hiện nay.

Để quán triệt, thực hiện tốt yêu cầu này, đòi hỏi các chủ thể lãnh đạo, chỉ huy và bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ cần nắm chắc quan điểm của Đảng về tiêu chuẩn người cán bộ, đảng viên trong thời kỳ mới; về giáo dục và đào tạo; về chiến lược xây dựng đội ngũ cán bộ; về công tác tư tưởng, lý luận; về tiêu chí con người mới Việt Nam xã hội chủ nghĩa;... được đề cập trong các chỉ thị, nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư,... nhất là Nghị quyết Trung ương III (khóa VIII) về tiêu chuẩn cán bộ; Nghị quyết Trung ương V (khóa VIII) về xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; Nghị quyết Trung ương IV

(khóa XI) về một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay; Nghị quyết Trung ương IX (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước; Điều 32 Luật Công an nhân dân (2018) về những việc sĩ quan, hạ sĩ quan, chiến sĩ Công an nhân dân không được làm; Kết luận số 01/KL-TW về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị; Cuộc vận động “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì Nhân dân phục vụ”; xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức, đạo đức và cán bộ; xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ lãnh đạo đủ năng lực, phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ; Đẩy mạnh việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ; Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa vì Nhân dân phục vụ; Chỉ thị số 07/CT-BCA-X11 ngày 26/10/2016 của Bộ trưởng Bộ Công an về tăng cường lãnh đạo nâng cao văn hóa ứng xử Công an nhân dân trong tình hình mới;...

Tiếp tục thực hiện nghiêm Quy định số 101-QĐ/TW ngày 7/6/2012 của Ban Bí thư Trung ương Đảng khóa XI về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là lãnh đạo chủ chốt các cấp; Quy định số 55-QĐ/TW ngày 19/12/2016 của Bộ Chính trị về một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên; Quy định số 08-QĐi/TW ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương; Quy định số 37-QĐ/TW ngày 25/10/2021 của Ban chấp hành Trung ương về những điều đảng viên không được làm; Quy định số 136-QĐ/ĐUCA, ngày 6/8/2012 của Đảng ủy Công an Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, chỉ huy các cấp trong học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; Quy định số 01-QĐi/ĐUCA-X03 ngày 28/01/2019 về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Ban Thường vụ, Ủy viên Đảng ủy Công an Trung ương, ủy viên ban thường vụ và người đứng đầu công an các đơn vị, địa phương;... Cùng với đó, cần cụ thể hoá các chỉ thị, thông tư của Bộ Công an về văn hóa ứng xử của Công an nhân dân trong cuộc sống, trong công tác hằng ngày

tại các cơ quan, đơn vị như: Chỉ thị số 07/CT-BCA ngày 26/10/2016 về tăng cường sự lãnh đạo nâng cao văn hóa ứng xử Công an nhân dân trong tình hình mới; Thông tư số 27/2017/TT-BCA ngày 22/8/2017 Quy định về quy tắc ứng xử của Công an nhân dân; Thông tư số 34/2019/TT-BCA quy định về điều lệnh nội vụ Công an nhân dân; Thông tư số 35/2019/TT-BCA quy định về điều lệnh đội ngũ Công an nhân dân; Thông tư số 36/2019/TT-BCA quy định về nghi lễ trong Công an nhân dân; Thông tư số 27/2020/TT-BCA quy định về tập huấn và tổ chức hội thi điều lệnh, quân sự, võ thuật trong Công an nhân dân và huấn luyện tại thao trường các nội dung điều lệnh Công an nhân dân;...

Quán triệt sâu sắc nội dung các chỉ thị, nghị quyết, hướng dẫn của Đảng, của Đảng uỷ Công an Trung ương, Bộ Công an về nội dung, hình thức, biện pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay là yêu cầu có tính nguyên tắc, là trách nhiệm của tất cả các lực lượng có liên quan. Đồng thời, quan điểm, tư tưởng chỉ đạo của Đảng của Đảng uỷ Công an Trung ương, Bộ Công an không dừng lại ở các nghị quyết đã ban hành mà luôn có sự bổ sung, phát triển. Vì vậy, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay đòi hỏi các chủ thể liên quan phải thường xuyên cập nhật và vận dụng vào thực tiễn một cách khoa học, linh hoạt, sáng tạo.

3.2.2. Phải phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng và mỗi cá nhân trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Kết quả đạt được ở mỗi khâu, mỗi bước trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc luôn chịu sự tác động tổng hợp của các chủ thể. Trong đó, mỗi tổ chức, mỗi lực lượng có vị trí, vai trò và chức năng riêng. Do vậy, để quá trình xây dựng nhân cách đạt hiệu quả cần tất yếu đặt ra việc phát huy vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng; đồng thời kết hợp chặt chẽ vai trò của tổ chức và mỗi cá nhân nhằm tạo ra sức mạnh tổng hợp, thúc đẩy quá trình này đạt kết quả tích cực.

Quán triệt và thực hiện tốt yêu cầu này chính là cụ thể hoá việc vận dụng bài học kinh nghiệm phát huy sức mạnh tổng hợp trong chiến tranh cách mạng, cũng

như trong thực hiện công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của Đảng vào xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, bảo đảm huy động triệt để nguồn sức mạnh nội sinh của mỗi cơ quan, đơn vị cùng tham gia vào quá trình xây dựng nhân cách cho lực lượng vũ trang. Do đó, tất yếu cần làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng để tạo sự tự giác vào cuộc của mọi tổ chức, mọi lực lượng trong cơ quan, đơn vị; phải quán triệt để mỗi cá nhân nhận rõ vai trò, trách nhiệm của mình ở trong đó thì mới đem lại hiệu quả cao trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Yêu cầu này phản ánh mối quan hệ biện chứng không thể tách rời giữa chủ thể xây dựng và đối tượng xây dựng; phản ánh tính năng động, tích cực trong truyền tải, hướng dẫn và tiếp nhận, chuyển hoá thông qua những hoạt động thực tiễn công tác.

Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc không phải là việc riêng, là trách nhiệm riêng của cơ quan chức năng, hay của người chỉ huy cấp trên, mà trái lại, đó là trách nhiệm của nhiều tổ chức, nhiều lực lượng. Tuy các tổ chức, các lực lượng có vị trí, vai trò, trách nhiệm khác nhau, nhưng cùng chung một mục đích, nhiệm vụ là xây dựng, hoàn thiện nhân cách người sĩ quan cấp cơ sở để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Sức mạnh tổng hợp của các lực lượng tác động vào quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở chịu sự quy định bởi sức mạnh của từng lực lượng cụ thể. Do đó, bên cạnh việc phát huy nỗ lực chủ quan, tinh thần trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng, thì cần thực hiện chặt chẽ công tác tổ chức nhằm tạo sự thống nhất cao nhằm thực hiện tốt nhất mục tiêu xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Ngược lại, nếu quá trình phối hợp thiếu nhịp nhàng, không ăn khớp thì việc thực hiện mục tiêu đề ra là hết sức khó khăn.

Thực tiễn hiện nay đã và đang đặt ra yêu cầu rất cao đối với sự nỗ lực chủ quan của các tổ chức, các lực lượng, cũng như sự phối hợp chặt chẽ hơn nữa giữa các tổ chức, các lực lượng đối với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Trong đó, trước hết là vai trò định hướng, hướng dẫn của cơ quan chính trị Bộ Công an phải đảm bảo được tính thường xuyên, liên tục mang

tính hệ thống, thống nhất trong toàn Ngành đối với quá trình xây dựng nhân cách. Trên cơ sở đó, mỗi tổ chức, mỗi lực lượng trong các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc vận dụng thực hiện một cách đúng đắn, phù hợp, sát với đặc điểm tình hình nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị mình để mang lại hiệu quả cao nhất. Đặc biệt, phải bám sát những vấn đề nảy sinh trong thực tiễn công tác, thực hiện nhiệm vụ, cũng như thực tiễn sự vận động, biến đổi của các vấn đề xã hội trên địa bàn để kịp thời bổ sung kế hoạch lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng nhân cách cho cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền.

Cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy ở từng cơ quan đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần thống nhất nhận thức, nâng cao tinh thần trách nhiệm trong định hướng, hướng dẫn cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền thực hiện thắng lợi các nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân. Thực hiện tốt phương châm: Cần gì, thiếu gì, yếu gì thì tập trung định hướng, hướng dẫn cái đó. Vì vậy, cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy trên cơ sở bám sát thực tiễn, xem xét kỹ lưỡng, đánh giá cụ thể tình hình nhiệm vụ của đơn vị và trình độ, khả năng nhận thức, tình cảm, thái độ chính trị, hành vi đạo đức, nguyện vọng,... của cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị để chủ động lựa chọn nội dung, xác định đúng trọng tâm và khâu đột phá, cũng như hình thức, phương pháp thích hợp định hướng, hướng dẫn hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở đạt hiệu quả thiết thực, đáp ứng mục đích đã đề ra.

Cùng với các chủ thể lãnh đạo, chỉ huy các cấp thì các tổ chức, các lực lượng khác cùng tham gia vào quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở cần nêu cao tính chủ động, nhạy bén trong tổ chức thực hiện, tránh dựa dẫm, ỷ lại, kịp thời phát hiện những vấn đề mới nảy sinh, có giải pháp hữu hiệu thực hiện ngày càng tốt hơn sự kết hợp giữa tổ chức, các lực lượng trong thực hiện thắng lợi mục tiêu này. Đặc biệt, phải phát huy vai trò, trách nhiệm, tính chủ động, tích cực, tự giác của mỗi cán bộ, chiến sĩ trong tự tu dưỡng, rèn luyện, hoàn thiện nhân cách bản thân theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân. Bởi vì, mọi nỗ lực của các tổ chức, các lực lượng tác động tới quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay chỉ có thể đạt được hiệu

quả cao khi bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ có tinh thần tích cực, chủ động, tự giác tiếp nhận, tu dưỡng, rèn luyện để chuyển hoá sự tác động từ các chủ thể lãnh đạo, chỉ huy, quản lý và các chủ thể liên quan khác thành hành động và kết quả cụ thể trong quá trình xây dựng nhân cách của bản thân.

3.2.3. Phải có quy trình chặt chẽ, phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức, biện pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Đây là yêu cầu đảm bảo cơ sở nền tảng vững chắc trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Nếu không bám sát yêu cầu này thì việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở sẽ rơi vào trạng thái chung chung, không sát thực tế, không đáp ứng được các yêu cầu, nhiệm vụ.

Thực tiễn cho thấy, việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay không thể chia cắt theo định lượng, định tính về thời gian và càng không thể có điểm dừng. Bởi, thực tiễn luôn vận động, biến đổi không ngừng, yêu cầu của sự nghiệp cách mạng nói chung, sự nghiệp xây dựng lực lượng Công an nhân dân vững mạnh về chính trị ngày càng đặt ra đòi hỏi cao về hệ thống phẩm chất, năng lực trong cấu trúc nhân cách của mỗi cán bộ, chiến sĩ. Cùng với đó là môi trường công tác và nội tâm bên trong của chính mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở cũng luôn có sự vận động, phát triển. Do vậy, việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay không thể giải quyết một lần, hay một vài lần là xong, mà trái lại, nó phải được tiến hành thường xuyên, liên tục; phải có sự gắn kết chặt chẽ giữa công tác lãnh đạo, chỉ đạo với mọi hoạt động của đơn vị để rèn luyện phẩm chất, năng lực người cán bộ, chiến sĩ trong từng cơ quan, đơn vị.

Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay luôn diễn ra theo quy luật của quá trình nhận thức, đi từ cảm tính đến lý tính, từ chưa hoàn thiện đến ngày càng hoàn thiện hơn, từ tự phát đến tự giác, từ nhận thức đến hành động, từ lý luận đến thực tiễn,... Là quá trình vận động, phát triển đi lên không ngừng từ thấp đến cao, từ sự tích lũy dần dần các phẩm chất,

năng lực và phương pháp, tác phong công tác của người cán bộ, chiến sĩ, đến sự hoàn thiện các chuẩn mực nhân cách đó. Nghĩa là, trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong mỗi cơ quan, đơn vị phải đảm bảo được tính hệ thống các giá trị nhân cách chung của người cán bộ theo Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân: “Tu cách người Công an cách mạng là: Đối với tự mình, phải cần, kiệm, liêm, chính. Đối với đồng sự, phải thân ái, giúp đỡ. Đối với chính phủ, phải tuyệt đối trung thành. Đối với Nhân dân, phải kính trọng, lễ phép. Đối với công việc, phải tận tụy. Đối với địch, phải cương quyết, khôn khéo”. Do vậy, đòi hỏi các chủ thể và từng cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay phải tuân thủ nghiêm ngặt quy trình từ thấp đến cao, vừa có tính hệ thống vừa có chiều sâu, tránh sự nóng vội, hoặc chạy theo hình thức, phương pháp chung chung, thiếu tính thiết thực, tính hiệu quả.

Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở không dừng lại ở một hình thức, biện pháp cụ thể nào và cũng không mang tính đơn điệu về nội dung, mà cần phải phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức, biện pháp tiến hành. Từ tính quy luật trong hoạt động thực tiễn của con người cho thấy, để thực hiện thành công bất kỳ một mục tiêu, nhiệm vụ ở một hoạt động cụ thể nào cũng đều phải tiến hành nhiều hình thức và biện pháp đa dạng với nội dung phong phú, sinh động. Bàn về vấn đề này, Hồ Chí Minh luôn nhắc nhở cán bộ, đảng viên khi đặt ra định mức một, thì phương pháp tiến hành phải mười lăm, hai mươi. Theo đó, trước yêu cầu của thực tiễn thực hiện nhiệm vụ, đòi hỏi quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay phải thật sự năng động trong tìm tòi, áp dụng các hình thức, biện pháp và nội dung giáo dục, bồi dưỡng nhằm vun đắp, không ngừng củng cố các yếu tố nội tại trong cấu trúc nhân cách của mỗi cán bộ, chiến sĩ.

Hình thức, biện pháp tiến hành phải thể hiện sự phong phú, đa dạng, tránh tình trạng cứng nhắc, máy móc, khô khan; đồng thời phải căn cứ vào đặc điểm tình hình nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị để có sự vận dụng linh hoạt, sáng tạo. Đặc biệt, cần kết hợp chặt chẽ giữa công tác tư tưởng với công tác tổ chức; giữa công tác giáo dục và tự giáo dục; giữa khen thưởng, động viên kịp thời với nhắc nhở, kỷ luật

ng nghiêm minh; giữa các biện pháp tuyên truyền, giáo dục, rèn luyện với các biện pháp về công tác chính sách, giải quyết khó khăn về đời sống gia đình mỗi cán bộ, chiến sĩ để có thể huy động tối đa mọi khả năng, điều kiện của cơ quan, đơn vị tham gia vào quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay đạt chất lượng, hiệu quả cao nhất.

3.2.4. Kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống” trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay đòi hỏi các chủ thể phải biết vừa phòng, chống tác động tiêu cực vừa phải biết xây dựng, khơi dậy các yếu tố tích cực, cái tốt. Hồ Chí Minh từng chỉ rõ, trong mỗi con người, bao giờ cũng tồn tại đan xen hai mặt đối lập nhau giữa tốt và xấu, đúng và sai, thiện và ác, chúng ta phải biết làm cho phần tốt ở trong mỗi con người nảy nở như hoa mùa Xuân, và phần xấu bị mất dần đi, đó là thái độ của người cách mạng. Theo đó, vấn đề xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay nhất thiết phải có sự kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, trong đó cần lấy xây làm chính, làm nền tảng; đồng thời xem chống là quan trọng và xuyên suốt.

Với mục đích “xây” tốt để “chống” tốt và “chống” tốt để “xây” ngày càng tốt hơn. Trong đó, xây là xây dựng lối sống văn hóa trong làm việc, lối sống của người cán bộ, chiến sĩ công an được thể hiện trước hết trong công tác, chiến đấu. Công an nhân dân là lực lượng vũ trang trọng yếu, tin cậy của Đảng. Bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền, bảo vệ cuộc sống yên vui, hạnh phúc của Nhân dân, đó chính là lẽ sống cao đẹp của người cán bộ, chiến sĩ công an. Điều này được thể hiện cụ thể trong công việc, gắn liền với chức trách, nhiệm vụ của người cán bộ, chiến sĩ là: Luôn nêu cao tinh thần chủ động, sáng tạo, tận tụy, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Nhà nước và Nhân dân; trong công tác nghiệp vụ phải luôn nêu cao tinh thần khôn khéo, linh hoạt; luôn nêu cao tinh thần cương quyết trong tấn công, trấn áp tội phạm, không quản ngại khó khăn, gian khổ, bám sát địa bàn, ngày đêm lăn lộn trên mặt trận thầm lặng, quyết tâm đấu tranh, triệt xóa các băng ổ nhóm tội phạm để bảo vệ cuộc sống bình yên, hạnh phúc cho nhân dân; mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân

dân cấp cơ sở phải thực hiện: thân thiện, niềm nở, đề cao tinh thần cải cách hành chính, rút ngắn thời gian giải quyết các thủ tục, mỗi ngày làm một việc tốt cho Nhân dân; phải đề cao văn hóa ứng xử, tuyệt đối không có hành động, thái độ thiếu văn hoá, phải luôn nêu cao tính liêm khiết, không sa ngã trước cám dỗ vật chất; phải quán triệt sâu sắc quan điểm “Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng”, biết gần gũi nhân dân, dựa vào nhân dân để công tác, đấu tranh trấn áp tội phạm; khi xảy ra các vụ việc liên quan đến an ninh trật tự thì kịp thời có mặt giải quyết, bất kể đêm ngày;... Dù ở bất cứ vị trí công tác nào, đều đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ phải luôn thể hiện vai trò nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh chính trị, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, bảo vệ cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân.

Thực hiện kết hợp giữa “xây” và “chống” trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay có tầm quan trọng như nhau. Vì thế, không thể chú trọng mặt này mà xem nhẹ mặt kia. Nếu chỉ đề cao “chống” mà xem nhẹ “xây” hay ngược lại thì tất yếu sẽ không đạt được mục tiêu mong muốn trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Do vậy, bên cạnh việc làm tốt công tác xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, xây dựng tương mạnh, quân tinh thì mỗi cán bộ, chiến sĩ phải làm tốt việc đấu tranh với những hiện tượng tiêu cực trong nội bộ. Với những cán bộ, chiến sĩ có biểu hiện lợi dụng chức vụ, quyền hạn để bảo kê, che đậy tội phạm, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống cần phải xử lý nghiêm minh theo đúng quy định của pháp luật với tinh thần “không có vùng cấm”, “không có ngoại lệ”, bất kể ai vi phạm kỷ luật Đảng, quan hệ không trong sáng với Nhân dân đều phải bị xử lý công bằng, công khai, minh bạch. Muốn vậy, cần đề cao trách nhiệm nêu gương của mỗi cán bộ, chiến sĩ và tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp đối với cán bộ, chiến sĩ khi làm nhiệm vụ, giải quyết các mối quan hệ trong và ngoài xã hội; phát huy vai trò giám sát, tố giác của quần chúng nhân dân đối với hoạt động của cán bộ, chiến sĩ; thường xuyên đẩy mạnh việc học tập, làm theo tư tưởng đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong cơ quan, đơn vị; lấy hiệu quả công việc làm tiêu chuẩn, thước đo đánh giá năng lực, phẩm chất đạo đức, lối sống của cán bộ, chiến sĩ; kịp thời biểu dương, khen thưởng, động viên những cán bộ,

chiến sĩ có hoàn cảnh khó khăn, có thành tích cao trong công tác, trong đấu tranh phòng, chống các loại tội phạm, giữ gìn an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội.

Để thực hiện tốt việc kết hợp giữa “xây” và “chống” trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay còn cần phải thực hiện tốt việc định hướng giá trị nhân cách cho mỗi cán bộ, chiến sĩ trong từng cơ quan, đơn vị. Trong đó, ưu tiên tập trung giáo dục, bồi dưỡng cho mỗi cán bộ, chiến sĩ có thái độ trách nhiệm cao; có động cơ trong sáng, lành mạnh, không cơ hội, vụ lợi; có ý chí quyết tâm vượt lên chính mình, khắc phục mọi khó khăn, chiến thắng mọi tác động tiêu cực ngoại cảnh để không ngừng hoàn thiện nhân cách bản thân theo những chỉ dẫn tư tưởng Hồ Chí Minh. Đặc biệt, cần bám sát tình hình tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ để phát hiện sớm những hiện tượng lệch lạc về nhân cách, hướng mọi cán bộ, chiến sĩ tích cực, tự giác tu dưỡng, rèn luyện để hoàn thiện nhân cách cá nhân. Bên cạnh đó, cần dự báo chính xác những vấn đề có thể xảy ra để chủ động xây dựng biện pháp ngăn chặn, đấu tranh kiên quyết với những biểu hiện trái với đạo đức cách mạng như: Tham nhũng, lãng phí, kiêu ngạo, bè phái, quan liêu, hống hách,... không lấy lợi ích của Đảng, của Nhân dân làm trọng, mà chỉ lo toan vun vén lợi ích của cá nhân, lối sống thực dụng, tham ô, hủ hoá,...

Kết luận chương 3

Những năm qua, công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc đã đạt được những thành tựu đáng khích lệ trên các mặt lập trường tư tưởng, chính trị; phẩm chất đạo đức; quá trình học tập, rèn luyện nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và công tác phát huy trình độ chuyên môn, nghiệp vụ trong thực tiễn công tác. Qua đó, đã tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và thống nhất về hành động của mọi cán bộ, chiến sĩ đối với nội dung công tác này; thiết thực trang bị cho họ lập trường tư tưởng kiên định vững vàng, bảo đảm cho họ luôn phát huy tốt vai trò là lực lượng nòng cốt trong đấu tranh trấn áp tội phạm, thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh trật tự, giữ vững an toàn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở các địa phương trên địa bàn Tây Bắc.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở ở một số cơ quan, đơn vị trên địa bàn Tây Bắc còn chưa thực sự ngang tầm với yêu cầu nhiệm vụ; còn tình trạng một số cán bộ, chiến sĩ vi phạm về đạo đức, lối sống, chưa gương mẫu về lời nói và hành động trong quan hệ giao tiếp, ứng xử với Nhân dân, với đồng chí, đồng đội; thái độ thiếu đúng đắn, thiếu quyết tâm vươn lên hoàn thành nhiệm vụ được phân công. Thực trạng nêu trên là do sự tác động tổng hợp của cả nguyên nhân khách quan và chủ quan; trong đó nguyên nhân chủ quan là chủ yếu đòi hỏi phải kịp thời có biện pháp ngăn ngừa, khắc phục nhằm bảo đảm cho toàn thể cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay giữ vững phẩm chất, truyền thống của người Công an cách mạng, “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ”.

Chương 4

GIẢI PHÁP XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC HIỆN NAY

4.1. Tạo dựng môi trường, hoàn thiện cơ chế, chính sách nhằm tạo động lực xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

4.1.1. Tạo dựng môi trường công tác thuận lợi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Đây là giải pháp quan trọng tác động trực tiếp đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin đã chỉ rõ, quá trình hình thành nhân cách con người luôn chịu sự quy định, chi phối bởi mối quan hệ biện chứng với điều kiện lịch sử xã hội nhất định. Theo đó, nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay được xây dựng và phát triển trong mối quan hệ tương tác giữa phẩm chất, năng lực của họ với môi trường, điều kiện rèn luyện, công tác trên địa bàn cơ quan, đơn vị đóng quân. Thực tiễn cho thấy việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở chỉ có thể đạt được hiệu quả tốt khi tạo lập được một môi trường công tác thuận lợi. Do đó, việc xây dựng môi trường công tác thuận lợi sẽ thường xuyên tác động, tạo ra tiền đề cần thiết để đội ngũ cán bộ, chiến sĩ hoàn thiện các yếu tố về phẩm chất và năng lực, bảo đảm cho họ hoàn thành cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao.

Môi trường công tác thuận lợi đối với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay được hiểu là môi trường trong đó có tính định hướng chính trị xã hội chủ nghĩa, có tính kỷ luật và tính tập thể phát triển ở trình độ cao; mang đậm nét văn hoá, đạo đức truyền thống dân tộc Việt Nam và phẩm chất cao quý của Công an nhân dân. Trong đó, mọi hoạt động của cán bộ, chiến sĩ đơn vị diễn ra một cách tốt đẹp, quan hệ giữa cấp trên với cấp dưới, giữa cán bộ với chiến sĩ, giữa đồng chí, đồng đội được thiết lập trên tình thương yêu giai cấp, sự tin tưởng, tôn trọng, đoàn kết và hết lòng giúp đỡ lẫn nhau trong mọi điều kiện, hoàn cảnh, nhiệm vụ. Việc xây dựng môi trường công tác

thuận lợi có vai trò hết sức quan trọng nhằm phát huy những tác động tích cực, hạn chế những tác động tiêu cực của quá trình toàn cầu hoá và hội nhập, mặt trái cơ chế thị trường, tệ nạn xã hội,... Tạo điều kiện khách quan cho quá trình hình thành, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Trong đó, mỗi cán bộ, chiến sĩ sẽ có điều kiện tự học tập, tu dưỡng, hoàn thiện nhân cách của mình và phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo trong công tác, thực hiện chức trách, chuyên môn, nghiệp vụ. Để thực hiện hiệu quả giải pháp này, cần coi trọng tiến hành một số nội dung, biện pháp cơ bản sau:

Một là, Nâng cao năng lực nhận thức của các cấp ủy đảng, lãnh đạo trong xây dựng tập thể cơ quan, đơn vị vững mạnh nhằm tạo nền tảng vững chắc cho quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Xây dựng tập thể cơ quan, đơn vị vững mạnh là yêu cầu khách quan, là nhân tố cơ bản, trực tiếp tác động đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Thực tiễn cho thấy, bầu không khí tâm lý tích cực trong tập thể công an sẽ tạo điều kiện thuận lợi để mọi cán bộ, chiến sĩ không chỉ hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của mình, mà còn là điều kiện lý tưởng giúp họ phấn đấu, tu dưỡng và rèn luyện nhằm không ngừng hoàn thiện nhân cách bản thân. Do đó, quá trình xây dựng tập thể các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở vững mạnh cần tập trung xây dựng mối quan hệ tốt đẹp giữa cán bộ với chiến sĩ, giữa đồng chí, đồng đội trong đơn vị. Đây là vấn đề quan trọng, tạo sự tôn trọng cùng tinh thần tương thân, tương ái, học hỏi, đoàn kết tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau của mỗi cán bộ, chiến sĩ bảo đảm cho họ cùng tiến bộ không chỉ trong chuyên môn nghề nghiệp, mà còn trong phẩm chất đạo đức, lối sống hàng ngày, nuôi dưỡng, bồi đắp tình cảm, ý chí, nghị lực và quyết tâm của mỗi cán bộ, chiến sĩ không ngừng phấn đấu vươn lên, tích cực, tự giác xây dựng nhân cách của mình, từ đó, có đủ tâm và tầm để hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Cấp ủy, người chỉ huy các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần quan tâm xây dựng tập thể cơ quan, đơn vị thực sự là tổ chức trong sạch, vững mạnh, liêm chính, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, gần dân, sát dân;

giáo dục, bồi dưỡng nhằm nâng cao kỹ năng, chất lượng công tác của cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền nhằm bảo đảm cho họ luôn tự tin, đủ sức nắm chắc tình hình, bám sát cơ sở trong thực hiện nhiệm vụ bảo đảm an ninh trật tự tại các địa phương trên địa bàn. Đặc biệt, cần quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tạo mọi điều kiện nhằm nâng cao kỹ năng, tính chuyên nghiệp và chất lượng công tác của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị. Cùng với đó, phải giữ nghiêm kỷ cương, kỷ luật, nâng cao phẩm chất đạo đức cách mạng, tinh thần phục vụ Nhân dân; thực hiện nghiêm túc các Quy định của Đảng về trách nhiệm nêu gương, kiên quyết đẩy lùi tiêu cực trong đội ngũ cán bộ, chiến sĩ.

Mỗi cán bộ, chiến sĩ trong tập thể cơ quan, đơn vị cần đề cao tinh thần đồng cam, cộng khổ, hết lòng giúp đỡ nhau để cùng tiến bộ, cùng vươn lên hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Trên cơ sở phạm vi chức trách, quyền hạn và trong điều kiện có thể, cấp ủy, người chỉ huy và cơ quan chức năng các cơ quan, đơn vị cần quan tâm giải quyết kịp thời những nhu cầu, lợi ích và nguyện vọng chính đáng của cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền; quan tâm nâng cao chất lượng xây dựng, thực hiện nề nếp chính quy và quản lý kỷ luật; coi trọng xây dựng bầu không khí tâm lý tích cực và các mối quan hệ xã hội lành mạnh trong tập thể cơ quan, đơn vị;... Đồng thời, đẩy mạnh giáo dục, quán triệt, định hướng mỗi cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị thực hành lối sống văn hoá, văn hoá công vụ từ lời ăn, tiếng nói đến cách thức chào hỏi, xưng hô và lễ tiết, tác phong trong tiếp xúc, quan hệ với Nhân dân.

Hai là, thống nhất nhận thức về vị trí, tầm quan trọng trong xây dựng môi trường công tác gắn với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Môi trường với tư cách là điều kiện đảm bảo cho quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay là kết quả tác động tổng hợp của nhiều tổ chức, nhiều lực lượng. Do đó, vấn đề có ý nghĩa quan trọng hàng đầu là phải tạo được sự thống nhất về nhận thức, đề cao trách nhiệm của các chủ thể tham gia vào quá trình này, qua đó, làm cho mỗi chủ thể nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của môi trường công tác thuận lợi đối với việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Thực chất của vấn đề này

là tạo sự thống nhất cho các chủ thể ở các cơ quan, đơn vị cơ sở thấy được việc xây dựng môi trường công tác là thiết thực đảm bảo cho những thành tố vững chắc cả về phương diện vật chất và tinh thần phù hợp với hoàn cảnh, điều kiện, nhiệm vụ của cán bộ, chiến sĩ. Trên cơ sở đó, tạo sức kích thích, phát huy tính nỗ lực của họ tích cực xây dựng, phát triển và hoàn thiện hệ thống phẩm chất, năng lực của bản thân.

Để tạo được sự thống nhất nhận thức của các chủ thể về vị trí, tầm quan trọng của việc xây dựng môi trường công tác thuận lợi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, cần đảm bảo tính định hướng đúng đắn, tạo ra sự đồng thuận và kịp thời uốn nắn những nhận thức lệch lạc của các chủ thể. Theo đó, cần tập trung làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục làm cho các chủ thể tham gia vào quá trình này nắm vững ý nghĩa, nâng cao nhận thức và phát huy tinh thần trách nhiệm trong xây dựng môi trường công tác thuận lợi ở từng cơ quan, đơn vị nhằm hướng tới góp phần thúc đẩy quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở.

Cần đổi mới phương pháp, cách thức giáo dục, tuyên truyền nâng cao nhận thức cho các chủ thể một cách thường xuyên và có chất lượng, hiệu quả, có sức thuyết phục cao. Các chủ thể lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý ở các cơ quan, đơn vị cần thường xuyên tự học, tự nghiên cứu, tự đổi mới và có trách nhiệm cao; tự chấn chỉnh tổ chức; tự bám sát thực tiễn hoạt động và nắm chắc đối tượng được giáo dục, tuyên truyền; phải kết hợp giữa giáo dục, tuyên truyền có tính phổ thông, chung nhất với “cá biệt hóa” trong giáo dục, tuyên truyền để tạo sức hấp dẫn, sự thuyết phục cao. Đặc biệt, các chủ thể đi giáo dục, tuyên truyền còn phải thường xuyên xác định đúng nội dung, phương pháp, khắc phục những hạn chế, bất cập thông qua sự kết hợp các hình thức, phát huy những mặt tích cực, mặt tốt và có phương pháp khắc phục những hạn chế, những biểu hiện nhận thức không đầy đủ, thiếu đúng đắn về vị trí, vai trò tầm quan trọng của xây dựng môi trường công tác gắn với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Ba là, xây dựng tổ chức cơ sở đảng các cấp trong sạch vững mạnh, làm nòng cốt trong xây dựng môi trường công tác thuận lợi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Tổ chức đảng các cấp có nhiệm vụ lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện mọi hoạt động của đơn vị theo phạm vi, chức năng, quyền hạn được giao. Trong đó, việc xây dựng môi trường công tác thuận lợi ở các đơn vị là nhiệm vụ thường xuyên, quan trọng. Với vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của mình, tổ chức đảng các cấp phải thường xuyên nắm chắc chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, kỷ luật, điều lệnh, điều lệ ngành Công an, các chỉ thị, nghị quyết, hướng dẫn của cơ quan cấp trên và tình hình thực tiễn của từng đơn vị để đề ra chủ trương, biện pháp lãnh đạo chỉ đạo sát đúng, mang lại hiệu quả cao trong xây dựng môi trường công tác thuận lợi cho cán bộ, chiến sĩ ở từng cơ quan, đơn vị.

Các cấp ủy đảng cần chủ động ban hành, triển khai thực hiện nhiều chủ trương, giải pháp kịp thời, phù hợp để xây dựng tập thể chi ủy, chi bộ cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay thực sự trong sạch, vững mạnh. Các tổ chức đảng phải không ngừng được xây dựng, củng cố, phát triển vững chắc, thật sự là hạt nhân đoàn kết, quy tụ trí tuệ và phát huy vai trò lãnh đạo toàn diện các mặt công tác. Đồng thời, các cấp ủy đảng phải luôn thể hiện vai trò gương mẫu, đi đầu trong quán triệt, thực hiện nghiêm túc, hiệu quả đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Tập trung lãnh đạo xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay luôn có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc và Nhân dân; tự giác nghiên cứu, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; không ngừng tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, tích cực học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, pháp luật; phát huy vai trò nòng cốt, tiên phong trong đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; không ngại khó khăn, gian khổ, hy sinh, tận tụy trong công tác, dũng cảm trong đấu tranh trấn áp tội phạm, lập nhiều chiến công, thành tích xuất sắc trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, luôn xứng đáng với danh dự, truyền thống cao quý của người cán bộ, đảng viên và tư cách người Công an cách mạng.

Tổ chức cơ sở đảng các cấp cần tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn,

đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyên hóa” trong nội bộ”, gắn với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016, của Bộ Chính trị, ”Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; Phong trào ”Công an Nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy” và Cuộc vận động ”Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn vì Nhân dân phục vụ”; xây dựng và thực hiện chuẩn mực đạo đức người Công an cách mạng theo “Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân”; tiếp tục thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 04/CT-BCA, ngày 19/5/2018, của Bộ Công an, ”Về đổi mới, nâng cao chất lượng phong trào “Công an Nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy” trong tình hình mới”.

Tiếp tục đẩy mạnh công tác xây dựng, chỉnh đốn các tổ chức Đảng cấp cơ sở với tinh thần kiên quyết, kiên trì, “xây” gắn liền với “chống”; thực hiện nghiêm túc, hiệu quả quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ lãnh đạo, chỉ huy và người đứng đầu cơ quan, đơn vị; đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, kịp thời biểu dương những tập thể, cá nhân thực hiện tốt nhiệm vụ, phổ biến, nhân rộng những gương “người tốt, việc tốt”, những điển hình tiên tiến. Đồng thời, nhắc nhở, phê phán kiên quyết, kịp thời những tổ chức, cá nhân chưa thực hiện tốt nhiệm vụ; nêu cao tinh thần tự giác tu dưỡng, rèn luyện, giữ gìn đạo đức của mỗi cán bộ, đảng viên; phát huy trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy trong thực hiện nhiệm vụ xây dựng Đảng về đạo đức; tăng cường quản lý, giáo dục, rèn luyện đảng viên; chú trọng phát huy vai trò của nhân dân trong giám sát, góp ý phê bình đối với đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tu dưỡng, rèn luyện về đạo đức; thường xuyên lắng nghe ý kiến của nhân dân, dựa vào nhân dân để xây dựng các tổ chức đảng trong cơ quan, đơn vị thực sự trong sạch, vững mạnh. Bên cạnh đó, các tổ chức cơ sở đảng cần nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng; kiên quyết xử lý các hiện tượng vi phạm với tinh thần không có vùng cấm, không có ngoại lệ.

Bốn là, xây dựng và phát huy vai trò của tổ chức Đoàn thanh niên trong tạo lập môi trường công tác thuận lợi để cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc tu dưỡng, rèn luyện và xây dựng nhân cách

Với đặc thù phần lớn đội ngũ đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay có tuổi đời còn trẻ, đang tham gia sinh hoạt ở các tổ chức Đoàn thanh niên ở cơ sở. Đây là tổ chức đại biểu cho quyền lợi chính đáng của đoàn viên, thanh niên trong đơn vị, là lực lượng xung kích thực hiện nhiệm vụ chính trị của đơn vị. Vì vậy trong thực hiện mục tiêu xây dựng môi trường công tác thuận lợi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở cần thiết phải tiến hành nhiều nội dung và biện pháp cụ thể để xây dựng các tổ chức Đoàn thanh niên vững mạnh toàn diện. Theo đó, cấp ủy đảng, lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị cần thường xuyên quan tâm kiện toàn và tích cực chỉ đạo, bồi dưỡng về nghiệp vụ chuyên môn cho ban chấp hành chi đoàn, liên chi đoàn, đoàn cơ sở; đổi mới tăng cường các hoạt động giáo dục chính trị, tư tưởng cho đoàn viên thanh niên; tiếp tục triển khai thực hiện đầy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong đoàn viên thanh niên gắn với thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030”; tổ chức tốt các phong trào thi đua thực hiện nhiệm vụ chính trị trung tâm của Đoàn trong đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Ban chấp hành tổ chức Đoàn các cấp cần vận động đoàn viên thanh niên nêu cao tinh thần xung kích, tự giác, tích cực trong học tập, rèn luyện; xây dựng cho mỗi đoàn viên thanh niên có bản lĩnh chính trị vững vàng, hiểu biết pháp luật, nắm chắc nghiệp vụ, có kiến thức, kinh nghiệm thực hành thực tiễn, giỏi về ngoại ngữ, tin học và các kỹ năng mềm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ công tác trong tình hình mới; đẩy mạnh phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, xây dựng nếp sống văn hóa gắn với cuộc vận động “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì Nhân dân phục vụ”; tăng cường tổ chức các hoạt động giao lưu văn hóa, văn nghệ với đoàn thanh niên các đơn vị trong và ngoài ngành Công an trên địa bàn; thường xuyên tổ chức các hoạt động hướng dẫn đoàn viên thanh niên rèn luyện và thực hiện nếp sống văn hóa; tăng cường công tác giáo dục lễ tiết tác phong, thuần phong, mỹ tục, chống các biểu hiện thiếu văn minh và những hành vi

thiếu văn hoá trong ứng xử của đoàn viên; phát động và triển khai các phong trào đoàn viên thanh niên chấp hành nghiêm điều lệnh, chủ động chào hỏi theo điều lệnh, giữ gìn vệ sinh môi trường. Các tổ chức đoàn cần giáo dục cho đoàn viên thanh niên có nhận thức đúng đắn về mục đích, ý nghĩa của hoạt động xã hội, chung sức vì cộng đồng để vận động đoàn viên tích cực, tự giác tham gia; kịp thời chia sẻ, động viên đoàn viên thanh niên là cán bộ, chiến sĩ có hoàn cảnh khó khăn; tăng cường phối hợp với tổ chức Đoàn địa phương và các đơn vị bạn trong tham gia thực hiện hoạt động đền ơn, đáp nghĩa và các hoạt động tình nguyện trên địa bàn công tác. Cùng với các nội dung trên, cần chú trọng nâng cao chất lượng sinh hoạt chi đoàn nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo và tinh thần đoàn kết, tự quản, tự rèn của đoàn viên, thanh niên. Nâng cao chất lượng đoàn viên, nhất là phẩm chất chính trị, tính tiên phong, gương mẫu của người đoàn viên Công an nhân dân. Tổ chức sinh hoạt định kỳ giữa ban chấp hành các cấp với đoàn viên là đảng viên dự bị, đoàn viên ưu tú, đối tượng kết nạp Đảng để kịp thời nắm bắt tình hình tư tưởng, tâm tư nguyện vọng, quá trình phấn đấu, qua đó tạo điều kiện để họ tiếp tục vươn lên hoàn thiện bản thân về mọi phương diện.

Năm là, phát huy dân chủ, tăng cường kỷ luật và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, chiến sĩ nhằm thúc đẩy quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Phát huy dân chủ, tăng cường kỷ luật và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, chiến sĩ, là một trong những nội dung, biện pháp thiết thực trong tạo lập môi trường công tác thuận lợi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Việc làm này không chỉ tạo ra những ảnh hưởng tích cực của môi trường công tác thuận lợi, mà còn ngăn ngừa, hạn chế tối đa những tư tưởng, hành vi tiêu cực đến sự phát triển phẩm chất, nhân cách của họ. Qua đó, thúc đẩy mỗi người thêm yêu mến, gắn kết với đơn vị; từ đó không ngừng nâng cao năng lực, tích cực, sáng tạo, làm cho nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở càng được phát huy. Do vậy, cấp ủy và người chỉ huy các cơ quan, đơn vị cần đẩy mạnh công tác giáo dục nhằm nâng cao nhận thức về chấp hành nghiêm kỷ luật và thực hành dân chủ. Từ đó, làm cho mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân

cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay có ý thức chấp hành kỷ luật tự giác, nghiêm minh, biết trân trọng, gìn giữ, phát huy những giá trị văn hóa dân chủ và kỷ luật tốt đẹp được tích lũy trong quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của lực lượng Công an nhân dân qua các giai đoạn cách mạng; nhận thức sâu sắc mối quan hệ giữa giữ nghiêm kỷ luật và thực hành dân chủ đối với việc nâng cao chất lượng chiến đấu, sức mạnh tổng hợp để hoàn thành nhiệm vụ chính trị trung tâm của cơ quan, đơn vị. Đồng thời, nhận thức sâu sắc mối quan hệ giữa giá trị truyền thống và hiện đại trong thực hành dân chủ và tăng cường kỷ luật của ngành Công an.

Tiếp tục điều chỉnh, bổ sung các chủ trương, giải pháp lãnh đạo, đột phá về xây dựng chính quy, chấp hành kỷ luật, bảo đảm an toàn trong huấn luyện, công tác, lao động, sinh hoạt của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Hoạt động này cần được cụ thể hóa thành nội dung, yêu cầu, chỉ tiêu, biện pháp trong nghị quyết lãnh đạo hằng tháng, hằng quý của các tổ chức đảng, kế hoạch công tác của người chỉ huy, phù hợp với đặc điểm, nhiệm vụ và từng đối tượng cán bộ, chiến sĩ; giải quyết hài hòa các mối quan hệ trong cơ quan, đơn vị, cấp trên gần gũi, gắn bó với cấp dưới, kịp thời nắm tâm tư, nguyện vọng của cán bộ, chiến sĩ; tăng cường giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ trong tập thể cơ quan, đơn vị nâng cao ý thức chấp hành mệnh lệnh, phục tùng sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, người chỉ huy; tập trung khắc phục những khâu yếu, mắt yếu, xây dựng tập thể đơn vị vững mạnh toàn diện; tăng cường các biện pháp quản lý, rèn luyện và chấp hành kỷ luật, thực hành dân chủ; thường xuyên rà soát, nắm chắc số lượng, chất lượng cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền, cũng như kiên quyết xử lý và xử lý nghiêm minh, kịp thời, dứt điểm, không có vùng cấm, không có ngoại lệ đối với các trường hợp vi phạm Điều lệ Đảng, pháp luật Nhà nước, kỷ luật của Ngành Công an và quy định của cơ quan, đơn vị. Cán bộ, đảng viên biết lắng nghe, tiếp thu, bảo vệ cái đúng, chia sẻ với những trường hợp khó khăn; kiên quyết đấu tranh với những cái sai trái, bảo thủ.

Cần quan tâm bồi dưỡng năng lực quản lý, giáo dục, tư vấn, trợ giúp tâm lý, pháp lý, kinh nghiệm và phương pháp giải quyết các vấn đề nảy sinh về tư tưởng trong thực hành dân chủ, kỷ luật của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị.

Duy trì chặt chẽ, nền nếp chế độ ngày, tuần; làm việc theo chức trách và thực hiện nghiêm kế hoạch thời gian làm việc, huấn luyện, công tác, sinh hoạt, quản lý quân số theo phân cấp. Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở thường xuyên rèn luyện, tu dưỡng phẩm chất, đạo đức, lối sống có văn hóa, mình vì mọi người, sống có tình thương, trách nhiệm, chân thành; kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, lấy “xây” để “chống”, lấy cái “đẹp” dẹp cái “xấu”; giáo dục, thuyết phục với sử dụng biện pháp hành chính, lấy giáo dục, thuyết phục, cảm hóa, ngăn ngừa, đề phòng là chính, lấy tích cực đẩy lùi tiêu cực. Cùng với đó, cần quan tâm đầu tư kinh phí xây dựng cơ sở vật chất, cảnh quan cơ quan, đơn vị sáng, xanh, sạch, đẹp; quy hoạch và nâng cấp nơi học tập, nghiên cứu, nơi ăn ở, nghỉ ngơi, vui chơi, giải trí,... phù hợp với điều kiện thực hiện nhiệm vụ của mỗi cơ quan, đơn vị nhằm tạo động lực để mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc an tâm công tác, toàn tâm, toàn ý trong công việc. Qua đó, thôi thúc, khích lệ họ nỗ lực phấn đấu vươn lên, hoàn thiện các yếu tố trong cấu trúc nhân cách của bản thân gắn với tư cách người Công an nhân dân.

4.1.2. Hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Đây là giải pháp hết sức quan trọng, trực tiếp tác động đến tâm tư, tình cảm và chất lượng, hiệu quả quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Thực hiện tốt cơ chế, chính sách này vừa thể hiện sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, ngành Công an đến sự cống hiến của mỗi cá nhân; vừa trực tiếp tác động đến động cơ, tạo động lực từ bên trong để nâng cao nhận thức giá trị nghề nghiệp, vị thế xã hội và thúc đẩy tính tích cực của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao.

Cơ chế, chính sách chính là một trong những yếu tố thu hút lựa chọn nghề nghiệp, làm cho mỗi cán bộ, chiến sĩ luôn sẵn sàng thực hiện mọi nhiệm vụ được giao; trực tiếp góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần, bù đắp những thiệt thòi, mất mát cho người Công an nhân dân cấp cơ sở và gia đình khi họ cống hiến, hy sinh cho sự nghiệp bảo vệ an ninh Tổ quốc, tạo tâm lý xã hội lành mạnh, bảo

đảm công bằng xã hội; làm cho họ cảm nhận niềm vinh dự, sự tự hào khi được cống hiến công sức, trí tuệ của mình cho ngành công an cũng như sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay. Thực chất của việc tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay là việc bổ sung và thực hiện đầy đủ cơ chế lãnh đạo, chỉ đạo; tổ chức biên chế; cơ chế phối hợp công tác; chính sách tiền lương, quân hàm, chế độ đãi ngộ;... nhằm tạo ra những điều kiện vật chất và tinh thần kích thích, thúc đẩy, gia tăng mức độ, nhịp độ, quy mô biến đổi, phát triển, hoàn thiện nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác trong tình hình mới. Vì vậy, để thực hiện tốt vấn đề này cần tập trung thực hiện những nội dung, biện pháp cơ bản sau:

Một là, quán triệt và thực hiện có hiệu quả các nghị quyết, văn bản, chỉ thị của Trung ương, của Bộ Công an gắn với tổ chức biên chế, sắp xếp bộ máy và cơ chế hoạt động các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Tiếp tục quán triệt sâu sắc và tổ chức triển khai nghiêm túc, có hiệu quả Nghị quyết số 22-NQ/TW, ngày 15/3/2018 của Bộ Chính trị về “Tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả” và các văn bản chỉ đạo của Bộ Công an, nhằm tạo cơ sở cho quá trình hoàn thiện cơ chế, chính sách phù hợp nhằm thực hiện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Đây là nội dung, biện pháp hết sức quan trọng tạo nền tảng cho quá trình tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách phù hợp nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Bởi vì, chỉ có trên cơ sở tiếp tục giáo dục quán triệt nâng cao nhận thức cho các tổ chức, cơ quan, đơn vị cũng như mọi cán bộ, chiến sĩ và tổ chức triển khai, thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Nghị quyết số 22-NQ/TW, ngày 15/3/2018 của Bộ Chính trị về “Tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả”.

Thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả các quy định tại Nghị định số 42/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 của Chính phủ về bố trí Công an xã chính quy trên địa bàn Tây Bắc; rà soát xem xét bố trí quỹ đất, kinh phí đầu tư xây dựng, sửa chữa

trụ sở làm việc, hỗ trợ kinh phí mua sắm các loại phương tiện, trang thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ, công cụ hỗ trợ cho lực lượng Công an xã chính quy và bảo đảm kinh phí phục vụ hoạt động của Công an xã.

Rà soát, xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật trình cấp có thẩm quyền xem xét, ban hành làm cơ sở triển khai thực hiện theo đúng quy định. Kiểm tra, rà soát và đề xuất giải quyết kịp thời các khó khăn, vướng mắc về chế độ, chính sách đối với lực lượng Công an xã bán chuyên trách trên địa bàn Tây Bắc; đồng thời đề xuất phương án sử dụng lực lượng Công an xã bán chuyên trách theo đúng quy định của Nghị định số 42/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 của Chính phủ và các quy định của pháp luật liên quan đáp ứng yêu cầu công tác đảm bảo an ninh trật tự tại cơ sở. Việc ban hành Kế hoạch nhằm tổ chức quán triệt, triển khai kịp thời, đồng bộ, hiệu quả các nội dung của Nghị định số 42/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 của Chính phủ để các cơ quan, đơn vị, địa phương, cán bộ, công chức và người dân trên địa bàn biết nhằm tạo sự đồng thuận, thống nhất về nhận thức và hành động trong quá trình triển khai thực hiện Nghị định trên.

Phát huy vai trò, trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị, địa phương trong việc tham mưu cấp có thẩm quyền chỉ đạo, đôn đốc, hướng dẫn nhằm kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai, thực hiện; đồng thời, đảm bảo chặt chẽ trong công tác phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị có liên quan trong quá trình thực hiện đảm bảo hiệu quả.

Đảm bảo việc bố trí, sắp xếp lực lượng Công an xã chính quy theo đúng quy định, chất lượng và là lực lượng nòng cốt trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội ngay tại cơ sở. Đề án Công an xã, thị trấn chính quy của Bộ Công an, mới trực tiếp định hướng đúng đắn quá trình hoàn thiện cơ chế, đổi mới chính sách phù hợp nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Việc đưa lực lượng Công an chính quy về đảm nhiệm chức danh Công an xã, phường, thị trấn đang được thực hiện ở nhiều địa bàn, nhận được sự đồng thuận của cấp uỷ, chính quyền địa phương nơi triển khai, đạt được nhiều kết quả bước đầu trong việc đáp ứng công tác đảm bảo an ninh trật tự ở cơ sở.

Tiếp tục quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết số 11-NQ/TW ngày 10/2/2022 của Bộ Chính trị về phương hướng phát triển kinh tế-xã hội và bảo đảm quốc phòng, an ninh vùng trung du và miền núi Bắc bộ đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 với 5 nhóm quan điểm, 5 nhóm nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu, bao gồm: Hoàn thiện thể chế phát triển và liên kết vùng; Phát triển nhanh và bền vững kinh tế vùng; Phát triển văn hóa - xã hội, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân trong Vùng; Bảo đảm vững chắc quốc phòng, an ninh; Tập trung xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị.

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền nhằm tạo sự đồng tình ủng hộ cao của cấp ủy, chính quyền các cấp, các ban, ngành, đoàn thể, Nhân dân trên địa bàn. Trước hết, về mặt nhận thức, cần quán triệt sâu rộng về tính cấp thiết phải bố trí công an xã chính quy, tạo sự đồng thuận cao, nhất là cấp ủy đảng, chính quyền các địa phương. Đồng thời, từng bước tháo gỡ những vướng mắc, triển khai theo lộ trình. Thực tiễn cho thấy, tình hình an ninh trật tự trên địa bàn trọng điểm vùng Tây Bắc tiềm ẩn rất nhiều vấn đề phức tạp, nếu không chủ động phòng ngừa, kịp thời đấu tranh, ngăn chặn từ cơ sở sẽ ảnh hưởng đến sự ổn định về chính trị, trật tự an toàn xã hội cả nước nói chung. Do vậy, cần tăng cường lực lượng công an chính quy trực tiếp xuống công tác tại địa bàn xã, phường, thị trấn để chủ động tham mưu với cấp ủy, chính quyền địa phương có các chủ trương, kế hoạch về công tác đảm bảo an ninh trật tự và xây dựng phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”; thực hiện công tác phòng ngừa xã hội và phòng ngừa nghiệp vụ; tiếp nhận, xử lý tin báo tố giác tội phạm; kịp thời giải quyết các vụ việc về an ninh trật tự xảy ra ngay tại cơ sở; phối hợp tham gia giải quyết mâu thuẫn, tranh chấp trong nội bộ Nhân dân, nhằm kiềm chế và đi đến đẩy lùi hoạt động của các loại tội phạm, tệ nạn xã hội, bảo đảm tốt an ninh trật tự, phục vụ nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội ở các địa phương trên địa bàn.

Hai là, thực hiện tốt việc bố trí, đề bạt, sử dụng cán bộ phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, sở trường và tình hình thực tiễn từng địa bàn công tác

Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh về nghệ thuật dùng người phải đúng việc, tức là phải lấy công việc để sắp xếp sử dụng con người. Theo đó, công tác bố trí, sử

dụng lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay phải trên cơ sở phù hợp với đặc điểm, nhiệm vụ và thực tiễn phẩm chất đạo đức, năng lực công tác của bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ; thực hiện tốt nguyên tắc trong bố trí, sử dụng cán bộ “Đúng người, đúng việc, đúng khả năng sở trường”, có như vậy mới giúp họ phát huy tốt khả năng của mình trong thực hiện nhiệm vụ, chức trách được giao. Đồng thời, phải có sự kết hợp bố trí đan xen các lứa tuổi một cách hợp lý, vừa bảo đảm số và chất lượng trong công tác, vừa bảo đảm nguồn đi đào tạo, phát triển lâu dài. Theo đó, cần chủ động xây dựng kế hoạch chuẩn bị nguồn thay thế kế tiếp, tránh sự hụt hẫng khi có sự thay đổi, luân chuyển, điều động cán bộ; giải quyết tốt mối quan hệ giữa đào tạo, bồi dưỡng với bố trí, sử dụng cán bộ.

Chú trọng công tác lựa chọn cán bộ có trình độ nghiệp vụ, pháp luật, có phẩm chất đạo đức tốt, có kinh nghiệm thực tiễn và có khả năng vận động Nhân dân tham gia phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh trật tự” để bố trí đảm nhiệm các chức danh cho phù hợp; bố trí, sử dụng lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay phải lấy tiêu chuẩn và hiệu quả công việc làm thước đo, bảo đảm đúng nguyên tắc tập trung dân chủ, giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa trách nhiệm và quyền hạn, nghĩa vụ và quyền lợi của cán bộ, chiến sĩ; tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, quy trình công tác, quy tắc ứng xử văn hoá, thái độ, tác phong khi tiếp xúc, giải quyết công việc với tổ chức và công dân của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ; có cơ chế kiểm tra, kiểm soát và xử lý nghiêm minh các trường hợp sai phạm. Đồng thời, xây dựng và ban hành cơ chế, quy chế, quy định về miễn nhiệm và đưa ra khỏi cương vị công tác đối với cán bộ, chiến sĩ kém về phẩm chất, năng lực và phương pháp, tác phong công tác, không đảm đương được chức trách, nhiệm vụ. Quá trình triển khai thực hiện nội dung này cần tỉ mỉ, sâu sát, thận trọng, thực sự khách quan, công tâm, đúng người, đúng việc, khen, chê rõ ràng. Có như vậy, mới tránh được mọi hiện tượng tiêu cực, chủ quan, thiên vị, định kiến trong đánh giá, sử dụng, đề bạt đối với cán bộ, chiến sĩ. Qua đó, vừa không làm thui chột ý chí, quyết tâm, nhiệt huyết, tài năng, phẩm chất; vừa kích thích mỗi cán bộ, chiến sĩ hăng hái, tận tụy, phát huy sở trường của họ trong thực hiện nhiệm vụ và rèn luyện, xây dựng nhân cách bản thân.

Ba là, thực hiện chính sách đãi ngộ thỏa đáng, nhằm tạo động lực thúc đẩy quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Thực chất việc thực hiện chính sách đãi ngộ đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay là việc bảo đảm quyền lợi vật chất và tinh thần tương xứng với sự cống hiến của họ thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Tiến hành tốt nội dung này nhằm phát huy nhân tố con người của mỗi cán bộ, chiến sĩ không ngừng vươn lên trong công tác, trong sự nghiệp xây dựng lực lượng Công an vững mạnh toàn diện, đủ sức giữ gìn, bảo vệ vững chắc an ninh trật tự để phát triển kinh tế - xã hội và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân trên địa bàn.

Thực hiện chính sách đãi ngộ đối với cán bộ, chiến sĩ còn là yêu cầu khách quan nhằm bảo đảm sự công bằng xã hội, nhất là trước sự vận động, biến đổi mau lẹ của tình hình kinh tế - xã hội hiện nay. Theo đó, cần quan tâm giải quyết hài hòa về mặt lợi ích, góp phần nâng cao vị thế người Công an nhân dân cấp cơ sở trong lực lượng Công an và trong xã hội; tạo điều kiện cho cán bộ, chiến sĩ hiện nay an tâm, gắn bó, phấn đấu và công hiến, phục vụ lâu dài trong Ngành Công an. Đây chính là những yếu tố tích cực, tác động trực tiếp đến việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Cơ quan chức năng và cán bộ lãnh đạo, chỉ huy các cấp cần quan tâm bảo đảm đầy đủ, đồng bộ, kịp thời đúng chế độ, tiêu chuẩn theo quy định, phục vụ tốt mọi hoạt động, nhu cầu sinh hoạt, đi lại, huấn luyện, công tác của cán bộ, chiến sĩ. Thực chất đây là sự bảo đảm điều kiện vật chất cho quá trình nâng cao khả năng, trình độ chuyên môn nghiệp vụ của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Vì vậy, cần nghiên cứu hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật về xây dựng lực lượng Công an xã, phường, thị trấn chính quy; trong đó cần sớm ban hành các văn bản quy định về trang bị vũ khí, công cụ hỗ trợ, phương tiện làm việc cho cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở để bảo đảm cho họ có thể hoàn thành nhiệm vụ một cách nhanh chóng, kịp thời, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Trong thực hiện chính sách đãi ngộ, cần gắn chặt việc bảo đảm quyền lợi, lợi ích cả về vật chất và tinh thần với chế độ tiền lương, thưởng, phụ cấp vùng miền chính đáng đối với hoạt động của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở công tác trên những địa bàn khó khăn; tiếp tục hoàn thiện chế độ tiền lương, phụ cấp, chính sách khen thưởng, đãi ngộ đối với cán bộ, chiến sĩ theo hướng khuyến khích nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động; xây dựng và thực hiện quy định mức thưởng xứng đáng với những cá nhân cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay có những thành tích xuất sắc. Đồng thời, phải xem đó là một trong những căn cứ, tiêu chuẩn để xét đề bạt, bổ nhiệm chức danh, phong, thăng quân hàm sĩ quan, phong tặng các danh hiệu thi đua, khen thưởng theo thẩm quyền, khả năng của cơ quan, đơn vị.

Để xây dựng, hoàn thiện chính sách đãi ngộ thỏa đáng đối với sự cống hiến và quá trình công tác của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ tất yếu cần nghiên cứu hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật về quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy của công an xã, phường, thị trấn chính quy. Công an các địa phương trên địa bàn Tây Bắc cần tiếp tục rà soát để kịp thời phản ánh, kiến nghị việc bổ sung, điều chỉnh chế độ, chính sách đãi ngộ hợp lý đối với lực lượng công an xã, phường, thị trấn chính quy theo hướng phù hợp và công bằng với những cống hiến của họ. Trong đó, cần nghiên cứu đề xuất, hoàn thiện, bổ sung các loại phụ cấp như: Phụ cấp thâm niên, phụ cấp chức vụ quản lý chỉ huy, phụ cấp lãnh đạo, phụ cấp vùng, khu vực,... cho phù hợp với tình hình thực tiễn hiện nay. Thực hiện tốt nội dung này trực tiếp tác động, khuyến khích, củng cố niềm tin, nâng cao tính tự giác trong đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Bên cạnh đó, căn cứ vào điều kiện thực tiễn của từng địa phương, từng cơ quan, đơn vị để tiếp tục tham mưu, đề xuất và có cơ chế khuyến khích, động viên cán bộ, chiến sĩ phát huy khả năng, sở trường công tác chuyên môn; luôn đặt quyền lợi của Đảng, Nhà nước, Nhân dân và cơ quan, đơn vị lên trên hết, trước hết.

Tăng cường ngân sách để mua sắm trang thiết bị, phương tiện đặc biệt là xe máy, hệ thống thông tin liên lạc, trụ sở làm việc để nâng cao hiệu quả công tác tuần tra vùng biên giới, trinh sát, nắm bắt địa bàn, kịp thời phát hiện và đấu tranh với các

loại tội phạm nguy hiểm trên địa bàn như: tội phạm về buôn bán người trái phép; buôn bán, vận chuyển, tàng trữ trái phép chất ma túy; tội phạm lợi dụng tôn giáo để tiến hành chống phá Đảng, Nhà nước, các đối tượng phản động,...

Cùng với các nội dung trên, cần quan tâm thực hiện tốt chính sách hậu phương đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Bởi vì, công tác chăm lo, bảo đảm đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ không chỉ dừng lại ở việc quan tâm trực tiếp đến bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ, mà còn phải hướng đến chính sách hậu phương của họ một cách thỏa đáng. Có như vậy, mới tạo được động lực thúc đẩy mọi cán bộ, chiến sĩ thực sự an tâm công tác, rèn luyện, phấn đấu, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Chính sách hậu phương người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần phải được luật hóa thành các điều, khoản có tính pháp lý, có tính hiệu lực trong toàn xã hội, thực hiện thống nhất trên toàn địa bàn, tránh tùy tiện, áp đặt chủ quan của từng địa phương. Bên cạnh đó, các cơ quan, đơn vị cần phát huy tính năng động, sáng tạo trong việc tìm kiếm, khai thác các nguồn hỗ trợ gia đình cán bộ, chiến sĩ có hoàn cảnh khó khăn với nhiều hình thức khác nhau, như: Cho vay vốn để gia đình phát triển kinh tế, tạo điều kiện về nơi ở, việc làm, trợ cấp cho con cán bộ, chiến sĩ học tập, tặng quà nhân các dịp lễ tết,... thông qua đó, kịp thời động viên và kích thích, nâng cao tinh thần, trách nhiệm của cán bộ, chiến sĩ trong thực hiện cương vị, chức trách, nhiệm vụ; không ngừng vươn lên làm giàu các yếu tố về phẩm chất và năng lực trong cấu trúc nhân cách bản thân.

4.2. Nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Theo quan điểm của triết học Mác - Lênin, sự hình thành và xây dựng nhân cách phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó môi trường xã hội là yếu tố quyết định thông qua sự tác động biện chứng của gia đình, nhà trường và xã hội đối với mỗi cá nhân. Vì vậy, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân nói chung và của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay nói riêng không chỉ diễn ra trong giai đoạn học tập tại nhà trường Công an, mà còn tiếp tục

phát triển hoàn thiện trong hoạt động thực tiễn. Những giá trị đạt được về hệ thống phẩm chất, năng lực cấu thành nhân cách người Công an nhân dân được hình thành, phát triển trong nhà trường mới chỉ là nền tảng, tiềm năng để tiếp tục phát triển hoàn thiện sau khi ra trường về đơn vị công tác. Mức độ phát triển, độ bền vững của những giá trị nhân cách của họ còn phải được rèn luyện trong thực tiễn công tác, nhất là thực tiễn đấu tranh trấn áp tội phạm. Thực tiễn công tác không chỉ là nơi kiểm nghiệm đánh giá nhận thức, năng lực của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở, mà còn là hiện thực sinh động, kích thích lòng say mê, tính tích cực, tự giác, sáng tạo của họ trong học tập, công tác, rèn luyện, chiếm lĩnh tri thức, rèn luyện kỹ năng, phẩm chất nhân cách cần thiết. Thông qua đó, mỗi cán bộ, chiến sĩ mới có đủ tri thức, kinh nghiệm nhìn nhận, đánh giá đúng về bản thân; tiếp tục tu dưỡng, rèn luyện, phát triển, hoàn thiện những phẩm chất, năng lực, phong cách người Công an nhân dân để theo kịp với yêu cầu của thực tiễn. Vì vậy, nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác là giải pháp hết sức quan trọng mang tính đột phá, trực tiếp tác động đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Hiện nay, sự phát triển về tình hình nhiệm vụ của lực lượng công an trên cả nước nói chung, trên địa bàn Tây Bắc nói riêng đang đặt ra nhiều vấn đề mới đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ phải không ngừng phát triển hoàn thiện nhân cách đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ ở trình độ cao hơn. Chính vì vậy, giáo dục, bồi dưỡng đội ngũ Công an nhân dân cấp cơ sở trong hoạt động thực tiễn là một nội dung quan trọng của quá trình phát triển hoàn thiện nhân cách của họ. Quá trình này cần có kế hoạch và tiến hành thường xuyên nền nếp; kết hợp chặt chẽ giữa bồi dưỡng theo lớp tập huấn nghiệp vụ với bồi dưỡng, kèm cặp trực tiếp của cán bộ và cơ quan cấp trên; chuẩn bị tốt nội dung, chương trình học tại chức do cấp trên quy định; chú trọng bồi dưỡng những tri thức mới về an ninh, chính trị, tình hình nhiệm vụ, kiến thức toàn diện trên các lĩnh vực, tăng cường rèn luyện phương pháp, tác phong công tác, kinh nghiệm công tác. Đặc biệt, còn giúp họ biết tổ chức rút kinh nghiệm sau mỗi nhiệm vụ.

Để thực hiện có hiệu quả những vấn đề nêu trên, cần tập trung thực hiện tốt một số nội dung, biện pháp chủ yếu sau:

Một là, tạo sự chuyển biến về nhận thức của các chủ thể về bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Đây là biện pháp quan trọng, là nền tảng, tiền đề và điều kiện cần thiết nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin chỉ ra, nhận thức là cơ sở của hành động, có nhận thức đúng sẽ tạo tiền đề vững chắc để xây dựng ý thức trách nhiệm cao, bảo đảm cho hành động có hiệu quả và ngược lại. Theo đó, để xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, trước hết đòi hỏi phải bồi dưỡng, xây dựng nhận thức đúng đắn của các chủ thể trực tiếp tham gia vào quá trình này.

Thực hiện giải pháp này, các chủ thể cần thống nhất nhận thức, coi việc tạo mọi điều kiện thuận lợi để cán bộ, chiến sĩ công an tu dưỡng phấn đấu, xây dựng và hoàn thiện nhân cách là một yêu cầu khách quan, thường xuyên, không được xem nhẹ. Trong bồi dưỡng các yếu tố cấu thành nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cả về phẩm chất, năng lực không chỉ là trách nhiệm của ngành Công an, cơ quan Công an, cán bộ Công an; mà còn là trách nhiệm và vai trò rất quan trọng của cả hệ thống chính trị, cùng Nhân dân trên địa bàn. Từ đó, mỗi chủ thể cần quán triệt và nhận thức rõ sự cần thiết phải bồi dưỡng, nâng cao phẩm chất, năng lực công tác nhằm bảo đảm cho cán bộ, chiến sĩ luôn hoàn thành tốt và xuất sắc nhiệm vụ được giao, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của cách mạng, của địa phương và đơn vị trong giai đoạn mới. Cùng với đó, cần đấu tranh với những biểu hiện nhận thức chưa đúng, chưa đầy đủ, xem nhẹ vị trí, vai trò của việc bồi dưỡng, rèn luyện thực tiễn, cùng những nhận thức như: Coi đào tạo tại các nhà trường là đầy đủ, hay mặc định việc xây dựng nhân cách người người Công an nhân dân cấp cơ sở hiện nay hoàn toàn phụ thuộc vào sự nỗ lực của chính bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ trong quá trình hoạt động thực tiễn. Từ đó, có tư tưởng khoán trắng hay

xem nhẹ công tác bồi dưỡng phẩm chất, năng lực, nhân cách cho cấp dưới, coi đó là công việc của các nhà trường và bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ.

Để tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức của các chủ thể về nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện thực tiễn nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, cần thực hiện bằng nhiều phương pháp, hình thức khác nhau như: Kết hợp giữa các hình thức sinh hoạt học tập chính trị tại chức, sinh hoạt của các tổ chức, cơ quan, đơn vị để giáo dục, thống nhất nhận thức, nâng cao hiểu biết, trách nhiệm cho các chủ thể liên quan; sáng tạo các hình thức, các nội dung phong phú, phù hợp và thống nhất trong lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ từ trên xuống dưới, định hướng rõ ràng, kết luận cụ thể, gắn với đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ bảo đảm tính khách quan, sát thực.

Nền nếp sinh hoạt ở cơ quan, đơn vị tác động trực tiếp và đem lại hiệu quả cao, thiết thực đối với nhận thức của mọi chủ thể về nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Bởi thông qua thảo luận, tranh luận, khẳng định quan điểm, nhận thức đúng đắn, làm sáng tỏ những nhận thức không đúng và dân chủ phê bình khắc phục, sửa chữa. Tuy nhiên thống nhất nhận thức là một quá trình, phải trên cơ sở tự giác, không áp đặt, phải kiên trì, thường xuyên, nhất quán từ trên xuống dưới, tranh thủ sự chỉ đạo, hướng dẫn, giúp đỡ của lãnh đạo, chỉ huy các cấp và cơ quan chức năng cấp trên. Trong các hình thức sinh hoạt chính trị, các chủ thể liên quan phải thực sự gắn chặt giữa quán triệt các quan điểm, đường lối của Đảng với liên hệ kiểm điểm trách nhiệm của từng cấp, từng ngành, từng chủ thể trong xây dựng đội ngũ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn. Chỉ rõ nguyên nhân của những hạn chế, yếu kém, tư tưởng lệch lạc, đồng thời chỉ ra phương hướng, biện pháp cụ thể nhằm đấu tranh khắc phục. Tiến hành phê bình và tự phê bình phải thực hiện đúng phương châm: Nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, khách quan, công tâm, không nể nang, né tránh, phê bình việc chứ không phê bình người. Bên cạnh đó, quá trình thực hiện nhiệm vụ cần chú trọng đổi mới nội dung, đa dạng các hình thức, phương pháp tuyên truyền, giáo dục; tổ chức quản lý chặt chẽ và phát huy hiệu quả hoạt động của các cơ quan thông tấn, báo chí, truyền thông, hệ thống thông tin và

mạng internet trong tuyên truyền, lan toả những giá trị tốt đẹp trong nhân cách người Công an nhân dân; kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục thường xuyên với giáo dục theo chuyên đề gắn với các sự kiện chính trị quan trọng của địa phương, đơn vị... Qua đó, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và hành động của các chủ thể có liên quan đến quá trình bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Hai là, nêu cao tinh thần trách nhiệm của các chủ thể trong bồi dưỡng, rèn luyện phẩm chất, năng lực của người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Quá trình bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay không chỉ thuộc về trách nhiệm của các tổ chức đảng, cơ quan Công an và cán bộ Công an các cấp, mà là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và mỗi cá nhân. Theo đó, để quá trình này diễn ra thuận lợi, mang lại hiệu quả thiết thực thì cần xác định rõ trách nhiệm của các chủ thể, cụ thể là:

Đối với tổ chức đảng: Cần thường xuyên chăm lo xây dựng đơn vị trong sạch, vững mạnh toàn diện; chú trọng giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, chiến sĩ có lập trường tư tưởng chính trị vững vàng, kiên định, có ý chí tiến công cách mạng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Tiếp tục thực hiện nghiêm Quy định số 08- QĐi/TW, ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên; thực hiện Quy định số 01- QĐi/ĐUCA-X03, ngày 20/1/2019 của Đảng ủy Công an Trung ương về quy định trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là ủy viên Ban Thường vụ, ủy viên Đảng ủy CATW, ủy viên Ban Thường vụ và người đứng đầu công an các đơn vị, địa phương; thường xuyên giáo dục, bồi dưỡng năng lực công tác chuyên môn nghiệp vụ, nhất là về đạo đức, lối sống cho cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, bảo đảm cho họ làm tốt chức trách, nhiệm vụ của mình, khi được phân công, giao nhiệm vụ phải tận tâm, tận lực, đặt lợi ích của cơ quan, tập thể đơn vị lên trên hết, trước hết, không vì lợi ích cá nhân làm tổn hại đến uy tín, danh dự của tập thể đơn vị.

Đối với chính quyền địa phương: Quán triệt, cụ thể hóa chủ trương, nghị quyết của cấp ủy, Hội đồng nhân dân, chỉ thị, hướng dẫn của cấp trên về xây dựng đội ngũ Công an nhân dân cấp cơ sở, nhất là ở xã phường, thị trấn để có kế hoạch triển khai thực hiện; nghiên cứu ban hành hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật đồng bộ, tạo cơ chế, điều kiện thuận lợi trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay; tập trung quản lý, điều hành, phối hợp giữa các tổ chức, các lực lượng, các ban, ngành, đoàn thể tạo thành sức mạnh tổng hợp trong bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, chiến sĩ nhằm xây dựng nhân cách của họ trong hoạt động thực tiễn; tăng cường kiểm tra, thanh tra, định kỳ sơ, tổng kết, rút kinh nghiệm để nâng cao chất lượng, hiệu quả việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trong hoạt động thực tiễn. Tập trung củng cố, kiện toàn tổ chức cơ quan công an và đào tạo, bồi dưỡng lại cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ theo yêu cầu nhiệm vụ từng vị trí công tác, nhất là việc tập huấn, bồi dưỡng chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của công an xã, phường, thị trấn; phương pháp phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn các hoạt động tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật; trình tự, thủ tục giải quyết và xử lý những vụ việc xảy ra ở cơ sở theo đúng đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và quy định của ngành Công an; các kỹ năng mềm cần thiết trong đấu tranh, phòng chống tội phạm, thực hiện công tác dân vận, tuyên truyền, phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc. Hoàn thiện các quy định về tiêu chuẩn, nhiệm vụ, quyền hạn đối với công an xã chính quy, làm cơ sở để lực lượng này hoạt động đạt kết quả cao nhất; nghiên cứu, ban hành các quy định phù hợp với chế độ, chính sách đối với lực lượng công an xã ở các tỉnh miền núi, vùng sâu, vùng xa.

Đối với lãnh đạo, chỉ huy cơ quan, đơn vị Công an các cấp: Cần nâng cao hiệu quả lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng phong trào bảo vệ an ninh tổ quốc; thường xuyên lắng nghe ý kiến của Nhân dân, có cơ chế kiểm tra, giám sát, đánh giá tinh thần, thái độ phục vụ nhân dân của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền. Trước hết ở các bộ phận thường xuyên quan hệ, tiếp xúc và giải quyết công việc liên quan đến lợi ích hằng ngày của nhân dân. Trên cơ sở đó, điều chỉnh, cải tiến, đổi mới lề lối làm việc thuận lợi cho nhân dân, qua đó làm cho nhân dân ngày càng tin yêu, quý

mến, giúp đỡ lực lượng Công an nhân dân nói chung, cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị nói riêng; thường xuyên quán triệt tới mọi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay thực hiện tốt nguyên tắc: “Trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân và có trách nhiệm với dân”, “Nghe dân nói, nói cho dân hiểu, làm cho dân tin” khi tiếp xúc, vận động nhân dân; đề cao ý thức chấp hành pháp luật, kỷ cương, kỷ luật; kiên quyết chống bệnh hữu khuynh, vô cảm, né tránh, vô trách nhiệm trước yêu cầu chính đáng của nhân dân.

Người lãnh đạo, chỉ huy cơ quan, đơn vị Công an các cấp cần định hướng mọi hành động, việc làm của cán bộ, chiến sĩ phải luôn vì lợi ích của Nhân dân, phục vụ Nhân dân với tinh thần “thức cho dân ngủ ngon, gác cho dân vui chơi, lấy niềm vui của Nhân dân làm niềm vui, lẽ sống của mình”, xây dựng hình ảnh người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân “Vì Nhân dân phục vụ”; nắm chắc địa bàn hoạt động để có sự phân công, giao nhiệm vụ, phối hợp với các bộ phận, lực lượng khác giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội; đẩy mạnh công tác giáo dục, quán triệt cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền nắm vững Cương lĩnh, Điều lệ Đảng; quan điểm chỉ đạo của Đảng về xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong thời kỳ mới; chú trọng giữ gìn tư cách đạo đức, tôn trọng kỷ luật, kỷ cương, kiên định về lập trường quan điểm và nguyên tắc, đồng thời linh hoạt, sáng tạo, chủ động về phương pháp trong xử trí các tình huống, nhất là việc ứng xử với người, với việc, với tổ chức. Cùng với đó, cần phát huy sức mạnh của các tổ chức quần chúng đối với nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở.

Ba là, thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Đây là giải pháp cần được tiến hành thường xuyên, liên tục, nhằm chủ động giải quyết kịp thời những vấn đề thực tiễn đặt ra đối với các hoạt động thực tiễn nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay đáp ứng được những yêu cầu ngày càng cao của tình hình nhiệm vụ bảo đảm an ninh trật tự, tạo môi trường ổn định để phát triển kinh tế xã hội các địa

phương trên địa bàn. Do đó, tất yếu phải tích cực đổi mới nội dung và thường xuyên vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức bồi dưỡng, rèn luyện phẩm chất, năng lực người cán bộ, chiến sĩ trong hoạt động thực tiễn thực hiện các nhiệm vụ chính trị trung tâm của từng cơ quan, đơn vị.

Để bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn thực hiện nhiệm vụ nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, cần tích cực đổi mới nội dung tiến hành, không bảo thủ giáo điều, rập khuôn, máy móc, chạy theo hình thức mà phải tiến hành toàn diện cả về công tác tư tưởng, công tác tổ chức, công tác chính sách và công tác quản lý. Phải tích cực đổi mới nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng, pháp luật; nắm, quản lý, phân tích, đánh giá phân loại và giải quyết kịp thời những dấu hiệu, biểu hiện tự diễn biến, tự chuyển hoá trong tư tưởng, cùng hành vi tâm lý tiêu cực; khích lệ, cổ vũ tư tưởng, dư luận tích cực và những điển hình tiên tiến, mẫu mực trong tập thể cơ quan, đơn vị.

Đổi mới nội dung bồi dưỡng, rèn luyện nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trong hoạt động thực tiễn cần tập trung, chú trọng về chính trị - tư tưởng, niềm tin, thế giới quan và nhân sinh quan cộng sản chủ nghĩa; mục tiêu, lý tưởng của Đảng; về đạo đức cách mạng, lối sống vì tập thể, hết lòng chăm lo và thương yêu đồng chí, đồng đội; khơi dậy niềm tự hào cùng các giá trị đạo đức truyền thống của dân tộc, của ngành Công an, cũng như của cơ quan, đơn vị; khơi dậy ý chí tự lực, tự cường, tinh thần phấn đấu không mệt mỏi của mỗi cán bộ, chiến sĩ; khơi dậy sự sáng tạo, niềm đam mê trong học tập, huấn luyện, lao động sản xuất, sáng kiến; tinh thần tập thể, đoàn kết, thương yêu giúp đỡ nhau cùng tiến bộ; quyết tâm vượt qua khó khăn, thử thách, thực hiện tốt các nhiệm vụ; ý chí quyết tâm bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ; bảo vệ Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Tăng cường nội dung bồi dưỡng về lịch sử, truyền thống của dân tộc, của lực lượng Công an với các tấm gương tiêu biểu. Đồng thời, nội dung bồi dưỡng, rèn luyện cần hướng tới triệt tiêu những trở lực như: Tư tưởng thụ động chờ trên, tư tưởng tự kiêu, tự đại, thoả mãn, dừng lại, trung bình chủ nghĩa, giảm sút ý chí khi gặp những tình huống khó khăn, phức tạp trong công tác, thoái thác nhiệm vụ khi tổ chức phân công và những biểu hiện tiêu cực khác,... Bên cạnh đó, phải xác định nội

dung trọng tâm, trọng điểm, không dàn trải chung chung, sát thực với đặc điểm tâm sinh lý, trình độ năng lực của từng cán bộ, chiến sĩ cụ thể.

Thực chất tích cực đổi mới nội dung bồi dưỡng, rèn luyện Công an nhân dân cấp cơ sở trong hoạt động thực tiễn là việc lựa chọn nội dung bồi dưỡng, rèn luyện cho phù hợp, đúng đắn, khoa học sát thực tế từng đơn vị, từng đối tượng, có hiệu quả. Để xác định nội dung bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay phù hợp với từng cơ quan đơn vị, sát với từng đối tượng. Đòi hỏi đội ngũ lãnh đạo, chỉ huy các cấp và cán bộ cấp trên phải tích cực, chủ động cập nhật những vấn đề cụ thể, mang tính thời sự hướng vào những vấn đề mà xã hội và dư luận tập thể cơ quan, đơn vị đang quan tâm; định hướng tư tưởng và hành động đảm bảo tính thuyết phục, không máy móc, giáo điều, giải đáp đúng, trúng, có sức thuyết phục cho các đối tượng, góp phần giữ vững ổn định chính trị, tư tưởng trong cơ quan, đơn vị; nội dung bồi dưỡng, rèn luyện phải đảm bảo linh hoạt, chủ động, nhanh nhạy, kịp thời phản bác lại những tư tưởng, hành vi tiêu cực, tác động xấu đến quá trình xây dựng nhân cách người cán bộ, chiến sĩ.

Tăng cường giáo dục lý tưởng, đạo đức cách mạng, hệ tư tưởng của giai cấp công nhân mà trước hết là lý tưởng “độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội”, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và đường lối cách mạng của Đảng trong giai đoạn cách mạng hiện nay. Đây là nội dung quan trọng hàng đầu, là một tất yếu khách quan đặt ra trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Việc đổi mới hình thức, phương pháp bồi dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trong hoạt động thực tiễn là phải kết hợp và bố trí khéo léo các hình thức, phương pháp thành một hệ thống, tạo ra sức mạnh tổng hợp trong hoạt động bồi dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách cho họ. Do đó, cần phải lựa chọn các hình thức, phương pháp bồi dưỡng, rèn luyện phù hợp với hoàn cảnh thực tiễn của từng đơn vị, sát từng đối tượng, từng điều kiện, hoàn cảnh cụ thể. Sao cho vừa nâng cao được chất lượng các hình thức, phương pháp bồi dưỡng, rèn luyện hiện có, vừa tìm ra các hình thức,

phương pháp mới, thấy hết được thế mạnh của từng hình thức, để tiến hành thực hiện đạt hiệu quả cao nhất, tránh quá đề cao hay hạ thấp bất cứ hình thức nào.

Hình thức, phương pháp bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay cần tập trung vào các hình thức, phương pháp cụ thể như: Học tập lý luận chính trị tại chức; tập huấn và tổ chức hội thi, hội thảo; tọa đàm, diễn đàn, tổ chức tốt hoạt động thực tiễn huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, lao động, sản xuất; thực hiện các cuộc vận động, phong trào thi đua; cấp trên bồi dưỡng trực tiếp cho cấp dưới; bồi dưỡng, rèn luyện thông qua sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm công tác xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng Công an nhân dân; qua các đợt sinh hoạt quán triệt các văn kiện, nghị quyết của Đảng; thông qua các hình thức giao ban, giao nhiệm vụ, tổ chức huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, xây dựng đơn vị vững mạnh;... Đặc biệt, cần đẩy mạnh và thực hiện tốt việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, phong trào “Công an Nhân dân học tập thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy” trong tình hình mới, cuộc vận động “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì Nhân dân phục vụ”. Làm tốt việc xây dựng, tôn vinh, lan tỏa, gương điển hình tiên tiến để khơi dậy tính tự giác, tích cực trong các hoạt động thực tiễn nhằm phát triển vững chắc nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở.

Việc bồi dưỡng, rèn luyện trong hoạt động thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay phải gắn với yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội của mỗi địa phương; cần đa dạng các loại hình bồi dưỡng như: Tăng cường thảo luận các vấn đề công tác chuyên môn, nghiệp vụ, các tình huống phát sinh trong thực tiễn công tác, chiến đấu, gắn học lý thuyết với thực hành; đồng thời giao lưu, trao đổi, học hỏi kinh nghiệm giữa công an các địa phương, học tập những tấm gương, mô hình nổi bật, điển hình phù hợp với địa bàn công tác. Đồng thời, cần kết hợp chặt chẽ công tác tư tưởng với công tác tổ chức, đánh giá đúng kết quả bồi dưỡng, rèn luyện của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong quá trình thực hiện nhiệm vụ trên từng cương vị, chức trách cụ thể; kết hợp kiểm tra thường xuyên với kiểm tra

đột xuất về việc thực hiện nội dung, kế hoạch bồi dưỡng, rèn luyện của mỗi cán bộ, chiến sĩ; phối hợp chặt chẽ với cơ quan, đơn vị bạn và các cơ quan chức năng cấp trên trong rút kinh nghiệm, học tập vận dụng những kinh nghiệm hay vào bồi dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Thực hiện giám sát xã hội với các hoạt động của lực lượng Công an nhân dân cấp cơ sở để kịp thời phát hiện, chấn chỉnh những sai phạm.

4.3. Phát huy tính tích cực, sáng tạo của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân

Đây là giải pháp cơ bản mang ý nghĩa quyết định đến xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Bởi quá trình xây dựng nhân cách không phải là kết quả tác động một chiều từ các nhân tố, các chủ thể bên ngoài đến mỗi cán bộ, chiến sĩ, mà ngược lại, đó là quá trình tác động qua lại hai chiều, biện chứng giữa chủ thể và khách thể, giữa cấp uỷ, người chỉ huy và cơ quan chức năng các cấp với bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ. Quá trình ấy đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ phải lĩnh hội, chuyển hóa những giá trị xã hội, những tác động từ các chủ thể lãnh đạo, chỉ huy, quản lý và môi trường cơ quan, đơn vị để không ngừng xây dựng các giá trị nhân cách cá nhân phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ của Ngành Công an, cũng như tình hình thực tiễn.

Tự tu dưỡng, rèn luyện là một dạng hoạt động thực tiễn mang tính độc lập, tự chủ và tự giác cao của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trong quá trình xây dựng nhân cách của họ. Quá trình tự tu dưỡng, rèn luyện của cán bộ, chiến sĩ là hoạt động tích cực, tự giác, đòi hỏi sự rèn luyện, phấn đấu không ngừng nghỉ để có thể đáp ứng về chức trách, nhiệm vụ trong hoạt động thực tiễn. Đây thực chất là quá trình phát huy tính tích cực, chủ động của mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trong việc tiếp nhận, chuyển hoá những phẩm chất, năng lực và phương pháp, tác phong công tác cần phải có của người Công an nhân dân thành những giá trị nhân cách riêng ở mỗi cá nhân nhằm đáp ứng yêu cầu thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Để thực hiện có hiệu quả giải pháp này, cần tiến hành tốt các nội dung:

Một là, nâng cao nhận thức của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc về tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân

Từ mối quan hệ biện chứng giữa lý luận và thực tiễn trong triết học Mác - Lênin đã cho thấy, trong hoạt động của con người, nhận thức có vai trò đặc biệt quan trọng, nhận thức có đúng đắn, đầy đủ thì mới mang lại hiệu quả cao trong hoạt động thực tiễn. Chính vì vậy, yêu cầu có tính nguyên tắc đối với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc là cần tập trung nâng cao nhận thức cho mỗi chủ thể là cán bộ, chiến sĩ trong từng cơ quan, đơn vị có sự hiểu biết đúng đắn về hoạt động tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện nhằm xây dựng nhân cách bản thân theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân. Theo đó, cấp ủy, cán bộ lãnh đạo, chỉ huy ở các cơ quan, đơn vị phải thường xuyên quán triệt, giáo dục vai trò to lớn và sự cần thiết của hoạt động tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện đối với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cho cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền. Đặc biệt, cần giáo dục, quán triệt để mỗi cán bộ, chiến sĩ nhận thức rõ phải không ngừng tự tu dưỡng, tự rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân nếu không muốn bị tụt hậu, không theo kịp sự phát triển của yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Nâng cao nhận thức cho cán bộ, chiến sĩ về vai trò của hoạt động tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay cần phải có thể giới quan và phương pháp tư duy khoa học, làm cho mỗi mỗi cán bộ, chiến sĩ nhận thức đúng đắn vai trò, trách nhiệm và sự tự tin vào trình độ năng lực, phẩm chất của bản thân trong quá trình thực hiện nhiệm vụ; luôn có thái độ phê bình và tự phê bình; hiểu rõ mục đích, ý nghĩa tầm quan trọng và những yêu cầu mới đặt ra trong quá trình tự tu dưỡng, rèn luyện, biến tự giáo dục, bồi dưỡng trở thành hoạt động tự giác, coi đó là công việc thường xuyên, liên tục trong suốt cuộc đời không chỉ ở nhà trường mà cả trong thực tiễn công tác ở đơn vị. Đồng thời, giúp cho mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay xác định được quyết tâm vượt qua được chính mình, hình thành, phát triển được những phẩm chất cần thiết, đẩy lùi, loại bỏ được

những thói hư, tật xấu hoặc những thói quen, hành vi không phù hợp với chuẩn mực chung về nhân cách người Công an nhân dân.

Hai là, xây dựng động cơ, tinh thần trách nhiệm cao cho mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng phẩm chất, năng lực theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân

Lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay cần quan tâm xây dựng cho cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền nhận thức được mục đích cao cả, vinh dự lớn lao mà nghề nghiệp mình đang làm, có nhu cầu và ý chí vươn lên mãnh liệt, yêu mến, gắn bó với nghề nghiệp, quyết tâm thực hiện nhiệm vụ; thường xuyên kích lệ nhu cầu, bồi dưỡng năng lực tự tu dưỡng, rèn luyện và tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, tổ chức hoạt động tự tu dưỡng, rèn luyện của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền một cách chặt chẽ; phát huy sức mạnh nội lực từ chính bản thân mỗi cán bộ, chiến sĩ để tự họ chiến thắng cái “tôi” cá nhân, tạo sự miễn dịch nhằm ngăn chặn sự xâm nhập của các sản phẩm phản văn hóa, phi đạo đức, lối sống thực dụng tư sản, cùng những hiện tượng tiêu cực, những cám dỗ lệch lạc nảy sinh từ mặt trái cơ chế thị trường đến đời sống và quá trình hình thành nhân cách của bản thân theo chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân.

Cùng với công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý của cấp uỷ, người chỉ huy thì mỗi cán bộ, chiến sĩ cần nỗ lực, tự giác đối chiếu quá trình rèn luyện, phấn đấu của bản thân với yêu cầu nhiệm vụ, chức trách được giao và những yêu cầu về hệ thống phẩm chất nhân cách cần có của người Công an cách mạng. Từ đó, giúp họ thấy rõ những mặt, những nội dung còn thiếu sót để chủ động lập kế hoạch, mục tiêu chương trình tự tu dưỡng, rèn luyện cụ thể, phù hợp với đặc điểm tâm, sinh lý cá nhân và yêu cầu chung của đơn vị. Bên cạnh đó, nêu cao ý chí quyết tâm vượt qua những khó khăn, trở ngại trong tự tu dưỡng, rèn luyện bản thân. Mỗi cán bộ, chiến sĩ cần thấy được việc tích cực, chủ động, tự giác tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng và hoàn thiện hệ thống phẩm chất, năng lực và phương pháp, tác phong công tác của bản thân chính là thể hiện trách nhiệm chính trị đối với Đảng, với sự nghiệp xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, hiện đại, “vừa

hồng, vừa chuyên”. Quá trình xây dựng động cơ, thái độ, trách nhiệm trong hoạt động tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân của mỗi cán bộ, chiến sĩ ở các cơ quan, đơn vị cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần gắn chặt với hoạt động đấu tranh khắc phục với những biểu hiện tư tưởng trung bình chủ nghĩa, thiếu ý thức tự giác trong tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng và hoàn thiện nhân cách bản thân.

Nội dung tự tu dưỡng, tự rèn luyện cần phải toàn diện và tùy theo từng người mà xác định cho cụ thể, chính xác. Song, điều chung nhất là phải không ngừng nâng cao trình độ về mọi mặt cả đức và tài. Cùng với việc xây dựng động cơ, thái độ, trách nhiệm trong hoạt động tự giáo dục, tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay thì việc xác định phương pháp tự tu dưỡng, rèn luyện là vấn đề hết sức quan trọng. Mỗi chủ thể cán bộ, chiến sĩ cần ý thức sâu sắc về việc nêu cao tinh thần trách nhiệm trong tự giáo dục, tự bồi dưỡng, rèn luyện các thói quen, hành vi tốt đẹp, lối sống trong sáng, lành mạnh, phương pháp, tác phong công tác khoa học, mẫu mực,... Thông qua đó, nhằm tạo dựng nền tảng vững chắc cho quá trình xây dựng và phát triển các phẩm chất, năng lực cần thiết của người Công an nhân dân cấp cơ sở. Thực chất của hoạt động này chính là sự tích lũy kinh nghiệm sống, cách ứng xử đúng đắn và tự mình rèn luyện, khổ luyện để hình thành những thói quen, hành vi phù hợp với chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trong thời kỳ mới.

Ba là, thực hiện tốt công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra hoạt động tự tu dưỡng, tự rèn luyện xây dựng nhân cách của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Xuất phát từ quá trình tổ chức hoạt động thực tiễn công tác xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua đã khẳng định vai trò to lớn, không thể thiếu của công tác lãnh đạo, chỉ đạo từ cấp uỷ, người chỉ huy các cơ quan, đơn vị. Theo đó, để nâng cao chất lượng tự giáo dục, tu dưỡng, rèn luyện nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở nhất thiết phải có sự lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên của tổ chức đảng các cấp, cũng như công tác triển khai, theo dõi, kiểm tra và đánh giá kết quả của người chỉ huy trong

mỗi cơ quan, đơn vị đối với công tác lập kế hoạch và tổ chức thực hiện hoạt động tự giáo dục, tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền. Vì vậy, trong nghị quyết lãnh đạo hằng tháng, hằng quý của các cấp ủy, tổ chức đảng ở các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc cần coi trọng việc xây dựng nội dung lãnh đạo phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện phát triển nhân cách bản thân; đồng thời, cần xác định đây là một nội dung của công tác kiểm tra, đánh giá, bình xét cán bộ theo định kỳ, cũng như đột xuất.

Cấp ủy, người chỉ huy các cơ quan, đơn vị cần duy trì nghiêm túc, chặt chẽ, thường xuyên công tác tự phê bình và phê bình, kiểm tra cán bộ, đảng viên, tổ chức đảng theo đúng quy định của Điều lệ Đảng và lấy kết quả thực hiện nội dung hoạt động tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân làm một chỉ tiêu trọng tâm trong bình xét thi đua, khen thưởng, đánh giá, xếp loại tổ chức đảng, đảng viên, cũng như trong nhận xét, đánh giá, quy hoạch, bổ nhiệm, đề bạt, sắp xếp cán bộ. Cùng với đó, cần đẩy mạnh công tác bồi dưỡng về bản lĩnh chính trị, kinh nghiệm, năng lực, cách ứng xử trong các mối quan hệ, cũng như khả năng giải quyết những khó khăn, vướng mắc trong công tác và sinh hoạt cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong đơn vị; người chỉ huy và cơ quan chức năng các cấp cần bám sát các chỉ thị, nghị quyết, quy định của Đảng, của Đảng ủy Công an Trung ương và cấp ủy, chính quyền địa phương; chức năng, nhiệm vụ, phạm vi quyền hạn được giao và tình hình thực tiễn đơn vị, chức trách, nhiệm vụ, quyền hạn của từng cá nhân, tổ chức để bổ sung các tiêu chí cụ thể về tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay thiết thực ngay từ trong lời nói, việc làm, gương mẫu tu dưỡng, rèn luyện bản thân một cách toàn diện cả về bản lĩnh chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, sinh hoạt, học tập, công tác. Các tiêu chí phải sát với đặc điểm, tình hình, nhiệm vụ từng đơn vị và hướng vào phát huy ý thức rèn luyện của cán bộ, chiến sĩ trong nâng cao hiệu quả công tác, học tập, huấn luyện, đổi mới, sáng tạo trong các hoạt động thực tiễn.

Coi trọng thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân của mỗi cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền để kịp thời bổ sung, điều chỉnh các tiêu chí, quy định, bảo đảm cho quá trình triển khai thực hiện hoạt động này đạt hiệu quả thiết thực. Nội dung kiểm tra cần căn cứ vào nội dung và tiến độ của kế hoạch đã xác định, cũng như tình hình thực tế của đơn vị và kết quả lĩnh hội kiến thức, sự hình thành, phát triển những yếu tố về phẩm chất và năng lực trong cấu trúc nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở. Điều này có thể nhận diện thông qua những biểu hiện bằng hành động thực tiễn của mỗi cán bộ, chiến sĩ trong quá trình thực hiện cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao. Quá trình đánh giá đòi hỏi các chủ thể lãnh đạo, chỉ huy, quản lý phải có quan điểm và góc nhìn khách quan, khoa học, đánh giá đúng sự thật để thấy toàn diện cả những ưu điểm và những mặt hạn chế, yếu kém còn tồn tại trong đội ngũ cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền. Qua đó, chỉ ra những nguyên nhân khách quan và chủ quan để có biện pháp tác động đúng hướng, nhằm vừa phát huy những ưu điểm, vừa khắc phục những mặt hạn chế, khuyết điểm trong quá trình tự tu dưỡng, tự rèn luyện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay.

Mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay cần thường xuyên dựa chắc vào các tiêu chí, quy định của cơ quan, đơn vị để xây dựng cam kết, quyết tâm thực hiện tự soi, tự sửa từ lời nói đến việc làm; tự tu dưỡng, rèn luyện bản thân về mọi mặt, trong đó, lấy chất lượng, hiệu quả hoàn thành nhiệm vụ và sự tín nhiệm của tập thể để tiếp tục thực hiện tốt hơn sự tự giáo dục, tu dưỡng, rèn luyện; kiên quyết chống các biểu hiện hình thức hoặc không sát với đặc điểm tình hình nhiệm vụ của đơn vị; với chức trách, nhiệm vụ của bản thân. Đồng thời, cần xác định tốt ý thức tự mình phấn đấu vươn lên trong công việc, trong cuộc sống; tự mình điều chỉnh hành vi phù hợp với môi trường công tác, trong sinh hoạt, nhất là trong tiếp xúc với Nhân dân; tích cực học tập và thực hành các chuẩn mực của người Công an nhân dân để tạo thành nhu cầu văn hóa từ bên trong, từ đó có năng lực tư duy sáng tạo, chủ động khắc phục những hạn chế, khuyết điểm nhằm từng bước xây dựng và hoàn thiện nhân cách bản thân, nhất là về lối sống giản dị, khiêm tốn, trung thực, có

bản lĩnh chính trị vững vàng, thực hiện tốt phương châm: “lúc dân cần, lúc dân khó, có công an”, “cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng dân tộc” với nhân dân, ”lấy niềm vui, hạnh phúc của nhân dân làm hạnh phúc, lẽ sống của đời mình”, thực sự là chỗ dựa vững chắc trong lòng nhân dân.

Bốn là, kịp thời động viên, khích lệ và kiên quyết khắc phục những hạn chế, khuyết điểm của cán bộ, chiến sĩ trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao

Đây là nội dung cơ bản có ý nghĩa quan trọng, tạo động lực, cổ vũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ra sức thi đua học tập, tu dưỡng và rèn luyện, nêu cao ý thức, trách nhiệm trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Qua đó, trực tiếp góp phần xây dựng chuẩn mực nhân cách của họ. Do vậy, các cấp ủy, cơ quan chức năng cần tiến hành công tác cổ vũ, động viên, khích lệ kịp thời với những thành tích mà cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở đạt được về phẩm chất và năng lực công tác; kịp thời uốn nắn, chấn chỉnh những hạn chế, khuyết điểm trên cơ sở phân tích kỹ càng, thấu đáo những nguyên nhân cả khách quan và chủ quan tác động của họ. Từ đó, định hướng cụ thể những biện pháp tích cực, hiệu quả giúp cán bộ, chiến sĩ thuộc quyền khắc phục những hạn chế, khuyết điểm trong thực hiện cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, trong hoạt động này cần thực hiện việc đánh giá khách quan, công tâm những ưu điểm và chỉ rõ những hạn chế, khuyết điểm trong cuộc sống, công tác của mỗi cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị với phương châm: Phê bình việc làm khuyết điểm, chứ không phê bình người; cần hết sức tránh tình trạng thờ ơ, vô trách nhiệm hoặc tư tưởng đối xử phân biệt, thiếu công bằng giữa các cá nhân trong cơ quan, đơn vị. Bên cạnh đó, cấp ủy, người chỉ huy các cơ quan, đơn vị cần đẩy mạnh giáo dục, tuyên truyền, nhân rộng gương điển hình tiên tiến ở cơ quan, đơn vị để tạo phong trào hành động cách mạng sâu rộng, có sức lan tỏa mạnh mẽ, bảo đảm cho việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay mang lại hiệu quả thiết thực.

Các cơ quan, đơn vị cần nghiên cứu, tổ chức phát động cuộc thi viết về các tấm gương tiêu biểu và duy trì hiệu quả chuyên mục “gương người tốt, việc tốt” trên truyền thanh nội bộ, bảng tin, tạp chí, sách báo, các trang mạng xã hội,... để kịp thời

phát hiện, tuyên truyền, nhân rộng và định hướng hành động tích cực cho cán bộ, chiến sĩ học tập, noi theo; tiến hành nghiêm túc công tác sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm thực hiện các quy định về nêu gương trong thực thi chức trách, nhiệm vụ được giao. Đồng thời, kiên quyết xử lý nghiêm minh đối với tập thể, cá nhân vi phạm đạo đức, lối sống ảnh hưởng đến danh dự, uy tín của Ngành; trong bất kỳ điều kiện, hoàn cảnh nào và dù ở cương vị, chức trách nào, nếu cán bộ, chiến sĩ vi phạm kỷ luật thì đều phải bị xử lý công bằng, nghiêm minh, không có trường hợp ngoại lệ, không có vùng cấm; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và phát huy vai trò của quần chúng nhân dân trong giúp đỡ, phát hiện, phản ánh quá trình chấp hành điều lệnh, điều lệ, pháp luật của Nhà nước, kỷ luật Ngành Công an của cán bộ, chiến sĩ trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

4.4. Nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn cán bộ cho các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc tại các nhà trường Công an nhân dân gắn với chuẩn đầu ra về nhân cách người Công an nhân dân

Đây là giải pháp quan trọng hàng đầu, tạo nền tảng cho việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Bởi vì, xây dựng nhân cách của mỗi người không phải là quá trình tự phát mà là quá trình tự giác. Vai trò của giáo dục và đào tạo vạch ra phương hướng cho sự hình thành và phát triển nhân cách, là quá trình tác động có mục đích, hình thành một mẫu người cụ thể có nhân cách trong xã hội. Theo đó, quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay trước hết cần được thực hiện có hiệu quả thông qua công tác giáo dục và đào tạo ở hệ thống các nhà trường Công an nhân dân. Thông qua công tác giáo dục và đào tạo mà mỗi học viên là cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân lĩnh hội các giá trị xã hội, hình thành và phát triển toàn diện những phẩm chất nhân cách đúng hướng, theo kịp với yêu cầu phát triển ngày càng cao của ngành nghề lựa chọn, của cuộc sống; biết đề ra cho mình những mục tiêu cần phấn đấu, hình thành và phát triển toàn diện hệ thống phẩm chất, năng lực trong cấu trúc nhân cách đúng hướng theo giá trị nhân cách chung của xã hội và tính chất nghề nghiệp cần phải có. Từ đó, chuyển hóa thành quá trình tự giác tự bồi

dưỡng phẩm chất và năng lực mới cho bản thân, nhằm đáp ứng tốt trước những yêu cầu của thực tiễn.

Thông qua quá trình giáo dục và đào tạo ở các nhà trường công an, trực tiếp giúp cho họ lĩnh hội, tiếp nhận kiến thức, rèn luyện, xây dựng nhân cách theo mô hình nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở cần phải có, nhằm đáp ứng yêu cầu cương vị, chức trách, nhiệm vụ của họ sau này. Thực chất hoạt động giáo dục và đào tạo là quá trình hướng xây dựng, bồi dưỡng nguồn nhân lực có chất lượng cao phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Công tác này càng tiến hành kiên trì, bền bỉ, chu đáo, chắc chắn bao nhiêu thì đội ngũ cán bộ, chiến sĩ sau khi tốt nghiệp, ra trường được phân công về công tác tại các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc càng có chất lượng tốt bấy nhiêu. Do đó, chỉ có thông qua giáo dục và đào tạo tại các nhà trường Công an nhân dân một cách tích cực, chủ động thì phẩm chất năng lực trong cấu trúc nhân cách của họ mới được hình thành, phát triển; đồng thời không ngừng được củng cố vững chắc.

Để xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay cần phải chú trọng nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo tại các cơ sở đào tạo. Quá trình giáo dục và đào tạo này cần thực hiện đồng bộ, nhiều nội dung, biện pháp trong tất cả các khâu, các bước nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân. Trong đó, cần tập trung vào các biện pháp chủ yếu sau:

Một là, nâng cao chất lượng đào tạo từ các địa phương trên địa bàn Tây Bắc gắn với đặc thù địa bàn công tác và tiêu chí về phẩm chất, năng lực người Công an nhân dân

Nhằm góp phần xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay thì tất yếu cần thực hiện đồng bộ các khâu: xây dựng quy hoạch, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ; tạo nguồn và tuyển chọn học viên; tổ chức quá trình đào tạo; bố trí, sử dụng cán bộ sau đào tạo;... Trong các khâu đó, công tác tạo nguồn và tuyển chọn học viên có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, tác động trực tiếp tới chất lượng đào tạo tại trường, cũng như việc bố trí, sử dụng cán bộ sau khi ra trường. Do đó, làm tốt công tác tạo nguồn, tuyển chọn học viên sẽ bảo đảm được số lượng nguồn đào tạo dồi dào, phong phú về cơ cấu, chất lượng nguồn cao,

tạo cơ sở bảo đảm chất lượng “đầu vào” theo tiêu chuẩn quy định, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo tại các nhà trường. Đó là tiền đề cho việc bố trí, sắp xếp cán bộ sau đào tạo, phát huy vai trò của cán bộ được đào tạo, gắn đào tạo với sử dụng cán bộ ở các cơ quan, đơn vị cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Mặt khác, tạo nguồn cũng là quá trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ để đạt được các điều kiện tiêu chuẩn về trình độ học vấn, trình độ chuyên môn theo cương vị, chức trách và sắp xếp, bố trí cán bộ đúng cương vị được đào tạo. Bên cạnh đó, việc bố trí, sử dụng học viên tốt nghiệp đúng mục tiêu, yêu cầu đào tạo sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình phát triển của cán bộ cũng chính là tạo nguồn đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở cấp học, bậc học cao hơn.

Thực hiện việc phát hiện, tuyển chọn, thu hút đúng đối tượng đào tạo tại các nhà trường Công an nhân dân cần quán triệt và tổ chức thực hiện tốt đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, quy định của Bộ Công an trong công tác tuyển chọn nguồn đào tạo tại các nhà trường Công an nhân dân. Trong đó, trực tiếp là Nghị quyết số 17-NQ/ĐUCA ngày 28/10/2014 của Đảng ủy Công an Trung ương và Chỉ thị số 13/CT-BCA ngày 28/10/2014 của Bộ trưởng Bộ Công an về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong Công an nhân dân; Quyết định số 106/QĐ-TTg ngày 31/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án sắp xếp, tổ chức lại các cơ sở đào tạo thuộc Bộ Công an, hệ thống cơ sở giáo dục trong Công an nhân dân và các nghị quyết, chỉ thị của Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an về công tác giáo dục và đào tạo, xây dựng đội ngũ cán bộ Công an nhân dân trong tình hình mới. Trên cơ sở đó, tạo sự thống nhất về chủ trương, quan điểm, nguyên tắc trong công tác tạo nguồn và tuyển chọn học viên; đồng thời xác định rõ trách nhiệm và quyền hạn của từng cấp, từng ngành, coi đây là một trong những nhiệm vụ quan trọng thường xuyên của cấp ủy, chỉ huy các cấp, các nhà trường trực tiếp góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo. Chủ động thích ứng linh hoạt, an toàn với đại dịch Covid-19; tập trung nâng cao chất lượng công tác giáo dục, đào tạo trong Công an nhân dân giai đoạn 2021-2030, đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân đến năm 2030 cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện

đại theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết Đại hội Đảng ủy Công an Trung ương lần thứ VII, nhiệm kỳ 2020-2025.

Trên cơ sở nắm chắc phương hướng, mục tiêu, quy trình đào tạo, sử dụng đội ngũ cán bộ là học viên sau khi tốt nghiệp, ra trường về công tác tại các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc, các nhà trường tiến hành rà soát, điều chỉnh, bổ sung các nội dung tạo nguồn cho phù hợp, nhằm giải quyết những đòi hỏi của thực tiễn đặt ra. Trong đó, cần xác định rõ các vấn đề cốt lõi như: Đối tượng, điều kiện, tiêu chuẩn tuyển chọn học viên; quy hoạch và xây dựng, bồi dưỡng nguồn học viên; quy hoạch và kế hoạch đào tạo người cán bộ Công an nhân dân đáp ứng yêu cầu vị trí công tác tại cấp cơ sở; hoàn thiện các khâu tuyển chọn học viên (xác định nguồn, sơ tuyển, tổ chức thi tuyển hoặc xét cử tuyển, gọi học viên nhập học). Các nhà trường Công an nhân dân cần tổ chức xét duyệt, thi tuyển và tiến hành đào tạo theo đúng quy chế của Nhà nước và quy định của Bộ Công an. Công tác tuyển chọn nguồn đào tạo cần bảo đảm tính công khai, dân chủ, bình đẳng, đúng đối tượng, đủ tiêu chuẩn, tránh rơi vào tình trạng chủ quan, phiến diện, áp đặt, hành chính hoá, thiếu công khai, thiếu minh bạch trong các khâu tuyển chọn nguồn đào tạo. Đồng thời, phải có kế hoạch cụ thể, có sự lãnh đạo, quản lý và tổ chức thực hiện chu đáo, chặt chẽ, nghiêm túc của cấp uỷ đảng, chỉ huy các cấp và các cơ quan chức năng đối với công tác tuyển chọn nguồn đào tạo, tránh hiện tượng chạy theo số lượng, làm ảnh hưởng đến chất lượng và dẫn đến tình trạng mất cân đối trong đào tạo; chú trọng xây dựng chế độ, chính sách ưu tiên tuyển chọn nguồn đào tạo là con, em cán bộ, đảng viên; con công nhân, nông dân, gia đình có công với cách mạng; tuyển chọn từ đội ngũ công an nghĩa vụ, học sinh dân tộc thiểu số phục vụ nhu cầu tại chỗ;... Đồng thời, thực hiện tốt chính sách cử tuyển trong đào tạo đối với học sinh tốt nghiệp phổ thông là con, em đồng bào dân tộc thiểu số, đồng bào sinh sống trên các địa bàn đặc biệt khó khăn, các địa bàn trọng điểm về quốc phòng và an ninh vùng Tây Bắc.

Hai là, tiếp tục hoàn thiện, chuẩn hóa mô hình, mục tiêu đào tạo ở hệ thống các nhà trường Công an nhân dân

Thực hiện nội dung biện pháp này, các nhà trường Công an nhân dân cần tiếp tục quán triệt sâu sắc và tổ chức thực hiện đúng đắn các nghị quyết, chỉ thị, chương trình, đề án phát triển giáo dục và đào tạo trong Công an nhân dân, như Nghị quyết số 17-NQ/ĐU của Đảng ủy Công an Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong Công an nhân dân, Quyết định phê duyệt Đề án “Quy hoạch tổng thể, nâng cao năng lực và chất lượng đào tạo của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng trong Công an nhân dân đến năm 2020” của Thủ tướng Chính phủ. Theo đó, công tác giáo dục và đào tạo ở các nhà trường Công an nhân dân phải đảm bảo trang bị cho học viên có được hệ thống kiến thức, năng lực và phẩm chất đạo đức trong sáng, vững về chính trị, tinh thông về nghiệp vụ, nắm vững pháp luật, có kiến thức về khoa học kỹ thuật, ngoại ngữ và kỹ năng để thực hiện chức năng quản lý nhà nước về an ninh trật tự, bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, bắt nhịp được với đòi hỏi chung của xã hội, đất nước và từng bước đáp ứng xu thế chung của khu vực, thế giới.; tạo cơ sở, tiền đề để nhân cách của họ phát triển toàn diện. Việc hoàn thiện, chuẩn hóa mô hình, mục tiêu giáo dục và đào tạo người cán bộ Công an nhân dân phải gắn với yêu cầu đảm bảo an ninh, trật tự và xây dựng lực lượng Công an nhân dân vững mạnh, phù hợp quy luật phát triển khách quan, cùng sự tiến bộ của khoa học và công nghệ hiện đại.

Các chủ thể tham gia giáo dục và đào tạo người cán bộ Công an nhân dân cần phải đi sâu phân tích, đánh giá những ưu điểm, thành tựu và hạn chế của mô hình, mục tiêu giáo dục và đào tạo từ trước đến nay. Từ đó phát huy những thành tựu đã đạt được, đồng thời chỉ ra những hạn chế, bất cập cần phải được khắc phục, chấn chỉnh. Trong đánh giá đòi hỏi các cấp lãnh đạo, các cơ quan chức năng phải có thái độ khách quan, khoa học, nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, không nể nang, né tránh, để thấy được những hạn chế của mô hình, mục tiêu đã và đang tác động đến chất lượng giáo dục và đào tạo của nhà trường nói chung, đến xây dựng nhân cách người cán bộ Công an nhân dân trong tương lai nói riêng.

Trong việc hoàn thiện, chuẩn hóa mô hình, mục tiêu giáo dục và đào tạo, cần tập trung xây dựng hệ thống tiêu chí và cụ thể hóa về: Bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng, phẩm chất đạo đức, lối sống; trình độ tư duy lý luận, năng lực, nghiệp vụ

bảo đảm an ninh trật tự, giữ gìn trật tự an toàn xã hội và phương pháp, tác phong công tác của người cán bộ Công an nhân dân, đáp ứng cương vị, chức trách, nhiệm vụ trong tình hình mới. Cùng với đó, tiến hành hoàn thiện, chuẩn hóa mô hình, mục tiêu giáo dục và đào tạo theo hướng mở, linh hoạt, bảo đảm tính liên thông trong đào tạo nhằm tạo điều kiện thuận lợi và động lực cho việc học tập suốt đời của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân; thiết thực xây dựng xã hội học tập, thực hiện học đi đôi với hành, giáo dục và đào tạo gắn kết với thực tiễn công tác, chiến đấu. Quán triệt và thực hiện phương châm “đào tạo gắn với sử dụng” nhằm không ngừng nâng cao hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ; chú trọng phân định rõ nội dung kiến thức để đảm bảo tính ổn định, tính liên thông giữa các cấp học, cũng như khối lượng đạt được về phẩm chất, năng lực của mỗi học viên sau khi tốt nghiệp, ra trường.

Ba là, hoàn thiện nội dung, chương trình giáo dục và đào tạo ở các nhà trường Công an nhân dân theo hướng phát triển con người toàn diện

Nội dung, chương trình đổi mới chuẩn xác, khoa học sẽ là một trong những nhân tố tác động trực tiếp đến nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo Công an nhân dân cấp cơ sở ở các nhà trường hiện nay. Vì vậy, việc đổi mới nội dung, chương trình giáo dục và đào tạo ở các nhà trường Công an nhân dân phải bám sát mục tiêu giáo dục và đào tạo đã xác định, cũng như tạo sự đồng bộ giữa mục tiêu, chương trình và nội dung đào tạo. Việc đổi mới nội dung, chương trình đào tạo người cán bộ Công an nhân dân cần đảm bảo vừa tiếp cận với trình độ khoa học tiên tiến, vừa coi trọng kinh nghiệm truyền thống của lực lượng công an, đồng thời phải thích ứng yêu cầu thực tiễn giữ gìn an ninh trật tự, bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội trong thời kỳ mới. Đặc biệt, phải bám sát sự phát triển của lý luận và cập nhật những quan điểm, chủ trương mới của Đảng vào nội dung, chương trình giáo dục và đào tạo nhằm tạo ra chương trình, nội dung thiết thực, phù hợp với từng loại hình đào tạo, tạo cơ sở nền tảng pháp lý vững chắc cho mọi hoạt động dạy và học ở mỗi nhà trường.

Đổi mới nội dung, chương trình giáo dục và đào tạo ở các nhà trường Công an nhân dân với đích đến là tạo nền tảng cho quá trình xây dựng, hoàn thiện nhân

cách người Công an nhân dân bao gồm nhiều khâu, nhiều bước. Trong đó, quan trọng nhất là việc chuẩn hóa về tỉ lệ các thành phần cấu trúc của nội dung, chương trình phù hợp với từng loại hình đào tạo. Đó là, tỉ lệ giữa kiến thức cơ bản với kiến thức cơ sở của chuyên ngành và kiến thức chuyên ngành; tỉ lệ giữa hệ thống kiến thức với hệ thống kỹ năng, kỹ xảo nghề nghiệp, kinh nghiệm hoạt động sáng tạo, giá trị và chuẩn mực đạo đức của người Công an nhân dân cấp cơ sở trong thời kỳ mới. Bên cạnh đó, nghiên cứu, thực hiện chuẩn hóa về chương trình, nội dung giảng dạy, giáo trình, tài liệu và quy trình kiểm tra đánh giá chất lượng giáo dục và đào tạo; tiếp tục cải tiến nội dung chương trình giảng dạy theo hướng thiết thực, hiện đại, thống nhất, liên thông giữa các bậc học (từ trung cấp lên đại học, từ cao đẳng lên đại học), hoặc đào tạo nâng cao, chuyên sâu (đào tạo sau đại học, các lớp tập huấn, bồi dưỡng nâng cao, các lớp trung cấp lý luận chính trị, cao cấp lý luận chính trị), coi trọng trang bị kiến thức nghiệp vụ, rèn luyện kỹ năng, phẩm chất nghề nghiệp cho học viên. Quá trình triển khai có thể tham khảo, nghiên cứu các chương trình đào tạo của các nước trong khu vực và trên thế giới; đẩy mạnh triển khai nghiên cứu một số môn khoa học về dự báo, tham mưu chiến lược, khoa học lãnh đạo, chỉ huy, an ninh phi truyền thống, an ninh thông tin, tội phạm mạng và tội phạm mới, an ninh dân tộc, tôn giáo, an ninh biên giới,...

Bốn là, kết hợp chặt chẽ giữa đổi mới phương pháp dạy học với phát huy tính độc lập, sáng tạo của học viên trong hệ thống các nhà trường Công an nhân dân

Kiến thức của người Công an nhân dân cấp cơ sở tiếp thu được trong quá trình đào tạo ở các nhà trường theo thời gian có thể sẽ bị mai một hoặc lạc hậu so với sự phát triển của thực tiễn nhiệm vụ cách mạng, nhiệm vụ đòi hỏi của đơn vị. Song, một khi đã được định hình vững chắc về phương pháp tự học, tự nghiên cứu sẽ bảo đảm cho họ có đủ điều kiện, khả năng tự nghiên cứu để nâng cao trình độ, năng lực công tác, trau dồi phẩm chất đạo đức, hoàn thiện phương pháp, tác phong công tác của mình. Do đó, để xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, tất yếu cần kết hợp chặt chẽ giữa đổi mới phương pháp giáo dục và đào tạo với phát huy tính độc lập, sáng tạo của mỗi học viên. Theo đó, các nhà trường cần có các biện pháp mạnh mẽ, đồng bộ, tập trung đổi mới

phương pháp dạy và học theo hướng phát huy tư duy sáng tạo và năng lực tự học của người học, gắn lý luận với thực tiễn, học đi đôi với hành, nâng cao kỹ năng thực hành cho học viên; thực hiện gắn kết các đơn vị nghiệp vụ với nhà trường, cập nhật thực tiễn công tác, chiến đấu của lực lượng Công an nhân dân vào bài giảng; tiếp tục và thường xuyên phối hợp, tổ chức hội thảo khoa học với các đơn vị nghiệp vụ về đổi mới nội dung, phương pháp đào tạo các môn học nghiệp vụ chuyên ngành. Hoàn thiện hệ thống giáo trình, tài liệu dạy học, sách tham khảo theo trình độ, chuyên ngành đào tạo và môn học đảm bảo đủ cho học viên nghiên cứu, tự học, đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin, nối mạng giữa học viện, nhà trường với Công an các đơn vị, địa phương.

Mặt khác, để đổi mới phương pháp giáo dục, đào tạo và phát huy tính độc lập, sáng tạo của học viên nhằm tạo tiền đề từ bên trong cho quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân hiện nay, cần tiếp tục nghiên cứu để triển khai thí điểm đào tạo chuyên ngành theo mô hình “Học lý thuyết môn nào, thực hành trên thực tế môn đó”, giúp học viên có thể nghiên cứu nắm vững kiến thức lý luận trên lớp, đồng thời vận dụng và giải quyết các tình huống trong thực tiễn công tác của ngành, tạo điều kiện để đạt được mục tiêu đào tạo thực hành, hạn chế việc đào tạo lại sau khi học viên tốt nghiệp, ra trường, đáp ứng yêu cầu thực tiễn công tác.

Một vấn đề hết sức quan trọng trong kết hợp chặt chẽ giữa đổi mới phương pháp giáo dục và đào tạo với phát huy tính độc lập, sáng tạo của học viên nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay là phải quán triệt sâu sắc phương châm: “lý luận gắn liền với thực tiễn”, “học đi đôi với hành”. Đồng thời, cần tổ chức thực hiện có hiệu quả trong thực tế ở cả các nhà trường Công an nhân dân. Hình thức thực hành, thực tập của học viên tại các cơ quan, đơn vị phải được coi trọng đúng mức, tránh hình thức, làm cho xong. Thể hiện bằng việc điều chỉnh tăng thời gian, bố trí thực hành, thực tập theo đúng chuyên ngành đào tạo; tăng cường trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị. Trong điều kiện cho phép, cơ quan, đơn vị cần tạo điều kiện cho học viên thực tập được tham gia trực tiếp vào các hoạt động thực tiễn nhằm xây dựng các yếu tố về bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, trình độ lý luận, chuyên môn nghiệp vụ... trong cấu

trúc nhân cách người Công an nhân dân. Đồng thời, các cơ quan, đơn vị cần quan tâm mời các chuyên gia, giảng viên có kinh nghiệm từ các cơ sở đào tạo khác về trao đổi thông tin, định hướng tình hình phát triển của khoa học công nghệ hiện đại, khoa học hình sự, tình hình phát triển nghiệp vụ Công an của các quốc gia trên thế giới và Việt Nam, khoa học lãnh đạo, chỉ huy, an ninh phi truyền thống, an ninh thông tin, tội phạm mạng và tội phạm mới.

Cùng với các vấn đề nêu trên, cần kế thừa những kinh nghiệm giáo dục và đào tạo truyền thống, tiếp cận những thành tựu của khoa học giáo dục hiện đại, vận dụng phù hợp với đặc điểm đào tạo, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân; khắc phục tính đơn điệu, nặng về thuyết trình, của người dạy và thụ động máy móc trong lĩnh hội kiến thức của người học; thường xuyên có sự phối kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường với đơn vị cơ sở trong các hoạt động sơ tổng kết, rút kinh nghiệm về công tác kết hợp giữa đổi mới phương pháp giáo dục và đào tạo với phát huy tính độc lập, sáng tạo của học viên nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân.

Năm là, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên và tăng cường đầu tư, khai thác hiệu quả cơ sở vật chất bảo đảm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở

Để nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, bảo đảm cho mỗi cá nhân thực sự “vừa hồng, vừa chuyên”, có bản lĩnh chính trị vững vàng, tinh thông, sắc bén về nghiệp vụ, am hiểu về pháp luật và các tri thức liên ngành khác, làm chủ khoa học, công nghệ đang đặt ra vấn đề quan trọng hiện nay là nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý và giảng viên các nhà trường Công an nhân dân, tăng cường đầu tư và khai thác có hiệu quả cơ sở vật chất đảm bảo cho quá trình dạy học. Các nhà trường Công an nhân dân cần thường xuyên phát hiện, đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ giảng viên, cán bộ quản lý giáo dục đạt chuẩn theo quy định của Nhà nước về trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

Kết hợp phát triển đội ngũ giáo viên thỉnh giảng, kiêm nhiệm; phối hợp với công an các đơn vị tiếp tục thực hiện việc phân công kiêm nhiệm phó hiệu trưởng phụ trách chuyên môn, nghiệp vụ và trưởng, phó khoa, bộ môn nghiệp vụ kiêm

trưởng, phó phòng nghiệp vụ; tăng cường việc luân chuyển có thời hạn giảng viên, giáo viên đến công tác tại Công an các đơn vị, địa phương để tích lũy kiến thức thực tế, gắn kết giữa lý luận với thực tiễn, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy, nghiên cứu khoa học, phục vụ công tác giáo dục và đào tạo. Đồng thời, chủ động phát hiện, nghiên cứu, đề xuất với cấp có thẩm quyền xây dựng chính sách toàn diện, phù hợp với đặc thù công tác giáo dục và đào tạo của lực lượng Công an nhân dân như: Sử dụng và đãi ngộ đối với giảng viên, giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục trong Công an nhân dân; đặc biệt là đối với các nhà khoa học, các nhà giáo có học hàm, học vị cao; tôn vinh, khen thưởng xứng đáng các cán bộ quản lý giáo dục, nhà giáo tiêu biểu, tâm huyết, có nhiều cống hiến cho sự nghiệp giáo dục và đào tạo của ngành; có cơ chế thu hút cán bộ, chuyên gia giỏi của các ngành, nhất là số cán bộ có trình độ cao về lý luận chính trị, khoa học kỹ thuật, công nghệ thông tin vào giảng dạy trong các nhà trường Công an nhân dân; giao lưu, hợp tác quốc tế trong giáo dục và đào tạo, trong đó chú trọng tới việc tạo điều kiện để các nhà trường chủ động hợp tác về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ với các đối tác trong và ngoài nước theo quy định của pháp luật và của ngành công an nhằm nâng cao trình độ, kỹ năng sư phạm cho đội ngũ cán bộ quản lý và giảng viên.

Trong thời gian tới nghiên cứu, đề xuất mở chuyên ngành đào tạo Công an xã, Công an khu vực để tăng tính chuyên sâu cho lực lượng này. Tăng cường mở các chuyên đề, lớp tập huấn, lớp bồi dưỡng tại hệ thống các trường Công an nhân dân, trung tâm bồi dưỡng, huấn luyện tại các tỉnh trên địa bàn Tây Bắc để các cán bộ, chiến sĩ tại khu vực Tây Bắc được kịp thời cập nhật tình hình thực tiễn, nâng cao kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ, nắm bắt rõ xu thế, phương thức, thủ đoạn hoạt động của các thế lực đang hoạt động trên địa bàn.

Bản thân mỗi cán bộ quản lý và giảng viên các nhà trường Công an nhân dân cần tích cực, tự giác tự rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống, nâng cao trình độ, năng lực chuyên môn nghiệp vụ để luôn xứng đáng là tấm gương sáng về đạo đức, lối sống, về trí tuệ, nhân cách, về sự trung thành với Đảng, Nhà nước và Nhân dân; say mê nghề nghiệp, khát vọng cống hiến, thực sự là người chiến sĩ tiên phong trong xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng

bước hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ ngày càng cao của sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế.

Đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin trong tất cả các quy trình, các hoạt động của công tác quản lý và hoạt động giáo dục và đào tạo Công an nhân dân. Đặc biệt, cần nghiên cứu, ứng dụng các công nghệ mô phỏng phục vụ quá trình giảng dạy của giảng viên và hoạt động nghiên cứu, học tập của học viên. Trên cơ sở chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và của ngành, các nhà trường Công an nhân dân cần chủ động, sáng tạo trong huy động các nguồn lực xã hội đóng góp cho quá trình đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, đáp ứng nhu cầu đào tạo. Trước hết, cần tập trung các nguồn lực để đầu tư, xây dựng các khu thực hành nghiệp vụ có tính chất liên hoàn, liên ngành giữa các khoa, xây dựng các phòng hội thảo khoa học, phòng bảo vệ luận văn, luận án, khóa luận tốt nghiệp, phòng sử dụng cho thi trắc nghiệm, phòng dùng cho các hội thi giáo dục của toàn ngành, các phòng học lý thuyết, các phòng học theo đặc thù các chuyên ngành đào tạo, phòng học và thực hành mô phỏng, phòng học ngoại ngữ chuyên dùng, phòng học tin học, hình thành các trung tâm nghiên cứu và chuyển giao công nghệ hiện đại,...

Kết luận chương 4

Nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay được biểu hiện rất rõ thông qua việc chấp hành các chế độ, quy định, điều lệ của lực lượng Công an nhân dân, ở chất lượng thực hiện chức trách nhiệm vụ, ở những mối quan hệ, ứng xử, giải quyết với đồng chí, đồng đội và nhất là đối với nhân dân. Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay về thực chất là sự quán triệt và thực hiện đồng bộ việc bồi dưỡng cả phẩm chất và năng lực; góp phần lan tỏa nét đẹp văn hóa, hình ảnh người Công an nhân dân cấp cơ sở “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ”, đáp ứng nhu cầu, mong mỏi của nhân dân.

Để quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay mang lại hiệu quả thiết thực, đòi hỏi cần quán triệt và triển

khai thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp và biện pháp cụ thể với sự tham gia của nhiều tổ chức, nhiều lực lượng. Trong đó, cần tập trung vào các giải pháp cơ bản như: hoàn thiện cơ chế, chính sách; nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn cán bộ cho các cơ quan, đơn vị ở hệ thống các nhà trường Công an nhân dân gắn với chuẩn đầu ra về nhân cách người Công an nhân dân; nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác; tạo dựng môi trường công tác thuận lợi; phát huy tính tích cực, sáng tạo của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân.

KẾT LUẬN

1. Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay là vấn đề có tính cấp thiết sâu sắc cả về lý luận và thực tiễn. Thực chất quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay là hoạt động liên tục giải quyết các mâu thuẫn nội tại liên quan đến hiện trạng còn hạn chế về lập trường tư tưởng, phẩm chất, năng lực, phương pháp, tác phong công tác của mỗi chủ thể cán bộ, chiến sĩ Công an với yêu cầu, đòi hỏi cao đối với các yếu tố cấu thành nhân cách người Công an nhân dân cần phải có để tương xứng với cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao trong tình hình hiện nay.

2. Quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay được thực hiện trên các nội dung về lập trường tư tưởng, chính trị; phẩm chất đạo đức; quá trình học tập, rèn luyện nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và quá trình phát huy trình độ chuyên môn nghiệp vụ trong thực tiễn công tác. Những nội dung này luôn chịu sự tác động của nhiều nhân tố cả khách quan và chủ quan, trong đó nổi lên là: Sự quy định của chất lượng đào tạo ở các trường Công an nhân dân; sự quy định của môi trường, cơ chế và chính sách bảo đảm trong quá trình công tác; sự quy định của chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác; sự quy định từ nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ.

3. Nhìn chung, quá trình triển khai thực hiện xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay ở các cơ quan, đơn vị có những chuyển biến tích cực, xu hướng tiến bộ ngày càng thể hiện rõ nét và có cơ sở khoa học, có tính bền vững cao. Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu, những ưu điểm đạt được thì vẫn còn tồn tại những bất cập, những hạn chế, khuyết điểm do cả nguyên nhân khách quan và chủ quan mang lại.

4. Trên cơ sở khung lý luận và thực trạng, luận án đã đề xuất hệ thống các giải pháp cơ bản nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay. Các giải pháp mà luận án đề xuất và luận giải được tiếp cận trên các phương diện: tạo dựng môi trường công tác thuận lợi, hoàn thiện cơ chế, chính sách; nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác; phát huy tính tích cực, sáng tạo của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở

trên địa bàn Tây Bắc trong tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân; nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn cán bộ cho các cơ quan, đơn vị ở hệ thống các nhà trường Công an nhân dân gắn với chuẩn đầu ra về nhân cách người Công an nhân dân. Mỗi giải pháp mặc dù có vị trí, vai trò và sự tác động không ngang bằng nhau đối với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay; tuy nhiên, nó luôn nằm trong tính chỉnh thể thống nhất, không tách rời và thường xuyên có sự tác động qua lại, thâm nhập và bổ sung cho nhau. Do đó, quá trình triển khai vận dụng trên thực tiễn bên cạnh việc tính toán tính trọng tâm, trọng điểm tùy theo tình hình nhiệm vụ cụ thể của từng cơ quan, đơn vị, còn cần phải tiến hành đồng bộ các giải pháp, không tuyệt đối hoá hay xem nhẹ bất cứ giải pháp nào để mang lại hiệu quả tác động cao nhất.

**DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ CÓ LIÊN
QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN**

1. Lê Anh Dũng (2020), “Phát triển nhân cách của cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí tổ chức nhà nước* (473), tr. 37-41, ISSN: 2588-137X.
2. Lê Anh Dũng (2020), “Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong việc nâng cao trách nhiệm xã hội của thanh niên Công an nhân dân cấp cơ sở hiện nay”, *Hội thảo khoa học: Trách nhiệm xã hội của thanh niên, sinh viên lý thuyết, thực tiễn, và những vấn đề đặt ra*, Học viện quản lý giáo dục, NXB Đại học quốc gia Hà Nội, Hà Nội 2020, tr. 157-161, ISBN:978-604-315-485-6.
3. Le Anh Dung (2020), “Pros and cons of social networks in education of human’s personality development”, *Symposium On Social Science 2020*, pp. 125-128, ISSN: 2745-8385.
4. Lê Anh Dũng (2021), “Xây dựng nhân cách người chiến sĩ công an nhân dân tiếp cận từ góc độ văn hóa”, *Tạp chí văn hóa nghệ thuật* (09), tr. 106-109, ISSN: 0866-8655.
5. Le Anh Dung (2021), “Идея хо ши мина по обучению личности народной полиции во Вьетнаме сегодня”, *Государственная служба и кадры* (3), pp. 132-134, ISSN: 2312-0444.
6. Le Anh Dung (2021), “Некоторые решения для улучшения революционной этики сотрудников Народной общественной безопасности в новой ситуации”, *Образование наук научный кадры* (4), pp. 263-265, ISSN: 2073-3305.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phạm Ngọc Anh (2013), *Học tập và làm theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh qua tác phẩm Đạo đức cách mạng*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Phạm Ngọc Anh (2016), *nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh - Giá trị và sức lan tỏa*, Nxb Dân trí, Hà Nội.
3. Lê Thị Vân Anh (2016), *Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
4. Phạm Ngọc Anh (2019), “Xây dựng phong cách của cán bộ lãnh đạo trong Công an nhân dân hiện nay”, *Tạp chí Cộng sản* (7), tr. 10-105.
5. Ph.Ăngghen, “Biện chứng của tự nhiên”, *C.Mác và Ph.Ăngghen toàn tập*, tập 20, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1994, tr. 741 - 641.
6. Đinh Bá Âu (2019), *Xây dựng phong cách ứng xử của Công an nhân dân Việt Nam hiện nay theo phong cách Hồ Chí Minh*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
7. Nguyễn Bình Ban (2013), *Góp phần nghiên cứu, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
8. Ban Tuyên giáo Trung ương (2015), *Hồ Chí Minh về suốt đời phấn đấu cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, làm người công bộc tận tụy, trung thành của Nhân dân, đời tư trong sáng, cuộc sống riêng giản dị*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
9. Ban Tuyên giáo Trung ương (2017), *Xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu, của cán bộ, đảng viên trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
10. Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương (2007), *Đẩy mạnh học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
11. Hoàng Chí Bảo (2013), *Văn hóa đạo đức Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.

12. Hoàng Chí Bảo (2017), “Giáo dục đạo đức cách mạng người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân trong tình hình mới”, *Tạp chí Lý luận chính trị Công an nhân dân* (4), tr. 25-28.
13. Phạm Thái Bình (2009), “Nâng cao hiệu quả công tác giáo dục đạo đức trong các trường Công an nhân dân trên nền tảng tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Công an nhân dân* (1), tr. 21-25.
14. Bùi Quang Bền (2015), “Nâng cao bản lĩnh chính trị cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại”, *Tạp chí Công an nhân dân* (2), tr. 15-20.
15. Bộ Công an (2007), *Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
16. Bộ Công an (2018), *Kỷ yếu Hội thảo Khoa học “70 năm Công an nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy”*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
17. Công an tỉnh Điện Biên (2021), *Báo cáo sơ kết 02 năm triển khai thực hiện Đề án điều động công an chính quy đảm nhiệm chức danh công an xã và Báo cáo tổng kết Công tác Công an năm 2021*, Điện Biên.
18. Công an tỉnh Điện Biên (2021), *Báo cáo sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*, Điện Biên.
19. Công an tỉnh Hoà Bình (2021), *Báo cáo sơ kết 02 năm triển khai thực hiện Đề án điều động công an chính quy đảm nhiệm chức danh công an xã và Báo cáo tổng kết Công tác Công an năm 2021*, Hoà Bình.
20. Công an tỉnh Lai Châu (2021), *Báo cáo sơ kết 02 năm triển khai thực hiện Đề án điều động công an chính quy đảm nhiệm chức danh công an xã và Báo cáo tổng kết Công tác Công an năm 2021*, Lai Châu.
21. Công an tỉnh Lào Cai (2021), *Báo cáo sơ kết 02 năm triển khai thực hiện Đề án điều động công an chính quy đảm nhiệm chức danh công an xã và Báo cáo tổng kết Công tác Công an năm 2021*, Lào Cai.
22. Công an tỉnh Sơn La (2021), *Báo cáo sơ kết 02 năm triển khai thực hiện Đề án*

- điều động công an chính quy đảm nhiệm chức danh công an xã và Báo cáo tổng kết Công tác Công an năm 2021, Sơn La.*
23. Công an tỉnh Yên Bái (2021), *Báo cáo sơ kết 02 năm triển khai thực hiện Đề án điều động công an chính quy đảm nhiệm chức danh công an xã và Báo cáo tổng kết Công tác Công an năm 2021, Yên Bái.*
 24. Nguyễn Hữu Công (2001), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển con người toàn diện*, Luận án tiến sĩ Triết học, Học viện Chính trị.
 25. Nguyễn Danh Cộng (2010), “*Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh góp phần bồi đắp, nâng cao bản lĩnh chính trị đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân*”, *Tạp chí Công an nhân dân* (9), tr. 29-32.
 26. Trần Quốc Cường (2013), “*Những vấn đề cơ bản về xây dựng nhân cách người Công an nhân dân*”, *Tạp chí Khoa học và giáo dục an ninh* (01), tr. 32-35.
 27. Nguyễn Chí Dân (2011), “*Xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ có phẩm chất đạo đức trong sáng, nếp sống văn hóa lành mạnh vì Nhân dân phục vụ*”, *Tạp chí Khoa học và giáo dục an ninh* (12), tr. 23-27.
 28. Trần Vi Dân (2011), “*Xây dựng và nhân lên hình ảnh của người Công an nhân dân cách mạng, tuyệt đối trung thành với Đảng, vì nước quên thân, vì dân phục vụ*”, *Tạp chí Công an nhân dân* (21), tr. 25-28.
 29. Trần Vi Dân (2018), “*Xây dựng những chuẩn mực đạo đức, lối sống của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân theo Sáu điều Bác Hồ dạy - nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt trong giai đoạn hiện nay*”, *Tạp chí lý luận Chính trị Công an nhân dân* (12), tháng 5 năm 2018, tr. 33 -36.
 30. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 31. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
 32. Đảng Cộng sản Việt Nam (2018), *Nghị quyết số 22-NQ/TW, ngày 15/3/2018 của Bộ Chính trị về “Tiếp tục đổi mới, sắp xếp bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả”*, Hà Nội.

33. Đảng Cộng sản Việt Nam (2018), *Quy định số 126-QĐ/TW ngày 28/2/2018 của Bộ Chính trị về công tác bảo vệ chính trị nội bộ*, Hà Nội.
34. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
35. Đảng Cộng sản Việt Nam (2022), *Nghị quyết số 11-NQ/TW ngày 10/2/2022 của Bộ Chính trị về phương hướng phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*, Hà Nội.
36. Đảng Cộng sản Việt Nam (2022), *Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị khóa XIII về “Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”*, Hà Nội.
37. Đảng uỷ Công an Trung ương (2022), *Báo cáo sơ kết 05 năm, đánh giá kết quả thực hiện xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy trên toàn quốc*, Hà Nội.
38. Bùi Trường Giang (2019), *Giáo dục ý thức chính trị cho học viên các học viện Công an nhân dân ở Việt Nam hiện nay*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
39. Phạm Minh Hạc (2006), “Một số đặc điểm nhân cách con người Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam* (2), tr. 105-112.
40. Lương Đình Hải (2004), “mấy vấn đề phẩm chất đạo đức của cán bộ đảng viên trong thời kỳ đổi mới”, *Tạp chí Triết học* (10), tr. 5-12.
41. Lương Đình Hải (2021), “Những tư tưởng cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về con người và ý nghĩa thời đại của chúng”, *Tạp chí Triết học* (2), tr. 11-23.
42. Mai Quang Hiện (2011), “Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng phẩm chất người Công an cách mạng”, *Tạp chí Triết học* (7), tr. 19-25.
43. Dương Quang Hiến, “Bồi dưỡng đạo đức cách mạng theo Di chúc Hồ Chí Minh - Một trong những yêu cầu cấp thiết hàng đầu hiện nay”, *Tạp chí Cộng sản* (11), tr. 31 - 34.
44. Đặng Văn Hiếu (2011), “Tiếp tục xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh toàn diện đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự

- trong tình hình mới”, *Tạp chí Công an nhân dân* (5), tr. 9-14.
45. Trần Quốc Hoàn (2006), *Một số vấn đề về xây dựng lực lượng Công an Nhân dân*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
 46. Trần Viết Hoàn (2017), *Đạo đức Bác Hồ tấm gương soi cho muôn đời*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 47. Lê Đình Hồng (2013), “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong đội ngũ cán bộ, đảng viên Công an nhân dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Khoa học và giáo dục an ninh* (12), tr. 32-36.
 48. Lê Đình Hùng (2020), “Tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân và việc vận dụng trong tình hình hiện nay”, *Tạp chí Cộng sản số* (10), tr. 45 - 48.
 49. Lê Minh Hùng (2010), “Nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức cách mạng, ý thức chấp hành điều lệnh Công an nhân dân trong Học viện An ninh nhân dân”, *Tạp chí Khoa học và giáo dục an ninh* (2), tr. 21-25.
 50. Phạm Văn Khánh (2010), *Thấm nhuần tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 51. Nguyễn Thế Kiệt (2011), *Tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh với việc nâng cao đạo đức cách mạng cho cán bộ lãnh đạo, quản lý ở Việt Nam hiện nay*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
 52. Đặng Xuân Kỳ (2007), “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, *Thông tin công tác tư tưởng lý luận* (07), Hà Nội, tr. 11.
 53. Trần Trọng Lan (Chủ biên) (2014), *Tư cách người Công an cách mạng và đạo đức nghề nghiệp của người cán bộ Cảnh sát thi hành án hình sự và hỗ trợ tư pháp*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
 54. Tô Lâm (2016), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
 55. Tô Lâm (2017), *Công an nhân dân Việt Nam với tác phẩm tư cách người công an cách mệnh của Hồ Chí Minh*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
 56. Tô Lâm (chủ biên, 2017), *125 câu nói của Hồ Chí Minh về Công an nhân dân*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
 57. Tô Lâm (2017), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ và công tác cán bộ Công an*

- nhân dân*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
58. Tô Lâm (2018), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân - giá trị lý luận và thực tiễn (xuất bản lần thứ 2 - 2018)*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 59. Tô Lâm (2019), “Xây dựng lực lượng Công an nhân dân theo hướng “Bộ tinh, tỉnh gọn, huyện toàn diện, xã bám cơ sở” - Nhìn từ đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng”, *Tạp chí Cộng sản* (10), tr. 88-92.
 60. Vũ Trọng Lâm (2021), “Công an Nhân dân thực hành đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Cộng sản* (01), tr. 74-77.
 61. Hoàng Thúc Lâm, Lê Khánh Hội (2020), “Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác cán bộ và ý nghĩa đối với việc huấn luyện, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ hiện nay”, *Tạp chí Giáo dục* (481), tr 1-5.
 62. Hoàng Thùy Linh (2019), “Xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh, gắn bó mật thiết với Nhân dân, vì Nhân dân phục vụ”, *Tạp chí Cộng sản* (12), tr. 112-115.
 63. Trương Giang Long (2015), “Đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng trong lực lượng Công an nhân dân đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”, *Tạp chí Công an nhân dân*, (Kỳ 2), tr. 25-29.
 64. Trương Giang Long (2016), “Đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng trong lực lượng Công an nhân dân đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”, *Tạp chí Cộng sản* (7), tr. 27-31.
 65. *C.Mác và Ph.Ăngghen toàn tập*, tập 21, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995.
 66. Hồ Chí Minh (1927), “Đường cách mạng”, *Toàn tập*, tập 2, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
 67. Hồ Chí Minh (1943), “Nhật ký trong tù”, *Toàn tập*, tập 3, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
 68. Hồ Chí Minh (1945), “Thư gửi Ủy ban Nhân dân các kỳ, tỉnh, huyện và làng”, *Toàn tập*, tập 4, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
 69. Hồ Chí Minh (1946), “Thư gửi đồng chí Hoàng Hữu Nam”, *Toàn tập*, tập 4, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011

70. Hồ Chí Minh (1947), “Cán bộ tốt và cán bộ xoàng”, *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011
71. Hồ Chí Minh (1947), “Sửa đổi lối làm việc”, *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
72. Hồ Chí Minh (1947), “Đời sống mới”, *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
73. Hồ Chí Minh (1948), “Tư cách người Công an cách mệnh”, *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
74. Hồ Chí Minh (1948), “Thư gửi đội Công an danh dự Bắc Ninh”, *Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
75. Hồ Chí Minh (1950), “Thư gửi Hội nghị Công an toàn quốc”, *Toàn tập*, tập 6, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
76. Hồ Chí Minh (1950), “Thư gửi học viên Ban huấn luyện công an”, *Toàn tập*, tập 6, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
77. Hồ Chí Minh (1950), “Phải giữ bí mật” Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 6, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
78. Hồ Chí Minh (1951), “Bài nói tại Trường Công an trung cấp khóa 2”, *Toàn tập*, tập 7, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
79. Hồ Chí Minh (1951), “Phòng gian trừ gian”, *Toàn tập*, tập 7, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
80. Hồ Chí Minh (1954), “Bài nói chuyện với bộ đội, công an và cán bộ trước khi vào tiếp quản Thủ đô”, *Toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
81. Hồ Chí Minh (1955), “Cảnh giác đề phòng” Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
82. Hồ Chí Minh (1955), “Công an và Nhân dân” Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
83. Hồ Chí Minh (1955), “Có phê bình phải có tự phê bình”, *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
84. Hồ Chí Minh (1955), “Kết hợp học với hành”, *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.

85. Hồ Chí Minh (1956), “Tự phê bình, phê bình, sửa chữa”, *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
86. Hồ Chí Minh (1956), “Nói chuyện tại Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 10”, *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
87. Hồ Chí Minh (1956), “Bài nói chuyện tại lớp nghiên cứu chính trị khoá 1, trường đại học Nhân dân Việt Nam”, *Toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
88. Hồ Chí Minh (1958), “Bài nói tại trường công an Trung ương” Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
89. Hồ Chí Minh (1958), “Đạo đức cách mạng”, *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
90. Hồ Chí Minh (1958), “Bài nói tại lớp nghiên cứu khóa I và lớp bổ túc khóa VI Trường công an Trung ương” Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
91. Hồ Chí Minh (1959), “Bài nói tại lớp chỉnh huấn khóa II Bộ công an”, *Toàn tập*, tập 12, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
92. Hồ Chí Minh (1959), “Bài nói tại buổi Lễ Thành lập Công an nhân dân vũ trang”, *Toàn tập*, tập 12, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
93. Hồ Chí Minh (1960), “Bài nói tại Hội nghị công an toàn quốc lần thứ 14”, *Toàn tập*, tập 12, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
94. Hồ Chí Minh (1962), “Bài nói tại Đại hội Chiến sĩ thi đua Công an nhân dân vũ trang”, *Toàn tập*, tập 13, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
95. Hồ Chí Minh (1963), “Bài nói tại Hội nghị cán bộ ngành công an”, *Toàn tập*, tập 14, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
96. Hồ Chí Minh (1966), “Bài nói ở lớp huấn luyện đảng viên mới”, *Toàn tập*, tập 15, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
97. Hồ Chí Minh (1966), “Bài nói tại Đại hội Thi đua lực lượng Công an nhân dân”, *Toàn tập*, tập 15, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
98. Hồ Chí Minh (1967), “Bài nói tại lớp bồi dưỡng cán bộ cấp huyện”, *Toàn tập*, tập 15, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.

99. Hồ Chí Minh (1969), “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”, *Toàn tập*, tập 15, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
100. Hồ Chí Minh (1969), “Di chúc”, *Toàn tập*, tập 15, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
101. Lê Thị Thúy Nga (2019), *Vấn đề xây dựng phong cách vì Nhân dân phục vụ của người Công an nhân dân*, Luận án tiến sĩ triết học, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
102. Nguyễn Văn Nghệ (2007), “Nâng cao chất lượng dạy và học các môn khoa học Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần giáo dục đạo đức cho học viên các trường Công an nhân dân”, *Tạp chí Công an nhân dân* (04), tr. 19-23.
103. Nguyễn Trọng Nghĩa (2021), “Tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới”, *Tạp chí Cộng sản* (06), tr. 102-106.
104. Nguyễn Văn Ngọc (2013), “Xây dựng mối quan hệ mật thiết giữa lực lượng Công an với Nhân dân trong tình hình hiện nay”, *Tạp chí Khoa học và giáo dục an ninh* (8), tr. 16-18.
105. Nguyễn Duy Ngọc (2022), “Phát huy truyền thống vẻ vang của lực lượng cảnh sát nhân dân, quyết tâm đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác, chiến đấu, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng, Nhà nước và nhân dân”, *Tạp chí Cộng sản* điện tử, số ra ngày 6/7/2022.
106. Trần Quang Nhiếp, Nguyễn Văn Sáu (2017), *Hồ Chí Minh - Giá trị về tư tưởng và đạo đức*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
107. Trần Sỹ Phán (2014), “Định hướng giá trị nhân cách con người Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam* (3), tr. 26-33.
108. Trần Sỹ Phán (2017), *Đạo đức công vụ và một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao đạo đức công vụ cho cán bộ chiến sĩ ông an nhân ân Việt Nam hiện nay*, Kỷ yếu hội thảo khoa học, Học viện chính trị Công an nhân dân, Hà Nội.
109. Lê Khả Phiêu (2000), “*Tư tưởng Hồ Chí Minh soi sáng con đường Đảng ta và Nhân dân ta tiến vào thế kỷ XXI*”, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
110. Bùi Đình Phong (2017), *Văn hóa đạo đức trong tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb

- Công an nhân dân, Hà Nội.
111. Đỗ Nguyên Phương (2004), “Bồi dưỡng tư tưởng đạo đức nhân văn Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trong tình hình hiện nay”, Nxb Quân đội Nhân dân, tr. 33-37.
 112. Nguyễn Thị Hoài Phương (2014), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng và sự vận dụng của Đảng ta trong giai đoạn hiện nay*, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội.
 113. Nguyễn Hữu Phước (2020), *Xây dựng đội ngũ cán bộ Công an nhân dân đáp ứng yêu cầu bảo đảm an ninh trật tự*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Học viện Cảnh sát Nhân dân.
 114. Đinh Hữu Phương (2004), “Một số vấn đề xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh trong quá trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa”, *Tạp chí Công an nhân dân* (08), tr. 35-38.
 115. Trần Đại Quang (2015), “Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác chính trị, tư tưởng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự trong tình hình mới”, *Tạp chí Công an nhân dân*, (kỳ 2), tr. 1-4.
 116. Trần Đại Quang (2015), “*Xây dựng lực lượng Cảnh sát nhân dân trong sạch, vững mạnh làm nòng cốt trong đấu tranh phòng, chống tội phạm, giữ gìn an ninh, trật tự*”, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 117. Lương Tam Quang (2021), “Xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại theo tinh thần Đại hội XIII của Đảng”, *Tạp chí Cộng sản* (973), tr 18 - 22.
 118. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2013), *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013*, Hà Nội.
 119. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2018), *Luật Công an nhân dân năm 2018*, Hà Nội.
 120. Hồ Sỹ Quý (2018), “Những tư tưởng lớn của Karl Marx về con người”, Hội thảo quốc tế “*Di sản tư tưởng của Karl Marx và ý nghĩa thời đại*”, Học Viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh.
 121. Nguyễn Cao Sơn (2017), *Giá trị nhân văn trong tư tưởng Hồ Chí Minh về bảo*

- vệ an ninh trật tự*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Đại học quốc gia Hà Nội.
122. Tô Huy Rứa (2004), “Giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Xây dựng quân đội về chính trị theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong thời kỳ mới*, Nxb Quân đội Nhân dân, Hà Nội, tr. 44 - 47.
 123. Trần Quang Tám (2020), *Công an nhân dân học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
 124. Trịnh Thị Tân, Trần Thị Hằng (2015), “Xây dựng nét đẹp văn hóa giao tiếp, ứng xử của cán bộ chiến sĩ đội Cảnh sát giao thông số 6”, *Chuyên đề An toàn giao thông* (2), tr. 12-16.
 125. Trần Thị Vân Thanh (2017), “Biện pháp giáo dục đạo đức cách mạng cho học viên Đại học Cảnh sát nhân dân hiện nay”, *Tạp chí Thiết bị giáo dục*, số 143, tr. 77-79.
 126. Nguyễn Văn Thanh (2009), “Rèn luyện đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên hiện nay theo tư tưởng của Hồ Chí Minh về “Đảng ta là đạo đức, là văn minh”, *Tạp chí Giáo dục lý luận chính trị* (113), tr. 17-20.
 127. Nguyễn Thị Phương Thảo (2004), *Giải pháp nâng cao chất lượng dạy và học ở trường Đại học Cảnh sát Nhân dân góp phần hình thành nhân cách người Công an cách mạng*, Đề tài khoa học cấp Bộ, Mã số: TL 2002 - T32B - 014.
 128. Mạch Quang Thắng (2017), *Góp phần tìm hiểu tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
 129. Nguyễn Văn Thế (2012), “Tám gương đạo đức Hồ Chí Minh và việc xây dựng đạo đức của cán bộ, đảng viên hiện nay”, *Tạp chí Giáo dục lý luận chính trị* (133), tr. 39-43.
 130. Nguyễn Thị Thế (2020), *Vấn đề xây dựng văn hoá ứng xử của học viên các trường Công an nhân dân Việt Nam hiện nay*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
 131. Nguyễn Đình Thi (2021), *Hoạt động bồi dưỡng lý luận chính trị cho học viên ở các trường Công an nhân dân trong tiền cảnh hiện nay*, Luận án tiến sĩ Quản lý giáo dục, Học viện Chính trị.
 132. Lê Thị Thủy (2000), “vai trò của đạo đức với sự hình thành nhân cách con

- người Việt Nam trong điều kiện đổi mới hiện nay”, Luận án tiến sĩ triết học, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
133. Nguyễn Hữu Thức (2016), “Xây dựng nhân cách con người Việt Nam”, *Tạp chí tuyên giáo* (5), tr. 15-21.
134. Nguyễn Khánh Toàn (2010), “Tiếp tục xây dựng lực lượng Công an nhân dân vững mạnh đáp ứng yêu cầu sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ mới”, *Tạp chí Công an nhân dân* (8), tr. 19-24.
135. Tổng cục Xây dựng lực lượng Công an nhân dân (2003), *Hồ Chí Minh với Công an nhân dân*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
136. Nguyễn Tốt (2014), *Phát triển nguồn nhân lực Công an nhân dân trong quá trình hội nhập quốc tế ở Việt Nam*, Luận án tiến sĩ.
137. Phạm Thu Trang (2017), *Quan điểm Mác-xít về nhân cách và ý nghĩa của nó trong nghiên cứu nhân cách con người Việt Nam*, Luận án tiến sĩ triết học, Đại học khoa học xã hội và nhân văn.
138. Nguyễn Thị Thu Trang (2019), *Xây dựng phong cách làm việc Hồ Chí Minh cho cán bộ, giảng viên các học viện Công an nhân dân hiện nay*, Luận án tiến sĩ Chính trị học, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
139. Trần Văn Trình (2015), “Nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ chiến sĩ lực lượng cảnh vệ trong tình hình mới”, *Tạp chí Công an nhân dân*, (kỳ 1), tr. 31-36.
140. Nguyễn Phú Trọng (2012), “Phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng bế mạc hội nghị lần thứ tư Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI”, *Tạp chí Cộng Sản* (831), tr. 15-16.
141. Nguyễn Phú Trọng (2022), “Phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị quán triệt, triển khai Nghị quyết số 12-NQ/TW”, *Tạp chí Công an nhân dân* (6), tr. 12-14.
142. Anh Tuấn (2007), *Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.
143. Bùi Thanh Tuấn (2018), “Sáu điều Bác Hồ dạy - Di sản tinh thần vô giá để xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh”, *Tạp chí Cộng*

- sản*, (03), tr. 82-85.
144. Đỗ Anh Tuấn (2021), “Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục trong đổi mới công tác giáo dục - đào tạo của lực lượng Công an nhân dân”, *Tạp chí Cộng sản* (972), tr. 18-22.
145. Đỗ Xuân Tuất (2011), *Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo công tác giáo dục đạo đức cách mạng đối với cán bộ, đảng viên từ năm 1994 đến năm 2006*, Luận án tiến sĩ lịch sử, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.
146. Đỗ Xuân Tuất (2018), “Gắn bó mật thiết với Nhân dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh - Nét đặc sắc trong văn hóa cầm quyền của Đảng Cộng sản Việt Nam”, *Tạp chí Cộng sản* (04), tr. 41-44.
147. Phạm Viện (2012), “Bàn về đạo đức và rèn luyện đạo đức cho cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình hiện nay”, *Tạp chí Giáo dục Lý luận chính trị* (134), tr. 41-45.
148. Viện Lịch sử Công an nhân dân (2015), *Hồ Chí Minh với Công an nhân dân Việt Nam (1945-1969)*, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội.

PHỤ LỤC

Phụ lục 1

- Địa bàn lấy ý kiến: Tỉnh Hòa Bình, Tỉnh Điện Biên, Tỉnh Sơn La, Tỉnh Lào Cai, Tỉnh Lai Châu, Tỉnh Yên Bái.

- Nội dung lấy ý kiến:

Câu 1 - câu 3: Điều tra nhận thức, trách nhiệm và nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Câu 5 - câu 12: Điều tra về thực trạng xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc.

Câu 13 - câu 15: Điều tra về nguyên nhân của thành tựu, hạn chế và yêu cầu cơ bản đối với quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở Tây Bắc.

Câu 4 và câu 16: Điều tra những nhân tố cơ bản quy định và giải pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay .

- Đối tượng lấy ý kiến: chiến sĩ Công an nhân dân chính quy tại xã, phường, thị trấn; cán bộ địa phương.

- Số lượng phiếu lấy ý kiến: 420 phiếu

- Cụ thể: Tỉnh Hòa Bình 70 phiếu; Tỉnh Điện Biên 70 phiếu; Tỉnh Sơn La 70 phiếu;

- Tỉnh Lào Cai 70 phiếu; Tỉnh Lai Châu 70 phiếu; Tỉnh Yên Bái 70 phiếu.

- Thời gian lấy ý kiến: năm 2021

PHIẾU TRƯNG CẦU Ý KIẾN

Để phục vụ nghiên cứu đề tài “*Xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay*”. Đồng chí vui lòng cho ý kiến về những nội dung dưới đây, nếu nhất trí phương án nào thì đánh dấu (X) vào ô ở bên phải ý đó.

Xin chân thành cảm ơn đồng chí!

Câu 1. Đồng chí đánh giá như thế nào về mức độ quan trọng của việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tình hình hiện nay? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Rất quan trọng	☐
02	Quan trọng	☐
03	Bình thường	☐
04	Không quan trọng	☐

Câu 2. Theo đồng chí, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tình hình hiện nay là trách nhiệm của những tổ chức, lực lượng nào? (Tùy chọn phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Đảng, Nhà nước	☐
02	Ngành Công an	☐
03	Cấp ủy, chính quyền địa phương	☐
04	Tổ chức, lực lượng khác	☐

Câu 3. Theo đồng chí, xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay được biểu hiện trên những nội dung nào dưới đây? (Tuỳ chọn phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Xây dựng bản lĩnh chính trị, phẩm chất “Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”, lối sống trong sạch, lành mạnh	☐
02	Bồi dưỡng trình độ năng lực công tác	☐
03	Bồi dưỡng phương pháp, tác phong công tác	☐
04	Giáo dục văn hoá ứng xử	☐

Câu 4. Theo đồng chí, những nhân tố nào dưới đây quy định quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc? (Tuỳ chọn phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Sự quy định của chất lượng đào tạo ở các trường Công an nhân dân	☐
02	Sự quy định của môi trường, cơ chế và chính sách bảo đảm trong quá trình công tác	☐
03	Sự quy định của chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác	☐
04	Sự quy định từ nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	☐

Câu 5. Theo đồng chí, nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua đạt kết quả như thế nào? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Đầy đủ, toàn diện	☐
02	Khá đầy đủ	☐
03	Trung bình	☐
04	Thiếu cân đối	☐

Câu 6: Theo đồng chí, những yếu tố nào ảnh hưởng tới sự hình thành môi trường xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở?

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Mối quan hệ cấp trên – cấp dưới, đồng cấp	☐
02	Mối quan hệ với nhân dân	☐
03	Mối quan hệ với các cơ quan, lực lượng đứng chân trên địa bàn Tây Bắc	☐
04	Chủ trương, nội dung, biện pháp của lãnh đạo các cấp	☐

Câu 7. Đồng chí đánh giá thế nào về sự quan tâm của đội ngũ cán bộ, chỉ huy các cấp trong công tác quản lý, duy trì, kiểm tra, giám sát hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Đầy đủ, sâu sắc	☐
02	Có nội dung chưa đầy đủ, chưa sâu sắc	☐
03	Không đầy đủ, không sâu sắc	☐

Câu 8. Theo đồng chí, hình thức, phương pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua đạt kết quả như thế nào? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Phong phú, đa dạng	☐
02	Khá phong phú	☐
03	Bình thường	☐
04	Nghèo nàn, sơ cứng	☐

Câu 9. Đồng chí đánh giá như thế nào về trách nhiệm của cơ quan chức năng và người chỉ huy các cấp trong việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Tốt	☐
02	Khá	☐
03	Trung bình	☐
04	Yếu	☐

Câu 10. Đồng chí đánh giá như thế nào về mức độ chuyển biến về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống và năng lực công tác trong cấu trúc nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Tốt	☐
02	Khá	☐
03	Trung bình	☐
04	Yếu	☐

Câu 11. Đồng chí đánh giá như thế nào về việc tự giác thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Tốt	☐
02	Khá	☐
03	Trung bình	☐
04	Yếu	☐

Câu 12. Đồng chí đánh giá như thế nào về sự quan tâm của cấp uỷ, người chỉ huy các cấp đối với việc tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc những năm qua? (Chọn 1 phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Rất quan tâm	☐
02	Quan tâm	☐
03	Bình thường	☐
04	Không quan tâm	☐

Câu 13. Theo đồng chí, nguyên nhân nào dưới đây dẫn đến ưu điểm trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc? (Tùy chọn phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, chặt chẽ của Đảng, Nhà nước, cấp uỷ chính và quyền địa phương cũng như của cấp uỷ, người chỉ huy cơ quan, đơn vị	☐
02	Trình độ nhận thức, trách nhiệm, năng lực công tác của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	☐
03	Có sự quan tâm hỗ trợ, phối hợp công tác của các tổ chức, lực lượng, các đoàn thể trong và ngoài đơn vị	☐
04	Tình hình kinh tế - xã hội, văn hóa trên địa bàn Tây Bắc có bước phát triển, đời sống vật chất và tinh thần của cán bộ, chiến sĩ được nâng cao	☐

Câu 14. Theo đồng chí, những nguyên nhân nào dưới đây làm hạn chế đến kết quả quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc? (Tùy chọn phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Sự quan tâm của cấp uỷ, chính quyền địa phương và người chỉ huy các cấp đối với nội dung công tác này có thời điểm chưa sâu sát, chưa thường xuyên	☐
02	Nhận thức, năng lực thực tiễn công tác của một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có mặt chưa cao, chưa đồng đều	☐
03	Nội dung, hình thức, phương pháp xây dựng chưa phong	☐

	phú, chưa đa dạng	
04	Đời sống của của một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc còn nhiều khó khăn, cơ sở vật chất, phương tiện, kinh phí phục vụ cho quá trình sinh hoạt, công tác còn hạn hẹp	☐
05	Sự chống phá của các thế lực thù địch	☐
06	Sự tác động từ mặt trái của kinh tế thị trường	☐
07	Sự tác động của những tệ nạn xã hội xâm nhập vào cơ quan, đơn vị	☐

Câu 15. Theo đồng chí, những yêu cầu nào dưới đây đặt ra cần quán triệt và thực hiện nhằm nâng cao hiệu quả quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay? (Tùy chọn phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Phải quán triệt sâu sắc nghị quyết của Đảng, pháp luật Nhà nước và các nghị quyết, chỉ thị của Ngành Công an về xây dựng chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới	☐
02	Phải phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng và mỗi cá nhân trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay	☐
03	Phải có quy trình chặt chẽ, phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay	☐
04	Kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống” trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay	☐

Câu 16. Theo đồng chí, để nâng cao hiệu quả quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay, cần thực hiện tốt những giải pháp nào dưới đây? (Tùy chọn phương án)

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn cán bộ cho các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa	☐

	bàn Tây Bắc ở hệ thống các nhà trường Công an nhân dân gắn với chuẩn đầu ra về nhân cách người Công an nhân dân	
02	Nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay	☐
03	Tạo dựng môi trường công tác thuận lợi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay	☐
04	Hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay	☐
05	Phát huy tính tích cực, sáng tạo của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân	☐

Câu 17. Đồng chí vui lòng cho biết một số thông tin về bản thân, đồng chí hiện là:

STT	NỘI DUNG	Phương án trả lời
01	Sĩ quan Công an nhân dân	☐
02	Hạ sĩ quan, chiến sĩ Công an nhân dân	☐
03	Cán bộ chủ chốt cấp xã, phường, thị trấn	☐
04	Đảng viên	☐
05	Đoàn viên	☐

Xin chân thành cảm ơn sự cộng tác của đồng chí!

Phụ lục 2
KẾT QUẢ ĐIỀU TRA NHẬN THỨC, TRÁCH NHIỆM VÀ NỘI DUNG XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC

2.1. Đánh giá về tầm quan trọng của việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Rất quan trọng	61,4	55,7	70,0
Quan trọng	28,0	32,7	21,0
Bình thường	9,6	10,0	9,0
Không quan trọng	1,0	1,6	0,0

2.2. Đánh giá nhận thức về trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Đảng, Nhà nước	97,6	96,7	99,0
Ngành Công an	90,2	86,7	95,5
Cấp ủy, chính quyền địa phương	97,2	95,7	99,5
Tổ chức, lực lượng khác	95,0	92,4	96,0

2.3. Đánh giá về nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Xây dựng bản lĩnh chính trị, phẩm chất “Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”, lối sống trong sạch, lành mạnh	100,0	100,0	100,0
Bồi dưỡng trình độ năng lực công tác	98,4	98,0	99,0
Bồi dưỡng phương pháp, tác phong công tác	96,4	95,3	98,0
Giáo dục văn hoá ứng xử	93,8	91,0	98,0

(Nguồn: Tác giả luận án điều tra thực tế, tháng 3 năm 2022)

Phụ lục 3

KẾT QUẢ ĐIỀU TRA VỀ THỰC TRẠNG XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC

3.1. Đánh giá sự quan tâm của đội ngũ cán bộ, chỉ huy các cấp trong công tác quản lý, duy trì, kiểm tra, giám sát hoạt động xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Đầy đủ, sâu sắc	70,4	65,7	79,0
Có nội dung chưa đầy đủ, chưa sâu sắc	28,6	32,7	21,0
Không đầy đủ, không sâu sắc	1,0	1,6	0,0

3.2. Đánh giá nội dung xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Đầy đủ, toàn diện	39,7	41,7	37,5
Khá đầy đủ	38,3	37,3	40,0
Trung bình	18,0	17,7	18,5
Thiếu cân đối	4,0	3,3	5,0

3.3. Đánh giá về hình thức, phương pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Phong phú, đa dạng	45,4	43,0	49,0
Khá phong phú	29,8	33,7	24,0
Bình thường	19,6	19,3	20,0
Nghèo nàn, sơ cứng	5,2	4,0	7,0

3.4. Đánh giá sự quan tâm của cấp uỷ, người chỉ huy các cấp đối với tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Rất quan tâm	68,4	63,7	78,0

Quan tâm	21,0	24,7	13,0
Bình thường	8,6	11,0	8,0
Không quan tâm	2,0	2,6	1,0

3.5. Đánh giá về trách nhiệm của cơ quan chức năng và người chỉ huy các cấp trong việc xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Tốt	65,5	60,8	70,0
Khá	28,0	33,6	24,0
Trung bình	6,5	7,0	6,0
Yếu	0,0	0,0	0,0

3.6. Đánh giá việc tự giác học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Tốt	63,4	58,7	73,0
Khá	25,0	29,7	18,0
Trung bình	7,6	8,0	7,0
Yếu	3,0	3,6	2,0

3.7. Đánh giá mức độ chuyển biến trong nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc về chất lượng chính trị, năng lực hoàn thành chức trách, nhiệm được giao

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Tốt	23,8	22,3	26,0
Khá	47,0	44,3	51,0
Trung bình	25,4	28,4	21,0
Yếu	3,8	5,0	2,0

(Nguồn: Tác giả luận án điều tra thực tế, tháng 3 năm 2022)

3.8. Đánh giá mức độ quan trọng của các yếu tố ảnh hưởng tới sự hình thành môi trường xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Mối quan hệ cấp trên – cấp dưới, đồng cấp	100,0	100,0	100,0
Mối quan hệ với nhân dân	98,4	99,0	98,0
Mối quan hệ với các cơ quan, lực lượng đứng chân trên địa bàn Tây Bắc	96,4	95,3	98,0
Chủ trương, nội dung, biện pháp của lãnh đạo các cấp	96,8	96,0	98,0

(Nguồn: Tác giả luận án điều tra thực tế, tháng 3 năm 2022)

Phụ lục 4
KẾT QUẢ ĐIỀU TRA VỀ NGUYÊN NHÂN CỦA THÀNH TỰU, HẠN CHẾ
VÀ YÊU CẦU CƠ BẢN ĐỐI VỚI QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG NHÂN CÁCH
NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TÂY BẮC

4.1. Đánh giá về nguyên nhân dẫn đến thành tựu trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, chặt chẽ của Đảng, Nhà nước, cấp uỷ chính và quyền địa phương cũng như của cấp uỷ, người chỉ huy cơ quan, đơn vị	91,2	89,3	96,0
Trình độ nhận thức, trách nhiệm, năng lực công tác của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	94,0	93,3	95,0
Có sự quan tâm hỗ trợ, phối hợp công tác của các tổ chức, lực lượng, các đoàn thể trong và ngoài đơn vị	92,4	92,0	93,0
Tình hình kinh tế - xã hội, văn hóa trên địa bàn Tây Bắc có bước phát triển, đời sống vật chất và tinh thần của cán bộ, chiến sĩ được nâng cao	90,8	91,3	90,0

4.2. Đánh giá về nguyên nhân dẫn đến hạn chế trong quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Sự quan tâm của cấp uỷ, chính quyền địa phương và người chỉ huy các cấp đối với nội dung công tác này có thời điểm chưa sâu sát, chưa thường xuyên	95,2	94,0	97,0
Nhận thức, năng lực thực tiễn công tác của một số cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc có mặt chưa cao, chưa đồng đều	91,8	89,7	95,0
Nội dung, hình thức, phương pháp xây dựng chưa phong phú, chưa đa dạng	96,6	95,7	98,0
Sự chống phá của các thế lực thù địch	48	46,3	50,0
Sự tác động từ mặt trái của kinh tế thị trường	46,2	42,7	50,5
Sự tác động của những tệ nạn xã hội xâm nhập vào cơ quan, đơn vị	45,8	43,0	48,5

4.3. Đánh giá về những yêu cầu cơ bản đối với xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Phải quán triệt sâu sắc nghị quyết của Đảng, pháp luật Nhà nước và các nghị quyết, chỉ thị của Ngành Công an về xây dựng chuẩn mực nhân cách người Công an nhân dân đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới	97,2	96,3	98,5
Phải phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng và mỗi cá nhân trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	93,0	90,3	97,0
Phải có quy trình chặt chẽ, phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	98,2	98,7	97,5
Kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống” trong xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	98,2	97,7	99,0

(Nguồn: Tác giả luận án điều tra thực tế, tháng 3 năm 2022)

Phụ lục 5
KẾT QUẢ ĐIỀU TRA NHỮNG NHÂN TỐ CƠ BẢN QUY ĐỊNH VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG NHÂN CÁCH NGƯỜI CÔNG AN NHÂN DÂN CẤP CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC HIỆN NAY

5.1. Đánh giá về nhân tố quy định đến quá trình xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Sự quy định của chất lượng đào tạo ở các trường Công an nhân dân	95,8	94,0	98,5
Sự quy định của môi trường, cơ chế và chính sách bảo đảm trong quá trình công tác	97,2	97,0	97,5
Sự quy định của chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác	98,8	98,7	99,0
Sự quy định từ nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	91,8	89,3	95,5

5.2. Đánh giá về giải pháp xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc hiện nay

Phương án	Tổng số %	Đánh giá của các chủ thể (%)	
		Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân	Cán bộ địa phương
Nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nguồn cán bộ cho các cơ quan, đơn vị Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc ở các nhà trường Công an nhân dân gắn với chuẩn đầu ra về nhân cách người Công an nhân dân	97,8	97,3	98,5
Nâng cao chất lượng bồi dưỡng, rèn luyện trong thực tiễn công tác nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	96,0	96,7	95,0
Tạo dựng môi trường công tác thuận lợi nhằm xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	96,0	96,7	95,0
Hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực xây dựng nhân cách người Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc	97,2	97,0	97,5
Phát huy tính tích cực, sáng tạo của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn Tây Bắc trong tự tu dưỡng, rèn luyện xây dựng nhân cách bản thân	95,8	94,0	98,5

(Nguồn: Tác giả luận án điều tra thực tế, tháng 3 năm 2022)

Phụ lục 6

TỔNG HỢP KẾT QUẢ TRAO ĐỔI, PHỎNG VẤN MỘT SỐ NỘI DUNG LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN VỚI CÁN BỘ LÃNH ĐẠO CÔNG AN CÁC ĐỊA PHƯƠNG TRÊN ĐỊA BÀN TÂY BẮC

Nội dung phỏng vấn	Đối tượng phỏng vấn	Thời gian
<i>Đồng chí đánh giá như thế nào về công tác giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống; xây dựng phương pháp, tác phong công tác cho cán bộ, chiến sĩ của cấp ủy, chỉ huy, thủ trưởng cơ quan Công an nhân dân các cấp trên địa bàn?</i>	Lãnh đạo Công an tỉnh Lai Châu	07/5/2022
<i>Đồng chí đánh giá như thế nào về chất lượng công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện phẩm chất đạo đức, phương pháp, tác phong công tác cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ trong cơ quan, đơn vị?</i>	Lãnh đạo Công an tỉnh Điện Biên	10/5/2022
<i>Đồng chí có thể chia sẻ một số kinh nghiệm, cách làm hay trong xây dựng nhân cách cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở trên địa bàn tỉnh?</i>	Lãnh đạo Công an tỉnh Sơn La, Công an tỉnh Lào Cai	14/5/2022
<i>Đồng chí đánh giá như thế nào về ý thức, trách nhiệm của bản thân trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao?</i>	Cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cấp cơ sở tỉnh Yên Bái, Hòa Bình	21/5/2022

(Nguồn: Khảo sát thực tế của tác giả luận án tại các tỉnh: Hòa Bình, Sơn La, Điện Biên, Lai Châu, Lào Cai, Yên Bái. Thời gian: Tháng 5 năm 2022)